York Pub Lib
76 Fifth Ave
Russian Dept.
NOV 28 1913

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 48. Brooklyn, N. Y. 26 d. Lapkričio (November) 1913 m. Metai XXVIII
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

PASIRUPINKIME „AUŠROS" LIKIMU!

Tarpe daugelio įvairių lietuviškų draugijų ir draugijėlių Chicagoje randasi ir „Aušros" dr-jos 1-moji kuopa. Skaitančioji visuomenė turėtų žinoti, kad „Aušros" draugijos tikslas yra šelpti einančią augštesnius mokslus lietuvišką jaunuomenę. Prieš keletą metų „Aušra" tinkamai pildė savo tikslą; ją rėmė, nors neperdaug, Amerikos lietuvių visuomenė, paskirdama našlės skatikėlį moksleivių šelpimui. Nors „Aušros" metinė apyvarta skaitėsi šimtais, vienok ji sušelpdavo keletą moksleivių,—žinoma, po tiek, po kiek ji galėdavo.

Bet dabar pas mus lyg būtų jau užmestas tas moksleivių šelpimas, — rodos, kad jau neturime beturčių moksleivių, kurie reikalautų pašalpos.

Pirmoji „Aušros" kuopa buvo veikliausia. Esant čia daugiaus inteligentijos, žiemos sezonais šita kuopa rengdavo paskaitas-prelekcijas; publika, atsilankydama ant tų paskaitų, mokėdavo mažą įžangą, ir tokiuo budu moksleivių fondan per žiemą įplaukdavo apsčiai pinigų. Pažiurėjus gi šiandien į „Aušros" 1-mos kuopos stovi, stačiai gailėsis paima. „Aušrą" iškreipė iš jai paskirto kelio — „Aušra" pavesta mokinimui anal fabetų, ty. jos mokykloj mokina nemokančius rašyti, skaityti ir tt., — rodos, kad nebutų kam juos mokinti be „Aušros"; ten užlaiko knin gyną, rodos, kad be „Aušros" nėra kam tuom rupinties.

Nieko nesakyčiau, jeigu šituom savo pasielgimu neskriaustų „Aušra" moksleivių. Gal užklausite — „kaip gali „Aušra" skriausti moksleivius"? — O gi štai kaip. „Aušros" 1-ma kuopa rengia vakarus-vakarėlius, ferus ir kitas pramogas ir vis šaukia ir kviečia prisidėti prie moksleivių šelpimo. Vis ragina pirkt knygas ir užsirašyti per „Aušrą" laikraščius, nes tai tuom prisidėsią prie moksleivių šelpimo! Bet kur ta pašalpa? Kiek sušelpė „Aušra" moksleivių per praeitus dvejus metus? — Kur čia ji sušelps, kad dar yra įsiskolinus keletą šimtų dol. už butą ir už knygas, ir nesimato galo jos bridimo tolyn į pelkes vardan moksleivių...

Tuom aš čia tik norėjau pajudinti klausimą apie „Aušros" likimą ir moksleivių šelpimo fondą. „Aušros" likimu bei moksleivių šelpimo klausimu turėtų užsiinteresuoti visi prakilnesnieji Amerikos lietuviai — „Aušrą" reiktų pastatyti ant tvirtų pamatų. Musų jauonumenė šiandien jau daugiau supranta mokslo naudingumą ir noriai griebiasi už jo; todel ir visuomenė taipgi turėtų sukrusti. Bet, kadangi „Aušra" visai jau nukrypo nuo savo tikslo, tai butinai reikia — ar pilnai reorganizuoti tą pačią įstaigą, kurios užduotimi yra šelpti moksleivius, arba tverti kitą. O gal butų parankiau, kad SLA. atidarytų moksleivių šelpimo fondą. Mes neturime pamiršti apie jaunuomenę! Juk jaunuomenė — tai visa viltis, tai tvirčiausis musų tautos pamatas... Tik tuoj, neatidėliodami, imkimės už darbo!..

R. Vėjalis.

Peržvalga.

// Vėliausiai atkeliavusieji lietuviai.

Per šių metų rugsėjį mėnesį atkeliavo Amerikon lietuvių 2,862 ypatos, o iškeliavo per tą patį mėnesį 650 ypatų. Laike to mėnesio lietuvių skaitlius Amerikoje pasidaugino ant 2,212 ypatų. Skaitlinės parodo, kad rugsėjo mėnesyje atkeliavo lietuvių Amerikon mažius, negu rugpjučio mėn., ant 276 ypatų; iškeliavo gi rugsėjo mėn. mažiaus, negu rugpjučio, ant 106 ypatų. Visgi lietuvių skaitlius Amerikoje pasidaugino laike rugs. mėn. mažiau, negu rugpjučio, ant 160 yp.

Neįleista gi rugsėjo mėnesyje Amerikon 23 ypatos.

Nuo pradžios imigracijos metų, ty. nuo liepos 1 d., Amerikon atkeliavo lietuvių 10.039 ypatos, o iškeliavo 2,179; taigi, laike trijų mėnesių lietuvių skaitlius Amerikoje pasidaugino ant 7,860 ypatų.

Sulyginus skaitlines atvažiavusiųjų Amerikon lietuvių už kelis paskutiniuosius mėnesius, galima patėmyti, kad atkeliaujančių skaitlius vis eina mažyn.

Žiurėsime, kas bus toliau...

*

// Pataria iškelti kovą su tautininkais.

P—as P. G. savo straipsnyje „Turime ginti savo vardą", kuris tilpo „Pirmyn" N33, jau tiesiogiai budu užsipuola ant tautininkų veikėjų ir jų laikraštijos. Tasai jo straipsnis, tai savo rųšies filipika, kuria jis kreipiasi į tautininkus ir savo draugus-socialistus, ragindamas juos atsiskirti nuo tautininkų, pertraukti su jais visus ryšius, net pasitraukti iš jų organizacijų. Nesa pas tautininkus dabar jau paprotin inėjo šmeižti lietuvius socialistus ir tyčia juos diskredituoti lietuvių visuomenės akyse. Pasak jo lietuviai tautininkai savo susirinkimuose ir spaudoje nuolatos platiną melagingas žinias apie atskirus socialistų veikėjus ir apie socialistų darbus. Iš to, kas pasakyta, aišku, kad p. G. nemato pas socialistus nieka blogo, nič nieka peiktino; jei socialistas ką daro, vis tai tik žmonijos gerovei. Socialistas, sulig p. G. nuomone, tai šių dienų šventasis, kuris pertraukė ryšius su blogais šio pasaulio darbais. Jeigu tat nebutų savo rušies halucinacija, jeigu tat nebutų gudrus arba negudrus, kaip kam patinka, p. G. išmislas, tad tikrai galėtume tokiuo apsireiškimu pasidžiaugti.

Kad tautininkai platina pie socialistų veikėjus melaginkas žinias, tasai užmetimas faktais neparemtas. Tatai ir nebežinai žmogus, apie kokias „melagingas žinias" p. G. kalba. Jei tasai užmetimas butų paremtas faktais, jei butų priparodyta, apie kurį lietuvių socialistų veikėją buvo neteisingai kalbama, tad turėtume progą plačiau pakalbėti. Dabargi kalbėti apie tat nėra reikalo. Reikia tik pasakyti vieną ir visiems žinomą tiesą: daktare teišsigydai pats save!

Keista tečiau, kad žmonės, kurie nori buti pavyzdingais doros mokytojais, kurie nori buti neklaidingais žmonių vadovais, neįžiuri to pas save, ką mato pas kitus. Juk tame pačiame laikraštyje, kur tilpo p. G. straipsnis, keletą savaičių atgal tilpo jo draugo socialisto straipsnis, kuris kupinas tendencijos bei rašytas tuo tik tikšlu, kad apšmeižus tautininkus. Kalbame čia apie p. J. Ramanausko straipsnį „Apie laikraštininkų suvažiavimą", tilpusį „Pirmyn" N 31. Viso to straipsnio turinio mes nejudinsime, — tegu jis sau ilsis „Pirmyn" skiltyse p. Ramanausko garbei, — bet pacituosime vieną charakteringą vietą, kuri apibudina ne ką kitą, kaip tik patį to straipsnio autorių.

„Man pribuvus, — rašo p. Ramanauskas, — ėjo svarstymas klausymo, kaip lengviaus išgauti Lietuvai autonomiją. Dr. J. Šliupas išvadžiojo, kad lietuvių tauta, kaipo maža ir silpnutė, ginklais negali nieko iškovoti, taigi, revoliucijos keliu Lietuva negali laisvės apturėti. „Vienas kelias— sako jisai, — jei aš neklystu, tai reikia maldauti caro; reikia išleisti brošiurą, kurioje butų išdėstyti musų reikalavimai, ir tuo budu mes gal greičiau ką laimėsime, negu ginkluotoje kovoje". Tas sumanymas liko priimtas. Brošiurai parašyti tapo išrinktas Dr. J. Šliupas".

Parodymui, jog p. Ramanauskas suklydo, — ta klaida savaimi buvo aiški ir „Pirmyn" redaktorius turėjo pastebėti, — paimame citatą iš „Kataliko", kurio atstovai dalyvavo IV-me lietuvių laikraštininkų suvažiavime ir jie atsiliepia į tą p. R. straipsnį. „Kataliko" N 46 delei to straipsnio rašo:

„Tiek to, kas link tų nesąmonių, kokių jis (p. Ramanauskas. — „V. L." Red.) prirašęs ant delegato Yčo, bet turime atkreipti domą į vieną viešąją melagystę kas link d-ro Šliupo išsitarimo suvažiavimo pabaigoje. Kuomet suvažiavime buvo svarstoma, kokiuo keliu butų lengviau išgauti Lietuvai autonomiją, d-ras Šliupas inešė parašyti anglų kalboje brošiurą, kurioje turėtų buti trumpai išdėstyta praeities ir dabarties Lietuvos stovis ir pažymėti faktais, sulyg kurių Lietuva turėtų butinai gauti autonomiją. Be to, tos brošiuros tikslas turėtų buti — supažindinti svetimtaučius su Lietuvos padėjimu. Tai buvo įnešimas ir apie jį buvo tartasi.

„Bet p. Ramanauskas rašo, buk d-ras Šliupas pasakęs, kad išgavus Lietuvai autonomiją — **reikią caro maldauti!** Tai begėdiškas žodžių iškraipymas ir tikrai nedovanotinas. Reikėtų kokiuo-nors budu sutvarkyti tuos Ramanauskus ir jiems panašius, kurie stengiasi tokiais nešvariais budais pažeminti sau nepatinkamus asmenis visuomenės akyse".

Tokiuos ginklus kovoje su tautininkais socialistai jau seniaiu vartojo ir dabar tebevartoja. Bet, deja, ta kova, kurioje tokie ginklai vartojama, kaip prityrimas parodė, socialistams jokios naudos neneša, neskaitant nuostolių. Šviesiau protaujantieji žmonės, socialistai sulig savo pažvalgų, pasitraukia iš niaurų socialistų tarpo ir prisideda prie tų žmonių, kurie moka kiekvieną žmogų užu jo gerus darbus pagerbti ir padeda kelti musų visuomenėje kultūrą. Ar atneš naudą socialistams, jei jie priims p. G. patarimą ir pasitrauks nuo tų organizacijų, kuriosna kai-kurie jų prideri? Tai klausimas, į kurį be sielojimosi galima atsakyti, kad — ne.

*

// Tautiškas laikraštis Bostone.

Plačiai paplito žinia, kad Bostone, Mass., tame socialistų lizde, kaip tuli išsireiškia, greitu laiku pradėsiąs eiti **grynai** tautiškas lietuvių laikraštis.

Ką-ką, o jau tą „draugužių" lizdą naujas laikraštis, matomai, pakedens ne ant juoko. Puiki dirva tam naujam lietuvių laikrašščiui. Velijame jam kuogeriausios kloties! Valio **tikri** lietuvių laikraščiai!

Kad ta žinia turi tvirtą pamatą, parodo šitie faktai: lapkričio 17 d. išvažiavo į Bonstoną to naujojo laikraščio vedėjas bei administratorius, p. S. E. Vitaitis, kuris per keletą metų dirbo prie „Darb. Vilties" Shenandoah'ryje, Pa. (jis buvo sustojęs Brooklyne); kandidatais į redaktoriaus vietą busiančio laikraščio pažymėti keturi: pp. K. Jurgelionis, A. Lalis, J. Laukis (visi iš Chicago, Ill.) ir J. Baniulis iš Brooklyno, N. Y. Vienok girdėjome, kad p. Kl. Jurgelionis atsisakęs nuo kandidaturos, nes jis likęs administratorium prie „Kataliko".

// Naujas laikraštis Cleveland'e, O.

Štai musų korespondentas iš Cleveland, O. praneša, kad po Naujų Metų pradėsiąs Clevelande eiti naujas, mėnesinis lietuvių laikraštis — „Laimė".

Žiurint iš vienos pusė, lyg ir linksma pasidaro, nes jauti kad lietuviai kruta-juda. Juk kiekvienas pradedantis eiti laikraštis turi viltį ant geros pasekmės; jo leidėjas bei redaktorius pradeda darbą su energija ir pasišventimu. Naujas laikraštis stengiasi pritraukti daugiau bendradarbių, o ypač — skaitytojų. Vienok pažvelgus į naują laikraščių „gimimą" plačiau, pastebi kitą svarbų apsireiškimą: lietuvių veikėjų spėkos susiskaldo, išsidraiko; nei vienas iš tų laikraščių negali stovėti tvirtai, negali sukoncentruoti gabesnes inteligentijos spėkas; priegtam tarpe daugelio laikraščių eina savo rųšies konkurencija. — Galop, labai gaila, kad Amerikos savaitraščių leidėjai „neišdrįsta" leist dienraščio, kuris labai juk yra reikalingas. Štai „Katalikas" pasididina 4-iais puslapiais, bet tam negalima priduoti didelės svarbos; kur kas but geriau pasielgta jei „Katalikas" butų „truputį" sumažėėjęs, bet pradėjęs eiti tris kartus į savaitę; žinoma, dar geriau but padaryta, jei „Katalikas", sukakus 15 metų jo gyvenimo, but virtęs dienraščiu.

Politikos savaite

MEKSIKA.

Lapkričio 20 dieną visos Meksikos sostinės gatvės nuo nacijonalinio palociaus ligi parlamento namo, kuriomis važiavo Meksikos prezidentas Huerta, buvo pilnos kareivių. Šiaip žmonių gatvėse, palyginamai, buvo labai mažas skaitlius. Pasitikta prezidentą be didelių demonstracijų.

Anksti vakare prez. Huerta inėjo parlamento salėn, kur jo jau laukė. Tai dvidešimts šeštas Meksikos parlamento atidarimas. Prezidentas Huerta perskaitė savo pranešimą naujai išrinktiemsiems senatoriams ir atstovams. Šiuo tarpu prezidento veidas nebuvęs toks linksmas, humoro pilnas, kaipo kitą kartą, bet tai delto, kad priešais jį sėdėjo senyvi ir rimti vyrai, kurie kaip žinoma, juokų nemėgsta. Ir trumpas, nenukrypstas nuo temos, buvęs tasai jo pranešimas, kuriuo jis kreipėsi į senatorius bei atstovus, kuriuo taipogi paaiškinta, jog senasis parlamentas tapo atleistais todel, kad dauguma jo sąnarių, kurie dabar sėdi kalėjime, pakėlę maištą,

Atstovų rumo prezidentas, senioras Tamariz, atsiliepdamas į jo pranešimą, stengėsi intikinti ji, kad parlamentas visa širdžia jam pritaria ir bendrai su juomi veiks. Jisai net nurodęs, kad dabar parlamente viešpataus prakilnesnis patrijotizmo idealas negu kuomet viešpatavo. Pačiam gi parlamentui štai ką pasakė:

„Be abejo, jog ant jųs darbų remiasi tat, kad šis kraštas su savo gerųjų sunų pagalba pasistengs ji palaikyti ir nedaleis jam nupulti bei apsaugos nuo to pavojaus, kuris jam gręsia. Delto gi jųs ateinate tyriausio patrijotizmo padrąsinti, pasirengęs padėti į šalį savo ambiciją, savo asmeninius interesus, ir net politikinius jautrumus bei neapykantą, idant sujungtomis jiegomis veikti labui to prakilnaus tikslo — palaikymui musų tautiškumo!"

Prižadėdamas remti prez. Huertą ir vėl kreipdamasi į ji senioras Tamariz pridurė:

„Tamsta atsišaukei į senatorių ir atstovų patrijotizmą, kurie sudaro parlamentą. Aš tikiu, kad aš galiu buti ištikimu abiejų parlamento rumų idėjų ir tikslų interpretatoriu ir galiu tamstai patikrinti, kad visi jie yra nutarę pilnai pasišvęsti savo reikalams ir kad tėvynės meilė bus tuo sentimentu, kuris įkvėps mus ir sergės mus musų darbuose.

„Dirbdami suderinimo ir sutarties labui, pirmų-pirmiausia mes stengsimės inkurti vienybę ir taiką ne vien tik provincijoje, bet ir visoje respublikoje; jeigu mes nebutume pasirengę dirbti tautinį darbą, tai nebutume atsiliepę į tamstos pakvietimą.

„P-nas prezidente, tamsta prisiekei ir pržadėjai pastatyti tautinę garbę augščiau visokios ambicijos ir žemų asmeninių interesų. Tame darbe mes busime su tamsta." Toliau senioras Tamariz tikrina, kad parlamentas pilnai remsiąs prezidento pasirįžimus ir padėsiąs jam įgyvendinti ir įkunyti jo sumanymus — palaikyti tautos čielybę, tautos autonomiją bei suvienyti visus meksikiečius.

Parlamentą atidarant buvo re-

prezentuotos visos viešpatijos, išskyrus Šiaurinę Ameriką.

GRAIKŲ-TURKŲ SUTARTIS

Iškilęs tarpe Graikijos ir Turkijos konfliktas buvo daėjęs iki tokiam laipsniui, kad net žymesnieji Europos politikieriai laukė prasidėjimo naujo karo Balkanuose. Mat, įsigalėję turkai geidė atsiimti kuodaugiausiai prarastos žemės.

Vienok, kaip Turkijoj, taip ir Graikijoj apsireiškia didis pavargimas nuo perleisto karo; bet svarbiausis dalykas — vienur ir kitur jaučiasi pinigiško krizio prisiartinimas. O be pinigų gi nieko negalima veikti. Galop, tiedvi valstiji matė, kad naujam karui priešingos visos Europos galybės, taip kad ir jos, prasidėjus karui, gali įsikišti ir skaudžiai jiedvi nubausti.

Galų-gale tarpe Turkijos ir Graikijos tapo padaryta galutina sutartis, kuri užtikrina tulam laikui taiką Balkanuose. Tik dar neužbaigtos tarybos tarpe Graikijos ir Bulgarijos.

MONGOLIJA.

Galop tapo padaryta galutina sutartis kaslink Mongolijos tarpe Rusijos ir Chinijos. Rusų pasiuntinis Pekine, p. Krupenskij, pranešė Peterburgan, kad jau susitaikinta visuose punktuose.

Ta Rusijos-Chinijos sutartis kaslink Mongolijos gali but pavadinta „sutartimi kaslink Mongolijos autonomijos'. Apie pilną neprigulmybę Mongolijos nuo Chinijos kalbėti negalima, kadangi Rusija pripažino Chinijos suverenitetą ant Mongolijos ir teisę laikyti jos sostinėje savo vietininką (rezidentą), kurį apsaugoja tam tikras kareivių skaitlius.

Štai svarbesnieji tos sutarties punktai:

1) Chinų respublika visai atsisako nuo įsikišimo į vidurinius Mongolijos dalykus ir pasižada nerinkti Mongolijoje jokių mokesčių.

2) Chinų respublika pripažįsta padarytą spalių mėn. 1912 m. Urgoje pirklybos protokolą, po kuriuom pasirašė Mongolijos ir Rusijos atstovai.

3 Mongolijos sostinėje gyvens Rusijos diplom. agentas.

4) Chinų valdžia neturi tiesos laikyti Mongolijoj savo kareivių, išimant tuos, kurie bus skiriami vietininko (rezidento) apsaugai Mongolijos sostinėje.

5) Patvirtinus parašais tą sutartį tarpe Rusijos ir Chinijos, autonomiškos Mongolijos valdžia padarys atskirą sutartį su Rusija ir Chinija; priegtam, Mongolijos valdžia tarybose su Chinija skaitysis jai lygi vienata.

Tokiuo budu liekasi užbaigtu Mongolijos klausimas, kuris taip įvairiai ir karštai buvo svarstomas Chinijos, Rusijos ir Japonijos valdžių bei tų kraštų diplomatų.

Iš Visur.

BESIARTINANT GENERALIŠKAM STREIKUI ANGLIJOJE.

Dublin, Irlandija. Transporto unijos darbininkų vadas, James Larkin, už streiko suorganizavimą buvo nuteistas 7 mėn. kalėjimo. Delei to Dublino porte buvo apšauktas generališkas streikas, kurs pasibaigė pilnu darbininkų laimėjimu — J. Larkin liko paliuosuotas iš Mountjoy kalėjimo. Tai labai svarbus nusileidimas iš valdžios ir kapitalistų pusės. Paliuosuotą J. Larkiną darbininkai sutiko su didžiausiu entuziazmu. J. Larkin savo karštoj prakalbaj pažymėjo, kad netikusi Anglijos valdžios taktika kaslink krašto darbininkų butinai greitu laiku turi privesti prie generališko streiko.

ŽUVO AMERIKOS LAKUNAS.

Manila, Filipinai. Lapkričio 14 d. žuvo vadas Amerikos orlaivystės skyriaus Filipinuose, Perry Rich. Sugedus jo orlaiviui, jis nupuolė į Manilos įlanką. Tai buvo vienas iš gabiausių Amerikos karišku orlaivystės lakunų. Pasirodo, kad kariškos orlaivystės Suv. Valst. lakunų žuvo 11 yp.; išviso 1913 m. visame pasaulyje žuvo 195 lakunai, o nuo 1907 m. — 414.

FRANCIJA STENGIASI SUSIDRAUGAUTI SU AUSTRIJA.

Paryžius, lapkričio 15 d. Vietiniai laikraščiai talpina plačius straipsnius apie Francijos-Austrijos susiartinimą. Atsilankęs nesenai Vienoj Francijos pasiuntinis, kuris tarėsi apie tą susiartinimą su daugeliu Austrijos politikierių, tvirtina „Temps'', kad susiartinimui tų dviejų valstijų yra jau prirengta dirva. Jis pataria, idant Francijos diplomatai patarpininkautų tarp Vienos ir Peterburgo. Clemanceau savo organe kalba, kad Austrija lošia žymiausią rolę palaikyme taikos Europoje, ypač kad Vokietija neperstoja šnairavusi ant Francijos. Abelnai imant, šitas klausimas svarstomas Francijoj labai rimtai; galimas daiktas, kad neužilgo įvyks sutartis tarp Francijos ir Austrijos.

SUJUDIMAS ELZAS'O PROVINCIJOJ.

Berlinas, lapkričio 15 d. Elzaso mieste Zabern, kur nesenai buvo surengtos demonstracijos prieš vokiečius, paskutinėmis dienomis viešpatauja kokis tai sujudimas. Miesto burgomistras išleido atsišaukimo į gyventojus, idant pasistengtų užlaikyti mieste ramybę, nes, priešingai, nuraminimui valdžia turės vartoti ginklus.

„VEIKIMAS'' ANGLIJOS SUFRAGISČIŲ.

Londonas, lapkr. 16 d. Išnešta sufragisčių susirinkime rezoliucija turėjo but įteikta premjerui Asquith'ui. Kada išrinktos keturios delegatės nuėjo į premjero namus, tai sufragistės ant greitųjų padarė gatvinį susirinkimą. Tuoj ant jų užpuolė policija. Smarkiame susirėmime liko sužeista gan daug „narsių kovotojų''. Keletas sufragisčių tapo suareštuota.

INDOMŲS BANDYMAI.

Tokio, Japonija, lapkr. 16 d. Tapo pagarsinta, kad mirusio spalio 10 d. garsaus Japonijos mokslo ir politikos vyro, buvusio kelis kartus premjeru, kunig. Katsuros smagenįs sveria 1600 gramų, ty. beveik 300 gramų daugiau, negu paprasto žmogaus smagenįs. Mat, velionis buvo pavedęs savo kuną Japonijos gyd.-specialistams, tyrinėjantiems vėžio ligą, nuo kurios jis pats pasimirė. Sulyginus, pasirodė, kad Katsuros smagenįs sveria tiek, kiek ir smagenįs E. Kant'o, vieno iš žymiausių filosofų. Daugiausiai svėrė smagenįs žinomo Vokietijos kanclerio Bismarko.

Gydytojai surado, kad Katsura turėjo vėžio ligą skilvyje.

JUODŲJŲ STREIKAS AFRIKOJE.

Durban, Afrika (pietinė), lapkričio 18 d. Sustreikavo visos apie linkės cukro plantacijų darbininkai-murinai. Apšaukę streiką, jie tuoj pradėjo naikinti plantacijas ir deginti budinkus. Vietinė policija jokiu budu negalėjo sustabdyti įtužusių murinų minių; pagalbon pakviesta kariuomenė. Mieste Durban paskelbtas karišKas stovis. Mat, murinai sukilo delei to, kad jie buvo visur žeminami ir varžomi. Streikuoja apie 150,000 darbininkų.

KARALIUS FERDINANDAS REZIGNUOJA.

Berlinas, lapkričio 17 d. Bulgarijos caras Ferdinandas pribuvo incognito į Coburg'ą, savo gimtuvę. Berline visi tvirtai kalba, kad greitu laiku jis rezignuosiąs. Austrija stengiasi jį nuo šito užmanymo sulaikyti, kadangi jo sunus Boris, kuriam but pavestas Bulgarijos sostas, esąs pasidavęs Rusijos įtekmei. Vokietijos valdžia laikosi šitame atvėjuje neutrališkai.

NAUJAS TARDYMAS.

Kijevas, Rusija, lapkričio 17 d. Gautas iš Peterburgo paliepimas. idant vietinė policija stengtųsi surasti tikruosius A. Juščinskio užmušėjus. Paplito žinia, kad paliepta vėl suareštuoti M. Beilis'ą, kadangi augštoji Rusijos valdžia norinti, idant M. Beilis'o byla but dar kartą peržiurėta.

Kitos gi žinios iš Londono praneša, kad M. Beilis jau išvažiavo Amerikon, Philadelphijon.

BEVIELINIS TELEFONAS PER ATLANTIKĄ.

Londonas, lapkr. 18 d. W. Markoni, bevielio telegrafo išradėjas praneša, kad greitu laiku bus pravestas bevielis telefonas tarp Europos ir Amerikos, ty. tarp Clifden (Irlandija) ir Naujosios Škotijos, palei Glace. Tokiuo budu Amerikos gyventojai galės visai liuosai kalbėti su europiečiais.

JAPONIJA DIDINA KARIUOMENĘ.

Londonas, lapkr. 18 d. Iš Tokio pranešama, kad tenai vedama karšta agitacija už padidinimą Japonijos armijos, idant turėti tvirtą atspirtį prieš Rusiją ir Ameriką Chinijoj.

ITALIJOS PASIAIŠKINIMAS.

Roma, lapkr. 18 d. Agentura Stefani užginčija „Temps'' pranešimą sulig kurio Italija mananti eiti kartu su Graikija, Rumunija ir Austro-Vengrija priešais slavus. Italija tvirtina, kad ji nieko panašaus nemano daryti.

KAIZERIS UŽDRAUDĖ „TANGO.''

Berlinas, lapkr. 18 d. Kaizeris Vilhelmas II išleido paliepimą, uždraudžiantį armijos ir jureivių oficieriams šokti „Tango''. Šitas šokis buvo jau pirmiau uždraustas laikę balių bei pasilinksminimų, kuriuose dalyvauja kas nors iš kaizerio namų.

NAUJAS KOVOS BUDAS.

Londonas, lapkr. 18 d. Sufragistės, patariant p-lei Pankhurst, sumanė naują kovos budą — nemokėti jokių mokesnių bei valdžios paskirtų įnašų.

KOKOVCEVAS BERLINE.

Berlinas, Lapkr. 17 d. Berlinan atvažiavo Rusijos premjeras bei finansų ministeris, Kokovcev, kuris ilgai tarėsi su Vokietijos kanclerių d-ru Bethmann-Holweg Turkijos geležkelių klausime. Lapkričio 19 d. Kokovcev apsilankė pas kaizerį Vilhelmą, o lapkr. 20 d. išvažiavo Peterburgan.

NAUJAS SKANDALAS KAIZERIO ŠEIMYNOJE.

Paryžius. Labai plačiai kalbama dabar Paryžiuje apie naujai iškilusį kaizerio šeimynoje skandalą. Dalykas tame, kad šiose dienose pabėgusi nuo vyro, mažesniojo kaizerio sunaus, W. Eitel Fridricho žmona ir atsisakiusi grįžti atgal. Tapo paskelbta, kad ji maniusi net važiuoti Amerikon arba Paryžiun.

Kunig. W. Eitel Friedrich yra gimęs 1883 m., o apsivedęs su Fryderika Augusta iš Oldenburgo 1906 metuose.

RUSIJOS V. DUMA.

Peterburgas, lapkr. 19 d. Tautininkai tvirtina, kad iškilęs konfliktas tarpe valdžios ir V. Dumos bus galutinai užbaigtas sausio mėn., kada įvyks žymios permainos ministerijoj. Kokovcev, dabart. premjeras, bus paskirtas Rusijos ambasadorium Paryžiuje vieton Izvolskio, kuris užims ambasadoriaus vietą Londone.

SKUNDAI ANT AMERIKOS JUREIVIŲ.

Roma, Italija, lapkr. 19 d. Suv. Valstijų jureiviai visuose Italijos miestuose buvo priimami labai prielankiai ir su pagarba. (Jau buvo pranešta apie Suv. Valst. eskadros atsilankymą Vidurž. jurėse). Jureiviai išpradžios elgėsi padoriai, bet paskui visai sugadino savo reputaciją. Tas jų netikęs užsilaikymas ypač aiškiai apsirejškė Neapolyj. Čia jie keliose vietose sukėlė muštynes, juokėsi iš vietinių gyventojų, užkabinėjo ant gatvių moteris ir atsisakinėjo užmokėti už valgį bei gerimą valgyklose. Tokiuo jų netikusiu pasielgimu labai pasipiktino Italijos gyventojai, o laikraščiai krei piasi į valdžią, idant ji netoleruotų šitokių negražių Amerikos jureivių pasielgimų.

NELAIMINGAS CARUKO LIKIMAS.

Peterburgas, lapkr. 19 d. Carukas Aleksis turėjo greitu laiku, sulyg gydytojų nutarimo, išvažiuoti gydyties į Aigiptą. Mat pripažinta, kad jis turi kaulų džiovą (tuberkuliozą). Tulas Vienos daktaras pranešė, kad carukas gali gyventi tik apie 5-6 mėnesius.

Štai nauja nelaimė. Lapkričio 18 d. sergantis carukas tapo sužeistas, susidaužus jo automobiliui su kitu, važiavusiu priešais. Carukas tapo išmestas iš sėdynės ir nupuolė ant galvos. Iš caro palociaus pranešama, kad jis visgi mažai tesusižaidęs.

DARBDAVIŲ SUSIORGANIZAVIMAS.

Londonas, lapkr. 19 d. Angli jos darbdaviai pasiryžo sutverti naują sąjungą, sudarydami kapitalą sumoje $2,500,000,000. Ta suma tur darbdaviams tarnauti atspartimi prieš streikus bei darbininkų unijas.

JUODKALNIJOS-SERBIJOS SUTARTIS.

Cetinje, Juodkalnija, lapkr. 19 d. Tapo galutinai užbaigtos tarybos tarp Juodkalnijos ir Serbijos kaslink naujų rubežių. Juodkalnija gauna Tevlję, Djakovicą ir beveik visą Metechję.

ANGLIJOS KARALIENĖ IR SUFRAGISTĖS.

Londonas, lapkr. 19 d. Karalienė Marija buvo uždraudusi palociaus damoms prigulėti prie sufragisčių sąjungos. Dabar gi karalienė tą savo uždraudimą atšaukė, kadangi „rezignavo'' kelios damos nuo savo vietos.

RUPINASI DARBININKŲ LIKIMU.

Paryžius, lapkr. 19 d. Ministerių taryba pasiryžo sutvarkyti tvirtas taisykles kaslink tarpininkavimo tarp darbdavių ir darbininkų, suradimo darbo ir aprupinimo senatvėje.

DVIKOVA TARP BULGARO IR FRANCUZO.

Paryžius, lapkr. 19 d. Atsibuvusioj dvikovoj tarpe Bulgarijos oficieriaus Torkov'o ir G. Breitmayer'io, kuris užvadavo garsų francuzų rašytoją, senuką Pierre Loti, bulgaras tapo pergalėtas ir sužeistas. Pasibaigus dvikovai, jiedu paspaudė viens kitam rankas, apsimainė komplimentais, o leit. Torkov suriko: „Lai gyvuoja Francija!''

Mat, Pierre Loti buvo aštriai atsiliepęs apie bulgarijos kariuomenę. Bulgarijos oficieriai pasijuto užgauti ir pasiuntė Torkov'ą dvikovon su Pierre Loti; bet delei jo senumo dvikovon stojo kitas rašytojas, G. Breittmayer, kuris taipgi buvo užgavęs bulgarus.

APSIVEDIMŲ KRIZIS.

Berlinas, lapkr. 20 d. Vokietija atidengė naujos rųšies krizį — „apsivedimų krizį.'' Nesenai Vokietijoje daug kalbų buvo sukėlęs klausimas kaslink laipsniško mažėjimo gimimų. Paskiausios statistiškos žinios parodo stebėtinas persiskirimų skaitlines. Pasirodo, kad 1911 m. Vokietijoj buvo 15,780 persiskyrimų, ty. 24 ant 100,000 gyventojų, o 1906 m. buvo tik 12,180 arba 20 ant 100,000.

Berlino stat. skaitlinės dar įdomesnės: 1911 m. buvo 96 persiskyrimai ant 100,000 gyv., o 1901-1906 m. tik 62 ant 100,000.

Iš skaitlinių matosi, kad persiskyrimų skaitlius nuolat auga, o apsivedimų eina mažyn. Taip, 1906 m. apsivedimų buvo 8,200, o 1911 m. — 7,800.

PROTESTAS PRIEŠ ŽIAURŲ RUSIJOS VALDŽIOS ELGIMĄSI SU POLITIŠKAIS PRASIKALTĖLIAIS.

Londonas. Lapkričio 21 d. visuose žymesniuose Europos laikraščiuose tilpo protestas prieš žiaurų Rusijos valdžios elgimąsi su politiškais prasikaltėliais. Po prostetu pasirašo apie 50 žymių politikierių, mokslo vyrų, dailininkų ir garsiausių Europos rašytojų.

Proteste paaiškinama, kad nuo išleidimo spalio manifesto 1905 m., kur caras suteikė Rusijos pavaldiniams liuosybę, tapo apkaltinta 40,000 žmonių už politiškus prasižengimus. Iš tų virš 3,000 tapo nubausta mirtimi, o virš 10,000 nugrųsta katorgon ir sukimšta į baisius kalėjimus. Daugelis politiškųjų tapo išvyta Siberijon. Visi tie nubaustieji užlaikomi kuobaisiausiai ir visokiais budais persekiojami. Ypač proteste atkreipiama doma ant to, kad daugelis tukstančių nubausta be teismo, administratyvišku budu. Didžioji nubaustųjų pusė kenčia badą, šaltį ir visokius kitus nedateklius.

Mokykloje.

Mokytojas: — Decigramas turi dešimtį gramų, kilogramas turi tukstantį gramų... Juliau, ką ten tau šnabžda Petras?

Julius: — Jis mane agituoja, kad paklausčiau p. profesoriaus, kiek gramų turi telegramas.

J. J. N.

Iš Amerikos.

MOTERIS GALI NETEKTI DARBO.

Philadelphia, Pa. Įvykdinus Pennsylvanijos valstijoje naują įstatymą, kuris paliečia moteris darbininkes, daugelis moterų, ypač viešbučiuose tarnaujančių, gali netekti darbo. Tasai įstatymas draudžia moterims dirbti daugiau, kaip penkiasdešimts keturias valandas savaitėje arba dešimts valandą dienoj. Delto viešbučių savininkai gali pasirįžti arba algas joms numažinti arba visiškai jas nuo darbo paliuosuoti.

PRAŠALINO NUO VIETOS

Meksiko City, Meksika. Pereitą savaitę pranešta, jog nesenai išrinktas Meksikos vice-prezidentu, gen. Blanquet, prašalinęs vidurinių reikalų ministerį, Manuel Garza Aldape. To prašalinimo priežastis — tai nesutikimai, kurie tęsėsi per keletą savaičių.

PANAMOS CHINAI SUSTREIKAVO.

Panama. Mes jau buvome minėję, jog Panamos chinai priešinasi prieš naujai įšleistą Panamos valdžios įstatymą ir nenori mokėti pagalvių. Lapkričio 17 dieną visi chinai uždarė savo krautuves, skalbyklas ir kitokias vietas, tuo budu protestuodami prieš tą įstatymą, kuris varu verčia juos mokėti labai dideles pagalves arba apleisti tą kraštą.

KUBOS KABINETAS KEBLIAME PADĖJIME.

Gerai žinoma, kad Kubos parlamento gana žymią rolę lošė asbertistų partija, kuri pastaruoju laiku nutarusi parlamento sesijų nebelankyti. Ir vienon sesijon tos partijos sąnariai jau nebeatsilankę. Dalykams šitaip pakrypus, parlamentas patenka į liberalų rankas su jų vadovu, Ferrara, priešakin.

Dabartinis Kubos prezidentas Menocal išrinktas pasidėkavojant asbertistams, kurie jį ligi šiol ir rėmė. Tatai, jeigu asbertistai pildys savo nutarimą, jeigu jie nebedalyvaus parlemente, tai Kubos valdžia bei jos kabinetas gali pasijusti labai kebliame padėjime, nes liberalų vadovas, Ferrara, yra priešingas daugeliui Menocalo sumanymų, o ypač paskolai.

Asbertistai pyksta labiausia užtat, kad valdžios advokatas pareikalavo, idant jų vadovas, Govasbertas, butų nuteistas aštuoniolikai mėnesių kalėjimo užu prisidėjimą prie nužudymo policijos viršininko, gen. Riva.

KAREIVIAI GAUDO INDIJONUS.

Suv. Valstijų maršalas Naujoje Meksikoje pareikalavo, kad prisiųstų jam pagalbon raiteliųkareivių. Aštuoni Navaja giminės indijonai, kurie keldavo riaušes bei vogdavo arklius, pasilslėpę kalnuose netoli nuo Shiprock. Kuomet pribus jam į pagalbą raiteliai, jis stengsis tuos indijonus pagauti.

PATVIRTINO BILIŲ.

Havana, Kuba. Kubos parlamento tam tikras komitetas, susidedantis iš senatorių ir atstovų, šiomis dienomis patvirtinęs amnestijos bilių, prieš kurį Suv. Valst. š. m. balandžio mėn. pasipriešino. Tasai bilius paliuosuoja nuo baudmės negrus ir kitus sukilėlius, kurie dalyvavo maištuose, kuomet buvo stengiamasi prašalinti nuo vietos buvusį Kubos prezidentą, Gomezą.

IŠGELBĖJO DEGANČIO LAIVO ŽMONES.

Užpereitą pėtnyčią viduryje jurių užsidegė laivas „Balmes'', kuris vežė 103 pasažierius. Iškilus gaisrui ant laivo „Balmes'', tikrais didvyriais pasirodė to laivo kapitonas Juan Ruiz ir jo vyrai, kurie kovojo su liepsnomis per čienlą dieną ir naktį, kol turėjo spėkų; spėkų bei sąmonės netekę puolė, lyg negyvi, ant dėnio. Visus pasažierius ir degančio laivo žmones išgelbėjo Cunard linijos laivas „Pannonia.''

NENORI PRIIMTI McMANIGALĄ.

Kubos valdžia sužinojus, kad į Kubą žada atkeliauti visiems žinomas dinamituotojas, Ortie McManigal, kuris stojo prieš brolius McNamara, paliepė slaptai policijai saugoti visus laivus, kurie atplaukia iš Floridos. Jeigu tik McManigalą pagaus, jį tuojau deportuos.

PRISIPAŽINO.

Media, Pa. Nesenai du farmų darbininku prisipažino, jog jie nužudė S. Lewis Pinkertoną, Deleware pavieto taksų kolektorių bei trijų farmų užveizdą, ir išdavė trečią savo draugą. Pasak jų pačių pasiaiškinimo, juos prie žmogžudystės pastumėjo — piktumas ir noras apiplėšti. Vienas jų, March, kaip jis policijantams pasakojo, buvo pradėjęs manyti, kad Pinkertonas draugauja su jo pačia; apie tat jis prasitaręs savo draugui Penningtonui ir sumanęs, kad reikia Pinkertoną užmušti ir nuo jo pinigus atimti. Penningtonas su tuo jo sumanymu sutikęs ir jie, pasikvietę dar trečią savo gerą draugą, ir papildę žmogžudystę. Užmuštojo kuną nuvilkę į girią, įmetę į duobę ir lapais apkasę.

Iš Lietuvos.

Vyskupo Cirtauto testamentas.

Nežiurint į tą, kad velionis vysk. Cirtautas gaudavo iš valstybės iždo 8 tukstančius algos ir nemažą pelną iš Varniuose vyskupams prigulinčio nejudinamojo turto, mirdamas tečiau jis jokio kapitalo nepaliko. Visas velionio paliktas turtas, tai jo važiuojamieji arkliai, karietos, kningynas ir kiti namų rakandai. Visa, ką turėjo a. a. vyskupas, užrašė Kauno „Saulei'' ir labdaringoms įstaigoms. Jo turtų dalis jau parduota, kita gi — dar pardavinėjama. Tikimasi iš pardavimo surinkti apie 6 tukst. rub.

Busimas Kauno vyskupas.

A. a. vysk. Cirtautui mirus, Kauno kapitulos buvo išrinktas kun. kanauninkas Borovskis Kauno vyskupijos administratorium (valdytojum) ir apie tą jo išrinkimą buvo pasiųsta žinia popiežiui per vidurinių dalykų ministeriją. Jei popiežius su tuo išrinkimu sutiks, kun. kan. Borovskis bus patvirtintas Kauno vysk. administratorium ir įšvęstas vyskupu.

Užderėjimas.

Vilniaus gub. užderėjimas, kaip susekta pagal pavietų viršininkų surinktų žinių — skaitosi geru. Rugius rudenį irgi gerai pasisekė pasėti. Bulbių šiemet surinkta visoje gubernijoje apie 20 milijonų pudų, kas skaitoma irgi geru derliumi.

Panemunėlis,

Ežer. apskr.

Rugsėjo 15 d. buvo čia iškilmingas **kunigo Katelos** paminklo pašventimas. Kunigas Katela yra užtai lietuviams žinomas, kad, klebonaudamas 30 metų Panemunėlyje, visą savo parapiją išmokino skaityti, rašyti, skaitliuoti ir tai tais laikais, kuomet lietuviams buvo uždrausta spauda, o tuo labiau slaptas mokymas. Kiek teko girdėti nuo tų, kuriems arčiau teko kun. Katelos darbavimas matyti, — tai visa parapija klebono buvo paversta į didelę mokyklą, kurioje seni ir jauni užsidegę mokydavosi visokių pradinių mokslų. Visokios kliutįs neįstengė žmonių užsidegimo čia tuomet užgesinti, kadangi tą užsidegimą mokėdavo gyvu laikyti klebonas, nuolat lankydamas savo parapijonus, nuolat juos ragindamas šviesties, nuolat jiems dagi savo sustatytus mokslo vadovėlius siulydamas. Dabar pati parapija savo neužmirštamam mokytojui pastatė ant kapo paminklą, sumetusi tam tikslui 400 rub. **P.**

Iš Grinkiškio padangės.

Čia yra vartotojų draugija, kuriai gana gerai sekasi. Grinkiškio parap. sodžiai beveik visi išsiskirstė į vienasėdžius, o kiti dar tebesiskirsto. 1907 m. išsiskirstė pirmas Kairinėlių sodžius. Dabar tas sodžius susitvarkė ir džiaugiasi ramiu viensėdijų gyvenimu. Pasiliko neišsiskirstę labiausia apsileidę. Kairinėliuose yra valdžios viršokių įrankių žemei dirbti sandėlis ir užlaiko vieną jautį. Bet apielinkės sodžiai nelabai tuo naudojas, nesuprasdami to visko naudos. Tankiai atsilanko agronomai, ypač pirmiau atsilankydavo Tubelis, kuris visiems buvo malonus ir prieinamas, nes lietuviškai galima susikalbėti, bet greit jo vieton atsiuntė rusą, su kuriuo sunku susikalbėt. Tubelis buvo sumanęs įsteigti Kairinėliuose pieninę, ir buvo pasižadėjęs gauti pašalpos iš valdžios, bet musų, dar nesenai išsiskirstę ukininkai pabugo naujų „klapatų'', ir taip žlugo geras sumanymas. Bet šiemet pavasarį vėl kilo sumanymas įstegti ne tik pieninę, bet ir ukio ratelį, sodininkų draugiją ir ugniagesių draug. Vietos agronomas buvo pažadėjęs gaut toms draugijoms pašalpą iš valdžios. Karščiausiai pritarė draugijoms Kairinėlių viensėdijų ukininkai. Bet sumanymas ir vėl tik sumanymu, nes draugijų kaip nėra, taip nėra. Ir vėl pradėjome snausti ir rupinties tik savo naminiais reikalais, nes dar nesupantame, kad kas galima draugijoms padaryti, to vienas niekad nepadarysi. Dabar jau daugiau turime pieno ir visokių vaisių, o vietos rinkuose visai žemos kainos, vienam gi nėra savo dirbinių kur padėti. Dabar gera steigti mums draugijas dar ir todel, kad valdžia duoda pašalpos. Tuo tarpu bent ukio draugiją ar ratelį sutvertume. Šventą arba turgaus dieną pilnos aludės girtų, net dargi įeit į aludės vidų negalima, o vakarais mušasi ir miestelio purvynėj voliojasi. Keli metai kaip jau surinko pinigų pašto skiriui įkurti. Valdžia nesiskubina su tuo musų veikalu, nes ir mes patįs daugiau nebesirupiname. Dabar reikia mokėti už parvežimą laiško, 5 kap.; beto laiškai ar laikraščiai dažnai pražuna. Mat 1905—6 metais musų žmonės nubausti, tai ir dabar bijo ką-nors viešai pradėt dirbt. Taigi, vyrai, dabar, turėdami daugiau laiko, susirinkim kokįnors šventadienį ir galutinai nutarkim ką-nors veikti. **Bacas.**

Ylakiai,

Telšių pav.

Ylakiečiai jau 1912 m. pastatė murinį namą, kame buvo žadama inkurti 4-klasę miesto mokyklą, bet nežinia kas ten pasidarė, kad nieko apie tai nebegirdėti. Taip, kaikurie spėlioja, kad girdi, bebutų tik 2-klasė liaudies mokykla, nes 4-klasės įsiteigimui esą klebonas priešinasi, bet tai tik gandas. Tečiau, kaip ten nebutų, o ylakiečiai, turbut, mažai tegalvoja delei minėtos mokyklos? — Juk greit bus 2 metu, o apie mokyklos steigimą nieko negirdėti.

Simas iš Alksnyno.

— „Liet. Ukin.'' —

Naujos mokytojų seminarijos.

Švietimo ministeriui paklausus, Kauno gubernatoriaus su kitais valdininkais nutarė naują mokytojų seminariją, skiriamą moterims, inkurti Antalieptuose, prie pravoslavių moterų vienuolyno.

Yra paduotas prašymas leidimui inkurti ir vyrams skiriamą mokytojų seminariją prie Požaisko pravoslavų vienuolyno.

Tokiu budu gal netrukus Kauno guberinjoje turėsime net tris mokytojų seminarijas.

Lietuvių geležinkelis.

Taip vadina rusų ir lenkų laikraščiai tą geležinkelio liniją, kurią katinama tiesti nuo Mintaujos į Vilnių. Spalių 18 d. buvo Peterburge draugijos, rupinančios tą geležinkelį tiesti, susirinkimas. Nenutarta iki šiol, kur tas geležinkelis turėsiąs pasibaigti. Vilniuje, Vileikoje, ar Švenčionyse, ar tuo tikslu kreiptasi į Vilniaus miesto valdybą reikalaujant patarimo.

Grafas Aleksandras Tiškevičius, Kretingos dvaro savininkas, gavo iš Mongolijos valdžios leidimą kasti auksą per 20 metų trijose Kobdo kasyklose.

Kauno „Blaivybė''

gavo didelį sidabrinį medalį Peterburgo higijienos parodoje.

Musų girios.

Rugsėjo mėn. per Jurbarką Nemunu išgabentą į užsienį įvairių medžių ir malkų už 1 milijoną, 360 rukst. rublių. Tokią kainą gabenamiems medžiams skiria patįs pirkliai. Daugiausia šįkart išgabenta stambių rąstų.

Vilniaus gi Žemės Ukio Dr-jos girių komitetas išleido biuletenį apie medžių gabenimą Nemunu ir Dauguva. Šiam biuletene Nemunas nėra skaitomas geriausiu keliu, nes vokiečiai kaskart mažiau reikalauja musų medžių, kurie dabar pradėjo eiti labiau į Angliją. Per pirmus 1913 m. 6 mėnesius Anglijon Dauguva buvo išgabenta medžių iš musų krašto už 11 milijonų 387 tukst. svarų sterlingų (1 sv. sterlingų lyginasi maž daug 10 rub.). Beto, šis biuletenas skelbia, kad Prancuzija ir Holandija irgi kaskart daugiau reikalaujančios medžių iš musų.

Kaip matome iš šitos apyskaitos, šiemet milijonų rublių turėtų plaukti nuolat už musų girias į musų delmonus. Indomus klausimas, kur gi tie milijonai dingsta, kad jų nei to krašto pramonėje, nei ukiuose, nei šiaip kituose visuomenės reikaluose nejusti. O tos girios juk pas mus gimė, augo, žaliavo, savo grože ne vieną žavėjo?

Puiki ir gausi auka.

Vilniečiams žinomas filos. daktaras kunigas Vincas Zajančkauskis šiomis dienomis paaukavo Lietuvių Dailės Dr-jai labai gražių ir brangių knygų: „Klassite der Kunst in Gesamt ausgaben'' — 20 tomų, „Hystorija malarstwa'' — 5 tomus ir prižadėjo paaukoti tolesnius šios istorijos leidinius: žurn. „Hochland'' su puikiais spalvuotais paveikslais 4 tomus ir Šekspiro veikalų 12 tomų. Visas šios knygos puikiausiai aptaisytos. Vertė jų siekia ligi trijų šimtų rublių. Dailės Dr-jos Valdyba, kuri dabar kaip tik rupinasi savo artistiško kningyno padidinimu, norėdama įsteigti skaityklą nariams, su didžiausiu džiaugsmu priima šią gražią dovaną ir taria gerb. kunigui nuoširdžią padėką.

L. D. Dr-jos Valdyba.

Paskaitos Vilniuje.

Gydytojų taryba nutarusi šį rudenį suruošti visiems prieinamų paskaitų rusų, lenkų, lietuvių ir žydų kalbomis.

Marijampolės

miestas rengiasi nuo ateinančių mokslo metų inkurti keturklasę miesto mokyklą. Valdžia reikalaujanti, kad miestas duotų tai mokylai butą (12 kambarių), butą mokyklos direktoriui (apie 300 rub.) ir dar 2,000 rub. pinigais rakandams ir mokymo įrankiams nusipirkti. Tokiu budu, miestas turėtų kasmet tai mokyklai apie 1,300 rub. paskirti, neskaitant 2,000 rub. pirmiems metams. Miestas sutiko.

Mokyklos programa žada buti gana plati — platesnė, negu 4 klasių gimnazijos, tik svetimų kalbų mokymas nebus priverstas. Mergaitės ir vaikinai mokinsis kartu; žydus priiminės be jokių procentų. Miestui norint, prie mokyklos gali buti įsteigti kursai — agronomijos, matininkų, mokytojų, amatų ir kt.

Mokyklą pabaigę, gali but mokytojais, valdininkais, stoti į aptieką (išdavę skyrium egzaminus iš lotynų kalbos), kunigų seminarijon, eit kariuomenėn savanoriais. Į mokyklos pirmą klasę priimama be egzamenų pabaigus pradinį mokyklą. Tokių mokyklų jau yra kai kuriuose Lietuvos miestuose, bet dar permaža. Reikėtų daugiau intaisyti. Mokestis už mokslą 10—12 rub. metams.

Beto, miestas apsiėmė nuo 1917 metų įvesti visuotiną pradinį mokymą. Tam reikės dar 2 mokyklų. Švietimui tad miestas išleis kasmet apie 4,200 rub., ty. beveik trečią dalį viso miesto biudžeto (13,000 rub.). Ar ištesės?

Panevėžys,

Kauno gub.

Policijos suskaityta Panevėžyje 13,984 gyventojai; jų tarpe lietuvių — 3,768, žydų — 6,666, lenkų — 1,647, pravoslavų — 1.444, vokiečių — 283, latvių — 16 ir 70 kitų tautų.

— „Liet. Žin.'' —

Panevėžys,

Kauno gub.

Senoji bažnyčia skubiai naujinama: varsoja ir dailina visokiomis spalvomis sienas ir lubas. Visiems rupi, kad butų gražiau ištaisyta. Parapijonįs, nors jau mokėjo kas metai po 15 kap. nuo dešimtinės žemės naujai bažnyčiai statyti, dabar virš to mokesnio vėl apsidėjo po 15 kap. ir dauguma jau sumokėjo. Senojoj bažnyčioj bus įvesta elektros šviesa. Visas atnaujinimas apseis apie 2,500 rublių.

Komiteto narys **K. Moteka.**

Miškų sindikatas.

„S. Z. T.'' praneša, kad žymesniosios Peterburgo, Baltijos pajurio, Lietuvos, Gudijos ir Lenkijos miškų pirkimo firmos susivieniję sindikatan vardu „Miškų eksporto draugija''. Sindikato tikslas daugiausia miško prekyba su Vokiečiais.

Dukštas,

Eežerėnų apskričio.

Vargiai kur kita tokia vieta galima surasti Kauno gub., kaip Dukštas. Čia žmonių švietimas žemai stovi. Mokykla tolumo viena nuo kitos mažiausia 16—20 varstų. Atgal 3 metai Dukšte sudegė mokykla ir ligšiol niekas mokyklos statymu nesirupina. Pirmiausiais metais po sudegimo buvo kiek subruzdę, bet paskui per sueigą Rimše valsčiuj, prie kurio pridera ir Dukštas, pasiulė suvežti Dukšto mokyklai valdžios duodamą medžiagą, bet susirinkusieji sueigon vienu balsu šaukė: nereikia mums mokyklos ir medžiagos nevešime.

Rimšės valsčiaus mokykloje šiemet irgi dar neprasidėjo mokslas. Mokyklos ir raštinės buti sunykę, kad net pavojinga juose gyventi. Raštinė uždaryta. Laikinai raštinei nusamdytas butas pas žydą.

— „Viltis''—

Iš Rusijos.

NUBAUDĖ DELEI GIEDOJIMO.

Pirmosios Dumos pirmininku buvo žymus mokslo vyras, pirmeiviškų pažiurų žmogus Muromcevas. Jis visuomenei didelės paguodos buvo įgijęs, gerbia jo atmintį ir dabar, jam mirus. Palaidotas jis Maskvoj. Šiomis dienomis buvo jo mirties sukaktuvės. 30 studentų susirinko ant jo kapo pagiedoti, jo atminties pagerbti. Policija juos visus surašė, Maskvos gi miesto viršininkas nubaudė juos po mėnesį į kalėjimą.

LAUKINIAI ŽMONĖS.

Kijevo gub., Malipo miestely trankėsi du girtu dvarininku Maklajai. Jie buvo apsiginklavę šaudyklėmis ir revolveriais. Smarkiai bevažiuojant jų vežimas apvirto. Subėgo žmonės žiurėtų. Ko tai ištiko barnių. Tuomet dvarininkai griebėsi šaudykles ir šaudė į žmones. Du žydus užmušė ir du sunkiai sužeidė. Abu dvarininku suėmė.

„GIRTOS'' SKAITLINĖS.

Rugsėjo mėn. š. m. parduota degtinės 8 mil. 243 tukst. 275 viedrų, arba 545 tukst. 880 viedrų daugiau, negu rugsėjo m. pereitų metų. Valdžia už degtinę ir spiritą šių metų rugsėjo mėn. paėmė daugiau, negu pereitų metų rugsėjo mėn., 4 mil. 876 tukst. 11 r. Išviso gi nuo naujų metų ligi rugs. 1 d. paėmė 559 mil. tukst. 4 r., arba daugiau negu pereitais metais už tą patį laiką 57 mil. 236 tukst. 773 rublius.

Lodziuje 54 darbininkai pasodinti 3 mėnesiams kalėjiman už slaptą susirinkimą.

(„L. U.'')

GAUSI AUKA.

Grafo Voroncovo-Daškovo dvarų (Kaukaze) valdyba paaukojo Tifliso politechnikai statyti 100 tukstančių rublių.

KIJEVO PARODA.

Didžiąją Kijevo ukio-pramonės parodą jau uždarė. Per visą parodos laiką parodoje apsilankė 1 milijonas 87 tukstančiai žmonių. Parodos biudžetas siekė išviso 900 tukstančių rublių. Deficito parodos komitetas turės keliosdešimtį tukstančių rublių. Paskirta daugelis dovanų, kurių sąrašas nusiųstas patvirtinti tam tikroms ministerijoms. Parodą uždarius, jos komitetas nutarė nuleisti telegramas carui, prekybos ir pramonės ministeriui ir ukio reikalų departamentui.

Susitvarkęs kitas komitetas, kuris padavė prašymą leisti pratęsti uždarytąją parodą net ligi 1914 metų.

ARMĖNŲ TAUTINĖ ŠVENTĖ.

Tiflise vietos armėnų buvo iškilmingai švenčiamos armėnų abėcėlės 1500 metų gyvavimo sukatkuvės. Tose didelėse armėnų tautos iškilmėse dalyvavo daugiau, kaip 250 delegacijų iš Turkijos, Persijos, Aigypto ir įvairių Europos kraštų armėnų organizacijų ir draugijų. Susirinkę į Tifliso iškilmes armėnai mušė carui padėkos telegramą.

MIRĖ BACHMETJEVAS.

Spalių 14 d. Maskvoje mirė vienas iš žymiausių rusų mokslininkų, profesorius P. I. Bachmetjevas. Jisai pasižymėjo vyriausiai kaipo vadinamosios anabijozo teorijos sumanytojas. Užu tą savo išradimą velionis gavo 1902 m. iš Mokslų Akademijos Bero premiją ir pagarsėjo tais savo darbais ne tik Rusijoje, bet ir užsieniuose. Anabijozu vadinamas gyvulių buitis tarp gyvybės ir mirties, tasai laikas, kuomet gyvulys nebegyvas, bet ir nėra dar miręs. Prof. Bachmetjevui trukdė tiktai daug jo darbuose — pinigų trukšmas. Tik pastaraisiais laikais, gavęs pašalpos iš vadinamojo Ledencovo fondo ir palaikytas Maskvos Šaniavskio universiteto, jisai galėjo kaip ir baigti savo tyrinėjimus. Jo tyrinėjimais rupinosi net ir tokios tolimos mokslo įstaigos, kaip Bostono universitetas, kuris jau buvo pavedęs padaryti kai-kuriuos ištyrimus. Prof. Bachmetjevas gimė 1860 metuose.

MIRĖ L. STRAŠEVIČIUS.

Varšuvoje, šeštadienį, lapkr. 1 d. (n. kal.) mirė žymus lenkų laikraštininkas a. a. Liudvikas Straševičius, dienraščio „Kurjer Polski'' redaktorius-leidėjas. Velionis mirė turėdamas vos tik 56 metus amžiaus. Velionis atsižymėjo savo teisingumu ir buvo beveik vienintėlis iš lenkų laikraštininkų, kuris ne tik nedalyvavo lenkų kompanijoje prieš lietuvius, bet nekartą tardavo musų reikale teisybės žodį.

PETERBURGAS.

Čia atidarė naujus vaikų auklėjimo namus mirusiojo inžinieriaus Kerbedžio vardu.

SINODAS.

„V. Vr.'' praneša, kad sinodo ober-prokuroras Sableris žadąs netrukus atsistatydinti, kadangi pastaruoju laiku sinodas paskyręs be jo žinios keletą stačiatikių vyskupų. Kandidatu jo vieton esąs minimas jo padėjėjas Damanskis.

GOMEOPATŲ SUVAŽIAVIMAS.

Peterburge prasidėjo pirmasai Rusijos gomeopatų suvažiavimas. Suvažiavimas sušauktas del ketinamojo naujo farmaceutams įstatymo, kuriuo manoma susiaurinti gomeopatijos gydymą. Suvažiavimas truks tris dienas. Suvažiaviman atvyko apie 600 svečių-gomeopatų iš visos Rusijos.

(„V.'')

Korespondencijos.

PHILADELPHIA, PA.

Miko Petrausko koncertas. Štai mes ir vėl susilaukėme koncerto musų garbaus kompozitoriaus bei dainininko, **Miko Petrausko.** Koncerte taipgi dalyvaus visiems žinomos artistės — p—lės Marė ir Laura Karužiutės. Po koncertui bus gražus balius.

Koncertas atsibus lapkričio 27 d., ketverge (Thanksgiving Day), Liet. Music Hall — Richmond'e.

Taigi, philadelphiečiai pasistengkime apsilankyti koncerte kuoskaitlingiausiai; atsiminkime, jog tai ne paprastas koncertas... Aš tikiu, kad philadelphiečiai nepraleis progos — jie jau gerai supranta dailės bei muzikos svarbą ir naudingumą...

Koncertų Mylėtojas.

NEW YORK, N. Y.

Prakalbos be kalbėtojų. Vietinė, 126 Susiv. Liet. Amerikoje kuopa, lapkričio 16 d. buvo parengusi prakalbas, į kurias buvo pakviesti trįs kalbėtojai. Visi trįs davė žodį, kad tikrai pribus ir šįtą pakalbės apie minėtą organizaciją. Bet kaip tyčia nei vienas jų (vardų neminėsiu, nes tai butų bereikalingas paskelbimas) tą dieną nepribuvo.

Kaip ten nebutų, bet prakalbos visgi buvo, nors ne tokios turiningos, kaip išpradžių tikėtasi. Nežiurint to, kad tą dieną baisiai lijo, žmonių prisirinko pilnutėlė salė. Taigi, nesant kalbėtojų, kurie buvo kviesti, ir nenorint žmonių suvilioti, reikėjo kas-nors daryti, kad iš to nesmagaus padėjimo išsisukti. Na ir „gimė'' kalbėtojai iš susirinkusiųjų tarpo. Be to reikia paminėti, kad pribuvo SLA. Centro sekretorius, p. A. B. Strimaitis, kuris sergsti šią organižaciją, kaip savo akį, ir ją auklėja. Už atsilankymą reikia tarti jam didelį ačių. Kaip tik p. Strimaitis inėjo į salę, vakaro vedėjas, p. Danielius, pranešė, kad nėra kalbėtojų ir pakvietė jį kalbėti. Nors p. Strimaitis nebuvo prisirengęs kalbėti, betgi neatsisakė ir kalbėjo dviem atvėjais —pirmiausia ant temos „Iš Lietuvos historijos'', o paskiau apie SLA. Kalbėtojas apie SLA. gyvai nupiešė bei paaiškino klausytojams, kokią naudą suteikia SLA. ir ragino visus prisirašyti bei už šią organizaciją agituoti.

Antras kalbėjo p. Jukelis, kuris ateityje gali buti tikru kalbėtoju. Jisai .kalbėjo apie „nuskriaustuosius'' ir norėjo padaryti išvadą, kurie yra tikri, o kurie netikri lietuviai. Patartina p. Jukeliui žiurėti į gyvenimą plačiau ir geriau susipažinti su Lietuvos historija. Turiu pasakyti, kad man teko girdėti p. Jukelį bent porą kartų kalbant. Ir aš pastebėjau, kad jis ypač mėgsta visuomet kalbėti apie „klasių kovą''. Nieko nėra tame peiktino, betgi reikia pastudijuoti geresnių veikalų ir geriau su ja susipažinti. Kad daugelio musų kalbėtojų mylimuoju arkliuku yra „klasių kova'', tai jau neužginčijamas faktas; visi jie nori ant jo užsėsti ir pajodinėti. — Reikia pridurti, kad p. Jukelis turi pusėtinai gražią iškalbą ir todel turėdamas norą pasilavinti, gali ateityje tapti gan geru kalbėtoju. Geistina butų, kad p. Jukelis stengtųsi plačiau susipažinti su visapasauliniu žmonių judėjimu ir jų froškimais. Bet jeigu p. J. užsimanys „apaštalauti'', kaip kaikurie musų kalbėtojai, tai vargiai begu savo karjerą, kaipo kalbėtojas, atsieks.

Po jo p-nas A. Herman skaitė keletą trumpų frazių iš gamtos mokslo srities.

Tarp kalbų buvo dainos. P-lė Elz Linoniutė, akompanuojant ant piano p. A. Augunui, padainavo šias dainas: „Visų tėvynė'', „Kur banguoja Nemunėlis'' ir „Onytė''. P-lė K. Jankauskiutė padeklamavo eiles „Kas yra musų priešas''.

Po prakalbų prie vietinės SLA. kuopos prisirašė keletas naujų sąnarių, o daugelis pasižadėjo ateiti į kuopos susirinkimą ir tada prisirašyti. **Svečias.**

ALBANY, N. Y.

Štai, galop, ir Albany lietuviai pasiuntė šiek-tiek aukų Tautos Namams Vilniuje. Tuom jie viešai pasirodė, jog jie yra tikrais lietuviais, jog jie brangina mokslą ir stengiasi remti mokslo įstaigas savo tėvynėje. Išviso aukų L. Mokslo ir Dailės Dr-jų Namams Vilniuje musų mieste surinkta $62.75. Šv. Jurgio Dr-tė paaukavo $10.50, o kitus $52.25 surinko tarpe Albany lietuvių Mateušas Švilpa, Aleksandras Jodis ir Mikolas Šniceris. Pinigai pasiųsti „Vienybės Liet.'' Administracijai, kuri persiųs juos L. M. ir D. Dr. valdybai į Vilnių.

Aukavo šios ypatos:

Šv. Jurgio Dr. $10.50, Mateušas Švilpa $2.50, Kastantas Kabikas $2.00.

Po $1.00 aukavo: Fr. Parnaviče, Fr. Bernadišaitė, Al. Jodis, Mat. Bernadišius, D. Švilpa, P. Marcinkevičius, L. Šnicerienė, L. Šniceraitė, Jon. Vildžiunas, Just. Šulskis, Mat. Navikas, St. Vaičiunas, Juoz. Imbrasas, Juoz. Blazis, Tap. Dabrovalskaitė, Nas. Astrauskaičе, Kaz. Čukšis, Ona Plaučiunaitė, Ap. Bajerskis, Ad. Plaučunas, Ona Grigaičiukė, A. Valkauskas, Kaz. Plaučunas, K. Minelga, J. Rickis, M. Šlužitė, J. Kamarauskas, St. Augustinaitis, Jul. Marazes, Pet. Bernotavičius, Ad. Grigaitis, St. Grigaitis, Pet. Jonelis, Jurg. Sabeckis, Mik. Snicorus, Pov. Švilpa, Laur. Preikša.

Po 50c. aukavo: Vin. Augustinaitis, Pet. Nildžiunas, J. Bakaitienė, Jul. Martins, Kaz. Aviža, Jul. Bagačiunaitė, Ant. Aviža, J. Pasausis, Fr. Kaklackas, J. Mizerevičius, Jon. Petraitis, Ap. Rainis, Ant. Rainis, Kar. Dabravalskis, Al. Brazinskas, Ant. Kamarauskas, Ant. Kelickas, Br. Klimavičius, Jul. Aviža.

Po 25c. aukavo: J. Valukas, Kaz. Jekaitis ,Ant. Zikus, Ben. Vinckus, Cez. Jakubauskas.

M. Švilpa.

Nuo Red. „Vien. Liet.'' Administracija priėmė Albany lietuvių suaukautus $62.75 ir kartu su kitomis aukomis pasiųs juos Vilniun.

ROCHESTER, N. Y.

Lapkričio 4 d. atsibuvo Mindaugio Atletiško Klubo prakalbos. Pirmiausiai kalbėjo p. B. Gudinas. Pasirodo, kad jis yra gan geras kalbėtojas; nežiurint ant to, kad jis yra čia gimęs(turi apie 20 m. amžiaus), jis skaito save tikru lietuviu ir nesidrovi buti ir kalbėti tarpe lietuvių. Geistina but, kad ir kiti gimę Amerikoje lietuviai eitų jo pėdomis. Paskui kalbėjo Klubo pirmininkas, p. M. A. Danulaviče, ragindamas visus sueiti vienybėn, stengties apsišviesti ir atsisakyti nuo svaigalų. Jo kalba labai patiko visiems susirinkusiems, o ypač musų jaunuomenei. Galop kalbėjo M. A. K. iždininkas, p. J. Šacekauskas. Jis trumpai paaiškino apie svarbą prigulėti M. A. Kluban ir pasižadėjo patarnauti kiekvienam klubo sąnariui, kuris norį išsiimti ukėsystės popieras, dykai. Pabaigus kalbėti p. J. Šacekauskui, prisirašė 7 nauji nariai. Butų geistina, kad musų miesto lietuvių jaunimas prigulėtų Kluban kuoskaitlingiau; reik atminti, kad čia kas utarninką galima labai gerai praleisti laiką. **Korespondentas.**

GARDNER, MASS.

Spalio 15 d. vietinė socialistų kuopa vaidino tris veikalėlius: „Senbernis'', „Cigonė'' ir „Adomas ir Jieva''.

Ponas Lykas suorganizavo Gardneryje chorą ir mokina jaunuomenę dainuoti. Dramatiška kuopa „Aidas'' gyvuoja gan gerai — ant Right gatvės turi nusisamdžiusi kambarį, kur atlieka repeticijas ir šiaip susirinkimus.

Socialistai irgi nesnaudžia, jie irgi turi nusisamdę kambarius, kur rengia diskusijas ir paskaitas, ir kur laiko kningynėlį. Spalio 16 d. buvo diskusijos ant temos — „Kurie socialistai geresni — ar tarptautiški ar tautiški?''

Diskusijų tema svarbi, ir todel liko sukelti dideli debatai. Musų „internacijonališki'' socialistai, kurie kaip' pasirodo, labai siaurai ir vienpusiškai žiuri ant įvairių apsireiškimų žmonijoje, tvirtina, kad tautiški socialistai — tai niekai, tai nesusipratę darbininkai. Tuoj pradėjo debatuoti — Bagužis ir M. Stakėnas, aiškiai prirodinėdami, kad tautiški socialistai yra daug geresni, kad jie prisilaiko tinkamos taktikos ir tiesiu kelių eina prie kolektiviško draugijos surėdymo. Čia buvo nurodyta, kad tautiškieji socialistai apšviestesni, ir kad jie nekuriose šalyse jau išdalies praktikuoja socializmo tvarką, o internacijonalistai tankiai veda bereikalingą kovą delei tautos klausimo ir šnairuoja ant tautiškų kulturinių įstaigų ir per tą ne tik nieko gero nepadaro, bet, priešingai, kenkia visuomenės pirmyneigai. Delei tos priežasties per šių metų rinkimus socialistų balsuotojų skaitlius sumažėjo ant 3%.

Musų gi „internacijonališki'' socialistai, pamatę, kad tautiški socialistai juos sumuša, kiek galėdami stengėsi nuženminti žmonių akyse tautiškus veikėjus bei užsipelniusius visuomenės pagarbos žmones.

Vedant debatus, buvo net pradėta labai karščiuoties, ypač kad „internacijonališki'' socialistai negalėjo privesti tikrų priparodymų savo naudai. Kaip iš viso galima buvo patirti, publika tapo persitikrinusi, kad tautiški socialistai yra geresni.

Reporteris.

WORCESTER, MASS.

Lapkričio 16 d. LSS. 40 kuopa buvo surengusi prelekciją. Buvo pakviestas kalbėti p. Naudžius iš So. Bostono. Kalbėjo apie skirtumą tarp anarchistų ir socialistų. Kalbėtojas suprantamai išaiškino, kokias roles lošia tos dvi partijos visuomenės gyvenime, ty. jis išdėstė tų partijų siekins ir taktiką. Reik atminti, kad tos partijos yra viena kitai priešingos.

Paskui buvo užduodami kalbėtojui įvairus klausimai. Tarp ko kito p. Naudžius išsireiškė, kad labai negerai pasielgia tie kalbėtojai, kurie reikalauja už savo kalbas penkinių; čia jis pridurė, kad socialistų kalbėtojai to nedaro — jiems užtenka apmokėjus jų išlaidas. Vienok p. Levinskas faktiškai priparodė, kad ir socialistų kalbėtojai ima penkines.

Žmonių ant prakalbų buvo susirinkę pusėtinai. Aukų surinkta vos $3.30. Minėta kuopa turi apie 100 sąnarių. Kuopa tankiai rengia vakarėlius-šokius, prakalbas ir tt.

Darbai šiuom tarpu pas mus eina silpnai, todel jieškanti darbo čion nevažiuokit.

Kiaulės plunksna.

BALTIMORE, MD.

Lapkričio 15 d. Lietuvių Centralinėje svetainėje — 506-510 W. Barre St., buvo parengta teatras ir koncertas. Teatro Mylėtojų Draugystė statė scenoje dvi komedijas: „Medicinos Daktaras'' ir „Žydas statinėje''.

Prasidėjo lošimas 8:20 val. vakare. Prieš lošimą gan gerai sudainavo solo A. Gurklienė. Paskui kvartetas sudainavo kelias daineles. Potam buvo lošimas „Medicinos Daktaras''. Šitame

FELJETONAS

Pasikalbėjimas su lenkomanu.

Po pietų (kurie neužsitarnauja, idant pavadinus juos pietais, nes moksleivių kiekvienas, mokykloje bunas, keikia juos iš priežasties skilvio sugadinimo, taigi ir visos kuno sistemos) inėjus savo kambarin, bet nežinodamas ką pirmiausia pradėti, prikimšiau pypkę ir uždegęs, sėdau ir pradėjau mąstyti, kas buvo kalbėta pietų laike. Čia gi turiu priminti, jog musų tarpe randasi keletas lenkų ir daugiausiai tenka su jais susikirsti už lietuvystę. Svarbiausias susikirtimų punktas vis esti del žodžio „litvomanas'', kurio ižrišimas sulig jų manymo yra taip lengvas, o del manęs kaskart sunkesnis. Ir tas baisiai mane kankina...

Taip bemąstant, pasigirdo barškinimas durysna. Inėjo mano sėbras-lenkas, su kuriuomi tankiausiai budavo draugauju. Šiaip buvo geras, bet kuomet reikėdavo ką-nors tarti prieš lenkus, tai įsikarščiuodavo ir stengdavosi visus intikinti.

— Sveiks, „litvomane'', — tarė inėjęs.

— Sveiks, „lenkomane''! — atsakiau.

Išgirdęs tat labai užsirustino ir pradėjo savo varyti, išvardindamas mane lenkų šlovės plėšėju ir tp.

— Verčiau užsirukyk, o potam pasišnekėsiva — atsakiau.

— E, „litvomane''! lai šimts plynių ima tave ir tavo tabaką...

— Atsiprašau, jog cigarų neturiu. Klausyk gi, kodel aš nepykstu, kad tu mane vadini „litvomanu''?

— Kad tu to neužsitarnauji.

— Iš kokios priežasties?...

— Po plynių! Visuomet kišiesi su tąja „pagonijos'' kalba. Ar negali vartoti kitokios?...

— Kaip tai? Aš nesuprantu...

— Nesupranti?!...

— Žinoma, kad ne!...

— Klausyk gi, aš nenoriu su tavim argumentuoti, bet darodyk man, kam geriau pritinka, ar man „litvomano' vardas, ar tau „lenkomano''?...

Pareikalavus darodymo lenkutis užsimąstė truputį, bet tuojau atšovė:

— Žinoma, kad tau!

— O kokiu budu? Darodyk!

— Po plynių! O kam kišatės vis su savo „litvomanska'' kalba, ar gi to dar neužtenka, kad duoti tau „litvomano'' vardas?...

— Visai silpni tavo argumentai, jeigu tokiais juos galima pavadinti. Tame nėra jokio pamato. Lai gi buna ir taip. Taigi, neturi ko pykti, jeigu aš tave vadinu „lenkomanu'', nes sulig tavo kalbos taip, o ne kitaip išeina. Ir jeigu toks tavo palyginimas, taigi ir aš nieko nebesakysiu tau, jeigu tu mane vadinsi „litvamonu'', nes tokiam dalykui esant, neverta ginčyties...

— Ką tu sakai?!—atšovė man.

— Tai netiesa ir ne tą norėjau pasakyti. Juk gi, žiurėk, užsienyje, lietuviai nori lenkų kalbą išvaryti iš jų pačių tarpo ir susitikę su lenku nebekalba lenkiškai, tiktai „litvomaniškai'', o jeigu lenkas „litvomaniškos'' kalbos nesupranta, tai lietuvis pradeda rusiškai. Ir daryk sveikas, ką nori. Kodel jie taip elgiasi?!

— Todel, kad taip reikia. Juk ne kiekvienas lietuvis moka lenkiškai, taigi, prašneka lietuviškai, o jeigu lenkas nesupranta, tai ką gi lietuvis darys? Prakalba rusiškai. Tame nieko nuostabaus. Juk tas pats gali atsitik ti by kokiame Lenkijos mieste. Atsitinka, kad lietuvis, nesuprantąs lenkų kalbos, nuvažiuoja Varšuvon ir ten susieina su lenkais, kurie jo kalbos nesupranta, ar gi panašiai nepasielgs! Taigi, kalbės rusiškšai.

— Bet gi lietuvių mažai yra, nesuprantančių lenkų kalbos. Pavyzdžiui, Vilniuje, Lenkijos provincijoje, beveik visi lietuviai moka musų kalbą, o susitikę su lenku, nekalba lenkiškai, bet tik „litvomaniškai'' arba rusiškai.

— Atsiprašau. Tas netiesa. Matau, jog nežinai, kad Vilnius, tai Lietuvos sostapilis, o ne Lenkijos provincija.

— Kaip tai? Juk aš mokinausi historijos ir ten buvo parašyta, kad Vilnius priguli Lenkijai...

—Tai visai netiesa. Vilnius priguli nuo senovės Lietuvai. Matyti, jog klaidingą historijos rankvedį turėjai... Taip-pat klaidingai supranti ir apie lietuvius. Tuo budu atleidžiu tau už tavo klaidingumą, nes ir tamsta ir tamstos draugai klaidingą supratimą įgijote. Ir del tos priežasties pripažinsi man tiesą, jog „litvomanu'' Lietuvoje negalima buti ir toks išsireiškimas tiesiog yra nonsensu. Lietuviai nuo senovės gyveno Lietuvoje ir dabar ten tebegyvuoja, taigi, sulig gamtos teisių, jiems viskas priguli, kas tik liečiasi jų kalbos, papročių ir budo. „Kas bus — tas bus, bet lietuvis nepražus'' ir pasiliks tuo, kuo buvo. O kad lenkai, pribuvę iš kitur, verčia, kad lietuviai persiimtų lenkų kalba, (taip čia suprantama), tai tikrą pasakysiu tiesą, jog lenkai yra persiėmę kokia tai manijos liga, taigi, nesirustink, jog tiesingai užsitarnauji „lenkomano'' vardo.

— Bet gi Lietuva buvo prijungta prie Lenkijos, taigi, viskas, rods, turėtų buti lenkiška!...

— Tas dar nieko nereiškia ir tavo pasakymas neturi jokio pamato. Kad „Lietuva buvo prijungta prie Lenkijos'', tai vien tik pasakymas. Bet kur gi faktai iš historijos?! Ant kiek man žinoma, tai Lietuva nebuvo „prijungta prie Lenkijos'', bet kaip toliau pamatysiva, tai Lenkija iš vieno atžvilgio prisibijodama Lietuvos, kuri tuomet buvo galingesne ir spėkomis tvirtesne už Lenkiją ir net tankiai užpuldinėjo ant Lenkijos valstijų, o iš kito atžvilgio drebėdama prieš anų laikų kryžiuočius, idant josios neužkariautų, stengėsi, idant kokiu nors budu susivienijus su Lietuva, o tuomet sujungtomis jiegomis, lengviau butų Lenkijai atsirėmus prieš priešus, ty. kryžiuočius. Tasai susijungimas daug kuo prisidėjo prie Lenkijos gerovės ir labo, betgi Lietuva baisiai nukentėjo...

— Taip toli nesigilinsiu — pradėjo lenkas nusileisdamas — nes jau maža laiko. Kitą sykį apie tai plačiau pakalbėsime, betgi turi man pripažinti tiesą, jog Lenkija suteikė Lietuvai kulturą.

— Kulturą?!... Bet po kokia priedanga?!... Idant sulenkinus visus lietuvius?... Ir tas tiesa. Apart krikščionybės, lietuviai nieko daugiau nuo josios neapturėjo. Bet jeigu įsigilintumėva į gilesnius tyrinėjimus, tai galėčiau priparodyti, jog Lietuva buvo augščiau iškilus kulturoje negu Lenkija. Vėliaus gi įsigaliavus Lenkijai, Lietuva ir josios kalba buvo miniojama visur. Paimkiva, kad ir Vilniaus universitetą. Ką gi lietuviai iš ten apturėjo? Letuviai-moksleiviai visokeriopu budu buvo persekiojami ir tiesiog nebuvo priimami į universitetą, jeigu nepermainydavo savo pavardžių ant „icz'' ir „ski'' arba netapdavo lenkais. Juk tiesa, kad universitetą lankė lietuviai, kaip tai Mickevičius, Narbutas, Jarusevičius, Kondratavičius ir daug kitų, o vienok Lietuvai nieko gero nesuteikė, kad ir daug rašė, nes jie visi buvo prisigėrę lenkiškos dvasios. Taigi, daug literaturos pagamino, bet ne Lietuvai, tik Lenkijai. Iš to atžvilgio Lenkija turėtų but daug dėkinga Lietuvai... Kitaip gi elgėsi vokiečiai su pajungtais Prusų lietuviais ir latviais. Pavyzdžiui, kad ir Karaliaučių universitete, Prusuose po Vokietijos valdžia, buvo įvesta lietuvių kalba ir galima iš to visko pasigerėti, nes iš ten išėjo daug vyrų, pagarsėjusių lietuvių literaturoje, kaip tai Donelaitis, Rhesa, Kuršaitis.. Lietuva gali pasididžiuoti nuveiktais jų darbais lietuvių literaturoje. O Vilniaus universitetas, po lenkų-„geradėjų'' globa, nieko mums gero nesuteikė, apart lenkinimo dvasios. Tiesą pasakius, lietuviai iš Lenkijos pusės daugiausiai nukentėjo ir daugiausiai kenčia, nes apart lenkinimo nieko daugiau nematė ir nemato...

Mokyklos varpelis pertraukė musų disputą. Turėjova persiskirti, nes atėjo mokymosi valanda, o tuo laiku nevalia buti dviem viename kambaryje, kadangi tokia pas mus regula. Aš gi buvau linksmas, jog šiuo sykiu pergalė buvo mano pusėje ir vėla prisikimšęs pypkę mąsčiau: kokiu tai budu galima butų ir su pasilikusiais panašiai varyties?... Mintin man atėjo, jog rekia daugiau drąsos ir viską faktais prirodinėti, nuo jų gi reikalanti taip-pat faktų... Pasidrąsinęs tai padaryti kitu kartu, paėmau užduoties knygą ir pradėjau mokinties...

A. Matutis.

lošime daugiausiai atsižymėjo pulkininko rolėje J. Kablis; M. Lukoševičius teisėjo rolėje; rolę jis mokėjo, tiktai nudavimo truko. Iš moterų — Maršalkienės rolėje; šiap vidutinišką nudavimą turėjo M. Bartuškienė. Kiti visi lošė taip sau, sekdami sufliorių, kuris taip balsiai kalbėjo, jog ir gale svetainės galima buvo girdėti. Pasibaigus šitam lošimui, ta po sudainuotas duetas; paskui — kvartetas, kuris nepadarė gero įspudžio, nes kiekvienas rėkė atskirai. Paskui choras sudainavo kelias daineles, kurios nusisekė pusėtinai gerai.

Prasidėjo lošimas antro veikalo — „Žydas statinėje''. Tai gana juokinga komedija, o ypač, kuomet artistai atlieka savo roles su nudavimu. Geriausiai išpildyta žydo Šliomkės rolė (K. Geležėlė) ir žydo Ickaus rolė (M. Raila); abudu gerai su tipišku nudavimu atliko savo roles. Iš viso galima buvo matyti, kad jie turi gabumą lošime. Kiti trįs vidutiniškai atliko savo roles.

Po perstatymui buvo leidžiamas laikrodėlis išlaimėjimui, — jį išlaimėjo mergina.

Teatras pasibaigė 10:30 val. vak. Žmonių buvo apie 300; visi užsilaikė ramiai. Publika prisijuokė sočiai ir išreiškė artistams savo dėkingumą garsiu delnų plojimu.

Butų naudinga, kad baltimoriečiai pasidarbuotų daugiaus scenos labui, statydami didesnius veikalus, kame atsilankiusieji galėtų susipažinti su dabartinėmis gyvenimo aplinkybėmis; tas, be abejo, atneštų labai didelę naudą. **Teatro Mylėtojas.**

CLEVELAND, OHIO.

Lapkričio 9 d. (naktį į 10 d.) siautė čia baisiausia vėtra su sniegu. Buvo neapsakomai didelė. Sniego prisnigo apie dvi pėdas Sniego prisnigo apie dvi pėdas gilumo. Sustojo ėję gatvėmis tramvajai (karai); daugelis jų stovėjo apipustyti. Daug tapo išlaužta medžių bei telegrafo ir telefono stulpų ir apdraskyta namų. Daug tapo užpustyta laukuose automobilių. Žinoma, buvo ir žmonių aukų. Delei tos priežasties sustojo daugelis įvairių dirbtuvių — jos neteko reikalingos medžiagos, nes traukiniai per didelį sniegą negalėjo jos dastatyti. Vėtra bei puga tęsėsi dar lapkričio 10 ir 11 dd.

Ta baisi vėtra padarė daug nuostolių — jie siekia šimtus tukstančių dolarių. Senesnieji Clevelando žmonės kalba, kad panašios vėtros bei pugos jie neprimena. **J. Žilinskis.**

CLEVELAND, OHIO.

Štai perleidom baisias vėtras ir pugą. Išlengvo pradėjo šlapdraba snigti lapkričio 9 d. (vakare). Snigo per visą naktį. Kartu girdėjosi griaustinio trenksmai ir matėsi žaibai. Antrą dieną, lapkričio 10 d., įniršęs šiaurinis vėjas draskė-ardė, ką tik sutiko, ką tik pagavo. Laužė nedrutus vargšų namelius, telegrafo stulpus, medžius. Tapo sustabdyti visi gatvekariai. Daug taipgi sustojo dirbtuvių.

Saliunuose neteko rudžio, delei ko labai buvo susirupinę svaigalų pardavėjai bei jų garbintojai. Jiems nerupi, kad daugelis neteko duonos, mėsos — jų apsvaigintos galvos žino tik nuodus.

Stebėtinai baisi puga siautė taipgi naktį iš 10 į 11 d. lapkričio. Stačiai sakant, dangus su žeme maišėsi. Baisus oras buvo ir lapkričio 11 d. Milžiniški nuostoliai.

Po Naujų Metų manoma čia leisti mėnesinį laikraštį „Laimę''.
A. J. Naunčikas.

D-RO JONO BASANAVIČIAUS KALBA NEWARK'E, N. J. 20 d. SPALIŲ, 1913 METŲ.

(Užrašė „Tėvynės'' redaktorius, V. K. Račkauskas.)

Gerbiamieji Lietuvos Vyrai ir Moterįs!

Lankydami Amerikos lietuvių naujokynus, mes stengiamės susipažinti su Amerikos Lietuvių gyvenimu, supažindinti juos su gyvenimu jų brolių, likusių Tėvynėje, ir parinkti aukų Tautos Namams, kuriuos sumanė statyti Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijos Vilniuje.

Įdomu bus išgirsti jums, Gerbiamieji, iškur ir kaip kilo pas mus tokių namų sumanymas, todelei reikia pažvelgti į musų praeitį ir pasijieškoti pavizdžių pas kitas tautas.

Delei stambių historijos paklaidų Lietuva įklimpo į nelaimingą padėjimą, kurs tik nesenai pasibaigė. Kuomet musų tauta pakliuvo į lenkų bajorijos rankas, musų liaudis pateko į bjauriausį niedegišką padėjimą, į dideliausią baudžiavą. Lietuvos bajorija ištautėjo, o liaudis likos paversta į vergus. Rods ir Vytauto laikais jau buvo baudžiava, bet ji, sulyginus ją su lenkų bajorijos įvestąja, buvo, galima sakyti, lengva, žmonės buvo verčiami dirbti dvarui 2 iki 3 dienų savaitėje. Lenkuose tuokart baudžiava buvo jau klasiškame pavidale. Tą sunkesnę baudžiavą lenkai pas mus įvedė, jei tikėti tos gadynės rašytojams, XV ir XVI amžiuose. Prie naujos baudžiavos žmonės turėjo dirbti dvarui 5 ir 6 dienas savaitėje; saviems darbams apeiti likdavo nedėldienis, kai kur dvi dieni savaitėje. Kaip tos gadynės dvarų inventorių surašai, kurie su rasta, parodo, tai baudžiauninkas turėdavo 1/4 ar 1/5 valako žemės, galėdavo laikyti 1 arklį, 1 arba 2 jaučiu, — tai visas baudžiauninko turtas!

Gyvendami tokiame medegiškame nuvargime Lietuviai net per kelis šimtamečius negalėjo parupinti sau apšvietimo. Žmogus turėdavo visą savo laiką dirbti ponui, o pats vargdavo didžiausį vargą. Prie to nelemto padėjimo prisidėdavo badas ir maras.

Baudžiavos laikai duravo iki 1861 metų, kada Rosijos caras Aleksandras II, 19 d. vasario, paskelbdamas savo manifestą, panaikino baudžiavą. Tečiau Maskolijos valdžia, duodama šiokią tokią laisvę viena savo ranka, kita ranka užslėgė musų krašte šviesą, nes, kaip žinote, Muravjovui viešpataujant Vilniuje, musų krašte panaikinta spauda.

Neturint iš ko semti šviesą, musų tauta buvo baisiai pavargusi kulturiškai, bet pagerėjus ekonominėms sąlygoms, pradėjo atsirasti žmonių, kurie suprato, kad ir musų tauta ir musų kalba yra lygios kitoms tautoms ir kalboms. Taigi tie žmonės pradėjo rupinties savo tautos apšvietimu. Šį met sukako 30 metų, kaip jie išleido pirmutinį Europoje laikraštį lietuvių kalba. Tas tai laikraštis, **„Aušra''**, ir davė pradžią lietuvių apšvietimui ir kulturai. 1904 metuose iškovojome ir iš Maskolių valdžios išgavome spaudą ir šiandien musų tautos atgijimas yra labai žymus.

Tais obskurantizmo laikais, kuomet neturėjome nė savo spaudos, nė mokyklų, buvome fiziškai ir morališkai prislėgti, buvo žlugus tautiškoji sąmonė ir tautiškasis susipratimas. Visi Lietuviai buvo pavirtę į nesusipratėlius ir nežinojo kokios tautos žmonėmis yra. Ir jųs patįs žinote, kad ne vienas Lietuvis, atkeliaudamas į Ameriką, labai tankiai vadindavosi ne lietuviu, o tik kataliku, lenku-kataliku, arba, kaip čia vadinama, polenderiu. Ir čia, Amerikoje, ilgai duravo lenkų dvasia tarp Lietuvių. Ačiu pasidarbavimui tokių garbingų vyrų, kaip kuningas A. Burba, daktaras J. Šliupas ir kiti, šiandieną ir Amerikos lietuviai jau yra tautiškai susipratę, jau beveik nerasite Amerikoje nė vieno lietuvio, kurs užsigintų savo tautos.

Jeigu imsime musų kraštą, Lietuvą, tai rasime, kad tautiškasis susipratimas augščiausiai pakilęs yra Suvalkų gubernijoje, kur, išskyrus gal keletą dzukų kaimelių, visi vartoja lietuvių kalbą. Tas pats yra ir Kauno gubernijoje, išskyrus Zarasų pavieto dalį; abelnai-gi imant, Kauno gubernijoje lietuvių tautiškasai susipratimas yra šiek tiek žemesnis, negu Suvalkijoje. Daug menkesnis yra tautiškasis susipratimas Vilniaus gubernijoje. Vilniaus gubernijoje lietuviai turėjo daug pakelti: jie buvo ilgai slėgiami lenkų dvarininkų ir kuningų lenkininkų, kurie pasirodė uoliausiais lenkystės platintojais.

Jei norėtume susekti, kaip Lietuvoje platinosi lenkystė, kokių priemonių griebdavosi lenkai Lietuvoje XV ir XVI amžiuose, turėtume pažiurėti, ką apie tai rašo tų laikų historikai. Pavizdžiui historikas Stryjkowski' skelbia tokius įdėmius faktus, kad su jais kiekvienam verta susipažinti. Paminėdamas krikščionybės invedimą pas mus iš Lenkijos, jis pasakoja, kad tuokart lenkų buvo prasimanytas ir savas lenkų Dievas— „Polski Bóg''. Tasai „Polski Bóg'' buvęs stipresnis už lietuvių Dievą. Tais laikais, nors visai tikrų prirodymų ir neturime, buvo platinamos ir kitokios panašios nuomonės apie lenkų tikybą — „Polską wiarę'', lenkų bažnyčią, — „Polski Kościół''. Toki ėjo ir dar dabar eina šmeižtai ant lietuvių, jų kilimo ir jų kalbos. Dar ir dabar tyčiojamasi iš jų kalbos, dar ir dabar musų kalba vadinama „Poganski Język'', „Chamska Mowa'' ir tt. Tą patį galima girdėti ir iš davatkų lupų Vilniuje. Šovinizmas dar yra taip augštai pakilęs, jog nesidrovima skelbti, kad Dievas nesuprantąs lietuvių kalbos, nes ji esanti mužikiška kalba, taigi ji ne gali buti toleruojama bažnyčiose! Daugelyje vietų Vilniaus gubernijos lietuviai namie vartoja musų kalbą, o išėję iš namų, bažnytkiemin ar kur kitur, savo kalbos drovisi, griebiasi lenkų ir gudų, nors ir tomis kalbomis nepakalba kaip reikia. Žinoma, kad ir tautiškasai susipratimas tenai yra ne koks: žmonės kalba lenkiškai, o vadina save lietuviais.

Laike pastarųjų 30 metų lietuvių tautiškasai susipratimas, prasidėjęs Suvalkų gubernijoje, pasiekė Kauno guberniją ir pagaliaus apsireiškė ir Vilniaus gubernijoje. Dabar jau lietuvių kalba įvedama Vilniaus vyskupystės bažnyčiose, jei prie jų priklauso tam tikras lietuvių skaitlius, nors daugelyje vietų Vilniaus gubernijoje lietuvių apgyventose parapijose bažnytinės pamaldos dar vis atliekamos yra lenkų kalba.

Lietuvių tautiškąjai sąmonei kilstant, kilo ir musų apšvietimas, kurį palaikė laikraščiai, ėję pirma Prusuose ir Amerikoje. Galop susilaukus revoliucijos metų, 1905 m., atgavus spaudą Maskolijoje, lietuvių politiškam ir kulturiniam gyvenime atsidarė nauja gadynė. Pradėjo steigties įvairios apšvietos draugijos, mokyklos ir tt. Iš apšvietos įstaigų, greta kitų, galima butų paminėti kadir „Saulės'' draugiją, kuri iš aukų, rinktų ir pas jus Amerikoje, pasistatė sau Kaune didelius namus.

Tam musų judėjimui gyviau apsireiškus ir pati maskolių valdžia suprato, kad žmonės reikia šviesti, kad jie to reikalauja. Dabar steigiama visur mokyklos, gimnazijos, progimnazijos, miestų ir valsčių mokyklos. Yra ir tokių valsčių, kur pirma nebuvo nė vienos mokyklos, o dabar jau keletas naujų įsteigta; rasime ir tokių valsčių, kur yra nuo 7 iki 14 pradinių mokyklų kaimuose.

Paminėjau, kad pradėjo rasties draugijų su tikslu šviesties ir šviesti. Tarp kitų draugijų yra ir Lietuvių Mokslo Draugija, kurios tikslu yra tyrinėti lietuvių tautos praeitį ir dabartį. Į šią draugiją priguli apie 600 žmonių įvairių pažvalgų, neskiriant tikėjimo nė amžiaus, nė lyties. Jie visi sugyvena toje draugijoje kuogražiausiai, nesa visus juos riša vienas prakilnus tikslas, tai yra apšvietimas. Jiems nereikia draugijoje ginčų kelti, jie užsiima moksliškais darbais, renka medegą lietuvių historijai, skleidžia šviesą visai musų tėvynei. Iš narių mokesnių L. M. Draugija leidžia savo organą **„Lietuvių Tauta''**, kur telpsta tos Draugijos visi raštai.

Lietuvių Mokslo Draugija, kaip jau minėjau, užsiima tyrinėjimais lietuvių tautos ekonominio ir kulturinio stovio ir renka visa, kas rišasi su musų tautos historija. Taip, renkama visokie iškasiniai, įvairios historiškos liekanos, ir t. p., kad iš jų mes ir ateinančios musų kartos galėtų spręsti apie musų praeitį ir dabartį; renkama visokie išdirbiniai, drapanos, parėdalai ir tt. ir iš viso to lietuviai, kadir už 100 metų, žinos, kaip musų gyventa, kaip darbuotasi, kiek nužengta pirmyn kulturoje.

Rinkdami įvairius daigtus, archeologijai ir etnologijai priderančius, Lietuvių Mosklo Draugija rengia svarbią medžiagą lietuvių historijos tyrinėtojams. Žinoma yra, kad mokslas negali apsieiti be knygų, ir Liet. Mokslo Draugija turi arti 20,000 tomų įvairių svarbių veikalų. Man, kaipo Lietuvių Mokslo Draugijos Pirmininkui, tankiai prisieina susitikti su įvairių tautų mokslo vyrais, kurie iš Europos atkeliauja Lietuvon tai musų historijos tyrinėtų, tai musų kalbos mokintųsi. **Tenka girdėti juos nusistebint, kad Lietuvių Mokslo Draugija, turėdama tokius didelius ir mokslui svarbius skarbus, negali nusisamdyti ar pasistatyti sau tinkamus namus.** Mes, kurie esame L. Mokslo Draugijoje, ir patįs matome, kad musų rinkiniams graso pavojus. Sumanę pastatydinti Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų namus, pagarsinome laikraščiuose, kad tam tikslui reikalingos yra aukos. Tokiu budu ir atsirado Tautos Namų idėja. Tokie Tautos Namai butų tikruoju musų kulturos ir mokslo židiniu. Jųs patįs, gyvendami tarp augštai kulturoje iškilusių tautų, matydami, kiek tos tautos deda aukų įvairių įvairiausioms mokslo ir apšvietos įstaigoms, matydami gražiausias triobas, kur yra mokyklos, universitetai ir muzėjai, gerai galite suprasti tokių Tautos Namų svarbą ir lietuvių tautai.

Sulig šiol 3-jų metų bėgyje esame surinkę 17,000 rublių; juose randasi apie 2,000 rublių ir Amerikos lietuvių sudėtų aukų. Už tuos pinigus nupirkta 1,650 keturkampių sieksnių žemės Vilniuje. Ant tos tai žemės ir manoma pastatyti tokie namai. Išleidę pinigus žemei, netekome jų namams. Kreipėmės į Maskolijos valdžią, prašydami, kad leistų rintki aukas Lietuvoje, bet leidimo negavome. Tad birželio mėnesyje Lietuvių Mokslo Draugijos sąnarių susirinkime nutarta siųsti atstovus Amerikon, pas jus, broliai, ir prašyti jusų pagalbos aukų taip svarbiam visai Lietuvai darbui. Tais atstovais Mokslo Draugijos susirinkimas išrinko mane, kaipo L. M. Draugijos pirmininką ir advokatą lietuvių atstovą Maskolijos dumoje poną M. Yčą.

Mudu apkeliavova Amerikoje arti 60 vietų ir turiu su pasididžiavimu pasakyti, kad visur pas lietuvius radome kuogražiausį priėmimą, visur lietuviai parodė kuodidžiausią musų darbui užuojautą ir pačią Tautos Namų idėją parėmė labai gausiomis aukomis. Suligšiol Amerikoje surinkome daugiau, kaip 19,000 dolarių, bet tos sumos toli gražu neužteks tokiems namams pastatyti. Jie apsieis tarp 150 ir 200 tukstančių rublių. Tad prisieis ir toliaus dar aukas rinkti. Neabejojame, kad ir jųs, kaip ir kitų vietų lietuviai, neatsisakysite paremt musų sumanymą aukomis ir prisidėsite prie svarbaus musų kulturos darbo. Mes tas aukas renkame ne sau, nes mes jų nereikalaujame, bet renkame jas visai tautai.

Aukas rinkdami, užrašinėjame vardus aukotojų, davusių nemažiau $1.00, kitas mažesnes aukas pagarsiname, kaipo smulkias, nes ir patįs suprantate, kad jau del pačių techniškų kliučių sunku butų kiekvieną smulkią auką užrašyti. Aukas su padėka priimame, nuo mažiausios iki didžiausiai. Pardavinėjame sieksnius žemės, kurią esame nupirkę namams statyti. Darome tai del to, kad paliuosavus tuos piningus, kuriuos užmokėjome už žemę ir kad davus kiekvienam lietuviui progą prieš savo sąžinę ir prieš savo draugus pasakyti, jog ant jo pirktos žemės stovi visos tautos namai, svarbiausioji kulturos įstaiga. Rengiame ir stambesnes aukas ir suligšiol daugiau, kaip 40 žmonių ir draugijų pastojo Lietuvių Mokslo Draugijos Nariais Labdariais, aukodami Tautos Namams po $100.00 ir daugiau. Sieksnių ikišiol esame pardavę apie 500.

Pereinant prie klausimo apie Tautos Namus, reikia atsakyti į šituos klausimus: ar mums reikalingi tokie namai, kodel jie reikalingi ir kodel jie reikalingi Vilniuje?

Į šituos kausimus beveik ir nėra reikalo atsakinėti, taip jie yra aiškus tečiau nors trumpai atsakysiu. Pradžioje savo kalbos minėjau, kad beveik visos tautos, kaip tai: serbai, kroatai, latviai, suomiai, čekai ir kitos, turi tokius mokslo ir dailės reikalams paskirtus namus, ir jie vadina juos Tautos Namai. Tokie Tautos Namai yra statomi pačios tautos piningais. Tokiuose namuose visur rasite muzėjus, kningynus ir kitokias mokslo įstaigas, kurios yra butinai reikalingos žmonių švietimui. Žmonių tobulinimui kulturos srityje. Ir mes, lietuviai, jau esame užkopę ant tokio kulturos laipsnio, kad aiškiai suprantame, jog Tautos Namai mums butinai yra reikalngi. Neturėdami savo tautoje turčių, kurie savo lėšomis pastatydintų mums tokius namus, kaip tai matome pas kitas tautas, negaudami jokios pagalbos nuo kitų tautų, k. t. rusų, lenkų, vokiečių, privalome patįs savomis spėkomis tuos namus sau įrengti.

Tokie namai yra reikalingi ne tik tam, kad norime patįs šviesties ir kitus šviesti, bet ir tam, kad įgijus politikoje balsą. Dabar Vilniuje eina smarki kova tarp lenkų, gudų ir lietuvių. Lenkai, kurių dauguma susispietė prie žinomos Lenkų Narodovos Demokracijos, per savo laikraščius ir visokiais budais veda kovą prieš lietuvius ir lietuvių kalbą.

Jei lietuviai turėtų tokią įstaigą, kaip Tautos Namai, tai lengva butų kovoti su lenkais ir jų šovinistiškomis tendencijomis. Jie butų labiau, negu dabar, pagodojami, nebebutų pravardžiuojami „Garstka Litwomanów'' ir t. p. Del tų ir kitokių priežasčių tokių namų įgijimas Vilniuje netik musų kalbą bet ir politišką įtekmę Lietuvoje sustiprintų.

Jųs, kurie čia gyvenate, matote, kiek kitos tautos leidžia piningų įsteigimui ir palaikymui įvairių mokslo ir kulturos įstaigų. Užtat tos tautos žaidžia labai svarbią rolę moksle ir viso pasaulio gyvenime. Jųs patįs žinote, kad mokslas tai yra svarbiausis įrankis kovoje už buvį. Mokytam žmogui kur kas lengviau yra gyventi, kulturoje ir apšvietime pakilti.

Lietuvoje, kaip jau minėjau, Tautos Namų idėja yra labai populiariška, ten nerasite žmonių, kurie tų namų idėjos nesuprastų arba jai priešintųsi.

Paskelbęs Tautos Namų reikalingumą, paaškinęs jums apie aukų rinkimo ir garsinimo budą, kreipiuosi į jus, mieli klausytojai-klausytojos, kad visi kas pripažįstat reikalingu augštyn kulturą kelti, paremtumėt mus aukomis. Tie namai bus svarbųs ne tik anapus okeano likusiems jusų broliams, bet ir jums čia, Amerikoje, nes jei mes busime apsišvietę, jei busime augščiau kulturoje pakilę, tai ir tiems, kurie čion ateis, bus lengviau susirasti geresnį darbą. Dabar-gi, atvykdami čion, be rašto, be mokslo, turime vien savo raumenimis pelnyties sau duoną ir visą savo sveikatą atiduoti šios šalies kapitalistams.

Baigdamas savo prakalbą, kreipiuosi į gero noro žmones, kad jie visi mestų aukas tam tikslui, tai yra Tautos Namams statyti, kiek kas išgali. Čia nėra prievartos, kas nenori, ar kas neištenka, gali neaukoti. Vienok, tikiuosi, kiekvienas aukos savo skatiką, kas tik supras, jog Tautos Namai bus visos Lietuvos mokslo ir kulturos židiniu.

Šitais žodžiais ir užbaigiu savo prakalbą.

Nuo autoriaus: Gal buti, kad, perrašinėjant, nepagauta kiekvienas gerb. kalbėtojo žodis, tečiau perrašinėtojas tikisi, kad klaidų mažai tepadaryta. Skelbdami šitą gerb. Daktaro Jono Basanavičiaus kalbą, geidžiame palikti ją visų atminčiai. Ypatingai ta kalba yra svarbi mums tuo, kad ją kalbėjo vienas vyriausiųjų tautos darbininkų, nesigailėjęs savo sveikatos, savo amžiaus ir spėkų, kad keliavus po Amerikos naujokynus ir rinkus aukas vienam iš prakilniausių šio laiko musų darbų. Pagaliaus matome toje kalboje svarbą ir kitokiu atžvilgiu, butent — nesitikime, kad gerb. Dr. Basanavičius beatkeliaus Amerikon antru atveju su tais pačiais musų tautos reikalais, tai vargiai begalėsime visi girdėti jį kalbant. Galop, tikimės, kad perskaitę tą jo kalbą lietuviai tų vietų, kur L. M. Draugijos pasiuntiniai negalėjo apsilankyti asmeniškai, nepanorės atsilikti ir sudės savo skatiką ant tautos aukuro.

(Iš „Tėvynės''.)

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

O jiedu vis džiaugėsi vienas kitu. Ji jau pralinksmėjo.

Galop Jastrebov atsistojo. Paėmė ją už rankos. Atsistojo ir ji, bet kaip tai bailiai, nenoromis. Lyg nujautė ką. Jis ėmė ją vesti į lovą. Kazė išpirmo ėjo, tarytum nieko nesuprasdamas. Paskum staiga sustojo ir stumė jį nuo savęs. Jis mėgino nustverti ją pusiau, tuo tarpu ji sugriebė jo rankas ir užlaužė atopakalin taip smarkiai, kad jis rikterėjo.

Kovojo jie taip tyliai, be žodžio, keletą minučių. Vienok Jastrebov nieko nepadarė. Kazė atsigynė nuo jo.

Aš žiurėjau kas bus, neatitraukdamas nuo jų akių.

Ji nusigrįžo kiton pusėn. Priėjo į langą. ir atskleidė dangtę. Atskleidė kitą, trečią, visas. Jastrebov tada nusikabino nuo gembėės kepurę, priėjo į ją, atsisveikino, netardamas nei žodžio, ir išėjo. Matėsi tik, kaip lupas kramtė. Kazė vienok palydėjo jį pro duris. Jam nematom paskui išsekė.

Mečiau langelį. Aplinkui namų, ant kojų pirštų, nulėkiau darželin prie kelio. Įlindau serbintų krumuosna. Akmenį abiem rankom suspaudžiau.

Žiuriu jau išėjo iš kiemo. Ji priemenėn sugrįžo. Jis, tat pasergėjęs, sušvilpė kažin kaip keistai.

Štai jau netoli manęs. Eina šalykeliu. Linksmai niuniuoja, mastaguoja lazdelę...

Man akyse nžsidegė. Kraujas užvirė.

—Juk aš žmogų užmušiau?! Žmogžudžiu tapsiu?!

— Jis didesnis žmogžudys. Užmušė meilę. Turiu keršyti jam, jeigu noriu Kazę išgelbėti!

Jau tušt tiesiai ties manim. Pašokau. Krumai sučežėjo. Jis susilaikęs atidžiai pradėjo dairyties. Tuo matu nei nepajaučiau, kaip paleidau į jį akmenį...

— A—a! — suriko jis nežmonišku balsu.

Atsigrįžau bėgti. Kojos užkliuvo. Išsitiesiau ant žemės.

Jis, regis, da smarkiau rėkia.

Vėl šokau. Tvoroje užkliuvau. Štai, rodosi, mane kas stveria-stveria. Išsiplėšiau iš tvoros, palikęs joje skvernų dalis. Vėl bėgu, kiek tik kojos gali nešti.

— Aš užmušiau, užmušiau jį! Jis nei nežinojo, nei nesitikėjo, o aš jį užmušiau. Kas man dabar bus? Ką su manim dabar padarys?...

Namon pardumiau, kaip kulka, tečiau maniau, kad bėgau dvejatą valandų. Reikia atidaryti duris, jokiuo budu negaliu rakto skylutėn pataikyti. Rankos dreba, maskatuoja visosna pusėsna. Galų-gale vos-vos atidariau ir įlėkęs grinčion ėmiaū jieškoti, kur pasislėpti. Niekur nerandu ir gana. Palindau palovin...

Štai, rodosi, mane atsiveja. Barškina palangiais. Ineina vidun. Jieško-šnipšdinėja visomis pakampėmis. Kiša rankas palovin. Graibo apie mane. Stveria jau už kojų...

Nuo tos baimės mane visą drugys krėtė.

Išlindau iš palovio, kaip jau visai išaušo. Ir tai užmigti bijojau. Klausiau ar neateina, ar neatsiveja manęs kas.

Bažnyčioje ant rytojaus ir tai neturėjau ramybės. Da labiau bijojau. Girdžiu, rodosi, ateina žandarai, urėdninkai, stveria mane už pečių ir veda nuo vargonų. Atsigrįšiu — niekur nieko, tiktai žmonės vaikščioja, vieni nueina, kiti užeina ant viškų.

Maniau ištiesų, kad esu jį užmušęs. Nors inkalbinėjau sau, kad jis vertas to buvo, kad neužtenka da jį užmušti, bet sąžinė graužė mane. Negalėjau ramiai nei užmigti, nei pavalgyti.

—Visviena kad ir kažin kaip žmogus kaltas butu, deltog užmušti-nužudyti jis perdaug. Žmogui žmonėms galą daryti?!... Ne!... O aš juk ir menkiausio gyvulėlio mirties negalėjau matyti, ne tiktai ką užmušti... Dabar gi?...

Lyg didžiausias akmuo nuo mano krutinės nuslinko, kaip išgirdau, jog jo gyvo esama. Akyse net prasiblaivė. Ir apie meilę užmiršau.

— O juk kad nors truputį kaip, tai jau bučiau tapęs žmogžudžiu.

Žmonės šnekėjo, kad jis buvo gerokai pritrenktas. Namon rauplom paršliaužė. Ilgai pasirgo. Mat mano buvo pečiuosna jam pataikyta, pačian kryžiun. Vienok kas jį taip pasveikino, niekas nespėjo. Tiktai juoskėsi visi:

— Gerai burliokui, tegul nesivalkioja į musų mergaites, tegul nelenda, kur nereikia.

— Kad bučiau geriau jį pritrenkęs, tai butų nieko nepakenkę, — galvojau sau.

Bet viskas manyje tuomet maišėsi.

Buvau, kaip iš vėžų iškeltas. Krypau ir vienon pusėn ir kiton. Įvairiausios mintįs galvoje verpetais siautė.

XXX.

Pasergėjau, kad Kazė, kaip ir pernai, vėl kelia galvą į viškas. Šypsojosi man švelniai-meiliai. Vėl visas tirpau nuo jo sios žvilgsnių.

— Tai vaisiai mano kerštо. Sarmata juk, kad mylimasai išpasalų daužoma, ak? menimis vanojama. Susiprato Kazytė, savo klaidą pamatė. Man reikėjo seniau su juo taip padaryti.

Vieną šventadienį, tai jau buvo gale liepos mėnesio, ji išėjusi iš bažnyčios priėjo į mane. Pradėjo linksmai šnekėti-juokauti. Klausė, kas pas mane gero girrės, kad audžiai gražia bovelnas, kad šiemet daug sienų drobės išaudusi. Rugojo, kodel aš jos neaplankau, kodel neužeinu niekados.

— Užmiršai visai, tarytum aš ir negyvenčiau. Blogas esi. Pykstu ant tavęs.

Taip besišnekučiuodamu atsisėdova galop ant suolelio po klevais. Nebojova, kad ir žmonės šventoriu vaikščiodami į mum šnairavo-šaipėsi.

Ji man parodė vieną praeinančią panelę, kuri ėjo pasispaudusi ranką didelio, ilgo jaunikaičio. Matyties, jog tai buvo ponai nebent kokie. Šnekėjosi garsiai, begalo drąsiai, bet kaip, Dievas žino.

— Tinka tau ji? — nusijuokė į mane Kazė. — Ko gi reikia:

Skryblius, kaip sietas,
Panelė, kaip skietas,
Nosė, kaip kačerga.

Tai grafo Argaudo duktė. O tas štai žardas, kurį ji tempia, tai josios sužieduotinis, — paaiškino. — Mat ir jų grobuose esama meilės koks šaukštas. Dievas geras, neaplenkė nieko, — kvatojosi ji net pasilenkdama.

— Žinai tu ką? — sušuko. — Aš į tave šitą vakarą ateisiu svečiuosna. Lauksi manęs?

— Gerai, lauksiu, — atsakiau nei kiek netikėdamas jos žodžiais.

— Tai žiurėk, lauk. Ateisiu apie vienuoliktą. Tada jau musų miegos. Apgausiu juos. Bet kokioje vietoje tu manęs lauksi?

— Nežinau, — trukterėjau pečiais.

— Lauk ties Drimbšos sodyba. Tenai pakalnelėj yra toks kapčius, atsisėsi po juo. Žinai?

— Žinau.

— O jeigu tenai nenorėtumei, tai savo sodelyje. Ką?

—Gerai.

— Paskum nueisiva į tave, tavo grinčion. Tu paskambinsi, aš paklausysiu. Ligi kaklo prisišnekėsiva. Begalo, neregėtai bus malonu, — linksmai tarškėjo Kazė.

Da kiek pasišnekėję, išsiskyrėva.

Stebėjausi tai jos netikėtai permainai:

— Ir kodel ji šiandien tokia drąsi, tokia guvi? Nejaugi ji taip greitai nuo jo atsikratė? Ar nėra čia ko?...

Nujaučiau, jog čia esama ko-nors paslėpto, neaiškaus man, bet nesuvokiau. Ir galvoti nenorėjau apie tat. Bijojau tarytum. Geriau taip, kaip yra. Nereikalavau šviesiau ir aiškiau.

— Nors čia rukai, bet da ne visai tamsus. Da galima pro juos ką-nors pamatyti. Prasiblaivys gal kada nors? Papus vėjelis ir išvaikys juos.

Deltog negeidžiau, kad papustų tuojau. umai.

— Gal jie kit-kart i debesius pavirsti.

(T. b.)

Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas.

(Tąsa.)

pasakysiu, kad tas „žmogelis'' neturi nei vištos atminties, jeigu tiek pliauškalų prirašęs į musų laikraščius dar sako, kad niekuomet to nedaręs. Bet tiek to. Palikime šitą ir skaitykime jo straipsnį toliau: „Bagočius ikišiol dar nėra nejokių ašmužnų priėmęs, jis nėra skolinęs nė cento ir nėra niekam kaltas ir tt.'' Šitiems žodžiams gal musų garbi visuomenė ir greitai įtikės, nežinodama dalykų stovio; bet aš gerai suprasdamas tą melagystę negaliu praleisti ją be platesnio įsigilinimo. Bagočius, kaip žinome, 1906 metuose, neilgai po atvažiavimui iš Brooklyn'o į Pittsburgh'ą, susipažino su tulais vietinių Presbyterijonų bažnyčios sąnariais, ir patėmijęs anų gerą širdį, taipgi truputį „loštinių'', ant kurių jis taip godus yra, nusprendė pamesti savo katalikišką, ar teisingiau sakant laisvamanišką tikėjimą (nes prieš tai buvo pasirodęs laisvamaniu) ir persikrikštyti į presbyterijoną, idant taip susiartinęs gausiau anuos išnaudoti.

Presbyterijonai, matydami greitą atsivertimą Bagočiaus prie jų tikėjimo ir jo „ašarotas maldas'' prie Dievo, tikrai manė, kad stebuklingai Dievas išklausęs jų maldas atsiuntė misijonierių platinimui jų mokslo tarpe užmirštų lietuvių. Bagočius-gi iš kitos pusės, suprasdamas anų mintis, pasiskubino jiems apreikšti, kad jaučiąs „karštą pašaukimą'' pastoti misijonierium tarpe savųjų, ir taip umai tapo jam vieta išrinkta presbyterijonų High School'ėje, arba kaip jie vadina akademijoje, prisiruošimui ant taip pageidaujamo „misijonieriaus''. Nuo šio laiko užstojo Bagočiui „dangiškos dienos'' ant žemės. Prebyterijonai žiurėjo ant jo kaipo ant „antrojo Pošilo'' ir kiek kuris išgalėjo šelpė jį netik apmokėtami jo mokslo visas išlaidas ir aprupindami jo ypatą visokiais smagumais, bet dar ir gausiomis pavienių ypatų dovanomis. Bagočiui dabar niekas daugiau nerupėjo, kaip tik atrasti budą, su kurio pagalba jis galėtų ant ilgiau palaikyti apdumtas presbyterijonų akis, ir taip pasinaudoti jų geromis širdimis. Atsiekimui šito jis sumanė šaukti lietuvius į presbyterijoniškas bažnyčias ir kitas tam tinkamas vietas del išmokinimo jų presbyterijoniškos „vieros'' aktų, ir atkalbinimo nuo katalikiškos bažnyčios. Greitai pasipylė po visą Pittsburgh'ą apgarsinimai, kviečianti lietuvius į presbyterijoniškas nedėlines mokyklas, kur Bagočius mokinąs artikulus „naujo tikėjimo''. Lietuviai iškarto gana skaitlingai pas jį lankėsi; bet paskui datyrę, kad tas vos rašto pramokęs „pryčeris'' niekus pasakoja, pradėjo skaitlius jų mažintis, kad ant galo Bagočius liko tik vienas su savo „šventomis Bybelėmis''. Reikėjo dar ir vėl budo, su kurio pagalba jis galėtų stumti pirmyn savo judošišką darbą (sakau judošišką, nes jis viską tą darė pats tam netikėdamas). Jis dabar sumanė suorganizuoti angliškos kalbos klasę, su kurios pagalba galima butų traukti lietuvius į presbyterijonų maišą; bet ir šitas jam visai nepasisekė, nes lietuviai mekai-ką pas jį lankėsi, o presbyterijonai pradėjo truputį nužiurėti jo viliugystę; todel Bagočius, numanydamas, kad jo „karvutė'' gali greitai užtrukti, atrado dar vieną budą mulkinimui presbyterijonų akių. Ir šitas tai buvo vienas iš nešvariausių išmislų — apsigarsinimas kaipo „gabaus lietuviško raštininko'', ir paraginimas presbyterijonų prie aukavimo centų ant išleidimo lietuviškoje kalboje „presbyterijoniškų kningų''. Greitai lengvaširdžiai presbyterijonai patikėjo Bagočiaus gabumui, suorganizavo tam tikrą komisiją rinkimui centų, ir į trumpą laiką pasirodė Bagočiaus versta kningutė „Tykras krikščionis''. Šita kningutė tai ir buvo atidengimas Bagočiaus trijų metų viliugystės, nes presbyterijonai beplatindami ją tarpe lietuvių dasižinojo, kad ji yra atspausta „lietuvišku žargonu'' ir kad vietoj naudos atneš tik didesnį paniekinimą ant jų pačių. Dabar Bagočius, girdėdamas anų išmėtinėjimus ir matydamas, kad jie jau neleis jį į augštesnį mokslą, kaip buvo manę, parodęs „špygą'' už visas anų geradėjistes, pametė juos ir vėl pastojo „laisvu''. Šitame laike pasirodė straipsniai lietuviškuose laikraščinose, primindami Bagočiaus nedorą pasielgimą; tada Bagočius, išsitesinimui savęs, atspaudžia laišką Pittsburgh'o presbyterijonams, ir pranešdamas apie staigą Bagočiaus pasimirimą, meldžia anų parašyti ką ąnors apie jo gyvenimą. Žinoma, dori presbyterijonai, turėdami sau už tiesą nekalbėti nieko blogo apie numirėlius, parašo Bagočiaus biografiją gana puikioje spalvoje, kurią Bagočius gal vėliaus butų pagarsinęs ir lietuviškuose laikraščiuose, kaip jis dabar garsino Staškuno paliudijimą, jeigu tik tas viskas butų buvę nesusekta. Dabartės-gi vargšas, negalėdamas tą padaryti, meluoja be mažiausių nurodymų, kad jokių aukų nėra ėmęs ir kad draugijų ir pavienių ypatų aukauti jam centai yra tai užmokestis už jo tą judošišką darbą, kurį padarė įskųsdamas valdžiai Susiv. Lietuvių Amerikoje. Pagal jo šituos žodžius aiškiai matome, kad Bagočius laiko sau už garbę apgaudinėti, o už kelis centus netik noriai parduoda savo sąžinę į kitų vergiją, bet dar stengiasi ir savo tautiečius prie to prikalbėti. (Jis už tuos centus per 3 metus „monkiavo'' presbyterijonams budamas „laisvamaniu'' ir netikėdamas jų mokslui). Argi jau tas neparodo niekumą žmogaus, kuris už kelis centus parduoda savo sąžinę ir priešinasi savo žmogiškai prigimčiai? O juk tą darė ne kokis beprotis, bet tas Akademijoje mokinęsis Bagočius, kuris nesigėdijo pasisavinti nekaltų žmonių sudėtas aukas jo švietimui. (Del tų vis centų jisai verkė ir prieš musų visuomenę, kad tik Susivienijimas Liet. Amerikoje išrinktų prezidentu, ėsą: man, kaipo moksleiviui, prezidento alga bus kaipo pašalpa. O dabar kaip atsimokėjo tai organizacijai!) Pamįslyk tik garbus skaitytojau, ar malonu tau butų turėti savo draugijoje tokį vardą? Ar smagu butų tau sekti tokį vadą, kuris kitiems nematant tave apiplėštų ir paskiau su prisiega sakytų, kad vilkai tave apdrąskė? O juk ir musų „garbusis'' Bagočius nekitaip daro. Štai nekurios panašios melagystės paimtos iš jo paties „Žodžio''. Jis skalino visą vasarą savo prakalbose nemokytiems darbininkams, kad esąs „senioru Harvard'o tiesų kolegijos'', kur dagi „du Roosevelto sunųs mokinasi''; o kuomet aš išgirdęs tokią jo pagyrą parašiau į Harvardo kolegiją, ir datyręs jo melagystę atitaisiau, tad jis vėl per akis teisinasi, kad esąs Bostono universitatėje. Čion man rodos žėdnas supras, kad Bostono universitatė nėra lygi Harvardo keligijai ir kad Amerikoje yra apie 300 universitačių, iš kurių dauguma nėra verti nė viešos „High Shool'ės'' todel ir nesistebime iš Bagočiaus mokinimosi Bostono universitatėje, bet tik iš jo bjaurios melagystės prieš žmones, kurie išsirinko jį už vadą kovoje su neteisybėmis.

Toliau, Bagočius manydamas, kad niekas iš lietuvių Pittsburgo angliškų laikraščių neskaitą, ginasi, kad niekuomet ten nerašinėjęs, ir kad tai tik kun. Delionio darbas. Ant šito aš nieko nenorėčiau sakyti, kaip tik linkėčiau patiems skaitytojams perskaityti „Pittsburg Press'', Editorial Section, January 9, 1908. Te jie patįs nuspręs, ar kunigas Delionis butų galėjęs dėti į laikraštį Bagočiaus paveikslus ir rašyti tokias „šlykščias'' pagyras tam, kurio jis taip baisiai neapkentė? O iš kitos pusės, jeigu Delionis butų ir rašęs tą srtaipsnį tai argi Bagočius, girdėdamas lietuviškuose laikraščiuose apie save tokius paskalus negalėjęs butų per tą patį laikraštį atšaukti? O juk jis gėdijosi tuomet ir išsitarti apie tai, nes butų greitai jo melagystės dasižinota iš apties „Press'o''.

Taip tai tas musų didvyris visuomet elgėsi ir šiadieną dar elgiasi, darydamas visiems lietuviams gėdą. Jo ypatiška nauda yra jo augščiausiu dievaičiu ir visu idealu ant žemės. Už ją jis buvo tris sykius savo tikėjimą mainęs, už ją jis baisiausių kėblų lietuvių draugijoms pridirbęs, ir už ją jis socializmą skelbiąs. Todel, kaip geritai jis, nematydamas savo ypatiškos naudos, tikėjimus paniekino, kaip greitai, negalėdamas SLA. išnaudoti, pastojo jo priešu, taip greitai jis sustos ir socializmą skelbęs, jeigu tik negalės nuo vargšų darbininkų paimtį po $26 už kelionę iš Pittsburgo į New Yorką, nerokuojant dar $4 ant dienos už darbą (Tėmyk „Bagočiaus Žodį''). Mat Bagočiui jau nereikia kovoti prieš kapitalizmą, nes jis jau savo algą gana augštą iškovojo, tik gaila, kad ne nuo kapitalistų, bet nuo musų vargšų brolių-lietuvių, kurie tankiai už $4 kruviname prakaite dirba visą savaitę. Gali dabar lietuviai patįs spręsti vertę musų „garsaus'' Bagočiaus, o aš tuom kartu nors nenoroms ir pirmu dar kartu įsikišęs į šituos reikalus, jaučinosi atlikęs užduotį ištikimo tautiečio ir doro socialisto, kurių vardai yra brangųs mano sielai. Ką sakiau, tai viskas yra mano paties datirta, o patvirtinimui to, jeigu bus reikalinga, tad noriai šio laikraščio rėdystei pasiųsiu perspausdinimui laikraštyje Bagočiaus apgarsinimus, „Tykrą krikščionį'' ir kitus jo viliugysčių paliudijimus, kuriuos tuom kartu turiu pas save.

T. J—as.

BAGOČIAUS ADVOKATŲ ARGUMENTACIJA.

Augščiausias Teismas — New Yorko paviete.

Fortunatas J. Bagočius, skundėjas, prieš Juozą J. Paukštį, Kaz. Brazį ir J. O. Širvydą, kaltinamuosius.

Bagočiaus advokatų — Sykes'o, McCole'o ir Potter'o argumentacija:

1. — Kadangi F. J. Bagočius yra Cambridge miesto, Mass. valst. gyventojas.

2.— Kadangi visi paminėti kaltinamieji buvo ir yra dalininkai bei biznio vedėjai prie firmos vardu Paukštis ir Brazys.

3. — Kadangi dalininkai buvo ir yra savininkai ir leidėjai laikraščio, kuris leidžiamas lietuvių kalba; tasai laikraštis spausdinamas Brooklyne.

Kings paviete, ir leidžiamas sykį į savaitę, seredomis.

4. — Kadangi paminėtasis laikraštis buvo ir yra žinomas vardu „Vienybė Lietuvninkų".

5. — Kadangi paminėtasai laikraštis turėjo plačią cirkuliaciją ir buvo platinamas, kaip tarp lietuvių, taipo-gi ir kitomis kalbomis kalbančių žmonių.

6. — Kadangi paminėtieji žmonės sudaro dešimtis tukstančių skaitytojų ir, kad jie gyvena įvairiose Šiaurinės Amerikos valstijose, tarp tų — New Yorko, Pennsylvanijos, Illinois ir Massachusettso; tasai laikraštis yra spausdinamas ir po tas valstijas platinamas ir lietuvių skaitomas.

7. — Kadangi prieš išspausdinimą to straipsnio skundėjas — Bagočius — turėjo gerą vardą tarpe lietuvių ir amerikonų užu savo tiesioginį budą, teisingumą, ištikimumą, prakilnumą, gabumą bei užu savo atsidavimą ir gerbimą Romos Katalikų bažnyčios principų bei doktrinų; kadangi prieš išspausdinimą to straipsnio skundėjas buvo plačiai tarp lietuvių žinomas, kaipo kalbėtojas ir rašytojas, rašantis lietuvių kalba straipsnius iš kasdieninio gyvenimo bei politikos, ekonomijos ir historijos srities; kadangi jisai, kaipo kalbėtojas ir rašytojas, turėjo žmonėse užsitikėjimą ir patsai tikėjo žmonių dvasios prakilnuman, kuris jį žadino ir vertė veikti.

8. —Kadangi kaltinamieji visa tat gerai žinodami, jog skundėjas buvo gerbiamas savo žmonių, pažįstamų ir draugų, su blogais tikslais išspausdino lapkričio 27 d. 1912 m. „Vienybės Lietuvninkų" nr. tam tikrą straipsnį, kurs yra neteisingas, nuplėšiantis garbę, su blogu noru rašytas ir apšmeižiąs.

9. — Čia pridedame tą straipsnį, kaipo dokumentą, pažymėdami jį raide „A", kuris buvo parašytas lietuvių kalba ir dabar išverstas anglų kalbon.

10. — Tasai straipsnis paliečia skundėją, ką parodo taipogi ir patsai to straipsnio antgalvis.

11. — Kadangi kaltinamieji, kaip augščiau pasakyta, išspausdino ir išplatino tą straipsnį su tuo tik tikslu, idant paniekinti, išjuokti, nuteminti ir apšmeižti skundėją akyse savo žmonių, amerikonų sėbrų, draugų ir pažįstamų bei parodyti, kad jis yra žemo charakteriaus žmogus, kaip tame straipsnyje nurodyta; tasai straipsnis skundėją įžeidė ir dabar dar tebežeidžia.

12. — Kadangi skundėjas prieš to straipsnio išspaudinimą, kaip augščiau pasakyta, buvo skaitomas žmonių ir laikraštijoje minimas, kaipo žymus kalbėtojas ir rašytojas ir, jog jis vedė pasekmingą ir klestantį biznį, kaipo laivakorčių agentas; kadangi skundėjas šiuo laiku yra augštesnėje klasėje — senioru — Bostono universiteto teisių mokykloje ir rengiasi prie advokaturos Massachusetts valstijoj.

13. — Kadangi tasai straipsnis užgavo jo gerą vardą, jo biznį ir profesiją bei jo prospektus, kaipo busiančio advokato, kuris butų dirbęs tarp savo žmonių, tatai jam padaryta nuostolio $25,000.oo.

Todelgi skundėjas traukia tieson paminėtus kaltinamuosius ir reikalauja $25,000.oo, neskaitant teismo ir kitokių išlaidų.

Sykes, McCole ir **Potter,**
Skundėjo advokatai.

Skundas paduotas sausio 19 d. 1913 m.

Pirm negu eisime prie kitų dalykų, pirm negu perduosime skaitančiai visuomenei kitus dokumentus, pažiurėsime kuomi yra Fortunatas Jovannovič Bagočius bei kuo jis buvo:

1. — Saratovo minykų mokinys — 12 metų senumo.

2. — Rusijos konsulio, Tomaševskio, sekretorius Bremene nuo gruodžio 20 d. 1900 m. iki birželio 24 d. 1901 m., kur gavo algos $40.oo mėnesiui - 16 metų senumo.

3. — Užgesusio „Spindulio" zeceris Brooklyne ir Pittsburge.

4. Mokinys presbyterijonų akademijos Pittsburge.

5. — Mokytojas nedėlinės presbyterijoniškos mokyklos Schoeville, Pa.

6. — Sekretorius SLA. kuopos Pittsburge.

7. — SLA. prezidentas.

8. — Finansų sekretorius Lietuvos Reikalų Šelpimo Komitete.

9. Administratorius Lietuvių Socialistų Sąjungos organo „Kovos".

10. — Pirmininkas „Darbo".

11. — Liet. Soc. Są-gos literatiškojo komiteto sąnarys.

12. — Lietuvių Socialistų Sąjungos keliaujantis organizatorius.

13. — Teisių studentas Bostono universiteto teisių mokykloje.

14. — Notary Public ir taikos teisėjas.

15. — „Keleivio" agenturos darbininkas.

(T. b.)

Gyvenimas be darbo — vagystė, gyvenimas be dailės — nešvarybė ir barbarija. **M. B.**

APIE KRAUJO PLUDIMĄ.

Kraujas tai kuno maistas. Visi žino, kad žmogaus kraujas esti dvejopas — šviesiai-raudonas ir tamsiai-raudonas. Pirmutinį dar vadina geruoju, sveikuoju krauju, antrąjį — negeruoju, pagadintu krauju. Iš dalies tai teisybė. Kraujas ima kunu maistą ne tik iš žarnų (iš valgių), bet ir iš oro per plaučius.

Kraujas kune tolydžiui (nuolat) juda, bėga gįslose. Vienas kraujo lašelis apibėga visą žmogaus kuną, nuo galvos iki užkulnių, per 18 sekundų. Taigi viena minuta kraujo rutulėlis 3 kartus apibėga žmogaus kuną. Bėgioja kraujas tam tikrais takais, kraujegįslomis vadinamais.

Nuleiskite kelioms minutoms ranką žemyn ir tuoj pamatysite, kaip ant atbulosios jos pusės išsisveria mėlynos neplakančios gįslos. Jose esti ansai juodasis kraujas. Jos vadinasi **venomis.**

Yra dar kitokių kraujagįslių, kurios tolydžiui plaka. Jose yra švies-raudonas arba gerasis kraujas. Tai bus **arterijos.**

Kraują po kuną varinėja širdis, kuri yra ne kas kita, kaip pliumpa kraujui varyti.

Plakančiomis gįslomis kraujas išbėga iš širdies ir eina į tolymiausius kuno pakraščius. Taigi arterijomis (t. y. tomis plakančiomis gįslomis) kraujas teka tolyn nuo **širdies.**

Kuomet jisai pasiekia ploniausias arterijų galunes, tai sunkiasi į kuno dalis ir maitina jas. Persikošęs per kuno intaisus, arterijų kraujas nustoja savo skaistumo, pasidaro tamsesnis. Šitas kraujas renkasi anose neplakančiose gįslose, kitaip venomis vadinamose, ir jomis teka vėl į širdį.

Taigi venų kraujas eina ne nuo širdies, bet prie širdies.

Širdis tą tams-raudoną kraują varo per plaučius. Čionai jis atsigauna oro degiu ir vėl pasidaro skaisčiai-raudonas. Iš plaučių atsigavęs kraujas atgal grįžta į širdį, kuri varo jį į visas kuno dalis taip, kaip pirmiau aprašyta.

Susipažinę šiektiek su kraujo po kuną vaikščiojimu, galime dabar pasikalbėti apie kraujo pludimus.

Tai reikalinga žinoti kiekvienam žmogui, nes dažnai atsitinka sužeidimai ir kraujo pludimai. Iki gydytoją prisišauksi, gali ir visas kraujas ištekėti. Taigi reikia visiems mokėti kraujas stabdyti.

Kraujo pludimai reikia atskirti bent dvejopi: iš arterijų ir iš venų.

I. ARTERIJŲ KRAUJO PLUDIMAS.

Jeigu perpjauti arteriją, tai tuojau iš jos ima čirkšte čirkšti skaisčiai-raudonas kraujas. Kartais jis net į palubes muša. Kraujas čia eina ne viena srove tolydžiui, bet upais, kartu su gįslų plakšnojimu — čirkšt, čirkšt, čirkšt. Kad tokio kraujo bėgimo nesustabdyti, tai umu laiku tiek kraujo išeitų, jog žmogus numirtų.

KAIP SUSTABDYTI ARTERIJŲ KRAUJO PLUDIMAS?

1) **Žaizdos prispaudimu.** Reikia tuojau uždėti žaizdą švariu suvyniotu audeklo gabalu ir užrišti juosta, arba atplėštu nuo švarios marškinių vietos skara, nosine skepetaite (jei ji švari). Jei yra kaip ir kada, tai žaizda reikia dar nuplauti tyru vandeniu, degtine, spiritu, berželių pumpurų degtine, arbata. Taip-pat gera yra ir tie daiktai, kuriuos prie žaizdos dėsite, degtine, spiritu, arbata suvilgyti.

Jei nedidelė arterija nupjauta, tai tokio prispaudimo pačios žaizdos paprastai ir užtenka. Kraujas apsistoja, ir po kelių dienų žaizda ima gyti.

2) **Tolimesnių nuo žaizdos vietų prispaudimu.** Iš sužeistos arterijos, kaip jau yra pasakyta, bėga kraujas nuo širdies. Per tai, jei užveršime narį (ranką, koją), iš kurio kraujas eina, augščiau žaizdos, arčiau širides, tai kraujas irgi apsistoja bėgęs, nes širdis negalės per surišimą į žaizdą kraujo atvaryti.

Jei bus delnas sužeistas, tai verta užveržti ranką augščiau pleksnos, tada prisispaus prie kaulų arterijos, kuriomis kraujas ateina nuo širdies į delną — ir kraujas apsistos bėgęs.

Čia ne pro šalį bus priminus, kad svarbiausioji rankos arterija eina iš pažasties rankos viduriu, beveik lygiai ties ta siule, kuria rankovė susiuta. Tatai, norint gerai tą arteriją prie kaulo prispausti, reikia dar ant jos uždėti pakulų, arba vatos, arba audeklo grumulys ir jį apsukui kokiu-nors aprišimu augščiau alkunės priveržti.

Ir to esti kartais permaža. Tada ima užsuka aprišimą bruzgulėliu, kad dar sandariau arteriją priveržus.

Galima dar rankos arterija tvirtai suspausti ir kraujui neleisti bėgti, stipriai sulenkus per alkunę ranką, ir tai psulenktą ranką surišti, kad negalėtų išsitiesti. Koja, žinoma, reikia sulenkti per kelį ir taip sulenkta rankšluoščiu surišti. Bet užveržti koją arba ranką, atsiminkite, kad ilgai taip negali laikyti, nes užveržtose vietose kraujas gali visai apsistoti judėjęs, ir iš to koja ar ranka gali apmirti ir gangrena gali jas paimti.

Daugių-daugiausiai užveržimas gali gulėti dvitris valandas.

Tai yra ginklas tik tam laikui, iki daktarą pasieksite ir tai tokiam atsitikime, kuomet žmogus gali iš umo kraujo nubėgimo numirti.

Beto toksai užveržmas yra galimas tik ten, kur vienas kaulas naryj yra, kaip — per petkaulį, per šlaunies kaulą perblauzdos užveržimas ne kam tinka, nes ten arterijos tarp dviejų kaulų eina, todel sunku jas prie kaulo prispausti. Rankos apatinėj dalyj, netoli ryšelio, galima dar arterijos prie kaulų prispausti.

Dar kartais šiek-tiek padeda praują užlaikyti rankos ar kojos pakėlimas augštyn ir kartu perrišimas.

Tik neužmirškite, kraują stabdydami, vieno dalyko — žiurėkite, kad žaizdos neužterštumėte.

Pertai niekados nedėkite ir niekam neduokite dėti ant žaizdos — vortinklių, arklio mėšlo; taipogi nepilkite rašalo (atramento), lakėrio ir kitokių dalykų, nes galite tuomi žaizdą užteršti, ir žmogui kraujo užteršimą įvaryti. Nors kraujo bėgimas apsistos, bet toliau ligonis del jo užteršimo sunkiai gali susirgti ir net numirti.

Žinoma, sunkesniuose atsitikimuose tuojau, kad kiek kraują apmalšinus, reikia skubinties prie gydytojo, kuris tam tikrais instrumentais galės sugaudyti, nupjautos arterijos galus ir užrišti ar kitaip kaip padaryti.

2. KRAUJO PLUDIMAS IŠ VENŲ.

Kraujo bėgimas (tamsiai-raudono) iš venų nėra tai pavojingas, kaip iš arterijų.

Čionai paprastai užtenka užspausti pati žaizda švariu aprišimu, pakelti koja ar ranka augštyn, kad geriau kraujas nubėgtų prie širdies, — ir viskas. Atsiminkite, kad venomis kraujas teka nuo kuno pakraščių į širdį.

Paminėtinas **kraujo pludimas iš kojų mėlynųjų guzų, kurie** nekartą atsiranda pas pusiauamžes moteriškes ir pas vyriškius, kurie turėdavo daug ant kojų stovinėti. Bet tai nebaisiausi atsitikimai. Reikia tik tuomet atsgulti, koją augščiau paguldžius, palaikyti, žaizdą švariai aprišti ir, kelioms dienoms praėjus, pratrukęs guzas išgija.

3. KRAUJO BĖGIMAS IŠ NOSIES.

Lengvesniuose atsitikimuose užtenka užsidėt su vilgytas šaltu vandeniu (su ledais, su sniegu) rankšluoštis ant veido, ant galvos ir ant sprando; ramiai valandžiukę pasėdėti, nešnypšti nosies, nekosėti, nekalbėti, nerėkti, nesijudinti — ir kraujo bėgimas apsistoja.

Didesniems iš nosies kraujo pludimams atsiradus, be to galima pabandyti įsidėt į nosį aptiekinės vatos susuktas knatas, arbatos esensija suvilgintas, arba aluno milteliais pabarstytas. Tik dedant į nosį vatą, reikia ji ne augštyn varyti, bet tiesiog į užpakalį, taip tariant, į pakaušį. **Indėjus, kiek galima** giliaus, vatos knatą į šnirpšlę, reikia iš lauko nosies pusė pirštu prispausti ir taip ilgai laikyti.

Jei tai nepagelbsti, tad šaukite daktaro. (T. b.)

(„Sveikata".)

PRUDONAS.

(Užbaiga.)

Prudonas labai aštriai kariavo prieš ji, už ką pakliuvo teisman, o iš ten kalėjiman ant trijų metų. Prieš tai jis buvo sutvėręs ant plačių pamatų Liaudies banką, kuri jam besėdint kalėjime pairo.

Kalėjime jam buvo smagu, nes jis ir čia budamas vedė kovą su priešais su pagalba spausdinto žodžio. Už keletą aštrių straipsnių jam buvo atimta teisė rašyti iš kalėjimo į laikraščius. Šis atėmimas teisės rašyt, buvo taip skaudus del Prudono, kad jis parašė valdžiai meldžiantį atleidimo laišką, kuriuom jis dikčiai save nužemino.

Budamas kalėjime jis vedė sau už pačią paprastą darbininkę, kurią pažinojo pirmiau. Jo moteris buvo neapšviesta; Prudonas ir nejieškojo moteryse apšvietos ir į pačią žiurėjo, kaip į šeimininkę. Ir apskritai imant, Prudonas į moteris žiurėjo kaip į žemesnę rasę ir vėliaus del savo keturių dukterų nieko nedarė, kad jos apsišviestų.

Kalėjime jis parašė daugelį straipsnių ir du dideliu veikalu: „Revoliucijonieriaus prisipažinimas" ir „Devyniolikto metašimčio revoliucijos idėja". Šiuose tai veikaluose jis ir išvystė anarchizmo teoriją, kuri atsižymi dideliu utopiškumu.

Išėjęs iš kalėjimo Prudonas rado jau Franciją visai kitokia; jis jau buvo užmirštas, o jo turtas išnykęs. Jam nieko daugiau neliko, kaip jieškot kokio nors darbo. Jis niekad nesiskundė ant savo likimo. Tai buvo žmogus, kuris kas valandą galėjo stot francuzų vadovu ir sau ramiai, kaip paskutinis žmogelis, dirbt paprasčiausią darbą. Jis visur jautėsi liuosu, ir tos brangios liuosybės niekur ir už nieką neišsižadėjo.

Išėjęs iš kalėjimo mąstė jis išleist „Visuotiną geografiją", — bet tam nebuvo turto. Išleidinėti gi laikraštį neleido valdžia; net atspausdinti savo brošiurą: „Valstybinis perversmas, kaip revoliucijos apsireiškimas" leido tik tada, kaip jis parašė prezidentui Lui Napoleonui meldžiantį laišką. Kiti gi jo veikalai tegalėjo but spausdinami tik užrubežyje arba anonimišku budu. Todel jam prisiėjo gyvent labai nuošaliai; truputį jis pradžiugo, kuomet atlankė savo gimtinį sodžių. 1858 metuose jis ir vėl pakliuva teisman už brošiurą — „Apie teisingumą revoliucijoje ir bažnyčioje", — kurioje jis perkrato dalyką vispusiškai, pasiremdamas ant mokslo išvedimų.

Ši brošiura turėjo didelį pasisekimą, ir į kelias dienas tapo išpirkta daugiau kaip 600 egzempliorių, bet teismas ją pasmerkė ir nusprendė konfiskuoti, kaip įžeidžiančią katalikiškąją religiją ir einančią prieš dorą, o jos autorių nuteisė trims metams kalėjimo ir užmokėt apie 1,000 rublių pabaudos. Šis teismo nuosprendis privertė Prudoną apleist Franciją ir apsigyvent Briuselyje, kuriame jis šiaip-taip pelnė sau duoną literatiškuoju darbu.

Po karui ru Austrija Napoleonas, budamas jau imperatorium, paskelbė amnistiją (atleidimą) už politiškuosius prasižengimus, ir Prudonas norėjo jaja pasinaudoti, bet negalėjo — valdžia jį skaitė prasižengėliu prieš dorą.

1860 metuose jis gauna dovaną į 400 rublių nuo Lozanos akademijos už rašinėlį apie mokesčių teoriją, o vėliau jis užbaigia traktatą iš terptautiškųjų teisių: „Karė ir sątaika", kuriame jis išguldo tą mintį, kad teisė remiasi tiktai ant spėkų, ir delto karas turi pilną išteisinimą; kad karas auklėja žmonėse geresnį chorakterį ir kada karas, galop, reikalingas civilizacijos kilimui. Šis veikalas iššaukė pasipiktinimą net iš tarpo jo draugų. Tais pačiais metais jam buvo suteikta amnistija, bet kol-kas dar jis negrįžo Francijon, bijodamas, kad policija visvien jį persekios. Vienok 1862 m. jis priverstas buvo apleist Belgiją del kelių aštrių straipsnių laikraščiuose apie Europos politiką, kuriuose buk tai jis nurodęs Francijos imperatoriui spėka prijungė Belgiją prie Francijos.

Sugrįžęs 1863 m. Paryžiun jis išleidžia knygą: „Apie federacijos principą ir reikalingumą reorganizacijos revoliucijinėse partijose". Šiame veikale jis atsisako nuo visų pirmesniųjų anarchistiškųjų idealų. Tais pačiais metais buvo rinkimai į Įstatymdavėjų Korpusą, prieš kuriuos Prudonas skelbė boikotą, kaip protestą prieš imperatoriškąją valdžią.

Tarp to viso jo sveikata pasviro blogojon pusėn, ir jis jau su dideliu vargu tegalėjo pelnyt sau duoną. Nuo tikros elgėtystės jį išgelbėjo tik pašalpa (600 rub.), kurią jam suteikė jo artimiausieji draugai. Beveik prieš pat mirtį jis dar atsilankė savo gimtinan sodžiun; sveikata vis ėjo blogyn ir sausio 19 d. 1865 metuose jis pasimirė ant rankų jo žmonos ir vyriausiosios dukters.

Po jo mirčiai likosi daugelis neužbaigtų veikalų ir straipsnių ant įvairių temų, kuriuos kiek vėliau jo šeimyna išleido.

Prie jo kapo susitaikė jo didžiausieji priešai ir pripažino, kad Prudonas buvo geras ir nenuilstantis literatorius. Kitos gi gentkartės dar aiškiau pamatė jame gabų publicistą ir veikėją, visą savo gyvenimą paaukavusį naudai darbininkų klasės, iš kurios jis pats išėjo, ir pripažino jo didžius nuopelnus visos žmonijos naudai. **P. Norkus.**

X—5—13.

KADA ATEIS?

Kada ateis pavasarėlis,
Smagios ir šiltutės dienos?
Kada pranyks tas vargužėlis
Ir neašaros blakstienos?

Kada pražus ukai tamsieji,
Kada giedra dangus nušvis?
Kada pranyks vėjai piktieji
Ir žmonės palaimą išvis?

Kada užgims nauja dienelė,
Ir saulė aukso spinduliais
Sušildys šaltą mųs žemelę? —
Ar dings vargai su sopuliais?

Kada ateis pavasarėlis
Ir laisvės gėlės pražydės,
Kada pranyks tas vargužėlis,
Tad džiaugsmo ašaros žibės...

A. K. L—s.

Moteriškė ne tik moka suprasti aukavimasi, bet ir ji pati moka savimi aukauti.

Turgenev.

Iš mano kelionės.

II.

Pirmoje dalyje paminėjau, kad mano važiavimo tikslas buvo ne apsigyventi Lietuvoje, bet kad parsivežus į Ameriką likusią šeimyną. Laikui prabėgus, prisėjo grįžti vėl Amerikon. Žinoma, iš Lietuvos ne taip lengva išvažiuoti, kaip iš Amerikos; mat, reikia išvaikščioti „nuo Ainošiaus iki Kaipošiaus''.

Atlikęs visus ukės reikalus, pardavęs žemę ir padaręs raštus, jau buvau pasirengęs išvažiuoti Amerikon. Nuėjau valsčiun, kad gavus užrubežinį pasportą, bet negavau. Potam kreipiuos net prie pavieto viršininko Ukmergėje. Išlaukęs mėnesį laiko, gavau atsakymą: „Gubernijinio pasporto negausi, nes nepavelijame...'' Turbut dar mažai gavo į kišenių; mat, Rusijos valdiškuose kabinetuose be kyšių neapsieina. Vėl kreipiausi prie kito pavieto viršininko, bet ir ten tą patį gavau. Tokiu budu nieko neliko daugiau daryti, kaip su šeimyna bėgti per rubežių. Bet štai galop susipažinau su vienu Šiaulių miestiečiu, kuris man padėjo vargais-negalais išgauti gubernijinį pasportą; žinoma, tas kainavo net apie 100 rublių.

Septintą dieną balandžio 1913 m. atsisveikinau su kaimiečiais, gentimis ir senute motina, nekurių lydimas, išvažiavau iš savo namų vėl į tolimą kelionę. Oi, kaip liudna buvo valanda, kuomet reikėjo man persiskirti su savo motina. Čia reikia suprasti, kad tai paskutinį kartą mačiau savo motutę ir sakiau jai paskutinį sudiev. Ištikrųjų, nepamiršiu, kol gyvas busių, tos valandos, kurioje senutei-motutei, sakiau paskutinį atsisveikinimą.

Nuvažiavęs Troškunų stotin, susitikau švogerius ir seseris, su kuriais atsisveikinęs greit išvažiavau savo keliu. Čia prisėjo skirties su visais ir su tėvyne-Lietuva. Praėjo kelios minutės ir mes nebematėm pasilikusiųjų ir Troškunų miestelio. Vakare pribuvome Panevėžin, kur turėjome palaukti tris dienas, kol gavome paliudijimą iš Šiaulių pavieto. Iš Panevėžio važiavome į Liepojų. Radviliškyj reikėjo persimainyti traukinis, kur, mat, ir šiandaras prikibo, klausdamas, kur mes važiuojam, su kokiu tikslu ir taip toliau. Nelabas jau norėjo nebepaleisti, bet kaip gavo kišeniun, tada viskas buvo gerai. Mat, ten toks užvedimas — jei nori, kad tylėtų, duok rubl... jei nori, kad tylėtų, duok rubl... Kelyje buvo daug emigrantų, kaip tai: lietuvių, lenkų, rusinų ir kitokių. Iš keleivių, kaip patyriau, daugiausia keliauja Kanadon.

Atvažiavus Liepojun, vežikas atvežė naujojo miesto dalin į išeivystės namus. Išklausinėtas, kur važiuoju, kiek pinigų turiu ir taip toliau, užmokėjęs 545 rublius, nusipirkau antros klasės laivakortes iki New Yorko. Liepojuj išlaukėm iki pekioliktos balandžio, pakol viskas buvo sutvarkyta. Tas laikas reikėjo praleisti išeivystės rumuose, kurie kimšte buvo prikimšti įvairiausių tautų keleivių. Kuomet vakare pasipildavo aidas įvairiausių dainų, tada viską jau užmiršti. Ir visų veiduose buvo matyties džiaugsmas, tarytum Amerika jiems bus aukso šalis. Jie, mat, nežino, kad didesnė jų dalis sutiks didesnius vargus, negu buvo matę savo tėvynėje budami. Atėjus laikui, tapome nuvežti prie laivo, kur pasijutome tarpe didelės žmonių minios. Prieplaukos administracija įsakė, kad kiekvienas apsidraustų, užsimokėdamas po $2.00. Atsitikus kokiai nelaimei, gražinant iš New Yorko, už tuos pačius pinigus parvežą. Aš pats nepristojau mokėti $2.00. Apie laivą kur tik nepasisukai, visur pilna visokių šnipų — vis nagrinėja, klausinėja, apžiurinėja...

O muzikos griežimas ir minios judėjimas — kas gal apsakyti! Štai jau išgirdome balsą, kad visi, kurie važiuoja, butų ant laivo nes netrukus laivas pradėsiąs eiti. Sulipus laivan 1,600 keleivių, paskutinį sykį laivas subaubė ir pradėjo tolinties nuo sausžemio. Nors muzikos akordai linksmino keleivius, vienok nesmagus jausmai apėmė visus, kuomet prisėjo atsisveikinti su savo kraštu. Plaukiant per Baltijos jurą vanduo buvo ramus, tarsi viskas norėjo priduoti tau vilties. Taipgi žingeidu buvo matyti Švedijos, Norvegijos ir Danijos krantai.

Atvykę Danijos prieplaukon, stovėjom šešias valandas, pakol viską pasiėmė, kas ilgai kelionei yra reikalinga.

Antroje klasėje daug geriaus ir parankiau viskas įtaisyta; visur švaru ir valgis daug geresnis; abelnai imant, jautiesi viskuom užganėdintas. Maniau, kad ir visose klasėse taip gerai. Nuėjau pasižiurėti į trečią klasę; ištikrųjų nusistebėjau pamatęs nešvarumą, blogą valgį ir žiaurų jureivių pasielgimą. Negana, kad prastas valgis, bet ir to užtektinai neduoda..

Kaip pavasario laike, tai ir per Atlantiko vandenyną buvo nebaisi kelionė. Balandžio 26 d. 1913 m. atvažiavome į Halifakso prieplauką, Kanadoje. Ten išleido 600 keleivių; išlipo ten ir tie, kurie važiavo į Chicago ar toliaus. Visokius leido išlipti Kanadoje; tik armenų nepriėmė. Buk tai jie esą prasikaltę, nes gavę telegamą, kad butų jie sulaikyti.

Balandžio 28 d. pribuvome jau ir Brooklynan. Atvažiavus daktarui, spėriai leido imigrantus. Ant nelaimės patėmijo, kad mano mažoji duktė buvo sirgus; ėmė ir sulaikė mano visą šeimyną, ir tik man davė liuosą valią — ką nori, tą daryk. Gal butų sunkiau buvę, kad nebučiau turėjęs pilietiškų popierų; tuoj man daktarai pasakė: „Nebijok, tavo šeimyna bus išgydyta ir Amerikon įleista.'' Potam kreipiausi prie savo pažįstamo draugo, Jono Bendoko, kuris man tame atsitikime geriausiai ir pagelbėjo. Palikęs šeimyną Bendokų priežiuroje, važiavau į Rochesterį. Gegužio 3 d. parvažiavau vienas į Rochesterį, kur linksmai pasitiko mane mylima moteris. Bet pamačius kad esu vienas, be vaikučių, vėl nusiminė. Kuomet persakiau visą dalyką, nors kiek ji nusiramino. Labai buvo neramu, nes vis rupėjo vaikučių padėjimas. Bet štai birželio 1 d. visa šeimyna jau buvo namuose. Koks tada buvo džiaugsmas, sunku net apsakyti. Čia turiu išreikšti širdingą padėką ponams Bendokams, nes jei ne jie, tai vargiai but išlikusi mano šeimyna nesugrąžinta Lietuvon...

Kaz. Tvoskas.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Neužmirškite eit į mokyklas.

Mums nesinorėtų, kad taip lengvai užsibaigtų diskusijos apie... musų nerangumą. Tečiau mes anaiptol neraginame musų kuopas ir narius, kad išrokuotų kaltes musų viršininkų ar komitetų, šauktų juos prie „pakutos', o patįs žmonės pasiliktų šaltais stabais ir pirštu-piršto nejudintų prie darbo.

Labai nemaloniose gyvename aplinkybėse. Čia visi šaukiame: „Šviesos! šviesos!'' ir vienok jos nejieškome. Prisimena anekdotas apie aną žydelį, kuris nusisamdęs vežimą ir važiuodamas žiemos laiku, bevelijo sėdėdamas nušalti kojas, negu truputį pabėgėti, kad užsitrenkti stingstančias papades: „Juk aš mokėjau pinigą!'' — šaukė žydelis į vežėją — „kam aš turiu pėsčias eit?''... Pas mus — lygiai: kam mes dirbsime — juk tam gi yra valdyba!...

Tiesa, kad dalis darbo — pradžia darbo paeina nuo valdybos, nuo viršininkų. Bet jie negali žmonių priversti, kad jie **norėtų!** Musų žmonės rėkia-keikia ant tamsos. Bet kada viršininkai ką-nors naujo sumano, tai iš kelių tukstančių žmonių-narių vos vienas-kitas į tai atsiliepia, — ir tai atsiliepia, kad „sukritikuot''.

Tinginystė taip giliai tarpe musų įsėdus, kad ji, kaip vėžys, baigia ėsti lietuviškąjį kuną. Atviros mokyklos, atviros amatų institucijos, atviri visi keliai gyvenimą pagerinti, bet musų broliai niekuo tuo nenor naudoties. Lyg tai kam kitam keršydami tuno varge ir tamsos vergijoje.

Dabar atsidarė vakarinės mokyklos, žemesnės ir augštesnės, kuriose už dyką mokina suaugusius vyrus ir moteris, vaikinus ir merginas, — mokina rašto, mokina kalbėt, mokina gražių papročių. Tose mokyklose pilna ateivių: eina vokiečiai, skandinavai, lenkai, žydai, etc. Bet lietuvių ten nepamatysi! Jiems geriaus buti juodais ir mažai apmokamais darbininkais, negu porą ar trejetą metų vakarais pasimokinus, ingyti kokį amatą ir lengvai, švariai, sveikai pelnyti baltą ir gardžią duoną. Mes papratę vergaut ir verkšlent. Tai viskas, ką mes mokame ir norime!...

Yra Amerikos miestuose dar viena graži institucija — Kristiečių Jaunuomenės Sandora (Young Men's Christian Association), kuri ateivius organizuoja, mokina, šviečia ir į lengvesnį gyvenimą priruošia. Bet ir čia lietuvių nematysi. Prisikemša į šios Sandoros šakas visokių tautų. Akyviausia, kad į jas pritvino net... žydų (nežiurint, kad tai krikščioniška Draugija!), — taip pritvino, kad kristiečių tulos šakos net konstitucijose ėmė rubežiuties, kad daugiau tam tikro nuošimčio žydų nebeįleisti, nes jie pradėjo mokyklos dvasią savotišku komercializmu stelbti. Žydai, mat jau nesibijo nei krikščionių vardo, nei jų dvasios, nei sau priešingos intekmės, bet skverbiasi, kur tik galima lengviau mokslą ingyti ir sau gyvenimą palengvinti. Musų žmonės taip nedaro: vieni bijo į minėtas mokyklas eiti, kad jos ne katalikiškos, kiti, kad jos krikščioniškos! Ir taip viešpatauja tamsybė.

Broliai ir draugai Tėvynės Mylėtojų Draugijoje! Į jumis mes atsišaukiame, kad pradėtumėt judinti tamsesnius brolius iš miego, ir pradėtumėt vesti juos į mokyklas. Kiekviena diena, praleista taip, kaip mes dabar letarge praleidžiame, yra didžiausia dėmė ant musų tautos, yra vis inpuolimas dar į didesnį vargą ir dvasišką sustingimą.

T. M. Dr-jai dėkavoja.

Laikraščiuose paskelbtas Lietuvių Mosklo Draugijos pasiuntinių, gerb. Dr. J. Basanavičiaus ir M. Yčo atsisveikinimo laiškas, kuriame jie nuoširdžiai dėkavoja Amerikos lietuviams už jų malonų čionai priėmimą ir aukas taip svarbiam reikalui, kaip Lietuvių Tautos Namas. Podraug dėkavoja ir musų Draugijai sekančiai: „Sus. Liet. Amerikoje, SLRKA. ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopos... labai daug prisidėjo prie musų surinktųjų aukų padauginimo. Visoms šitoms organizacijoms... pridera musų širdingiausia dėka!''

Mums gi malonu, kad musų Draugija nepasiliko nuo šito didelio Tėvynės darbo nuošaliai.

A. A. Kun. Vl. Dembskis.

Lapkričio 14 d. Serantone pasimirė Kun. Vladislovas Dembskis, vienas iš įžymesnių laisvosios minties vadovų tarpe Amerikos lietuvių. Velionis tarpe kitų savo darbų visuomet prielankiai atsinešė ir į Tėv. Myl. Draugiją. Anais metais net buvo pavedęs musų Draugijai spausdinti vieną iš savo tuomet rašomų veikalų. Lai bus velionis ir tarpe musų su giliu jausmu minavojamas.

Kuopose paskaitos.

Chicago, Ill. 22-ji TMD. kuopa, rašo „Katalikas'', esanti nutarusi prieš kiekvieną savo mitingą skaityti kokią-nors paskaitą. Taip va lapkr. 16 d. jau žadėta skaityti Simano Daukanto biografiją, parašytą p. Janulaičio (skaityt apsiėmė p. Jurgelionis). Tai dailus pavyzdis ir kitoms kuopelėms!

Be to rašo, jog ta pati kuopelė lapkr. 22 d. turėsianti draugišką vakarėlį.

„Perdaug kritikos''.

„Lietuva'' mus informuoja iš Kenosha, Wis., jog tenai per kitos draugijos surengtas prakalbas, kalbėjęs Dr. Rutkauskas, kuris, tarp ko kito, ėmęs „kritikuoti'' draugijų viršininkus; na, iš eilės davęs ir TMD. pirmininkui „karčiamninko'' titulą. Jeigu tas korespondentas rašo tiesą, tai kalbėtojo buvo netiesa, nes musų dabartinis pirmininkas nėra jokis karčiamninkas. Bet jeigu dar ir butų karčiamninkas, tai ar jau karčiamninkas negali buti geras žmogus ir kartais draugijai net labai pasitarnauti?

Bėda, kad pas mus daug „kritikos''...

Kuopose dramatiški skyriai.

Chicago, Ill., kaip rašo „Lietuva'', ant West Side 28-ji TMD. kuopa surado puikų darbą. Taip rašo: „...kuopa nutarė įsteigti prie savęs dramatiškąjį skyrių, kuriame žada susispiesti visos didesnės Westsidiečių teatrališkos jėgos. Sutvarkymas šio reikalo pavesta komisijai iš trijų narių: R. Zauros, K. Šurniutės ir B. Lenkausko. Naujai gimęs artistų ratelis, neilgai laukus, mena jau ir publikai pasirodyti: lapkričio 16 d. jis vaidis Meldažio svetainėje triveiksmę dramą „Ant bedugnės krašto.''

Draugai, štai jums pavyzdis, kurie sakote, kad musų Draugijoje mažai kas yra veikti.

AUKOS TAUTOS NAMAMS

Baltimere, Md.

Į L. M. Draugijos Narių-Labdarių skaičių įstojo:

Kun. Juozas Lietuvninkas $104.00

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 64 kuopa (aukojo likusius pinigus nuo 26 Seimo, 1911 m.) 100.00

J. S. Vasiliauskas, SLRKA. Centro Sekretorius 104.00

Sieksniai žemės:

480 — Did. Liet. Kun. Keistučio Dr-ja (ir $4.50) 10.50

481 ir 482 — Sim. Daukanto Dr. 21.00

483 — D-ro Vinco Kudirkos Dr-ja (ir 4.50) 10.50

484 — D. L. K. Mindaugio Dr-ja 10.50

585 ir 486 — Liet. Balandžio Dr. 21.00

487 — SLA. 64-oji kuopa 10.50

488 — Mat. Kilikevičius 10.50

489 — Ant. Žvingilas 10.50

490 — Jonas Grėbliauskas 10.50

491 — Mykolas Bučnys 10.50

492 — Antanas Abromaitis 10.50

493 — Jonas Lietuvninkas 10.50

494 — Šv. Kazimiero Dr-ja 10.50

495, 496 — D. L. K. Vytauto Dr. 21.00

497 — SLA. 118 kuopa iš Curtis Bay, Md. 10.50

498 — Myk. Koperniko Dr-ja 10.50

499 — Jurgis Aleksa 10.50

500 — SLRKA. 13 kuopa 10.50

501 — Tadas Bermota 10.50

502 — SLRKA. kuopa iš Curtis Bay, Md. 10.50

503 — Jonas Karalius 10.50

504 — Vincas Nagurnauckas 10.50

505 — B. ir St. Mingilai 10.50

506 — Petras Lazauskas 10.50

507 — Jonas Galinaitis 10.50

508 — Pijus Laukaitis 10.50

509 — Anastazija Bajoriutė 10.50

510 — Viktorija Budriutė 10.50

511 — Povilas Bakutis 10.50

512 ir 513 — Jonas Česna 21.00

Aukos: Po $5.00 : P. Važuonis, J. Miliauskas, M, Remeikienė, V. Skirpstas, 20.00

Po $3.00: F. Butkevičius, J. Janavičius, 6.00

Po $2.00: V. Grajauskas, M. Paškauskas, O. Remeikienė, M. Karalius, A. Nemura, J. Mačiulaitis, J. Vizgirda, 14.00

Po $4.50: D. L. K. Keistučio Dr-ja (ir sieks. žem. 480), D-ro Vin. Kudirkos Dr-ja (ir sieks. žem., 483), 9.00

Po $1.50: M. Naruševičiutė, J. Duobinis, M. Laukevičius, K. Naruševičiutė, J. Kalinauskiutė, 7.50

Po $1.00: J. Šliburys, A. Ramoška, M. Remeikiutė, Jieva Petrauskienė, M. Vaškevičienė, Alzė Kalinauskiutė, J. Kungis, Vl. Dvigina, P. Žukauskas, J. Skorka, V. Valinskas, J. Vilčauskas, J. Kaicelius, Ant. Aimutis, J. Čeplinskas, Ambr. Laukaitis, J. Kašinskas, J. Pautienius, J. Damukaitis, A. Bučnys, Pr. Babiliutė, S. Augustinaitis, B. Benešiunas, J. Janulevičius, P. Kuršvėtas, A. Rymitė, T. Bernotas, V. Budrevičius, E. Saurusaičiutė, M. Krakauskiutė, M. Aleksiutė, J. Geižutis, A. B. Radauskas, A. Mandravickis, J. Petrauskas, J. Bubnys, J. Matukaitis, K. Matuliauskas, J. Stropis, F. Palionis, M. Radavičius, J. Bučnys, V. Kazakevičiutė, T. Žvinklienė, A. Andreikienė, K. Baltrušaitis, M. Valiunas, M. Petrulionis, A. Rašimas, P. Rakuiža, V. Belis, P. Navarauskas, J. Astašauskas, V. Giedraitis, K. Vosylius, J. Stačiokas, K. Salkauskas, M. Raulynaičiutė, D. Mačiulis, M. Kazliutė, M. Bylienė, J. Lietuvnikas, J. Mandravickis, J. Balionis, P. Pečaitis, F. Česna, J. Kaupas, J. Biežis, A. Balcis, K. Vydmanta, L. Kilkius, K. Leimantavičius, J. Rinkevičius, A. Žurauskas, A. Valinskas, S. Čaluška, J. Vėlyvis, J. Alyta, V. Brazauskas, P. Survila, T. Dubinskas, K. Brokus, V. Ražiulis, K. Staikevičius, A. Dzindzelieta, P. Jaras, J. Savickas, J. Memiežius, J. Bartuška, K. Sliekis, viso 91.00

Smulkių aukų 40.25

Viso Baltimore'je, Md **$848.75**

Chicago, Ill.

Sieksniai žemės:

514 ir 515 — Simano Daukanto Teatrališkas Jaunuom. Kliubas 21.00

Port Washington, Wis.

Sieksniai žemės:

516 — Šv. Lauryno pašalp. dr. 10.50

Shenandoah, Pa.

Į L. M. Draugijos Narių-Labdarių skaičių įstojo:

Lukas M. Kaziunas 100.00

Kun. Sim. Pautienius (ir pasižadėjo kasmet aukoti Tautos Namams po 100 rublių) 105.00

Sieksniai žemės:

517 — Albertas Bridickas 10.50

518 ir 519 — P. V. Birštonas (ir $4.00 aukų) 21.00

520 — Adolfas Tabaras 10.50

521 — Juozas Abračinskas 10.50

522 — Ona Mockaitienė 10.50

523, 524 — Sebast. J. Mockaitis 21.00

525 — Vaclovas Vitkauskas 10.50

526 — Vincas Šliakys 10.50

527, 528 — Antan. Mikalaičiutė 21.00

529, 530 — SLA. 23 kuopa (ir $4.00 aukų) 21.00

531 — Jurgis Anceravičius 10.50

Aukos: Po $5.00 aukojo: U. Bridickienė, V. Levonavičius, P. J. Fergusson (airys), V. J. Strolys, J. Kupčinskas, A. Aleksynas, J. Gilius, S. A. Ramonaitis, viso 40.00

Po $4.00 aukojo: P. V. Birštonas (ir du sieksniu žemės), 23 SLA. kuopa (ir du sieksniu žemės) 8.00

Po $2.00 aukojo: B. Ročka, J. Mieldažys, V. K. Balčiunas, J. Kerevičius, M. Lazauninkas, J. Gutauskas, J. Orinas, V. Minevičius, 16.00

Po $1.00 aukojo: K. Kulboka, M. Vakrina, A. Janušonis, M. Mastauskas, K. Ragažinskas, J. Žemaitis, A. Vaščiula, P. Senavaitis, J. Marcinkevičius, J. Mykolaitis, A. Žvinakevičius, J. Barauskas, P. Aleksandravičius, A. Samsonaitis, J. Juška, J. Bauža, U. Anceravičienė, Pr. Survila, J. Bernotunas, T. Križanauskas, A. Vasiliauskas, A. Žilinskas, J. Valaitis, P. Brundza, M. Juraitienė, J. Maknauskas, V. Kerevičienė, U. Naruševičienė, M. Kerevičienė, P. Brukas, A. Rutkauskas, J. A. Stanevičius, K. Subačius, J. Sikarskis, viso 34. 0

Smulkių aukų 12.15

Viso Shenandoah'ryje, Pa. **$470.15**

Kingston, Pa.

Į L. M. Draugijos Narių-Labdarių skaičių įstojo:

Kun. Juozas V. Kudirka 104.00

Sieksniai žemės:

532 — Šv. Jurgio Draugija iš Luzerne, Pa. (ir $4.50) 10.50

533 — Šv. Jono Krikšt. Dr-ja iš Luzerne, Pa. (ir $4.50) 10.50

534 — SLA. 116 kuopa 10.50

535 ir 536 — Pranas Burba, Šiaulių pav., hot. sav. 21.00

537 — TMD. 84 kp. (ir $2.50) 10.50

538 — Raulas Černiauskas, Marijamp. pav. vaisbin. 10.50

539 — Juozas Čepanonis, Šventažerio par. Seinų pav. laivakorčių agentas 10.50

540 — Mart. Malatkevičius, Seinų pav., saliun. 10.50

Aukos: Po $5.00 aukojo: D. Adukauskas, Al. Maslauskas, 10.00

Po $4.50: Šv. Jurgio Draugija (ir 2 sieksniu žem.), Šv. Jono Krikšt. Dr-ja (ir 2 sieks. žem.) 9.00

Po $3.00 aukojo: P. Rėkus, O. Gelgaudienė, 6.00

TMD 84 kp. (ir 1 sieks. žem.) 2.50

Po $2.00 aukojo: K. Kučinskas, V. Baldauskas, M. Motiejunas, J. Paugonis, J. Lizdas, 10.00

Po $1.00 aukojo: K. Kasparuņas, J. Ropė, V. Avižonis, V. Jankauskas, S. Juškienė, V. Stravinskienė, P. Vaičekauskienė, A. Kučinskienė, B. Černeckas, A. Bobonis, K. Pikonas, S. Baldauskas, M. Matulionis, J. Mūrauskas, K. Meškauskas, J. Antanaitis, M. Žėkas, J. Žalionis, F. Gegužis, V. Pikmonas, J. Krajauskas, P. Balčius, J. Mieliauskas, J. V. Urbanavičius, J. Rakauskas, V. Mielkus, J. Žinaitis, A. Vaitulionis, S. Jurgaitis, J. Kučinskas, U. Adukauskienė, S. Paukštys, Pr. Probišius, J. Stravinskas, Z. Zdanavičius, M. Abraitis, 36.00

Smulkių aukų 30.00

Viso Kingston'e, Pa. **$302.00**

Edwardsville, Pa.

Sieksniai žemės:

541 ir 542 — Silvestras Paukštys, Vilkav. pav., vaisbin. 21.00

543 — Juozas Miliauskas, Seinų pav., vaisbin. 10.50

544 — Raulas Žarnauskas, Kalvar. pav., vaisbin. 10.50

Viso **$42.00**

Forest City, Pa.

Sieksniai žemės:

545 — SLA. 2 kuopa 10.50

546, 547 ir 548 — Šv. Jurgio Kankint. Draugija 31.50

549 — Šv. Jurgio Kereivio Dr-ja 10.50

550 — Šv. Juozapo Draugija 10.50

551 ir 552 — Šv. Antano Dr-ja 21.00

553 — Vincas Jančaitis, Suv. g. 10.50

554 — Juoz. Milašauskas, Viln. g. 10.50

Aukos: Po $5.00 aukojo: Vincas Šlykta, Vincas Miliauskas, Jonas Šupšinskas, Adomas Šiaučiunas, 20.00

Po $2.00 aukojo: Aleks. Makunas, Ant. Rudbalis, Pranas Rakauskas, 6.00

Po $1.00 aukojo: A. M. Makauskas, J. Kaminskas, J. Baliunas, J. Mociulaitis, A. Busliavičius, P. Stanaviče, Anupras Snutė, J. Rudaitis, J. Sčikotas K. Šiaučiunas, J. Rakauskas, A. Gerdauskas, P. Marcinkeviče, V. Burdulis, J. Pateitis, A. Patruseviče, J. Brusas, Bulotas, P. Kolesinskis, J. Žaliauskas, K. Rudaitis, M. Poderis, J. Žaliauskas, S. Lapinskas, P. Alekna, Cyp. Petrauskas, K. Stačiokas, J. Stankus, J. Kunešauskas, J. Karosas, J. Patokas, M. Patokienė, K. Obalekas, J. Dziekus, T. Buivydas, V. Brazauskas, Ona Dzekienė, Rap. Pucilauskis, M. Staneviče, A. Sveidaškis, J. Gublinas, K. Gudauskas, A. Šiurpšinskas, J. Zulius, 44.00

Smulkių aukų 7.35

Viso Forest City'je, Pa. **$182.35**

Scranton, Pa.

Į Liet. Mokslo Draugijos Narių Labdarių skaičių įstojo,

Kun. Jonas Kuras 104.00

Sieksniai žemės:

555 — SLA. 30 kuopa 10.50

556 — Prakalbų susirinkimas 10.50

557 — Jonas Alenskas 10.50

558 — Juozas Ardzevičius 10.50

559 — Liudvika Šliupienė 10.50

560 Kun. V. Dembskis 10.50

561 — Simonas Miliavas 10.50

562 — Jonas Stepanauskas 10.50

563 — Pranas Živatkauskas, SLA. prezidentas, 10.50

564 — Jurgis Runas 10.50

565 — R. A. Lesajus 10.50

566 — Katarina Garmiutė 10.50

567 — Jonas Živatkauskas 10.50

Po $5.00 aukoja: K. Loseta ir A. Valentinavičius 10.00

Po $2.00 aukojo: A. Zaliackas, kun. Dembskis (ir sieks. žem.), P. Šalumskas, M. Valentinavičius 8.00

Po $1.00 aukojo: K. Lisajus, V. Bulota, J. Rakauskas, M. Silvianis, Ed. Čižauskas, A. Jaruševičius, M. Gavelis, M. Kupčiunas, A. Janulaitis, T. Ratkevičius, S. Vilčinskas, J. Andriukaitis, J. Sakalauskas, M. Kudirka, J. Petrikys, P. Paseckas, J. Živatkauskas, M. Tamoševičius, A. Šalna, J. Velžiunas, P. Pėstininkas, J. Miškikas, B. Kubilius, J. Strimaitis, J. Kutauskas, Ig. Šiaulys, A. Bernotas, Ig. Lakštutis, A. Čelkis, B. Dermanauskaitė, J. Norvydas, L. Liudžius, J. Mantuska, M. Karkutskienė, J. Pranskus, L. Slavinskas, P. Noreika, Ig. Noreika, A. Lapinskas, A. Rėpša, K. A. G., 42.00

Smulkių aukų 17.55

Viso Scranton'e, Pa. **$318.05**

Plymouth, Pa.

Kun. Pranciškus Gugis 50.00

568 — Šv. Juozapo Dr-ja, už 1 sieksnį žemės 10.50

Aug. Vyšniauskas 5.00

Po $1.00 aukojo: J. Genys, A. Taluba, J. Kunigėlis, P. Smeliauskas, Pr. Zdanavičius, J. Šimanavičius, A. Sujeta, 7.00

Smulkių aukų 8.52

Viso Plymouth'e, Pa. **$81.02**

Wanamie, Pa.

Sieksniai žemės:

569, 570, 571 ir 572 — kun. Simonas Struckus (ir $4.00) 42.00

573 ir 574 — SLA. 230 kuopa 21.00
575 — Petras Sarpalius 10.50
S. Žalnieraitis 5.00
Kun. S. Struckus (ir 4 sieks. ž.) 4.00
V. Kamarauskas 3.00
Po $2.00: J. Dabkevičius, J. Bindokas 4.00
Po $1.00: M. Traukienė, O. Gaižiauskiutė, J. Venclovas, Pr. Medziukevičius, K. Karlonis, J. Kudlinskas, J. Žardeckas, P. Kupstas, M. Žalnieraitė, K. Čimerkiutė, V. Šerkšnis, P. Zapolskis, P. Švelnys, 13.00
Smulkių aukų 8.40
Viso Wanamie, Pa. **$110.90**

Pittston, Pa.
Į L. M. D. Narių Labdarių skaičių įstojo **kun. Jonas Kasakaitis,** 105.00
Sieksniai žemės:
576 — Šv Jurgio Draugija 10.50
577 — Mykolo Arch. Dr-ja 10.50
578 — Nekalto Prasid. P. Marijos merginų dr-ja (ir 50c.) 10.50
579 — Simano Daukanto Dr-ja 10.50
580 — Šv. Petro ir Povilo Dr-ja 10.50
581 — Liet. jaunų vyrų kat. dr. 10.50
582 — Magrieta Kašiubiutė 10.50
583 — Leonas Syporaitis 10.50
584 — Jonas Jankevičius 10.50
585 ir 586 — Tam. Paukštys 21.00
Aukos:
Po $5.00 aukojo. A. Galinskas, J. Kazakevičius, J. Breivė, M. Grikštas, J. Andriušis, — 25.00
Po $2.00 aukojo: J. Krečikas, Fr. Kašiuba, Pr. Kazakevičius, K. Senuolis, — 8.00
Po $1.00 aukojo: A. Bastys, V. Seilius, M. Mykolaitis, Alb. Vainutis, J. Šiugždinis, A. Kairukštis, K. Karsokas, A. Vyšniauskas, K. Rudaitis, J. Gustaitis, A. Gradeckas, P. Mataitis, S. Dauginskas, J. Matulaitis, T. Miliauskas, K. Baldauskas, J. Paltanavičius, Al. Knišius, J. Liepa, V. Smelstorius, A. Smelstorius, J. Raulynaitis, A. Lasys, F. Runta, B. Vosylius, V. Pypas, P. Kizevičius, M. Juozaitis, V. Laurynaitis, O. Kapciunienė, M. Šeporaičiutė, V. Gradeckas, J. Mačiulskis, S. Rudaitis, Ig. Saudargas, R. Valainiutė, M. Knišius, A. Rukas, Pr. Katkauskas, — 39.00
Smulkių aukų 40.95
Ineiga dešimtukais 49.75
Viso Pittston'e, Pa. **$389.20**

Wilkes Barre, Pa.
Į Liet. Mokslo Draugijos Narių-Labdarių skaičių įstojo kun. Jonas Šupšinskas **$130.00**
Sieksniai žemės:
587 — Antanas Šukys 10.50
588 — Juozas Šukys 10.50
589 — šv. Trejybės Choras 10.50
590 — Mykolas ir Aleksandra Stanaičiai 10.50
591 — Jonas Lopatto 10.50
Katrė Mockaitienė 5.00
Po $2.00 aukojo: Salam-Gikietis, J. Stulgaitis, — 4.00
P. Gribavičius — 1.50
Po $1.00 aukojo: A. Lukoševičienė, Magd. Beržinskienė, Elzb. Borkienė, M. Patulskis, Julius Acius, V. Dailyda, P. Acevičius, J. Jurgelaitis, J. Rekus, Juozas Daukšys, Jonas Poškaitis, A. Baltuška, J. Kundrotas, Jonas Daukšys, Jonas Linevičius, Ant. Oliaka, J. Jurkšaitis, V. Mikelionis, M. Bernotaitis, V. Zizas, S. Peteris, A. Asojevičius, M. Sakalavičienė, M. K. Povylaitis, Marijona Botyriutė, — 25.00
Smulkių aukų 16.70
Viso Wilkes Barre, Pa., — **$234.70**
Sutrauka: sulig šiol paskelbta: 14,464.97
Suaukota: Baltimore, Md. 848.75
Chicago, Ill., 21.00
Port Washington, Wis., 10.50
Shenandoah, Pa., 470.15
Kingston Pa., 302.00
Edwardsville, Pa., 42.00
Forest City, Pa., 182.35
Scranton, Pa., 318.05
Plymouth, Pa., 81.02
Wanamie, Pa., 110.90
Pittston, Pa., 389.20
Wilkes Barre, Pa., 234.70
Viso labo — **$17,475.59**

Stamford, Conn. (priduota New Yorke, N. Y.)
Sieksniai žemės:
592 — Povilas Montvidas, Raseinių p., krautuvninkas, 10.50
593 — Kaz. Šiupis, Šaulių pav., krautuvninkas, 10.50
594 — Feliksas Nakeilis, Vilkav. pav., kningvedys dirbtuvėje 10.50
31.50

Orchard Lake, Mich (prisiųsta).
595 — Moksleivių Draugija „Lietuvių Viltis", 10.50

Spring Valley, Ill. (prisiųsta per „Draugo" redakciją).
Į L. M. Dr-jos Narių Labdarių skaitlių įstojo kun. Antanas Deksnys $100.00
šv. Onos parapija 15.00
115.00

Rockford, Ill.
Sieksniai žemės:
596 — Matas Kr. Petrauskas 10.50
597 — SLRKA. 137 kuopa 10.50
21.00

Chicago, Ill. (prisiųsta).
Liet. „Žinyčios" Draugija 12.00
Sieksniai žemės:
598 — SLA. 122 kuopa 10.50
599 — DLK. Algirdo Draugija 10.50
600 — Ona Olšauskienė (ir 50c.) 10.50
Aukos:
SLA. 122 kuopos nariai 5.50
Likusi nuo „bankieto" 5.50
O. Olšauskienė (ir 1 sieksn. ž.) .50
SLRKA. 142 kuopa 2.50
Pr. Zdankus .50
$58.00

Elizabeth, N. J.
Į Liet. Mokslo Draugijos Narių Labdarių skaičių įstojo kun. Baltrus Žindžius $104.00
Sieksniai žemės:
601 ir 602 — Dr. Ant. Bacevičius 21.00
603 ir 604 — Damin. Bražinskas, Seinų pav., graborius, 21.00
605 — Ant. Zailskas, Kalvar. pav., darbininkas 10.50
606 — Ign. Gricius, Rasein. pav., duonius 10.50
607 — Rokas Milius, Telšių pav., darbininkas 10.50
608 — Klem. Vilkevičius, Kauno pav., vaisbius 10.50
609 — Antanas Matuzas, Šaulių pav., S. V. kareivis 10.50
610 — Bažnytinis choras 10.50
611 — Šv. Kazimiero Draugija 10.50
Aukos:
B. Brazaitis 4.00
A. Pileckas 2.60
Po $2.00 aukojo: J. Ribinskas, B. Kavaliauskas, A. Ramanauskas, M. Smailys, J. Steponavičius, — 10.00
S. Lygnugaris — 1.50
Po $1.00 aukojo: P. Virvičius, J. Blažunas, J. Laukaitis, R. Norkiutė, A. Jasenauskas, S. Nasolis, J. Zubrickas, R. Džiovalas, B. Kopustas, B. Jankauskas, J. Balčiunas, M. Stapinskas, A. Stasiulis, M. Butėnas, M. Bernotas, P. Byronas, J. Byronas, J. Jasenauskas, E. Grigulaitė, T. Bernotas, D. Kazlauskas, M. Vilkevičienė, A. Zindžius, J. Marčiukonis, J. Juodvalkis, S. Keturvietis, Z. Stasiulis, J. Budrevičius, St. Lažauninkas, C. Budreckis, P. Sujėta, NN., Ant. Malaba, El. Butinienė, K. Petravičius, M. Budreckas, — 36.00
Smulkių aukų — 19.40
ViVso Elizabethe, N. J. **293.00**

Bayonne, N. J.
Sieksniai žemės:
612 — SLRKA. 60 kuopa 10.50
613 — Jonas Naviekas, Raseinių pav., krautuvninkas 10.50
614 — Pranas Šedvydis, Telšių pav., poliemonas. 10.50
Aukos:
Kun. Myk. Šedvydis (prižadėjo dar $80.00) 20.00
Po $1.00 aukojo: D. Vaičekauskas, J. Pranckevičius, P. Sukaitis, S. Juškevičius, P. Balčiunas, V. Ignatavičius, J. Balčiunas, A. Trimirka, J. Rutkauskas, Jieva Miekevičiutė, Uršulė Šlekiutė, Ona Trimirkienė, J. Juzelis, J. Rušinavičius, J. Juozaitis, P. Mičkunas, Marė Mikelevičiutė, J. Giežna, A. Bireta, — 19.00
Smulkių aukų — 4.10
Viso Bayonne'je, N. J. — **74.60**

New York, N. Y.
Sieksniai žemės:
615 ir 616—Lit. Politikos Klubas 21.00
617 — Blaivininkų Draugija 10.50
618 — Jurgis Meškauskas, Anykščių par., darbininkas 10.50
619 — Jurgis Bartašius, Panev. pav., laivak. agentas 10.50
Aukos:
Kun. Juozas Šeštokas, klebonas 50.00
Marė Dramsčiutė 5.00
Po $2.00 aukojo: J. Danielius, P. Janušonis, J. Kazimieraitis, M. Dausevičius, A. Visminas, — 10.00
Po $1.00 aukojo: P. Dramstis, S. Dragunaitis, J. Petrulis, Iz. Stasytė, V. Dženkauskas, P. Daujočiutė, XX., XY., J. Rimbas, V. Bagdonavičius, A. Račanauskas, J. Šimkus, O. Ližauskienė, M. Kajauskienė, O. Galminaitė, D. Normančiutė, Ad. Bukauskas, K. Valiunas, Jad. Solyniutė, P. Jokubaitis, V. Kaukas, An. Vilčius, Ant. Sutkus, B. Kazlauskas, XX., A. Rėklys, 23.00
T. Lesajus, J. Bartkus, K. Kurevičienė, M. Kurevičiutė, Ad. Valentukevičius, K Bakanauskas, K. Vaičiunas, J. Čelkis, — 34.00
Smulkių aukų 7.95
Viso New York'e, N. Y. **$172.45**

Cliffside, N. J.
Sieksniai žemės:
620 — SLA. 70 kuopa 10.50
621 — Šv. Franciškaus Draugija 10.50
622 — Juilja Kudirkienė 10.50
623 — Juozas Paulauskas (ir 50c) 10.50
Aukos:
J. Bukaveckas 5.00
M. Bakunas 2.50
P. Noreika 1.50
Po $1.00: A. Bukaveckas, A. Degutis, J. Derenčius, J. Kazlauskas, G. Romanas, S. Razgis, A. Sakalauskas, S. Macinskas, Ig. Bakunas, J. Bailys, P. Lietuvninkas, J. Esaitis, P. Gricius, P. Kubilius, N. Stulgaitis, A. Gibas, A. Pocienė, O. Bakunienė, J. Adomaitis, N. Podbirskis, S. Granuliauskas, K. Derenčius, J. Vaikšnora, K. Steponavičia, viso 24.00
J. Paulauskas (ir 1 sieks. žem.) .50
Smulkių aukų 2.85
Viso Cliffside, N. J. **$78.35**

BROOKLYNO MOTERŲ AUKOS TAUTOS NAMAMS VILNIUJE.

Išviso Brooklyno lietuvaitės suaukavo 100 dolarių ir 20c., kuriuos ir įteikė L. M. ir D. Dr. pasiuntiniams, d-rui J. Basanavičiui ir p. M. Yčui, spalio 26 d., kaipo auką Tautos Namams Vilinuje.

Tie pinigai buvo surinkti tarpe pavienių ypatų, pradedant nuo L. B. Draugystės. Pinigų rinkimui buvo išrinkta speciališka komisija, kuri stengėsi atlikti jai paskirtą darbą kuogeriausiai.

Mes, aukų rinkimo komisijos sąnarės, **visiems aukavusiems tariame širdingą ačiu.**

Žemiau paduodame pavardes aukavusių įki 50c.

F. Povilonis $3.00, P. Tikaiža $2.00, J. Vepštas $1.50, M. Vaičiunas $1.50.

Po $1.00: P. Overzautas, O. Overzautienė, O. Skrebaitė, G. Petrauskienė, A. Giebienė, M. Mantvilienė, O. Tolišiutė, O. Ulevičienė, A. Kavaliauskiutė, A. Bugailiškis, A. Straškauskiutė, O. Kasvingilienė, J. Laučius, A. Laučius, A. Vaičiuniutė, K. Malaišiutė, J. Dailidėnas, A. Raišiutė, A. Šaučiuniutė, O. Uselienė, R. Sabikė, O. Venckevičienė.

Po 50c.: J. Šiugžda, M. Merkevičienė, A. Saukaitienė, O. Daubarienė, A. Navadauskiutė, U. Kriaučiunienė, J. Žuravlis, O. Stepulionienė, U. Petronaitienė, J. Dumblis, A. Paukštienė, J. Sirinavičius, M. Širvidienė, A. Montvila, M. Čiščilienė, P. Lukoševičius, M. Babinskiutė, A. Silvestravičiutė, J. Kalanevičius, M. Bugailiškiutė, A. Mačenienė, J. Girnius, K. Žiugžda, V. Andriukoniutė, A. Mačiulaičiutė, J. Grigalius, P. Purvis, A. Banevičienė, J. Ražiukė, V. Baubienė, K. Bakučiunas, A. Rešiunienė, V. Vaicekauskienė, M. Degutienė, V. Ileičiutė, J. Avižienius, A. Šulinčius, L. Jezevičius, J. Nenius, V. Žekoniutė, A. Reklaičiutė, M. Litviniutė, F. Juškevičius, O. Lutkauskienė, V. Baranauskas, J. Peldunas, K. Galinis, V. Samašauskienė, M. Kuosevičius, P. Žarskis, M. Ališauskas, A. Petraitienė. Viso $56.00
Po 25c. aukavo 128 yp. — $32.00
Po 20c. aukavo 7 yp. — $1.40
Po 15c. aukavo 21 yp. — $3.15
Po 10c. aukavo 74 yp. — $7.40
Po 5c. aukavo 5 yp. — .25
Viso labo $100.20

Aukų rinkimo komisija:
U. Overzautienė,
M. Kamarauskiutė,
J. Vaitiekunas,
Z. Šteiniutė.

Vietinės Žinios

Koncertas. Scenos Mylėtojų choras su pagalba gerbiamojo musų kompozitoriaus Miko Petrausko rengia lapkričio 29 d. McCaddin Memorial salėje — Berry gt., tarp So. 2-ros ir 3-čios gt. koncertą. Tai bus laibai puikus ir didelis koncertas, kuriame dalyvaus atsižymėję šioj apielinkėj dainininkai—bus dainuota: solo, duetai, kvartetai ir maišyto choro dainos.

Brooklyno lietuviai gerai jau žino, kad jei rengia vakarą Scenos Mylėtojų Choras, tai vakaras visad gerai nusiseka, ir visi jame atsilankiusieji lieka užganėdinti. Taipgi visiems juk žinoma, kad Sc. Myl. Choras laike kelių metų savo gyvavimo pastatė scenoje geriausius lietuvių kalboje esančius sceniškus veikalus.

Taigi, labai but malonu, kad Brooklyno lietuviai atsilankytų koncertan kuoskaitlingiausiai, nes tuom priduotų daugiau energijos ir vilties Scenos Myl. Choro sąnariams, o patis turėtų progą labai linksmai, puikiai ir naudingai praleisti vakarą. Koncerto pradžia 8:15 val. vakare. Po koncertui bus lietuviški šokiai.

Lietuvaičių Klubo veikimas. Brooklyno Lietuvaičių Klubas praplėtė savo veikimo dirvą, sulošdamas lapkričio 23 d. Newarke N. J. (šv. Jurgio svetainėje) penkiaveiksmę Togobočnio dramą — „Iš meilės". Lošimas nusisekė visais atžvilgiais.

Garbė Brooklyno Lietuvaičių Klubo sąnarėms už jų veiklumą bei pasišventimą tam prakilniam darbui scenos srityje!... Reikia manyti, kad jos pasistengs šiame sezone pastatyti scenoje (Brooklyne) naują veikalą. Lauksime.

„Sibiro Belaisviai". Simano Daukanto Dramatiška Draugija loš sausio 3 d. 1914 m. McCaddin Memorial salėje (tarpe So. 2 ir 3-čios gat. ant Berry gt.) labai puikų ir kiekvienam indomų veikalą — „Sibiro Belaisviai". Žinant Sim. Daukanto Dr. Dr. nuopelnus ir jos pastangas tikrai gerai atlikti statomus scenoje veikalus, galima pilnai pasitikėti, kad Brooklyno lietuviai pasistengs atsiankyti ant „Sibiro Belaisvių" perstatymo kuoskaitlingiausiai.

„Aido" balius. Lapkričio 27 d. (Thanksgiving Day) „Aido" choras rengia puikų balių su dainomis. Balius atsibus Columbia svetainėje, 736 3-rd ave., So. Brooklyn, N. Y. Pradžia 3 val. po pietų.

„Vyturėlio" vakaras. Sausio 17 d. 1914 m. McCaddin salėje (Berry gt. — tarp So. 2-ros ir 3-čios gt.) „Vyturėlio" dramatiška drja nutarė statyti naują Miko Petrausko operetę — „Betliejaus stainelė".

Laiškai Į Redakciją

Gerbiamoji Redakcija!

Atleiskite, kad užimsime keletą eilučių Jusų laikraštyje. Mat, negalime susilaikyti neištarę nuoširdaus ačiu visiems tiems, kurie dalyvavo velionio kun. Dembskio šermenyse. Ne tik Scrantono burelis išlydėjo velionį į stotį, bet ir Brooklyne pasitiko ir lydėjo į krematoriją ne vien atskiros ypatos, bet ir Fr. Ferrero laisvamanių kuopa. Be to, Ferrero kuopa iškelti malonėjo p. Draugelio svetainėje pakasynas atminčiai kun. Dembskio.

Laikraščiuose užtėmijau keletą klaidų. Kun. Dembskis mirė plaučių uždegimu 11:30 val. lapkričio 14 d., ryte; krematorijoj gi į degintuvę pateko 7 val. vakare, 16 d. lapkričio. Tarpe senelio kitų raštų, „Tėvynė" mini „Tikrus ir netikrus šventuosius"; bet tas ne kun. Dembskio tapo rašytas ir išleistas. Žinoma, nuo „Draugo" nieko geresnio nesulauksi, kaip blevyzgų, tad jis neleidžia seneliui nė ramiai numirti. Juk kun. Kuras atsivijo velionį net į geležinkelio stotį ir potam teršė negyvėlį savo pamokslnose, nors velionis minėtam Kurui niekados į kelią neparėjo. „Keleivis" ne tik gražų straipsnį apie velionį patalpino, bet ir rožių prisiuntė su parašu „Laisvės kareiviui nuo „Keleivio" redakcijos".

Tad dar sykį tariame nuoširdų ačiu visiems, kurie parodė užuojautą, ir kurie atidavė pastarą pagarbą ir patarnavimą laidotuvėse velionio kun. Dembskio.

Šliupų šeimyna.
Scranton, Pa.

VISUOMENĖS ŽINIAI.

Vos spėjau sugrįžti iš Lietuvos į Ameriką, kaip štai pradėjo siųsti man daugybę laiškų, kaip pavieniai žmonė, taip ir draugijos, klausdamos kada bus gatavi paveikslai. Be to, taipgi klausiama: kada ir kur bus parengtas pirmutinis vakaras, kuriame bus rodomi paveikslai iš Lietuvos — gyva Lietuva?

Neturėdamas tiek liuoso laiko, kad kiekivenam atskirai atsakyti, atsakau viešai per laikraštį. Šią žiemą manau keliauti po daugelį lietuvių kolonijų. Pirmųpirmiausia aplankysiu tas vietas, į kurias jau esu užkviestas arba busiu kviečiamas. Tikiu kad lietuviai indomauja ir norės pamatyti paveikslus iš savo tėvynės, norės pamatyt, kaip jų broliai bei seserįs už jurių gyvena, kaip jie bureliuose susiėję apsieina, kaip rengiasi ir tt. Keliaudamas po Lietuvą nuėmiau daugybę paveikslų ir šią žiemą galėsiu lietuviams amerikiečiams juos parodyti. Prašyčiau amerikiečių lietuvių tik vieno dalyko: pagelbėti man tuos vakarus parengti. Taigi ir norėčiau išanksto žinoti, kur ir kokiose vietose mano vieńgenčiai paduos man nors ir tuo budu pagalbos ranką.

Gal-but nepapildysiu nuodėmės pasakydamas, kad aš, rinkdamas lietuviškus paveikslus, nemažai darbo padėjau ir nemažai skatiko praleidau.

Tuo tarpu paveikslai dar ne gatavi, bet iki Naujų Metų manau pabaigti. Tuojau po Naujų Metų rengiuosi leisteis į kelionę ir keliauti po lietuvių kolonijas rengdamas vakarus, kuriuose bus rodomi mano šią vasarą surinkti paveikslai.

Trumpame laike lietuvių laikraščiuose bus paskelbta, kokiuo laiku ir kuriose vietose bus parengti pirmieji vakarai. O tų vietų lietuviams, iš kurių gavau pakvietimus, pranešu, kad pas juos pirmų-pirmiausia atsilankysiu.

Su pagarba,
Kinem. **A. T. Račiunas.**

UŽTARNAUTA BAUSMĖ.

Kiekvienas prasižengimas užsitarnauja bausmės. Tie, kurie peržengia gamtos įstatymus perdaug valgydami, arba gerdami, neatbodami kuno mankštinimų ir tinkamo atilsio, yra sunkiai baudžianti vidurių apsunkimu dyka medžiaga, kuri rugsta kune ir nuodija ji. Kitaip sakant, tai yra priežastim taip vadinamojo patapsvaiginimo. Kraujo jiega laipsniškai silpnės, jus tapsite piktais, nearngiais ir nervuotais. Tokiuose atsitikimuose Trinerio Kartaus Vyno Eliksiras pravlėtų buti patariamas. Jisai visiškai išvalys kuną ir atitaisys virinimo sistemą iki jos normališko veikimo. Jisai yra labai geras vaistas skilvio, kepenų ir vidurių ligose. Jisai pagelbės, išvalant kraują ir stiprinant nervus. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacutring Chemist, 1333—1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Kuomet tiktai jums reikalingas vaistas kunui trinti, vartokite Trinerio Linimentą. Pamėginkite jį reumatizme.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda Grosernė labai geroj vietoj. Aplinkui daug gyvena lietuvių ir lenkų. Biznis eina gerai. Norinti sužinoti apie sąlygas kreipkitės sekančiu adresu:

J. J. Garšvai,
326 Wythe ave., Brooklyn, N. Y.
P. S. Sužinojimui laikas tarpe 7 ir 8 val. vakare.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Adomo Jankausko, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Pakapies parap. Pirmiaus gyveno West Virginia. Pas jį buvo atvažiavęs brolis Antanas Jankauskas, kurį užmušė anglių kasyklose 7 d. lapkričio. Palaidotas 10 d. lapkričio. Po sužeidimui buvo gyvas tik 5 valandas. Prašau atsišaukti:

Wm. Winckus,
Box 500, Spring Valley, Ill.

5-tas METINIS BALIUS!

Parengia Draugystė D. L. K. Mindaugio. Atsibus subatoj, 29 d. lapkričio (november), 1913 m., svetainėje W. M. Shedlow, Columbia Hall, 736, 3rd Ave., (kampas 24-th St.) So Brooklyn, N. Y. Orkestra D. K. Venckaus. Prasidės 7 val. vakare. Inženga: Vyrams 25c., Moterims ir Draugystėme ir corpore 15c.

Kviečia **Komitetas.**

— Mariute, po šimts pipkių! ir vėl bus patreputė.
— Kieno, Jonuk, bus toji patreputė?
— Ugi **Preserių Unijos BALIUS.**
— Kada, ir kur?
— Ugi 29 d. lapkričio (november), L. T. Namo Svetainėje, 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y. Inženga į Svetainę labai pigi; su pasidėjimu drapanų bus tik 25c., Merginoms 15c.

Mes, Unijos 58 Skyriaus U. G. W. of A. užkviečiam visus kuoskaitlingiausiai. **Komitetas.**

KRASOS DĖŽUTĖ.

H. D. P. iš Tamaqua, Pa. Tamstos „korespondencijos" netalpisime, kadangi joje nėra nieko tokio, kas turi buti tikroje korespondencijoje. Tamstai butinai reikia su atida skaityti laikraštyje telpančias korespondencijas ir stengties rašyti kuotrumpiausiai — tik naujienas ir įdomius dalykus.

V. Alastikui (Union City, Conn.). Prisiųstos žinutės nedėsime, nes ta nelaimė — tai paprasčiausis Amerikoje dalykas; žinoma, jei but sužeistas lietuvis tai kas kita; žinutėj nepaminėta, kokios tautos Jos. Zembrovski.

Al. L. Reikow. Tamstos pranešimas peraštriai parašytas ir galėtų sukelti bereikalingus ginčus — nedėsime. Su visais ponais, apie kuriuos Tamsta rašai, mes visai nieko nenorime bendro turėti bei apie juos savo laikraštyj minėti.

G. M. Gudlas'ui (Baltimore, Md.) Tamstos „gromatos" nedėsime.

Ant. Vaičiunui. Tamstos raštelius gavome — peržiurėsime; ačiu.

Galvos Skaudejimas

neprivalo buti lengvai traktuojamas. Jis reikalauja greitos pagelbos ir greito palengvinimo. Imkit

Severos Plotkeles nno Galvos Skaudejimo ir Neuralgijos

Severas Wafers for Headache and Neuralgia

o atjausite tą, ko reikalaujate: greitą palengvinimą galvos skaudėjimo. Jos išeis jums ant sveikatos. Laikykit visados jų dežutę po ranka.

Kaina 25 centai už dėžutę su 12 plotkelių.

Uzketejimas

galvos sukimai, tulžiavimas ir panašus nesveikumai iš jaknų duodasi lengvai gydyti, jeigu vartosime

Severos Pigulkas Del Kepenu

(Severas Liver Pills)

sulig padavadijimo. Jos veikia smagiu budu ir patajso sirgulinojančių žmonių sveikatos padėjimą. Imkite po vieną arba po dvi kas vakaras, o ištikro jausitės daug geriau.

Kaina 25 centai.

Aptiekose. Neimk kitų. Sakykit "Severos." Jeigu netnrėtu, parsitraukit stačiai nuo mus.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IA.

KONCERTAS!

SCENOS MYLETOJU CHORAS

Su pagelba gerbiamo M. PETRAUSKO
surengia

KONCERTĄ

kuris atsibus

29 d. Lapkričio=November, 1913 m.,
McCADDIN MEMORIAL HALL,
BERRY STREET,
tarp So. 2ros ir 3czios gat., Brooklyn, N. Y.

Koncerte dalyvaus atsižymėję šioje apielinkėje dainininkai:
p-lė El. Kancieriutė, K. Kriaučiunas, S. Vaineikis ir P. Rimkus.

Čia bus dainuota:
solo, duetai, kvartetai ir maišyto choro dainos.

Tikimes, kad kiekvienas atsilankęs bus pilnai užganedintas.

Į trumpą laiką sugrįžus M. Petrauskui iš Shenandoah, Pa., kur turėjo vakacijas, nebuvo galima surengti kokį nors didesnį muzikališką vakarą; todėl, tam tikslui Scenos Mylėtojų Choras parengia didelį koncertą.

Šitas vakaras bus paskutinis prieš adventus; todel tikimės, kad kiekvienas norės gražių dainų pasiklausyti.

Koncerto pradžia 8:15 val. vakare.

Po koncertui bus lietuviški šokiai.

Visus kviečia atsilankyti **KOMITETAS.**

Tikietų kainos: 50, 35 ir 25 centai.

Tikietus galima gauti „Vienybės Lietuvninkų" redakcijoje, pas J. Kundrotą, K. Liutku, Daunoro Aptiekoje ir pas visus Scenos Mylėtojų Choro narius.

REIKALINGAS PARDAVĖJAS

Pardavinėti musų prekes: sidabrinius šaukštus, viryklos įrankius, britvas, typewriterius ir kitus daiktus. Dirbt gali visą laiką arba vakarais. Uždarbis nuo $5.00 iki $25.00 į savaitę. Rašykit lietuviškai pas:

Co-operative Bargain Exchange,
1823 W. Mulbery St., Baltimore, Md.
(48)

AR TURI

Mano kataliogą knygų, skrybelių ir kitokių daiktų, kaipo tai: maldaknygių lietuviškų, lenkiškų, rusiškų ir angliškų ir šiaip visokių knygų; popierų laiškams su lietuviškais, lenkiškais ir rusiškais apskaitymais ir tt. visokių daiktų. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą dykai.

C. Kentraitis,
448 Leonard Str., Grand Rapids, Mich.
(49)

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda bučernė labai geroje vietoje, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų; biznis eina gerai per 20 metų. Priežastis pardavimo — keliauju į tėvynę. Krepkitės sekančiu adresu:

John Kovach,
36 Grand st., Brooklynn, N. Y.
(48)

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

101 So. 2nd Str.
Brooklyn, N. Y.

Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir t. t.

Direktorius
M. PETRAUSKAS.

BĖKIM GREICIAU!

Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rudenines ir Žiemines drapanas ant orderio pos Lietuvę kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siutus siuvam už $12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nėr ko klaust, nes jau senei yra visems žinomas kriaučius, kurio darbu visi gėrisi. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai didžiausiam pasirinkime, nuo $18.00 ir aukščiau. Mųs dirbtuvė atdara kas diena ir nedėldieniais orderius priimam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES
370 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Pagal Willamsburg Tiltą.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius	15
Ar socijalistas gali buti katalikų?	10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje	15
Apuoko sapnai	15
Anatemos knygelė	10
Apie kuno išlavinimą	15
Albumas lietuviškos parodos	
Pryžiuje 1900 m.	40
Apie Dievų pavydumą	15
Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose)	20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos	10
Davatkų gadzinkos	10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis	20
Darbininkų Kalendorius 1904.	15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose	15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo	20
Gyvenimas Genevaitės	50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose)	15
Gegutė. (Eilės)	10
Girtuoklių Adynos	10
Graudus Verksmai	10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos	15
Istorija Septynių Mokytojų	50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų	10
Istorija apie gražią Katriuką	10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos)	30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose)	20
Iš bažnyčios istorijos	10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai?	10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų	15
Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo	10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje	10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu)	30
Joninės. 4-rių veiksmų drama	45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys.	75
Kalabas	10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo)	10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose)	25
Kunigija ir svietiška valdžia	15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas	10
Kur musų išganymas?	25
Keletas minčių apie mirties bausmę	10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę	15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi	15
Kaip darbo žmonėms išsijiuosuoti	10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai	15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje	10
Laima ir planetos	25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II	$1.50
Apdaryta	$2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą	$4.00
Lietuvių tauta. Tomas I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II	$1.75
Apdaryta	$2.25
Abu tom. apdaryti į vieną	$4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti	10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių	50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčja)	10
Mokslinčius Tvardauskas	50
Miškas vis smarkiau degė	15
Našlaitė (Apysaka eilėmis)	10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę	25
Parsidavimas ir pelnas	10
Paveikslai. (Dvi apysakos)	15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilėmis)	20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos)	10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos	25
Pirmoje Gegužės Sapnas	15
Ponas Bartkus. (Eilės)	10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas)	$1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama)	15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių	20
Rytojui Bežiurint	65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos)	30
Sausio devinta	15
Švedų liaudies švietimas	25
Senkaus Jurgis	15
Tamsybės Guolis	10
Užsistanavyk ant to gerai	15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų)	50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose)	30
Valkata	10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų)	35
Visuotinoji historija (satyroje	60
Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½×21½	30
„Vienybės Lietuvninkų" 25 metų sukaktuvių jubilėjinė knygelė, su 57 paveikslais	50
Žemių dulkės. (Labai akyva apysaka)	50
Ženybos Paikių Miko	10
Žemės Giesmė (apysaka). Pirmoji dalis	$1.00
Žemės Giesmė (Apysaka). Antroji dalis	50
Žmogus. (Apysaka.)	15

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Turiu už garbę pranešti draugystėms, kliubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, „badges," saloloido „botonus." Visokius „emblems," su antrašais ar paveikslais išdarom ant auksinių, paauksuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę.

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas „sempelius" ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTŲ.
REIKALAKIT KATALOGŲ.
A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo. Kaina nuog $20 akras ir brangiaus. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe. Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemės kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite pralеisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite knygutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

„Vienybės Lietuvninkų"
Keliaujantis
Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.00.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj Geriausiai prižiurių moteris palagė ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—13

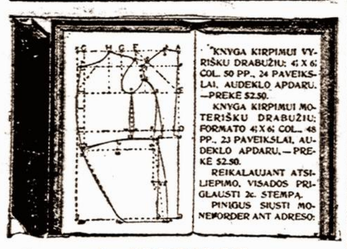

KNYGA KIRPIMUI VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ; 41 X 6; COL. 50 PP., 24 PAVEIKSLAI, AUDEKLO APDARU. —PREKĖ $2.50.

KNYGA KIRPIMUI MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ; FORMATO 41 X 6; COL., 48 PP., 23 PAVEIKSLAI, AUDEKLO APDARU. — PREKĖ $2.50.

REIKALAUJANT ATSILIEPIMO, VISADOS PRIGLAUSTI 2c. STEMPA. PINIGUS SIUSTI MONEYORDER ANT ADRESO.

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.

Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.

Visiem velijam eit pas
Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

NUSIPIRKITE

Tik-ką atspaustą Naują Eilių Knygą

„LIAKO AIDAI"

pas C. M. Lukošių.

„Laiko Aidai" 112 puslapių 8½x5½ col. Kaina 50c.

Visi mėnesinio laikraščio „Aidas," numeriai vertės $1.10. Tas visas knygas vertės $1.60. galima gauti už $1.00.

pas C. M. LUKOŠIŲ
6 John str. Waterbury, Conn.
Reikalaujame agentų.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų

ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryus!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čyščiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE BRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

P A S A L P A — V I E N Y B Ė — Š V I E T A

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. **Valandos:** nuo 9 ryte iki 5 vakare.

BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. **Valandos:** nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

AR TURI KATALIOGĄ?

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. Tik iškirpęs šitą apskelbimą ir, prisiųsk drauge su savo adresu.

MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali ganti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišku, adresuokite:
M. J. DAMIJONAITIS
MAIL ORDER HOUSE
812-814 W. 33rd St. CHICAGO, ILL.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda dauginusiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00.**

Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą dykai. Knygos teipgi parsiduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ar t išmokesčio vietiniai kreipkitės pas mane.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvys daktaras ir chirurgas cieloje Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijos. Serganti netrotykit laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkites ypatiškai arba laišku prie daktaro Stankaus, o apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnį daktarišką mokslą, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAME STEITAVIŠKAME UNIVERSITETE, važiavo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyj. Čionai specijališkai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestavu daktaru kur praktikavojo po hošpitalių dispenseres dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphijos dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

☞ GYDO LIGAS ☜

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo paširdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slaptų lytiškų ligų. Augimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgąsčio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą. Visokias moterų ligas: nereguliariškas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir paširdžių. Visokias vyriškas ligas, paslaptingas ir įgautas per išdykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tiktai yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacijentų — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujausio budo elektriškas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visą žmogaus kuną.

PASARGA ☞ Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tiktai tiems, katrie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra neraštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laišką, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiunčiu jam gyduoles. Nemislyk skaitytojau, kad geriau supranta ligą kuomet nueini ypatiškai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkiša termometrą į burną, pabaršķina, pasiklauso krutinėj ir nei žodžio nepaklausęs apie jųsų ligos simptomus, tuojaus parašo receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras jųsų ligos nesupranta, tiktai jo tas barškinimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tiktai trumpa komedija, kad paimti nuo jųsų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laišką arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra ką jaučia savyje, kas ir kokioje vietoje skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjęs, pritaisys tikras gyduoles.

☞ PADĖKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ ☜

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiavau pas daktarą Stankų ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėlimą paširdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tiktai ateidami į mano namus leido po skuros į paširdžius tą prakeiktą zrodlyvą morfiną, kad tiktai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiavau pas Daktarą Ignotą Stankų ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visiškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranauskis, 346 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikelė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Sailis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo paširdžių, galvos ir abelno nusilpnėjimo. Už ką ištariu jam širdingą ačiu. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištariu širdingą ačiu Dr. Ignotui Stankui už prisiųstas man gyduolės ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir paširdžiose.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, - - PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val.
Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

Geras išbraukymas su Pain-Expeller visados pagelbsti nuo reumatizmo. Sergėkis nuo netikrojo.

D-I-D-E-L-I-S P-E-L-N-A-S

Nesveikiems, silpniems ir sergantiems susipratusiems žmonėms.

Tie, kurie ilgą laiką sirgo landžiodami nuo vieno daktaro prie kito ir daug pinigų išmokėjo tiems, kurie netik neišgydė, bet dar paaršino labiau užsendinant ligą; per ką negalėjo gerai dirbti; tad apturėjo dubeltavą nuostolį, — ve be naudos išmokėtus pinigus ir nustojimą uždarbio; tik todėl, kad užsidėjo su menkos vertės daktarais, kurie negali išgydyt.

BET KITI, KURIE SUSIPRATĖ, NORS SILPNI IR SERGANTI ŽMONĖS;

bet su visokioms šviežioms ir užsendytoms ligoms atsišaukė prie garsaus, visiems žinomo kaipo geriausio Amerikoje **PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKO mokslinčių daktarų**, tad tapo išgydyti trumpam laike, netrotijant dovanai pinigų ir uždarbio; per ką apturėjo **didelį dubeltavą peiną, sveikatą, drutumą ir pinigus sučėdijo.**

IŠ TUKSTANČIŲ IŠGYDYTŲ NUO VISOKIŲ LIGŲ ŠTAI KĄ PATYS ŽMONĖS RAŠO PRISIUNČIANT SAVO PAVEIKSLUS DĖKAVODAMI:

GARBINGAS PHILA. M. CLINIC! Siunčiu didžiausią padėkavonę už greitą išgydymą nuo skaudėjimo galvos, strėnų, vidurių ligos, negalėjimą valgyt ir miegot ir nuo susilpnėjusio viso kuno. Pirmiau gydžiausi pas daugelį daktarų, bet anie tik vietoj pagelbos daug pinigų iškaušę, o ligą labiau paaršino. Vienok kaip prisiųstas Jųs liekarstas suvartojau, tad pasilikau pilnai išgydytas, sveikas ir laimingas. Už tai dar kartą ištariu ačiu Phila. M. Klinikui ir Jus garbingą vardą garsinsiu terp savo tautiečių, kad išgydot ir tada kaip kiti neįstenge. Su guodone **J. Bernot**, 42 Franklin St., Springfield, Mass.

Mr S. Kolomčiukas.

GUODOTINAS DAKTARE! Labai dėkingas už tikrą išgydymą ir už liekarstas, nuo kurių pastojau kaip naujai ant svieto užgimęs, išgelbstint nuo slaptos ligos. Taip gerai dabar jaučiuos, kad į trumpą laiką net 15 svarų daugiau sveriu. Prisiunčiu savo paveikslą, likdamas sveikas ir džiaugdamasis, pilnas guodonės **S. Kolomčiukas**, 41 Ave, L., Salveston, Tex.

TEIPAT **Mr Zukas**, McKees Rocks, Pa., prisiunsdamas savo paveikslą, nemažiau yra dėkingas už išgydymą nuo sunkios ir pavojingos ligos. Kiti negalėjo išgydyt.

Mr Zukas.

Mrs Zofija Bustrykene, C. M. and St. Paul st. Sobieski, Wis. Štai ką rašo: Nesuskaitytus kartus labai gražiai dėkavoju Phila. M. Clinikui, už išgelbėjimą manes išgydant nuo moteriškų nesveikumų ligos kaip nusilpnėjimo, teip ir skaudėjimų. Dabar esu pilnutėliai sveika ir daugiau gydyties nereikalauju.

GERESNIŲ FAKTŲ nieks negali reikalaut; ką užtvirtina didelės daugybės išgydytų.

KAD JAUTIESI NESVEIKAS, TAI GERIAU PADARYSI, KAD IŠSYK TIESIOK PRIE KLINIKO kreipsies, nes liekarstas išsiunčia po visą Ameriką ir kitas dalis svieto, o busit dėkingi kaip ir visi, kuriuos Phila. M. Klinikas apdovanojo tuom didžiausiu turtu, tai yra sveikata.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC

todėl greičiau už kitus daktarus išgydo ir tokias ligas, kurių kiti neįstengė; kad čionai kiekvienam atsišaukusiam užrašo ir sutaiso speciališkai liekarstas iš geriausių gvarantuotų medikamentų naujausių išradimų, kurie pasaulyje yra žinomi kaipo geriausi ir todėl, kad prie Phila. M. Kliniko yra net keletas Profesionališkų Daktarų, terp kurių yra net Amerikos valdžios medalių apdovanotų.

ŠITIE GARBINGI mokslinčiai, Profesonal. Daktarai, pirma ranka prie Kliniko:
Daktaras ALEX. BROWNAS, Superintendent, Dr. WINCAS YODER, Medical Director.

ĮSITĖMYK, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

KAD ESI NESVEIKAS BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU. t. d atsilankyk, o jeigu toli gyveni, tad aprėyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoj kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užsisenėjusias ligas nuo skaudėjimo: pečiuos, rankose, kojose, sanariuose, krutinėj, strėnose, galvos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir nečysto kraujo, nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo slogos, greito pailsimo, nervišku mo, baimės, silpno ir numažėjusio kraujo, užkrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nu peršalimo slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio, be pjaustymo be operacijos, bet su liekarstoms, kurios tukstančius išgydė. **Teippat moteris nuo skausmingų mėnesinių** ir kitokių ligų, kurios užpuola vargingai nuo žmonių. VYRŲ ir MOTERŲ. **Reikalaujant rodos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:**

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,

1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtnyčiomis nuo 6 iki 8 vak. **Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygą „Daktaras".**

Pasarga: kurie daktarai negali išgydyt, tai gali kreiptis prie Phila. M. Clinico, o apturės rodą.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

☞ **Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.** ☜

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKĄ

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuviškų krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knyga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Pardnodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias knygas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukszlis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Delikatnos Moters

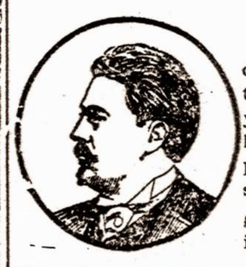

Daugel yra delikatnų moterių, kurios yra per "delikatnos" ateiti pas mane ir atsiduoti mano globai ir galej išgydinti.

Gėda šiame atvejyje nuvargina jus ir jusų draugus, kadangi jums rodosi, jogei jųs turite nešti savo naštą arba pačios jieškotis pagelbos patentuotose gyduolėse, kurių yra geriaus visai nevartoti. Jųs dovanosite mums už atvirą kalbą. Jeigu jums ką skauda, tai reikia jus pažadyti ir kartais daktarui reikalinga yra atvirai kalbėti. Daleiskite mums pasakyti ką mes esame padarę kitoms moterims, kurios buvo kitados taipgi delikatnos, bet šiandien yra sveikos, stiprios ir gražios, dėka musų rupestingumui, protingai analizai jų negalių ir specijališko jų gydymo.

Štai ką garsinga moteriškė iš Scrantono sako:

Dr. Alex O'Malley: —
Gerbiamas Daktaras, —

Su džiaugsmu turiu už garbę pranešti, jog Tamsta mane visiškai išgydei iš baisios rupturos, arba išsiveržimo, nuo kurio metus kentėjau. Taigi visiems rekomenduoju jusų metodą gydymo be peilio ir pavojingos operacijos. Visoms moterims prirodiju, kad tokiam atsitikime šauktusi jusų pagalbos.

Mrs. J. P. Philips,
1422 Sweetland Ave., Scranton, Pa.

Čia vėl kita dėkinga moteriškė praneša keletą žodžių moterims, kurios kenčia nuo ligos:

Brangus Daktaras O'Malley, —

Kuonoširdingiausia rekomenduoju jusų metodą gydymo ligas. Per keletą mėnesių aš kentėjau nuo visokių skaudėjimų. Kentėjau dienomis ir naktimis, net negalėjau gerai užmigt, nuo nerviškumo, inkstų ir kepenų. Buvau pas visokius daktarus, bet jie nieko negalėjo pagelbėti. Jau mislijau, kad visai negalėsiu išsigydyti. Tada, tris nedėlias atgal, atsišaukiau pas jus ir dabar jaučiuos visai gerai.

Širdingai ačiu.

Mrs. J. Rudolph,
168 So. Main St., Wilkes Barre, Pa.

Dr. ALEX. O'MALLEY

Ofisai 158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj — Ant viso meto $2.50; Ant pusės meto $1.25; Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE — Rosijoje ir Lietuvoje $3.50; Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.; Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.......... 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo.......... 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).......... 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.

2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Dei lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Ne kiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangųs. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta $1.oo.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

I. J. Paukštis & Co.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukusztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, **Kursk** — 13.500 tonų, **Czar** — 13.000 tonų.

Į **Rotterdamą** į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepojų.**

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas autra subata.

Sekanti išplaukimai iš New Yorko:

Czar — Novem. 15
Kursk — Nov. 29
Russia — Nov. 13

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą-Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y. Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

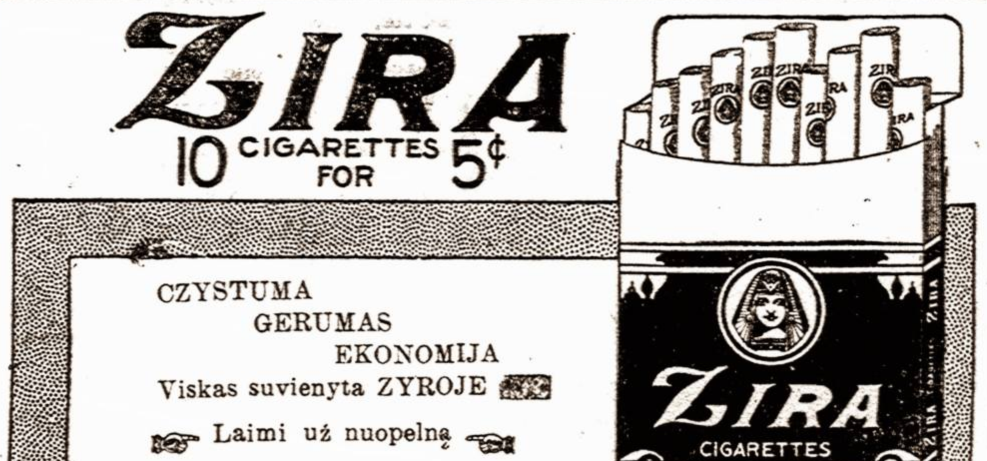

Żmijecznik

Żmijecznikas yra tikrasis ... Groblewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKI.

Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.

Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,

Passenger Traffic Man'r

90 West Street, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,

177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

(Bell Phone 8—R)

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.

Branch Office 48 Hudson Ave.

PRIETELIAI LIETUVIAI!

12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,

817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Telephone, 1162 W'msburgh

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos: turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law

403 Lyon Building. Seattle. Wash.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikųs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave.

BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
"	Bell 47
Residence	Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

// **Vokietijos s.—d. ir bažnyčia.**

Visa katalikiškoji, o išdalies ir protestoniškoji, spauda labai plačiai ir karštai kritikuoja Vokietijos social-demokratų partijos taktiką bei vadų prakalbas kaslink bažnyčios. Tas sujudimas Vokietijoje paviršutiniai aprašomas ir Lietuvos „Viltyje". Mat, trumpai išreiškiant panašių prakalbų bei s.-d. laikraščių straipsnių prasmę, ten girdisi šitokie šauksmai: „Lauk iš bažnyčios arba iš social-demokratų partijos".

Ypač sujudino Vokietijos tikinčius protestonus bei katalikus garsaus socialisto Liebknecht'o kalba, pasakyta nesenai atsibuvusiame Berline social-demokratų susirinkime. Svarbausios šitos jo frazės:

„Kas vidujiniai sutrukęs ryšius su bažnyčia visgi joje pasiliekа, tas veidmainis"... „Lauk iš Prusų policijinės bažnyčios! Šalin bažnyčia ir prusinė junkerių valstija!" — (Tai paskutinioji Liebknecht'o prakalbos frazė).

Tame pat susirinkime kitas social-demokratas maž-daug taip tą dalyką paaiškino:

„Kas neišstoja iš bažnyčios, su kuria jis nieko bendro neturi, tas niekšas; kiekvienas social-demokratas privalo iš bažnyčios išstot, nes bažnyčia visomis priemonėmis kovoja su soc.-dem. Oficialė proklamacija masinio streiko bažnyčiai privalo tapti svarbiausiu obalsiu artimiausio partijos susmo, o išstojimas dabar yra jau kiekvieno social-demokrato prievolė".

Nors čia kalbama apie protestoniškąją valstijinę bažnyčią, tečiaus katalikai gerai žino, kad katalikiška bažnyčia yra daugiau jiems negeistina.

*

Amerikos lietuvių laikraščiai eina storyn-didyn...

„Kataliko" 47 num. išėjo padidintas 4 puslapiais, kuriuos užima įvairus straipsneliai; čia galima paminėti apie įvedimo naujo skyriaus — „Chicagos Chronika".

„Keleivis" irgi nenori pasiduoti — kiti eina storyn, tai kodel jam pasilikti ant vietos. Štai „K." N 47, žodyje „Į skaitytojus" to laikraščio leidėjai praneša, kad jie jau nutarę nuo Naujų Metų „Kel." padidinti. Bet kad padidintą „K." galėtų leisti už tą pačią ($1.50) kainą, tai pataria, idant kiekvienas „Kel." skaitytojas prikalbintų po vieną naują skaitytoją...

*

// **Naujas laikraštis Chicagoje.**

Štai ir vėl naujas laikraštis! Tulas p. V. Šileika, businčio naujo laikraščio Chicagoje administratorius, prisiuntė mums sekantį pranešimą:

„Nuo Naujų (1914) Metų išeis Chicagoje „Veidrodis" — mėnesinis iliustruotas žurnalas, pašvęstas teatro ir scenos reikalams". Apie „V." kainą ir adresą žiur. apgarsinimą.

*

// **A. a. Kunigas Antanas Kaupas.**

Po tokiuo antgalviu patalpinta „Saulės" N 92 keletas indomių minčių-žinučių, paliečiančių velionio kun. A. Kaupo gyvenimą ir jo staigų rimimą. Manome, kad daugelis iš „V. L." skaitytojų tuos paduotos „S." mintis taipgi bus indomios, todel žemiau mes jas ištisai ir talpiname.

„Po mirimo a. a. kunigo A. Kaupo buvo laukiama, kol kas parašys maž-daug jo gyvenimą ir kliutis.

Sulaukėme pažymėjimus laikraščiuose „Drauge", kurio buvo redaktoriumi, ir „Žvaigždėje."

Tie pažymėjimai jo gyvenimo nupiešti gan paviršutiniškai, kad kunigas savo gyvenime buvęs vis bėdose, ir nesveikata jį palypstydavo, jei ne iš vienos pusės, tai iš kitos; galop mirtis jauną dar literatą juodon žemelėn nubloškė. Tuose jo gyvenimo pažymėjimuose nerandame tikros pilnybės ir, jeigu kada kas kur talpis jo biografiją, tai sulig tų pažymėjimų pasiliks spragos — vienos nukreiptos neteisingai, o kitos visai paslėptos.

1) „Žvaigždė sako, kad kun. Kaupas buvęs visad ant sveikatos sunaikintas. Ant kiek man žinoma, kada jisai SLA. prezidentavo, buvo sveikas kaip aržuolas.

2) „Žvaigždė" nurodo, — kad kun. A. Kaupas klebonaudamas Scranton'e pastatė lietuviams šv. Juozapo parapijoje bažnyčią. Tas ženklina, kad kun. tą bažnyčią pastatė savais kaštais parapijai o tuom tarpu žinome, kad ne kunigas pastatė, bet parapijonai žmonės savais kaštais jam klebanaujant bažnyčią pastatė.

3) „Žvaigždėje" pasakyta, — kad klebonavo apie 3 metus Pittstone, šv. Kazimiero parapijoj, o užtylėta priežastis iš ten pasitraukimo ir kas tuomet darėsi su a. a. kunigo Kaupo vikaru.

4) Svarbiausioji ir skaudžiausioji suardymo a. a. kun. Kaupo sveikatos priežastis visai užslėpta, t. y., — kad keturi metai atgal tas kunigas iš rankos savo draugo Philadelphijoj tapo baisiai sužeistas, gulėjo ligonbutyje, ir po to nabagas turėjo su kriukiais kaipo amžinas ligonis vaikščioti, sirgti ir savo jaunose dienose mirti.

„Žvaigždė" pažymi, kad a. a. kun. K. buvo parašęs, kaipo satyrą, „Milukijada", kuri likusi nespausdinta. Taigi, musėt „Milukijada" jam buvo skaudžiausia priežastis visos jo ligos.

Jeigu chronikieriai ir historikai paslėptų po cerata pakišę tikrumą atsitikimų, kaip kad čionai paslėpta, tai niekad jų raštams ar historijai negalima butų tikėti.

Jeigu a. a. kunigą Kaupą butų sužeidusi Philadelphijoj ar kur kitur taip ypata, tai jau butų buvę ne žertas, bet kad tą padarė draugiška kunigo ranka, tai kits kunige tylėk ir Dievą mylėk, nors stenėdamas ir graban eidamas viską užmiršk. Taip ir a. a. kunigas Kaupas turėjo tylėt ir Dievą mylėt iki žmogus užmerkė akis.

Kursai iš lietuviškų kunigų su plunksna pasidarbuos tiek, kiek a. a. kun. Kaupas, tai jau neatspėsim. — S. K."

Politikos savaite

MEKSIKA.

Svarbiausis pereitos savaitės atsitikimas Meksikoje — tai užėmimas konstitucijonalistų Jaurez'o miesto. Kaip praneša laikraščiai, mušis ties Juarezo buvo smarkiausiu mušiu Meksikoje nuo 1847—48 m. Jis tęsėsi nuo 4:30 val. po pietų lapkričio 24 d. iki 2 val. nakties lapkričio 26 d.

Mušį pradėjo federalistai, atakuodami kairųjį sukilėlių sparną, vienok po smarkaus susirėmimo tapo atmesti ir turėjo traukties atgal. Iš federalistų pusės ypač narsiai mušėsi gen. Caravezo kareiviai, atakuodami vakarinį konstitucijonalistų sparną; pastarieji taip buvo nusilpninti, kad tik-tik išsilaikė, pribuvus paramai iš centro ir rytinio sparno. Kariuomenių eilės tęsėsi apie 12 mylių ilgumo.

Nuostoliai iš abiejų pusių sužeistais ir užmuštais siekia ap.e 2,500 kareivių.

Revoliucijonierių kariuomenę, susidedančią iš 7,500 kareivių, vedė gabus gen. Villa („Pancho"), o federalistus, kurių skaitlius siekė 9,500 kareivių, — generolai Pascal Orozeo, Joses Ynez Salazar, Ant. Rojas ir M. Caravero, kurie skaitosi geriausiais krašto karvedžiais.

Užimant miestą Juarez'ą į revoliucijonierių rankas pateko visi traukiniai, kurie vežė ginklus, amuniciją ir valgį; apart to pergalėtojai paėmė 50 kanuolių, 2,000 šautuvų ir 700 kareivių nelaisvėn. Ant karės lauko liko apie 1,500 užmuštų ir 700 sužeistų federalistų kareivių; iš kitos gi pusės krito apie 300 kareivių.

Prie šito mušio, kaip viena, taip ir kita pusė, uoliai ruošėsi per visą savatę.

Šitas federalistų pralaimėjimas — tai didžiausis jiems smugis, nuo kurio sunku bus atsitaisyti. Priešingai, revoliucijonierių dvasia smarkiai pakilo, ir jų vadas, gen. Ven. Carranza, tvirtina, kad trumpame laike viskas pateks į jų rankas.

Pasibaigus smarkiam mušiui ir užėmus Juarez'ą, gen. Villa, kaip pranešama nuo lapkričio 28 d., pasirįžo greitu maršu patraukti su savo narsiais kareiviais ant Chihuahuos didmiesčio. Juarez'o palieka apsaugai 1,500 kareivių, o 6,000 eina su gen. Villa. Laukiama, kad prie šitų kareivių pakelyje prisijungs dar apie 4-5,000 konstitucijonalistų kareivių.

Laprikio 28 d. revoliucijonieriai užėmė miestą Mazatlan, kuris skaitosi žymiausiu portu vakarinės Meksikos pakraštyje. Federalistai bombordavo portą Altata, bet be pasekmių.

Apart to keliose vietose atsibuvo gan smarkųs priešų susirėmimai, bet revoliucijonieriai beveik visur išlaimėjo. Bet daugiausiai revoliucijonieriai susispietę ties portų: Tampico ir išdalies Vera Cruz (ryt. Meksikos dalyje). Gen. Carranza pasižada apsaugoti visus esančius Meksikoje svetimtaučius ir jų turtus.

Suv. Valstijų valdžia mano pasiųsti dar daugiau karišku laivų į Meksikos portus. Buvo net paskelbta, kad Suv. Valstijų kareiviai išsėdę jau Vera Cruz'o prieplaukoje ir laukią tolimesnių paliepimų.

Gen. Huerta vis dar nemano nusileisti,—jis, matyt, yra pasiryžęs kariauti, iki liks galutinai pergalėtas r prašalintas nuo užimamos prezidento vietos. Jis. gal sakyti, visai nepaiso ant Suv. Valst. valdžios reikalavimų. Bet ir Suv. Valst. apie ginkluotą intervenciją mažiau dabar bekalba. Tulos Europos valstijos paremia prez. Wilsono politiką Meksikos dalykuose, bet viena-kita labai šnairiai ant to žiuri. Daug apie Meksiką rašoma ir Europos spaudoje.

CHINIJA.

Chinijos politiškas gyvenimas jokiu budu negali ineiti į savo normales vėžes. Revoliucijos bangos vis dar negali galutinai nurimti. Nors Yuan Ši-kai'jus išrinktas chinų respublikos prezidentu, nors jis nuramino revoliucija apimtas pietines provincijas, tečiaus jo priešų skaitlius labai-labai didelis.

Štai žinios iš Tokio (Japonija) praneša, kad įvairiuose Chinijos miestuose kilęs smarkus revoliucioniškas subruzdimas priešais prez. Yua Ši-kai'jų. Tas revoliucijoniškas judėjimas ypač esąs pavojingas, kad prie jo žadėjęs prisidėti vice-prez. Li Yuan-hung. Jis gi skaitosi geriausiu Chinijos generolu. Venok paskiausios žinios tvrtina, kad šitas subruzdimas paskutinėmis dienomis šiektiek aprimęs.

Iš Visur.

AZIJOS MOTERŲ SĄJUNGA.

Tokio. Kiek laiko atgal Turkijos sultano žmona kreipėsi į moterų apšvietos vadoves Japonijoje su sekančiu sumanymu — ji pataria suorganizuoti Azijos moterų sąjungą, idant tuom pakelti dorą ir apšvietą tarpe Azijos moterų.

KONSTITUCIJA NAUJAI UŽIMTOSE SERBIJOS TERITORIJOSE.

Bielgrad, Serbija. Skupščinoj (parlamente) buvo svarstomas naujų teritorijų klausimas. Vidaus dalykų ministeris Protič pranešė, kad naujai užimtose provincijose galima bus įvesti pilną konstituciją tik po 10 metų, ty. kada viskas ten bus galutinai sutvarkyta. Tečiaus pirmiau serbų valdžia tuoj žadėjo įvesti užimtose vietose konstituciją.

BRUZDĖJIMAS INDIJOJE.

Londonas, lapkr. 22 d. Valdiškose sferose kalbama, kad greitu laiku lordas Kitchener turi užimti Indijos vice-karaliaus vietą, kurią dabar užima gr. Harding.

Paskutiniu laiku Indijoje apsireiškė kokis-tai subruzdimas. Anglijos valdžia tariasi, kad tenai reikalinga visame kame elgties aštriau.

BULGARIJA NORI GAUTI PASKOLĄ.

Viena, lapkr. 24 d. Čion pribuvo Bulgarijos iždo ministeris Tončev su tikslu gauti paskolą, kuri reikalinga padengimui svarbiausių valstijos išlaidų.

AUSTRIJOS SOCIALISTAI PAPEIKĖ VALDŽIĄ.

Viena, lapkr. Austrijos soc-dem. laike savo susivažiavimo išreiškė papeikimą valdžiai delei jos netikusios politikos Balkanuose; kartu jie protestavo prieš dauginimą kariuomenės.

ALBANIJOS KARALIUS.

Londonas, lapkr. 25 d. Vietiniai laikraščiai paskelbė, kad kunigaikštis Wied, užimdamas Albanijos sostą, apšauks save karaliumi. Kunigaikštis Wied sutinka tapti Albanijos valdonu, jeigu Europos valstijos užtikrįs Albanijos nepaliečiamybę ir suteiks pinigišką paramą, kuri reikalinga viduriniam krašto sutvarkymui.

TUNELIS SUVIENYS ANGLIJĄ SU FRANCIJA.

Londonas, lapkr. 25 d. Anglijos valdžia išnaujo pakėlė klausimą kaslink pravedimo tunelio po La Manche kanalu. Premjeras Asquith pasiuntė apie tai pranešimą admiralicijai ir karo, prekybos bei pramonės ministerijoms. Pravedus tą tunelį, taptų sujungta Anglija su Francija.

POPIEŽIAUS GYDYTOJAS PASKIRTAS SENATORIUM.

Roma, lapkr. 24 d. Karalius Viktoras Emanuelis paskyrė senatorium popiežiaus gydytoją Marchiafava. Popiežius prisiuntė jam pasveikinimo laišką ir kartu pranešė, kad jis gali pildyti senatoriaus pareigas ir likti jo gydytoju.

SUSIRĖMIMAI MAROKOJE.

El Araish, Maroko, lapkr. 24 d. Susidurus Ispanijos kareiviams su vietiniais gyventojais, ištiko smarkus mušis, kuriame tapo užmušta ir sužeista 32 kareiviu. Vienok ispanai užėmė svarbų strategišką punktą.

FRANCIJOS TARPININKYSTĖ

Sofija, Bulgarija. Lapkričio 23 d. Bulgarijos užsienio ministeris kreipės į Francijos valdžią su pakvietimu, idant ji tarpininkautų išrišime konflikto tarp Bulgarijos ir Graikijos kaslink patekusių nelaisvėn kareivių. Prezidentas Poincare sutiko tarpininkauti, ir todel galima tikėties, kad tas konfliktas greitu laiku bus pabaigtas.

NENUSISEKĖ GENER. STREIKAS.

Paryžius, lapkr. 23 d. Apšauktas angliakasių federacijos generališkas streikas pasibaigė pilnu nenusisekimu, kadangi iš 200,000 metė darbą tik 50,000 darb.

ANT DARBININKŲ UŽPUOLĖ TRAUKINIS.

Berlinas, lapkr. 24 d. Viename priemiestyje ant burio darbininkų užpuolė traukinis. 6 tapo užmušti, o keliolika sužeista. Tas atsitiko rytmetyje, kada dar buvo tamsu.

VOKIETIJA DALYVAUS „PANAMA-PACIFIC" PARODOJE.

Berlinas, lapkr. 25 d. Po ilgų ir karštų ginčų bei apsvarstymų vokietijos valdžia pasiryžo, galop, dalyvauti visasvietinėje parodoje San Franciskoje 1915 m. Mat, Vokietijos kapitalistai, galima sakyti, privertė valdžią dalyvauti toje parodoje. Pastatymui Vokietijos skyriaus paviljono parlamentas, sulig aprokavimo, turi paskirti 500,000 dolarių.

PRIEŠ BAŽNYČIĄ.

Berlinas, lapkr. 25 d. Prasidėjus karštai anti-tikybinei agitacijai, kurią veda socialistai, laisvamaniai ir ateistai, kasdien atsisako nuo bažnyčios buriai svyruojančių tikinčiųjų. Lapkričio 24 d. atsiskyrė nuo bažnyčios apie 5,500 yp., o nuo pradžios anti-tikybinės agitacijos pačiame Berlino mieste — apie 50,000 yp.

NESURANDA KAREIVIŲ.

Londonas, lapkr. 24 d. Kaip praneša vietiniai laikraščiai, Anglijos valdžia jokiu budu negali surasti kareivių; sumanyta duoti į laikraščius pagarsinimus, kviečiančius jaunus vyrus stoti tarnyston (Anglijoj kareiviai samdomi).

BETVARKĖ BARCELONOJE.

Barcelona, Ispanija, lapkr. 25 d. Ant miesto gatvių ištiko smarkus susirėmimas studentų su policija. Nustojus šaudyti, pasirodė, kad tame susikirtime tapo užmušta viena mergina, o sužeista 17 studentų ir policijos vadas. Padarytas prieš universitetą barikadas policija išardė spėka.

PAMINKLAS AUSTRIJOS IMPERATORIUI.

Viena. Pranešama, kad karštai agituojama už pastatymą paminklo Austrijos imperatoriui Franc. Juozapui. Mat, tuomi norima pagerbti Austrijos monarchą, kaipo vieną iš sudariusių sąjungą 1883 m. Pinigus tam dalykui sudės Austrija, Vokietija ir Italija. Italijoj tada viešpatavo karalius Hubert, o Vokietijoj Vilhelmas I.

RAGINA DALYVAUTI PARODOJE.

Anglijos dienraščiai, „The Daily Chronicle" ir „The Daily Mail", ragina savo valdžią, idant ji dalyvautų busiančioje Panamos parodoje. Tuodu laikraščiu nurodo savo valdžiai į Vokietiją, kuri stropiai darbuojasi ir rengiasi toje parodoje dalyvauti. „The Daily Mail" sako, kad nuo to laiko, kaip Anglija atsisakė toje parodoje dalyvauti, kaikurie dalykai Amerikoje atsimainė ir todel Anglijos ryšiai su Amerika savaimi sutvirtėjo.

IŠ PARYŽIAUS Į KAIRO.

Konieh, Mažojoje Azijoje. Lapkričio 26 d. praneša, jog francuzų orlaivininką Pierre Daucourt, kuris su vienu pasažieriu išlėkė iš Paryžiaus į Egipto miestą Kairo, Taurus kalnuose pasigavo didelė vėsula. Nusileidžiant jam žemyn, jo orlaivį pagriebė smarki vėjo srovė, trenkė į žemę ir sudaužė. Bet nei paties Daucourto, nei jo pasažierio nesužeidė. Tai tikrai laimingas atsitikimas!

NEPATIKO.

Londonas. „Times'o" korespondentas rašo apie statomą Berlino Deutsches teatre garsiojo anglų dramaturgo, George Bernard Shaw'o, veikalą „Androcles ant the Lion". Ant pirmutiniojo to veikalo perstatymo buvęs taipgi ir Prusijos kunigaikštis Augustas Wilhelm, kuris tuč tuojau po antrojo veiksmo ir išėjęs. Kadir tikrai nežinoma, kokių priežasčių verčiamas jisai iš teatro išėjo, betgi sprendžiama, kad jam nepatikus ta veikalo dalis, kuri pašiepia religijinius jausmus ir kankintinių motivus.

PASTARIEJI DREDNOTAI.

Devonport, Anglija. Lapkričio 26 d. nuleido į vandenį superdrednotą „Warspite". To jurių milžino pažiurėti buvo susirinkę daugybė žmonių. „Warspite" pabudavojimas ir visu kuo aprupinimas Anglijai atsiėjo 14,000,000 dol. Ir tai, rodos, vienintėlis kariškas laivas, kuris bus varomas aliejumi, kuris nereikalaus anglių. Jis turi aštuonias paprastas kanuoles ir keletą tam tikrų kanuolių, iš kurių, prisiėjus reikalui, šaudys į orlaivius.

Anglų dienraštis „The Globe" pusiau oficialiniai tvirtina, kad „didžiųjų kanuolių" era einanti galop ir neužilgo pasibaigsianti. Dabar Anglija dar budavoja čielą grupę jurių milžinų, prie kurių prideri ir „Warspite". Tos grupės kariškieji laivai busią pastaraiisais drednotais. Po jų bus statomi mažesni laivai, kurie daug parankesni, negu didieji.

MUNICIPALINĖ MOTERŲ PARTIJA.

Londonas. Marlborough kunigaikštienės namuose lapkričio 26 d. vakare buvo moterų susirinkimas, kuriame ir padėta pagrindas moterų partijai vardu Municipalinė Moterų Partija. Susirinkimą vedė pati kunigaikštienė. Jinai savo kalboje pabrėždama išsireiškė, jog naujoji moterų partija neturės nieka bendro su politika, bet reprezentuos moteris kaipo moteris. Tos naujosios moterų partijos programa busianti gana plati, taip plati, kad apimsianti visus moterų reikalus ir į tą partiją galėsiančios priderėti įvairių pažvalgų moterįs.

Tarp kitų moterų išrinktų tarybos sąnarėmis, reikia paminėti ponią Bernard Shaw ir Lady Beerbohm Tree.

APIPLĖŠĖ TRAUKINĮ.

Brieg, Silezija. Pereitą savaitę, kaip mena, banditai pavogę nuo traukinio visus registruotus vietos laiškus, kurie buvo adresuoti į Briegą. Vagis prisigriebę prie laiškų šiuo budu. Vienas plėšikų truktelėjo traukinio signalą, ir mašinistas tuojau sustabdė traukinį. Kuomet traukinio tarnai jieškojo po vagonus „atsitikusios nelaimės'', vagis tuo tarpu nuėjo į pačtos vagoną, pasiėmė pačtos siuntinius ir nepatėmyti prasišalino. Sako, kad maža jie tepelnė.

NUSKENDO LAIVUKAS.

Honkong, Chinija. Lapkričio 26 d. Hongkongo prieplaukoje ant chinų laivuko užbėgo japonų garlaivis Sechu Maru ir jį nuskandino. Žuvo trisdešimts žmonių.

PASIMIRĖ SKULPTORIUS

Munich, Bavarija. Lapkričio 27 dieną čia pasimirė skulptorius, Ignatius Taschner, kurio skulptura „Schillero Memorialas'' yra St. Paul mieste, Minn. valstijoje.

BOVELNOS AUGINIMAS.

Londonas. Anglijos ir Australijos valdžios bei Bovelnos Auginimo asociacija sumaniusios greitu laiku pradėti auginti bovelną Šiaurinėje Australijoje. Dirva bovelnos auginimui jau baigiama taisyti. Tikisi iš to turėti didelio pelno.

„MONA LISA'' YRA NEDORA.

Londonas. P-as Kane S. Smith, kuris nesenai Lonodono universitete kalbėjo ant temos „Grožis bei dorybė'', pavadino Leonardo da Vinci'o paveikslą „Mona Lisa'', kurį pavogė iš Lovres muzėjaus, nedorybės arba pikto įkunijimu.

Anot jo, tai yra puikus paveikslas, bet jeigu tu įsigilinsi į jo atmosferą, tai įdžiaugsies pabėgęs nuo jo intakos. Tasai paveikslas apsuptas neapbudinama nedorybės atmosfera.

Jo audiencija daugiausia susidėjusi iš moterų, kurios karštai jam pritarusios ir entuziastiškai plojusios.

Aiškiai matoma, kad šiuo tarpu ožiui prisiėjo aiškinti apie rožės „nedorybę'', o ožkos jo klausė ir su jo aiškinimais sutiko.

ISPANIJOS LAIVAS Į MEKSIKĄ.

Lapkričio 27 dieną pranešta iš Madrido, jog Ispanijos valdžia išsiuntusi į Meksikos vandenis, į Vera Cruz, vieną karišką laivą.

PRIEŠ KONFUCIANIZMĄ.

Pekinas, Chinija. Chinijoje sumanyta priimti valstybinę religiją, kuri butų religija visų chinų. Prieš tokį sumanymą sukilo kitų religijų pasekėjai, kaip tai: mahamedanizmo, taoizmo, buddhizmo, katolicizmo (Romos) ir protestantizmo, kurie bendrai kovoja prieš konfucianizmą.

Prezidentas Yuan Ši-kai taip apibudina konfucianizmą: „tai doktrina nepalygintinos išminties, apie kurią taip kalba taip svetimtaučiai, taip ir chinai;'' „gili kaip okeanas'', „patenkinanti nors gadynės mainos'', „pastovi kaip saulė ir mėnulis, kurie padange skersai keliauja bei upės, kurios ant žemės srovena.''

Krikščionių misijonieriai labai-labai nepatenkinti Chinijos prezidento mandatu, kuris tą sumanymą patvirtina.

Iš Amerikos.

PATENTAI UŽ 1913 M.

Washington, D. C. Patentų biuro komisijonierius pagarsino, kad iki šiam laikui bėgyje šių 1913 m. gauta 67,986 prašymai užpatentavimui įvairių išradimų.

Čia galima patėmyti, kad kaip tarpe amerikonų, taip ir tarpe svetimtaučių, Suv. Valst. yra daugelis, kurie stengiase pragarsėti išradimų dirvoje. Šiame atvejyje neatsilieka ir lietuviai: vieni stengiasi padaryti „savotiškus'' orlaivius, kiti galvoja apie „perpetuum mobile'' mašiną, treti įveda pagerinimus fotografivimo šakoje, automobilių daryme, drapanų siuvime ir tt.

NORI PANAIKINTI MOKINIŲ VAKACIJAS.

Chicago, Ill., lapkr. 22 d. Tam tikros komisijos susirinkime kuri užsiima mokinių vakacijų klausimo apsvarstymu, p. Morton McCormik pasakė gan indomią kalbą, aštriai kritikuojančią visą mokyklų sistemą. Jis pirmdinėjo, kad vasaros vakacijos mokiniams visai nereikalingos, t. y. kad vaikai nėra taip nusidirbę ir gali mokinties ištisai visą metą.

Ypač karštai jis kritikavo mergaičių lavinimo budą, prirodinėdamas, kad mergaitės išeina iš mokyklos negavusios jokio praktiško išsilavinimo.

ŠILTOS RUDENS DIENOS.

New York. Lapkričio gale (ypač apie 20 d.) buvo stebėtinai šiltos dienos visoje New Yorko apielinkėje. Tokios šilumos tame laike nebuvo bėgyje 40 metų, ty. nuo pradžios sekimo temperaturos permainoms. Pačiame didmiestyje šiluma siekė net 70 laipsnių. Mieste Torrytown, arti New Yorko, kur šiluma pasiekė 74 l., pražydo rožės ir kiti žolynai.

Philadelphijoj ir apielinkėj šiluma siekė 74 l., taip kad Atlantic City'je ir kitose pajurio vietose žmonės su pasigerėjimu maudėsi.

PULK. ROOSEVELT ČILI VALSTIJOJ.

Santigo, Čili, lapkr. 24 d. Pribuvęs čion iš Argentinos pulk. Roosevelt aplankė įvairias valdiškas ir šiaip jau įstaigas ir amer. bažnyčias. Jis taipgi atsilankė pas prezidentą Barros Luca, pas kurį buvo surengta iškilminga vakarienė.

TARPTAUTIŠKA MOKYKLA.

Hanfield, Pa. Pranešama, kad Hanfield'o (Westmoreland pav.) liaudies mokykloje mokinasi 24 tautų mokiniai. Sulig tautų jie dalinasi šitokiuo budu: 1,184 amerikonai, 47 islandiečiai, 192 lenku, 248 slovakai, **24 lietuviai,** 39 francuzai, 38 švedai, 97 anglikai, 348 italai, 191 vokietis, 15 čechų, 70 škotų, 40 kanadiečių, 40 rusų, 28 vengrų (ungarų), 7 žydai, 20 chorvatų, 6 valijiečiai, 112 holandų, 2 graikų, 4 kroatai, 2 ispanai, ir 28 juodieji.

VYSKUPAS PRIEŠ TEISMĄ.

Holyoke, Mass. Vietiniai laikraščiai pranešа, kad į augštųjį teismą Worcester'yje patrauktas Springfield'o vyskupas T. D. Beaven. Mat, vyskupą apskundė jauna, 18 metų amžiaus mergina; ji reikalauja atlyginimo sumoje $100,000. Kaip vyskupas, taip ir merginos advokatas, M. T. Flaberty, visai nenori plačiau apie tą dalyką kalbėti. Bet ir be paaiškinimų gerai galima suprasti, kame dalykas. Ypač lengva dasiprotėti apie to proceso priežastį bei jo turinį, jei tik persistatysime, kad ta mergina yra jauna ir... graži.

ŽMOGŽUDYSTĖS ĮAMERIKOJ.

New York. Sulig laikraščių statistikos žinių pasirodo, kad 1911 m. Suv. Valst. buvo papildyta žmogžudysčių besiginčijant prisigėrus svaigalų ar su apiplėšimo tikslu 6,200, o 1912 m. — 9,000.

Nuo 1905 m. iki 1910 m. papildyta žmogžudysčių Amerikoje 5,9 nuoš. ant 100,000 gyventojų.

SUAREŠTAVO ZELAYA.

Lapkričio 26 d. naktį Suvienytų Valstijų maršalas suareštavo New Yorke gen. Jose Zelaya, Nikaragua'os ex-prezidentą, kurį užklupo lovoje begulintį, ir nugabeno į Tombs kalėjimą. Jį kaltina už papildytą Nikaragua'oje žmogžudystę.

BRYANAS NUALPĘS.

Washington, D. C. Lapkričio 26 d. Baltamjam name parengtame iškilmingame priėmime prezidento dukters, p-lės Jessie Wilson, kuri ištekėjo už p. Sayre, nualpęs valstybės sekretorius Bryanas. Jį išvesta tuojau į šalimais esantį kambarį, kur jis greitai atsigavęs. Nualpimo priežasčių nepaduoda.

PONIA PANKHURST IŠVAŽIAVO.

Lapkričio 26 dieną ponia Emmeline Pankhurst, pagarsėjusi Anglijos sufragistė, New Yorko uoste sėdo ant laivo „Majestic'' ir atsisveikino su savo draugėmis, Amerikos sufragistėmis. Ponia Pankhurst surinkusi Amerikoje sufragizmo reikalams 20,000 dolarių. Reporteriai sako, jog ponia Pankhurst savo kelione po Ameriką esanti pilnai patenkinta ir ateinančiais metais ir vėl žadanti atkeliauti.

TRAUKINIS UŽMUŠĖ

Brownsville, Tex. Lapkričio 27 dieną St. Louis ir San Francisco pasažierinis traukinis pagavo automobilių ir užmušė du žmones, o vieną sunkiai sužeidė.

SUARDĖ DEPORTAVIMO PLANUS.

Philadelphia, Pa. Į Philadelphijos prieplauką pribuvo iš Prusijos viena porelė, kurios delei imigracijos valdžiai dabar prisieina kasyties pakaušius ir galvas laužyti, kaip paprastai sakoma. Ta jaunoji porelė pabėgusi iš Prusijos — vyras, 35 metų amžiaus, palikęs anapus juros moterį, o jo dabartinė pati, 19 metų amžiaus, palikusi savo vyrą. Tokie atsitikimai, žinoma, yra paprasti ir nieko tame nėra nuostabaus. Bet dalykas štai kame. Imigracijos valdžia buvo jau nutarusi gražinti juodu, kaipo negeistinuosius, atgal, kaip štai, ta pabėgėlė parimdė kudikį. Sulig Amerikos įstatymų, tasai kudikis, kuris Amerikoje gimė, turi visas Amerikos piliečio teises, kaip ir kiekvienas kitas šios šalies pilietis. Taigi, nežiurint to, kad valdžia ir gražintų atgal to kudikio tėvus, bet jo, kaipo Amerikos piliečio, iš šios šalies išginti neturi teisės. Imigracijos valdžia dabar svarsto, kas ča daryti.

Tai tik asilas!

— Dar esi mažas, o jau toksai asilas! — tarė tėvas sunui. — O kas bus iš tavęs, kuomet suaugsi taip, kaip aš? **J. J. N.**

Iš Lietuvos.

Kaip tai pavadinti?

Mažeikiuose, Šiaulių apskr. Pr. Dainius lietuvis, katalikas, stato naujus didelius muro namus. Statymo vietoj iškeltas ženklas — kryžius vainike, kaip tai dažnai namus statant daroma. Tame, be abejo, nieko ypatingo nebutų, bet štai kas indomu ir nesuprantama: ant pačios kryžiaus viršunės plevėsuoja valdžios vėliava, o ant vieno kryžmos galo kaba butelis, ant kito kas tai tokio neaiškaus, rodos, suris. Taigi ką tas viskas reiškia? Gal ten, sprendžiant pagal butelį ir surį (?), bus karčiama, bet gi tų namų šeimininkas galėtų tą viską pakabinti kur kitur ir kaip kitaip, jeigu jam tas taip rupi, o ne vartoti tam reikalui kryžiaus.

Skapiškis,
Ežerėnų ap.

Parapija labai didelė, susideda, rodos, iš keturių valsčių; miestelis nedidelis, bet labai atsižymi girtuokliavimu. Beveik nėra tos dienos, kad nebutų muštynių; bet to negana — dar ir plėšimų buna. Pradeda stiklus pjaustyti ir mėginti langus atsikabint, bet pajutę žmones bėga toliau laimės jieškoti. Vargas ramiems gyventojams: vakarą bijo išeiti, kad nebutų išvadintas begėdiškais žodžiais. Labai gaila, kad musų kunigai sėdi ramiai savo šiltose klebonijose ir nėkiek savo avelėmis nesirupina. Malonu butų užgirsti surengiant čia nors kokį „Blaivybės'' skyrių. Gydytojas dar nesenai miestely apsigyveno, o tai ligšiol susirgus nežinai kur gydytojo ir pasiekti. Gėda skapiškėnams, kad mokyklos vaikučių prikimštos, daug atlieka be vietos. Reikėtų pasirupinti kol laikas apie tuos muro buvusio vienuolyno namus, kuriuose geriausią mokyklą galima įrengt, o dabar muras baigia nykti, kaip ta sena bažnytėlė, kurios statymo musų seneliai neatmena.

Tas pats.

Verenavas,
Lydos ap., Vil. g.

Miestelis nemažas, žydų užgyventas, taipgi nemaža yra ir katalikų. Bažnytėlė medinė, jau ant šono pradeda virsti. Aludžių yra 18 ir du traktieriu, kazionka, paštas, dar nesenai intaisė telegrafą. Buva antradieniais turgus, kuomet žmonės nemaža išgeria alaus ir degtinės, o paskum dar ir pasipeša neblogai. Mokyklos nėra nė jokios, nes jiems nelabai yra reikalinga, kad tik yra alaus, tai užtenka ir to. Vyrai gerai alaus ir degtinės traukia, bet nepasiduoda ir moterįs su merginomis. **Hol-Flet.**

Traupis,
Ukm. ap.

Pas mus miškai pradėjo labai nykti. Parduoda ponai, parduoda žmonės — kas tik turi. Žmonės, beveždami mišką, gerai uždirba, bet kas bus, kai visi miškai išnyks? **Antanukas M.**

Kupiškis,
Ukmerg. ap.

Nuo spalių pradžios Kupiškų Z. Augustinienė atidengė augštuosius įvairių rubų kirpimo kursus. Tai gera naujiena ne tik Kupiškio apielinkės siuvėjams, kurie, geriau savo amato išmokę, pelningesnio darbo turės, bet ir visiems kupiškėnams, nes siuvėjai pramokę siųs mums dailesnius rubus. Užmokesnis už kursus palyginamai pigus, nes tik 40 rub. Mokslas išguldoma visai tas-pats, kaip ir didelių miestų taip vadinamose kirpimo akademijose. O ten juk ir pragyvenimas brangesnis ir kur-kas už mokslą brangiau imama.

Taigi Kupiškio ir kitų tolimesnių apielinkių siuvėjams visiems reiktų pasinaudoti šia puikia proga ir skubotai stoti į šiuos kursus. Kreipties per Kupiškio Vartot. D-ją. Kursų vedėjai Augustinieneiė **A. Tauškutis.**

Šilelė,
Ras. ap.

Musų pradinėj ministerijos mokykloj trįs mokytojai; tarp jų tik vienas lietuvis, mokinantis ketvirtažiemius ir penktažiemius. Lietuvių kalbos visai nemokinama, nes pirmamečius mokinantieji mokytojai dargi lietuvių kalbos nemoka. Šilėniečiams reikia pasirupinti, kad jų mokykloj butų ir lietuvių kalbos mokinama.

Lakstaitis.
„Liet. Ukin.''

Statistika.

Vidurinių reikalų ministeriui pareikalavus, miesto valdyba suteikusi gubernatoriui tokias žinias apie Vilniaus miesto gyventojus: šemet sausio 1 d. buvę Vilniuje 130,738 gyventojų. Jų tarpe pravoslavų ir sentikių — 56,763; lenkų — 90,311; vokiečių— 46,089; žydų — 77,533; kitų tautų — 1332. Apie lietuvius miesto valdyba nieko nemini ir yra tos nuomonės, kad jų skaičių galima vien ankėtos pagalba susekti; todelei buvo jie kol-kas skiriami prie lenkų.

Miesto gi rinkikų skaičius yra šitoks paduodamas: pravoslavų ir sentikių — 204; lenkų 808; vokiečių — 22. Miesto taryboje gi dalyvavo nuo 1901 m. iki 1905 m. pravoslavų — 11; lenkų — 39; lietuvių 1; žydų — 5; nuo 1905 m. iki 1909 m. pravoslavų— 4; lenkų — 57; lietuvių — 1 ir žydų — 7; nuo 1909 m. iki 1913 m. pravoslavų — 9; lenkų — 59; lietuvių 1; žydų — 7.

Renkamosios gi vietos miesto valdyboje turėjo: 1901—1905 m.; rusų — 1; lenkų — 5; 1905 — 1909 m. — 7 lenkai; 1909 — 1913 m. — 7 lenkai. Visokių veikiančių komisijų pirmininkų ir narių buvo nuo 1901 m. iki 1905 m. 3 rusai ir 20 lenkų; 1905 — 1909 m. — 3 rusai ir 25 lenkai; nuo 1909 iki 1913 m. — 4 rusai ir 31 lenkas.

Vyskupo Cirtauto testamentas.

Nežiurint į tai, kad velionis vysk. Cirtautas gaudavo iš valstybės iždo 8 tusktančius algos ir nemažą pelną iš Varniuose vyskupams prigulinčio nejudinamojo turto, mirdamas tečiau jis jokio kapitalo nepaliko. Visas velionio paliktas turtas, tai jo važiuojamieji arkliai, karietos, kningynas ir kiti namų rakandai. Visa, ką turėjo a. a. vyskupas, užrašė Kauno „Saulei'' ir kitoms filantropijos įstaigoms. Jo turtų dalis jau parduota, kita gi — dar pardavinėjama. Tikimasi iš pardavimo surinkti apie 6 tusktančius rublių.

Šaduva,
Šiaulių apskričio.

Šaduviečiai padavė prašymą leisti jiems inkurti savo miestelyje progimnaziją.

„Viestnik Zemleustroistva Kovenskoi gubernii''.

Šiomis dienomis išėjo Kaune šiaip užvardytas mėnesinis žurnalas (8 N nuo sausio iki rugpjučio m.), redaguojamas butino žemės tvarkomosios komisijos nario Rindino. Daug čia indomios medžiagos apie Kauno gub. skirstymos viensėdijomis. („L. Ž.'')

Iš Rusijos.

POLICICTAS TRUKŠMADARYS.

Charkovo mieste važiavo policistas Ponomarenko. Jis staiga pradėjo už ką tai mušti savo vežiką ir dargi revolveri ištraukė. Vežikas pradėjo rėkti, pagalbos šaukties. Subėgo didelė daugybė žmonių. Kai-kurie tik žiurėjo, kiti gi užsistojo už mušamąjį vežiką. Policistas sudavė taip-pat dar keliems žmonėms. Atbėgo ir atjojo daugiau policijos, kuri puolėsi žmones vaikyti. Led pasisekė žmones nuraminti.

DELEI PASPORTŲ.

Minsko gubernatorius padavė teisman kelius valdininkus už tai, kad jie, išduodami užsienio pasportus, darė visokių neteisybių, sukimų.

TRAUKINIŲ SUSIKULIMAI.

Traukinių susikulimų pastaraisiais laikais vis daugiau atsitinka. Tai tarytum kokia liga Rusijon užėjo. Dumoje net paklausimas delei to ketina buti. Kai-kas delei tų nelaimių valdžą kaltina, kam ji nuo geležinkelių pavariusi gerai savo reikalą išmanančius, užsitarnavusius, bet jai netinkamus, žmones, o jų vieton pastačiusi nau jus, sau prielankius, nors kartais visai to reikalo nesuprantančius, žmones. Šią savaitę susikulė keleivių traukinys tarp Penzos ir Žemojo Naugardo. Užmušta 14 ir sužeista 27 žmonės. Susikulė 4 val. ryto, kuomet visi žmonės miegojo. Pasorodė, skersai bėgių buvo padėtos geležis. Garvežys ir 7 vagonai nuėjo nuo bėgių ir į skeveldras susikulė. Pasirodė, tas geležis padėjo girtuokliaujantieji naujokai. Kaltininkai jau surasti.

Taip-pat buvo keliolika smulkesnių susikulimų. Kai-kur žmonių visai nežuvo, kitur gi žuvo ar sužeista keletas. Ten jau daugiausiai pasirodė gelžkelio valdininkai kalti.

KALINIŲ BADAVIMAS

Kostromos politikos kaliniai pradėjo badauti, reikalaudami, kad jiems butų pasakyta, už ką jie suimti. Mat suimti juos suėmė, bet nežinia už ką, nieko jiems nesako.

DŽUMA.

Džuma (maras) pastaruoju laiku labiausiai buvo išsiplatinus Dono Kariuomenės apskrityje. Dabar ji ten vis rečiau pasirodo. Išviso tame apskrityj džuma mirė nuo-pat pradžios 58 žmonės.

(„L. U.'')

Peterburgo lietuviai studentai nusiuntė Kijevan šitokį pasveikinimą pris. adv. Gruzenbergui:

„Peterburgo pažangioji lietuvių dalis protestuoja prieš kruviną nepakeliamą apkaltinimą; reiškia savo pasipiktinimą, kad tokiam bjauriame intarime dalyvauja musų tautietis kunigas Pranaitis. Linkime apgynėjams pasisekimo kovoje už teisybę".

SUĖMĖ „GYVŲJŲ PREKIŲ'' PIRKLIŲ.

Varšavoje susektas susirinkimas „gyvųjų prekių'' pirklių, iš Argentinos atkeliavusių. Kadan-

gi Argentinos valdžia išleido naujus įstatymus, kurie varžo jų veikimą, todel jie persikėlė į Rusiją. Susekta išviso 91 žmogus, dauguma argentiniečiai.

(„L. Ž.'')

RUSIJOS GYVENTOJŲ PAJIEGOS.

Grafas Vittė, buvęs ministerių pirmininkas, nesenai išleido vokiečių kalboje kningą apie tautų ir valstijų ukę. Ištraukas iš tos įdomios kningos paduoda dabar daugumas laikraščių. Pasirodo, kad Rusija yra užvis mažiau apgyventa valstija Europoje. Ant vieno ketvirtuoto varsto 50 Europos Rusijos gubernijose atseina 22,2 gyventojai, tuotarpu kad visoje Europoje vidutiniškai imant atsieina ketv. varsto po 36,5 gyventojų. Vadinas, Europoje visu trečdaliu daugiaus gyvena žmonių, negu Rusijoje. Visutvirčiausiai apgyventais kraštais pasirodo beesą Lenkijos gubernijos, kame ant ketvirtuoto versto gyvena 84,6 žmonės, užvis mažiaus žmonių gyvena Siberijoje, kur vos ant 5 varstų randas vienas žmogus. Vakarų Europoje žmonių — darbo amžius siekia 49% jų gyvenimo, vadinas beveik pusę savo amžiaus žmonės tenai tinka prie darbo, pusėtinai, tinka prie darbo 15% savo amžiaus ir visai netinka prie darbo 35% savo amžiaus, vadinas, beveik trečdalį. Rusijoje darbo amžius trumpesnis, čion prie darbo žmonės pilnai tinka tiktai 46% savo amžiaus, pusėtinai tinka tiktai 14½% ir visai netinka 39,6% savo amžiaus. Pagal savo žmonių stiprumo Rusija užima tarp Europos valstijų priešpaskutinę vietą. Žemas Rusijos gyventojų darbo amžius paeinąs iš to, kad čion daugiaus žmonių gimsta ir daugiaus miršta, subrendusio gi amžiaus susilaukia nedaug. Gimimų skaitlius įvairiose Europos valstijose yra įvairus, bet didžiausis skirtumas randas tarp Francijos ir Rusijos. Ant 10 tukst. žmonių Francijoje atseina 225 gimimai, Rusijoje gi 446, — beveik dvigubai. Ant 100 ištekėjusių moteriškių nuo 15 iki 30 metų atseina Rusijoje 19 gimimų; ant kiekvienos moteiškės, skaitant vidutiniškai moterystės amžių 20,7 metų, atseina 5,35 gimę kudikiai. Rusai sodiečiai veda anksčiau, negu miestiečiai. Taip, iš 100 vyriškų iki 21 metų sodžiuose buvo vedusių 1888 metais 35,5, miestuose gi — 10. Mergaičių jaunesnių 21 metų tekėjo sodžiuose 56 iš šimto, miestuose 42.

Miršta Europoje kasmet iš tukstančio 25 žmonės. Rusijoje 34,8. Mažiausiai žmonių miršta Rusijoje: Baltijos, Lenkijos ir Suomijos kraštuose (25 ant 1000) daugiausiai viduriniose ir rytų gubernijose (viršaus 35). Daugiausiai Rusijoje išmiršta vaikų. Iki 5 metų Rusijoje miršta 427 vaikai iš tukstančio (beveik pusė). Norvegijoje gi tiktai 173. Rusijoje žmonių mirtingumas sodžiuose yra didesnis negu miestuose, Europoje gi atžagariai. Rusijos sodiečiai, ypatingai kudikiai, miršta tankiausiai del nemokėjmo užsilaikyti, del menko valgio, nesveikų butų, stokos gydytojų pagalbos, abelnai del menkesnio kulturingumo. Pragaištis visai valstijai iš didelio žmonių mirtingumo ir jų menkos sveikatos yra labai didelė, nors dar neaprokuota.

— Prie mažo gyventojų skaitliaus Rusijai, šalip didelio žmonių mirtingumo, nemažai kenkia ir išeivystė į svetimus kraštus. Nuo 1820 iki 1890 metų iš visos Europos iškeliavo 25 milijonai žmonių, tame skaitliuje iš Rusijos 450 tukst. Iki 1880 metų išeivystė iš Rusijos buvo mažai težymi: 1881—1885 metais iškeliavo kasmet po 45 tukst. žmonių, gi 1891 metais į vieną tik Šiaur. Ameriką (Suvienytas Valst.) iškeliavo 73 tukst. žmonių, daugiausiai žydų. Rusijon mažai žmonių teatsikelia gyvent iš svetimų kraštų. Tiktai pastarais metais belgai ir francuzai nemažai įkurė visokių fabrikų ir pramonijos įstaigų, į kurias gabenama nemažai svetimtaučių meistrų, technikų, inžinierių, nes ant vietos išlavintų specialistų truksta.

Didžiausiu augumu atsižymi Šiaurės Europos kraštų gyventojai, kurių vidutinis ugis išneša 1.710 iki 1.685 metro (sieksnis be ¼), mažiausį augumą turi Pietų gyventojai, kurių ugis siekia 1648, iki 1642 metrų (apie pustrečio aršino), Rusijoje vidutiniškas kariumenės naujokų augumas siekia 1.641 metro. Sergančių skaitlius įvairiomis chroniškomis (nuolatinėmis) ligomis 1892 metais buvo užrašyta tarp Rusijos darbo žmonių apie 26 milijonus, vadinas apie 7 dalis visų gyventojų (160 mil.). Metinis žmonių priaugimas Rusijoje apskaitomas po 140 ant 10 tukst. Daugiausiai priauga žmonių Pietų Rusijos kraštuose — po 186 ant 10,000 gyventojų, taipgi Vakarų kraštuose (taigi ir Lietuvoje) — 163 ant 10 tukst. Iš viršaus išdėstytų gr. Vittės skaitlinių matyti, kad Rusijoje žmonės blogiau gyvena, negu kituose Europos kraštuose. Neveizint į didelius žemės plotus, į milžiniškus turtus juose užslėptus, žmonės Rusijoje gyvena vargingiaus, negu kitur, todel bėga kaskart labiaus į svetimus kraštus, nes vietinės aplinkybės trukdo žmonių gerovę. Likusieji netu ri nei tiek sveikatos, nei apšvietos, kad išturėt varžytines su svetimų kraštų amatninkais, meistrais, ukininkais, todel priversti esti dažniausiai dirbti vien tik juodąjį darbą. Žemas kulturiškas Rusijos gyventojų stovis paeinąs iš menkai sutvarkytų žmonių reikalų, trukdo visos valstijos ugį ir kenkia jos visiems reikalams.

(„R. G.'')

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.

Svečias iš Mažosios Lietuvios.

Pas mus atsilankė gerb. J. Vanagaitis, „Birutės'' redaktorius ir leidėjas, iš Tilžės, Maž. Lietuvoje. Gerb. musų klebonas J. Kasakaitis tam tikslui parengė lapkričio 18 d., 8 val. vak., bažnytinėj salėj susirinkimą. Gaila, kad oras buvo netikęs, ir todel susirinkiman mažokai teatsilankė žmonių.

Ponas J. Vanagaitis labai jausmingai nupiešė musų brolių-lietuvių padėjimą Mažojoje Lietuvoje. Jis papasakojo, kaip vokiečių valdžia visokiais budais stengiasi juos paversti į vokiečius ir panaikinti jų prigimtą kalbą. Daugumui iš Amerikoj gyvenančių lietuvių tas buvo visai negirdėtas dalykas. Bet ir abelnai imant mažai mes žinome apie Maž. Lietuvą.

Pabaigus kalbėti gerb. svečiui, susirinkusieji sumetė „Birutės'' sustiprinimui 15 dol. aukų; taipgi geras skaičius užsirašė „Birutę'' ir „Sukurį''. Apart to keletas nusipirko „Birutės'' Bendrovės akcijų (pajų).

Tokiuo budu Rochesterio lietuviai dar kartą aiškiai parodė, kad jie supranta tautinio darbo svarbumą ir, pasitaikius progai, visomis išgalėmis stengiasi jį tinkamai paremti.

Tautietis.

WORCESTER, MASS.

Lapkričio 23 d. LSS. 40 kuopa parengė **linksmą** vakarėlį (taip buvo pagarsinta plakatuose). Prisirinko pilna svetainė žmonių, bet jokio linksmumo nesimatė. Buvo šis-tas pakalbėta, o paskui rodomi krutantieji paveikslai, bet jie buvo labai neaiškus.

Žmonės, kiek galima buvo patirti, liko neužganėdinti šituom vakaru. Gaila, kad panašių vakarų rengėjai per pirštus žiuri į tą dalyką ir tokiuo budu atgrasina žmones nuo atsilankymo net ir geruose vakaruose.

Tą pačią dieną buvo SLA. 57 kuopos susirinkimas; kuopon įsirašė 6 nauji nariai. Taigi, laike metų prie kuopos prisirašė 30 naujų narių; tai labai linksma pastebėti.

Užpereitą savaitę vėl tapo suareštuoti lietuviai už svaiginančių geralų pardavinėjimą. Juos nuteisė užsimokėti muitą. Sarmata mums lietuviams, kad už negerus darbus tampo mus po teismus bei policijos nuovadas. — Jei reikia paaukauti keletą centų prakilniems mokslo bei tautos reikalams, tai mes šaukiame, kad pinigų nėra, o svaigalams pinigų nesigailime. Lietuviai, pažvelgkite rimtai, kokiais keliais mes einame ir kokiais turėtume eiti!

Aimanuotojas.

LAWRENCE, MASS.

Gyvenant šiame miestelyje keletą metų, turėjau progą patėmyti, kad tarpe vietinių lietuvių įvyko didelės permainos — dabar visai ne tas, kas buvo 3-5 metai atgal. Pirmiaus šio miestelio lietuviai buvo tautiškai apmirę. Šiandien gi matome, kad tautiškas susipratimas bujoja ir plėtojas diena iš dienos. Ypač pakilusi tautiška dvasia tarpe musų jaunimo.

Jaunesniųjų šeimynų grįčiose ant sienų matose Lietuvos didvyrių paveikslai, o ant stalo guli vienas-du tautiškų laikraščių; priegtam, kambariai užlaikomi švariai ir tvarkiai. Jei pakalbėsi su tokių šeimynų sąnariais, tai net malonu pasidaro — matai, kad tai pilnai susipratę lietuviai. Čia vaikučiai moka po keletą tautiškų dainelių bei įvairios rųšies eilių.

Vienoj tokių šeimynų paklausiau, kaip galima išmokint tokius jaunus vaikus dainų bei eilių. Vaikų motina nusijuokė ir paaiškino, kad ji pati myli tautiškas dainas, tankiai jas dainuoja, todel ir vaikai nemokomi jas išmoksta. Man labai buvo malonu kalbėti su tokia motina, kuri auklėja savo vaikučius tautiškoj dvasioj.

Žinoma, pasitaiko ir tarpe musų jaunuomenės užtėmyti netikusių pasielgimų, bet reik manyti, kad laikui bėgant, tas viskas išnyks. Labai prasiplatinusi tarpe musų jaunimo girtuoklystė ir nešvarios kalbos. Ant gatvių gi nakties laiku galima matyti tąsanties jaunas merginas. Tai labai papeiktinas dalykas. Tėvai turėtų ant to atkreipti savo akį ir sudrausti vaikus nuo klaidžiojimo.

Čia turėčiau šį-tą plačiau parašyti apie nesenai Amerikon pribuvusias merginas, bet manau, kad su laiku jos pačios susipras.

Darbai eina vidutiniškai, bet girdėt, kad po Naujų Metų prasidėsią streikai. Ugnagesiai jau streikuoja apie dvi savaiti.

Gailiunų Jonas.

MONTELLO, MASS.

Lapkričio 17 d. buvo švento Roko lietuvių parapijos susirinkimas. Perskaičius praėjusio susirinkimo protokolą, išrinktas parupinimui kunigo tam tikras komitetas paskelbė savo veikimo raportą. Raporto turinys maž-daug sekantis. Komitetas rašęs kardinolui keletą laiškų, kad duotų kunigą, bet kardinolas jų laiškus ignoravęs; tada jie nuėję pas kun. Urbanavičią klausti, ar jis negrįžtų į lietuvių šv. Roko bažnyčią. Kun. Urbanavičia kartu su kardinolu pareikalavę padėti esančius parapijos pinigus į banką ant vietinio kunigo vardo. Vienok komitetas su tuom nesutikęs, bijodamas, kad apleisdamas parapiją kunigas gali pasiimti ir parapijos pinigus. Tuomet kardinolas pranešęs, kad pinigus galima padėti ant šv. Roko parapijos vardo po jo, kardinolo, globa. Tą padarius, kardinolas sutikęs duot kunigą. Komitetas

FELJETONAS

Diskusijos.

Štai aną nedėldienį važiuoju į Bostoną. Vežu „Keleiviui'' korespondenciją. Mat, parašyti nekaip sekasi, tad nuvažiavęs papasakosiu, o jau redaktorius pats pasirašys.

Traukinis bėga, kaip pasiutęs, galvatrukčioms... Per langus vis tik pamatai, kaip užpakalyje pasilieka medžiai, namai ir tt. Viskas tik mirgt, mirgt, mirgt — mirgiliuoja... Pasažieriai, kas skaito, kas kalbasi, šaiposi... O, aš net žiovaut pradėjau, bet tuom kart ir papuoliau minčių bangosna. Tai koksai kapitalistiškas surėdymas — manau sau. Padėkim, kad ir tas pats traukinis — bėga, kaip pašėlęs ir už valandos laiko jau žiurėk mes busime Bostone. O, kiek tai darbo darbininkams butų, jei ne šie traukiniai... vietoje jų kiek darbininkų gautų darbą už vežėjus, kiek arklių galėtų gyventi ant šio balto svieto, kiek reiktų karietų ir vis tai darbininkams butų užsiėmimo jas padirbti. Kiek tai čia butų uždarbio nuo pasažierių... O dabar tas prakeiktas kapitalistiškas surėdymas viską prarija ir nauda tik kapitalistui... Sugriaut tokią tvarką ir viskas pabaigta, pamaniau sau. Toms mintims dar nepražuvus mano makaulėj pradėjo jau gimti kitos, toms priešingos, naujos... Tartum kas tai nematomas rusčiai pradėjo klausinėti:

— Jei čia butų vežėjai, jei butų karietos, jei butų arkliai vietoje šiandieninių traukinių, kiek laiko imtų kol davažiuotum į Bostoną, kiek apsieitų tokia kelionė, kiek lėšuotų šitoji korespondecija ir taip toliau?...

Mano mintyje pasidarė tikras mišinys, net galva pradėjo svaigti, o smagenyse, it koks ratas, kabaldavosi. Užmušimui tos mano minčių revoliucijos išsitraukiau iš kišenės nors sutrintą „Keleivį'' ir perkrėčiau „Džian Bambos spyčius'', paskiaus jau ir „Maikį su Tėvu'' pradėjau, kaip ropę krimsti...

Neteko nei patėmyti, kokios tai stoties buta, bet traukinis pusminučiui apsistojo ir dasipildė naujais pasažieriais. Tulas žmogus, daugiau jis man atrodė išpradžių į kokį anglą — taip sau, lyg į „džentelmoną'', arba tiesiog į kokį kapitalistą, kaip mes sakome... Išpradžių kreivai pažvelgė į mane, o paskui išputęs akis, įsmeigė jas į mano laikraštį...

Aš gi norėdamas, kad mane nepaskaitytų „pole'', sulenkiau savo „Keleivį'' ir įkišau kišenėn.

— Rodos, Tamsta lietuvis, mano tautietis? Butų malonu pasipažinti. Esu Juozas Matulis!... Su kuom turiu garbę kalbėti? — prakalbėjo jis į mane.

— O man rodos, kad netautietis; mes su tautoms kariaunam!... — smarkiai jam atrėžiau.

Jis nusišypsodamas kostelėjo, balton skepetaitėn pašnipštė nosį ir tęsia toliau:

— Mačiau Tamstą skaitant lietuvišką laikraštį, todel ir kalbinu Tamstą kaipo savo tautietį. Kas čia blogo ir kam čia mums kariauti?

— Esiu internacijonalas! — atrėmiau jam ir dar pridėjau kaipo paaškinimą, kad jis negali musų laikraščių vadinti tautiškais, nes, mat, ne viskas yra pas lietuvius tautiška, kad ir lietuviškomis raidėmis ir lietuviška kalba spausdinama...

— Tamsta turi tiesą, kad mes lietuviai, turime laikraščius, kurie apausdinami lietuviškomis raidėmis ir lietuviška kalba, vienok tie lakiraščiai — „nėra lietuviški''. Bet kaslink Tamstos vadinimosi savęs internacijonalistu... jokios garbės Tamstai nedaro!... Aš kitokią nuomonę turiu apie internacijonalus. Internacijonalas — tai žmogus ieškantis gyveniman naujo kelio, bet jo nerandantis. Jisai klaidžioja ir klaidžioja ir vietos sau nebesuranda. Žodžiu tariant, paklydęs ir netu-rintis vietelės, kur galėtų prisiglausti ir susišildyti ir pasilsėti...

— Oho! —manau sau: — koks paukštis, tokią ir giesmė. Palauk!... — Tai kas, kad tu tautietis?! — sušukau — kapitalistiškas šuva ir tiek. — Bet gailėjaus taip išsireiškęs: gal apsirikau taip sakydamas ir vėl paklausiau: — Ar tai tu ištikro tautietis?

— Žinoma, kad taip! Aš esu Tamstai tautietis, o Tamsta man tautietis. Ar supratote?

Tas atsakymas buvo man tokis neaiškus ir aš greit negalėjau susigriebti, kad jam tinkamai atsakyti. Valandėlę pagalvojęs atsakiau, kad tautiečiu buti nenoriu ir niekados juomi nebusiu.

— Aš taip neapkenčiu tų buržujų, skriaudikų ir juomi buti negaliu!

Jis, it nenoroms, nusišypsojo ir švelniai į mane pratarė:

— Kam čia mums bartis. Geriau pakalbėkime taip apie ką-nors. Matau, kad Tamsta mylite skaityti tik juokus. Mačiau, kad „Keleivio'' Maikį skaitei. Ar, Tamsta žinote, kad dabar „V. L.'' pradėjo talpinti feljetonus? Man jie labai patinka. Ar skaitėte šio numerio feljetoną?

Tai tardamas išsitraukė „V. L.'' iš kišenės ir kyšt man panosėn!...

— Atsitrauk! — surikau.— „V. L.'' padarys mane tamsunu. O ką del feljetonų, tai jų randasi ir „Keleivyje''... Ar neskaitėte „Kiek yra Povylaikų?'' — nusijuokiau.

— Skaičiau... Bet tai juk ne feljetonas...

— Nagi taip! Kada atvažiatonai, o musų ne? Kodel gi taip?

— Nagi taip! — Kada atvažiavo į Ameriką gerbiami svečiai d-ras Basanavičius ir p. Yčas rinkti aukas Tautos Namams Vilniuje, taip svarbiai lietuvių įstaigai, tai tie, anot Tamstos, spausdinami lietuviškomis raidėmis ir lietuviška kalba laikraščiai, pradėjo anuos gerbiamus vyrus šmeižti ir žmones atkalbinėti, kad neaukotų Tautos Namams. Prie anų laikraščių prigulėjo ir „Keleivis''. Tuomet p. Povylaika storu baslu riktelėjo, kad „protestuoju prieš tuos šmeižikus ir tautos išgamas!'' Ne gana to! Jis išsiėmė šimtinę ir pykšt ant stalo, tai „Keleiviui'' tik akyse pasirodė Povylaikos, Povylaikos ir Povylaikos... Ant sienų, lubų, stalų, visur pasirodė po šimtą Povylaikų... Na ir štai apie savo išgąstį, „K.'' pranešė savo skatytojams... Tai kas čia per feljetonas?

Apie tai jau nenorėjau su tamsunu diskusuoti, tik gan rimtai pasakiau, kad gi jųs tautiečiai sėdite kunigų kišeniuose... Kunigams rankas laižote!...

— Na ir koks kvailas tasai Tamstos pasakymas!... Kuomi gi Tamsta paremsite bei pateisinsite šį pasakymą? — Juk mes kunigams niekuo nesame skolingi ir kokiu budu galime sėdėti jų kišenėje? Ką del rankų laižymo tai jau paprasta kaimiečių „mada'' kunigui pabučiuoti į ranką. Bet mums jokio reikalo nėra laižyti...

— Taip! Bet kada Basokas ir Švyčas rinko musų mieste aukas, tai tautiečiai su kunigais sykiu, kaip broliai, ir padėjo rinkti ir patįs aukavo. Taip gi visi juokavo, šaipėsi iš mųs, kad mes neduudame aukų. Reiškia, kad tautiečiai broliuojasi su kunigais ir jie sėdi jų kišenėse ir... ir...

— O koks Tamsta! Šiuos savo paskaymus pasigavai nuo savo „propesorių'' ir taip kaip maldelę ar deklamaciją ant atminties išmokai. Tokios pasakos nevertos nei žiupsniuko tabokos! Nugi, pripažinkime mes kunigus kaipo sau lygius žmones. Lietuvius kunigus skaitykime tokiais pat Lietuvos sunais kaip ir mes patįs. Ir jei Lietuvos reikaluose jie nesnaudžia, jei jie darbuojasi, aukoja savo spėkas ir pinigą, tai mes tik sveikinkime ir džiaugkimės tuomi, kad ir jie nesipurto, kad ir jie nepasilieka užpakalyje... Taip pridera visiems darbuotis — taip man, taip ir Tamstai ir tam kunigui... Juk toks svarbus klausimas, kaip musų Tautos Namai, yra mums visiems svarbus... Bet ką čia! Tik tiek dar noriu pastebėti, kad tokie pasakymai, kaip Tamstos štai, yra neišmintingi bei stačiog pasakius — kvaili!

Tą savo pamokslą besakydamas mostikavo rankoje laikydamas „V. L.'' ir prie užbaigos padėjo man ant kelių. Atmečiau jam ir pridUriau:

— Tegul aš ir kvailas busiu, vienok kapitalistiško „šlamšto'' neskaitysiu!...

— Gi ar nebutų geriau, jei Tamsta įsidėtumei, anot jusų, kapitalo į savo makaulę?

— Šventas Abatrinosai, gink mane! — surikau. — Dar kas kapitalistiško gali mano galvoje pasidaryti...

— Tiek to. Ar tamsta ženotas?

— O ką? Ar tu šnipas?!

— Kam čia kolioties? Juk nieko tame blogo, kad paklausiau...

— Taip, aš jau ženotas. Metas laiko tam atgal apsivedžiau.

— Kur šliubą ėmiai — ar pas kunigą, ar?...

— Nėr ko gintis. Tada dar buvau tamsunas ir užmokėjau tam

padėjo pinigus ir vėl nuvažiavo prašyt kunigo.

Komitets padėjo pinigus bankon spalio 11 d., o spalio 15 d. kardinolas su vietiniu kunigu išėmė pinigus iš bankos pilnon savo globon ir pranešė komitetui, kad kun. Urbanavičia eisiąs į liet. šv. Roko bažnyčią išpildžius sekančius reikalavimus: 1) neturi buti jokio parapijos komiteto; 2) dešimtukai nuo einančių bažnyčion turi buti pavedami kunigui; 3) po-bažnytinė salė turi buti po kunigo kontrole.

Tas komitetas sušaukė susirinkimą, kad išrišus klausimą: ar priimti kunigą, o kartu ir išstatytus reikalavimus ir ar visai išsižadėti pinigų, kurie buvo padėti bankon, ar stengties juos atgauti atgal. Buvo slaptas balsavimas — 112 ypatų balsavo už kunigą bei už išstatytus reikalavimus, o 285 yp. — prieš, ty. už tą, kad atmesti reikalavimus ir pajieškoti pinigų. Pamatysime, kas bus toliau. **Laisvas vaikas.**

LAWRENCE, MASS.

Kiek laiko atgal „V. L.'' patėmijau pagyrimus „Birutės'' Klubo už jo sąnarių darbštumą. Tiesa, iki paskutiniam laikui visos Klubo sąnarės veikė vienybėje ir stengėsi paremti kiekvieną tautišką darbą bei sumanymą. Bet štai paskutiniu laiku musų draugių tarpe atsirado tokių, kurios pradeda šalinties nuo musų ir... glaudžiasi prie lenkų. Taip dvi iš musų burelio net lenkišką kalbą pradėjo **karštai** mokinties — mat, nemokant lenkiškos kalbos, sunku įlysti lenkiškan kailin. Žinoma, jiedvi pradeda šalinties nuo lietuvių.

Labai gaila, kad šio miesto lietuvaitės krypsta iš tiesiojo kelio. Lietuviškoji jaunuomenė turi išreikšti tokioms niekšėms papeikimą. Vienok reikia manyti, kad tokios paklydėlės galop vėl suras tikrą kelią ir pasistengs atitaisyti padarytas klaidas.

„pilvuzui'' 25 dolarius už pakrapinimą vandeniu. Bet tai jau ne dabar!...

Pasisakyti pasisakiau, bet ir gailėjausi. Mat nesuprasta mano, kad čia dar vis prie diskusijų prisideda...

— Taigi mat! O tik-ką sakei, kad tautiečiai laižo kunigams rankas... Su jumis vis taip: jųs keikiate ir jųs laižote! Aš manau, kad eidamas prie ženybinės išpažinties ne tik kad rankas palaižei, bet ir čemeriuotas padalkas, anot d-ro Šliupo... Ar ne?

— Iš dalies taip...

— Aha! Į metų laiką taip apsišvietėte? Tai niekai! Neužilgo ir vėl galite laižyti... Tokie žmonės, čia va už akių keikia, juodina, o žiurėk, rytoj bažnyčioje su aptrintu „Keleiviu'' kišeniuje ir vėl laižo grindis... Tą sakau iš patyrimo!

— Kad sakau ne, tai ne! Aš dabar ir tą moterį pamečiau, su kuria mane tas kunigas laimino. Tegul sau toji tamsunė tautietė bučiuoja rankas, o ne mane kaipo internacijonalo, pačia jai buti.

— Keista! Bet jinai gali dar tave susijieškoti. Nemanyk, Tamsta!...

— „Never mind''! Galiu parašyti į „savo'' laikraštį, kaip anas musų draugas, kad tamsunė, laižo rankas, nenori mokinties rašyti, nenori buti internacijonale, tai ir negali but mano pačia ir viskas...

— Tai šitaip?... Kada Tamsta ją ėmei sau už moterį, tada nežinojai, kad jinai nemoka rašyti, o dabar, kada jau ji yra motina tavo kudikio, tai Tamsta užsimanei mokinti savo kvailo, atsiprašant, „cicilizmo'', o kad ji nesimokino, tai pametei ją, išvažiavai tur-but jieškoti laisvosios meilės? Puiku! Nėr ko sakyti... Oi žmonės, žmonės! Kur jusų žmogiškumas?

— Tik susimildamas nemokyk manęs, kaip koks kunigas! — atkirtau jam.

Tuom tarpu sustojo prie stoties traukinis ir tautietis pasikėlė iš sėdynės ir atsikreipė į mane su savo „sudieu''.

„Važiuok sveikas su savo dievais nors į pragarą'', pamaniau sau ir važiavau tolyn, linkon Bostono. **J. Kerdiejus.**

Geistina butų, kad ir kitų miestų lietuvaitės atkreiptų į tą savo domą ir nesišlietų prie svetimtaučių, bet stengtųsi buti pavyzdingomis Lietuvos dukterimis.

„Birutės'' Klubo sąnarės turėtų — ar pasistengti tokias savo drauges tinkamai pertarti, arba nieko bendro su jomis neturėti ir prašalinti jas iš savo tarpo.

„Birutės'' sąnarė.

MONTELLO, MASS.

Štai nesenai iš So. Bostono atsibaladojo koki tai „daktarka'', kuri nešioja po lietuviškas stubas vaistus del moterų, kurios nori sustabdyti šeimynos augimą. Čia turiu pasakyti, kad šita „daktarka'' priguli prie LSS. ir net ineina vienos kuopos valdybon. Labai gaila, kad panašios ypatos priimamos pirmeiviškon partijon. Monteliečiams reiktų šalinties nuo tokios „daktarkos'' ir pasistengti ją prašalinti iš savo miesto.

Pasitaikė man pastebėti, kaip minėta „daktarka'' atsilankė vienoj stuboj ir pasiulė gaspadinei vaistų. Pasigirdus bruzdėjimui, aš išėjau iš kambario, bet pamačiau tik, kaip gaspadinė metė šlubtą į kampą, o „daktarka'' trepais bildėjo žemyn...

Lietuvos sunus.

MONTELLO, MASS.

Nuo tulo laiko į vietinę socialistų kuopą įsiskverbė visokių gaivalų, kurie daro gėdą visai kuopai sukeldami skandalus, muštynes ir tt. Iš kitų draugysčių tokius gaivalus stengiasi prašalinti. Štai lapkričio 6 d. L. Uk. Klubo susirinkime tapo prašalintas vienas veiklus socialistas už... užgriebimą Klubo pinigų.

Bet draugai į savo „veiklų draugą'' pažiurėjo per pirštus... Et, sunku čia viską ir išpasakoti — manau, kad skaitytojai daug ir patįs žino apie tuos „draugus''.

Ten buvęs.

MONTELLO, MASS.

Lapkrčio 4 d. buvo vietinės Liet. Tautiško namo draugystės susirinkimas. Buvo pranešta, kad Tautiškas namas jau baigiamas ir kad jis lėšuos apie $30.000. Šiame susirinkime norėjo prisidėti prie Tautiško namo ir šv. Kazimiero dr-ja, kuri pirmiau atsisakė remti tą sumanymą. Nubalsuota jos nepriimti..

Lapkričio 9 d. pas tulą p. B. buvo krikštynos. Kadangi rudžio buvo neskundžiai, tai svečiai besilinksmindami perdaug ėmė mostaguoti ir vienas kitą glostyti per veidus, ty. kilo formališkos muštynės. Pakilo trukšmas. Pribuvo 6 tvarkdariai (visi žinote, kas jie per vieni) ir tuoj ištarabanijo svečius ant nakvynės į tam tinkamą „viešbutį''. Lapkričio 10 d. atsibuvo teismas — du turėjo užsimokėti po 20 dol. bausmės. Tai kokios Amerikoj lietuviškos krikštynos!...

Laisvas vaikas.

VALPARAISO, IND.

Lapkričio 8 d. 1913 m. Susivienijimo Lietuvių Moksleivių Amerikoje 2-oji kuopa, kuri randasi Valparaisoje, parengė puikų moksleivišką vakarą. Įžanga buvo liuosa. Atsilankė pusėtinai svečių iš Chicagos, kurie prisidėjo prie paįvairinimo musų programo.

Tarsiu žadėlį kaslink paties vakaro. Apie 8 val. vakaro susirinko pavyzdingai draugai, o įgaliotas tvarkos vedėjas p. Z. Vitkauskas, atidarydamas vakarą, puikiai nupiešė historiją lietuviškos moksleivijos Amerikoje. Klausais ir, rodos, matai, kaip mažas moksleivijos burelis pasiryžo kovoti su piktu; kaip jie nenuilstančiai rengiasi visuomeniškan darban. Ir, be abejo, jie savo atliks!

Vietinis lietuvių kvartetas, susidedantis iš Sinkaus, Pakšio, Kliaugos ir Rimkaus, sudainavo: „Kur bėga Šešupė'', „Lietuva brangi, mano tėvyne'', „Lietuvos Dievai'' ir kitas lietuviškas dainelės. Neaprašys gabiausioji rašytojo plunksna, ką siela jautė, klausant lietuviškų dainelių. Jinai, kankinama ilgėsiu tėvynės-Lietuvos, randa čia sau peną, nusiraminimą... Prisimena Šešupės puikieji krantai; prisimena galiunas Nemunas, nuskriastieji broliai-lietuviai ir senovės lietuvių kunigaikštienė Birutė... Užsimiršti tuomet žmogus valandėlei, o siela skrajoja Lietuvos padangėmis... Kaip tuomet malonu, kada tavo mintis Lietuvoje!... Kiek tenai vargo-kančių, bet kiek ten ir pajautos, meilės ir linksmybės...

Toliaus studentas Step. Biežis (iš Chicagos) kalbėjo temoje — „Žvilgsnis į moksleiviją; jos priedermės — priedermės kiekvieno apšviesto žmogaus.'' Tiesiog pavyzdingai atliko savo darbelį. Paragino draugus prie didesnio aktiviškumo visuomenės darbuose ir pasitarė visiems sueiti vienybėn; tuom jis užbaigė savo kalbą.

Panelė Strikuliutė padeklamavo porą Maironio eilučių. Puiku! Vieną tik turime lietuvę-studentę Valparaiso'je, ir reik pasakyti, kad ji savo veiklumu pralenkia nekuriuos vyrus.

Ponas J. Kazanauskas paskambino keletą dalykėlių ant gitaros. Atliko puikiai — tiesiog artistiškai.

Ponas K. Mikolaitis (iš Chicagos) kalbėjo temoje: „Išpildymas priedermių''. Jis savo kalboje patarė branginti laiką ir kviete visuomenės darban, kol dar jaunos spėkos.

Ponas J. Bučinskas (iš Chicagos) kalbėjo temoje: „Musų scena''. Papasakojo apie nedateklius ir nusitolinimą nuo dailės ir ragino draugus lavinties scenoje.

Ponas Naujalis labai puikiai atlošė monologą „Girtuoklis''. Gestus ir judėjimą nudavė visai naturališkai.

Pagalaus p. St. Dargužis kalbėjo temoje: „Musų kelias''. Puikiai nurodė, kokiais keliais privalome eiti, kad nesuklydus, ty. neapsilenkus su teisybe. Patarė draugams, pakol jaunas protas žaibo greitumu veržiasi erdvėn, neapsirubežiuoti kokioje ten klietkoje, kuri priverstų vaikščioti lyg sergančiam bei suvaržytam.

Tuom vakaras tampa užbaigtas. Draugai, spausdami vieni kitiems rankas ir linkėdami „Lietuvių Moksleivių Susivienijimui Amerikoje „laimingos kloties'' skirstoti namon. **J. Saturnas.**

CHICAGO, ILL.

Chicagos miestas viskuom yra turtingas — jis turtingas ir lietuviškais laikraščiais. Laikraščiai Chicagoje dygsta kaip grybai po lietaus. Dabar Chicagoje gyvuoja sekanti lietuvių laikraščiai: Lietuva, Katalikas, Draugas, Lietuvių Žurnalas, Šakė; greitame laike pasirodys naujas laikraštis — Vaidyla. Vaidyla bus visuomenės, literaturos ir politikos laikraštis; eis sykį į mėnesį; kaina metams — 50c.

Iš numirusių laikraščių galima paminėti sekančius: Erelį, Lietuvių Žinias, Dagį, Dievo Rykštę, ir tt.; čion galima priskaityti ir Laisvąją Žmoniją, nes ir ji jau nebeišeina. Ėjo tol, kol savo spėkas ir triusą dėjo A. Audžius; jam prasišalinus iš Chicagos, sykiu dingo ir Laisvoji Žmonija; jeigu jis sugrįš atgal į Chicagą, tai Laisvoji Žmonija eis kaip ir pirmiau ėjus. A. Audžius yra L. Ž. tėvas ir motina, nes jis tą laikraštį pagimdė ir užlaikė tol, kol jo gyvenimo aplinkybės leido.

Jonas Petraitis.

CLEVELAND, O.

Laike siautusios lapkričio 9-12 dd. audros buvo padaryta milžiniški nuostoliai. Delei to daug šeimynų pasijuto dideliame varge. Kur pažvelgsi, vis matyties baisųs reginiai.

Apart nuostolių buvo ir žmonių aukos. Žuvo 5 vyrai ir 2 moteri; vienas tapo labai sunkiai sužeistas. Visus baisumus sunku čia aprašyti. Cleveland'ą aplankė didžia nelaimė.

A. J. Naunčikas.

Dr. J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo laiškai.

„Tėvynės'' 47 num. patalpinti L. M. Draugijos pasiuntinių laiškai, kurie tapo prisiųsti „T.'' redaktoriui lapkričio 15 d. Manome, kad ir „V. L.'' skaitytojams, kurie dėjo gausias aukas Tautos Namams Vilniuje ir su pasigerėjimu klausės gerb. svečių prakalbų, bus indomu perskaityti prisiųstus iš kelionės jų laisškus.

„Hamburg Amerika Linie.
An Bord des „Imperator'',
den 5 November 1913.

G. T.

Šiandien apyskaitą pabaigus, pasirodė, kad mums Amerikoje aukų pasisekė surinkti **23,722 dol. 45 c.,** kurią tai sumą prašau laikraščiuose — kaip „Tėvynėje'', taip ir kituose — paskelbti ir išreikšti širdingiausį visuomenei ačiu!

Nuo Atlantiko bangų dreba ir svyruoja milžinas-garlaivis, nėra upo ilgiau ir plačiau rašyti. Lai šitos kelios eilutės nuneš Tamstai dar kartą širdingiausio atsisveikinimo žodelį.

Sudie, sudie!

J. Basanavičius.''

Antras laiškas, rašytas p. M. Yčo, 4 d. lapkr.:

„Jau pusę kelio vandenynu nukeliavova. Už trijų dienų busiva Cherbourge. Kelionė ikišiolei buvo gera: nors vilnis didelės, bet neperdaug supa. Labai džiaugiavos, kad nelikova dar kelių dienų New Yorke: butų labai supę ir labai daug nesmagumų butuva turėjusiu. Pasažierių neperdaug turime; susipažinome su dviem rusais inžinieriais ir vienu armėnu. Laikas bėga nepaprastai greitu tempu.

„Preš porą valandų suvedėva sąskaitas ir aš labai iš to džiaugiuos, nes man jau tie dolariai skaityti baisiai inkyrėjo. Juk trįs mėnesiai suviršum vien tik apie tą patį kalbėta. Jei dar tiek laiko butuvą aukas rinkusiu, visai madraugiją vardu „Lietuvių Savytarpinės pagelbos draugija''. Ačiu kunigaikštienei Radzvilienei, turi savo bažnyčią, prie bažnyčios yra salė susirinkimams, pasikalbėjimams. Draugija gyvuoja ačiu Valdybai, gana gerai. Turi savo nuolatinį chorą, apart bažnytinio, turi knygyną, skaityklą, į kurią pareina veik visi Didž. Lietuvoj išeinantieji laikraščiai ir iš Amerikos „Vienybė Lietuvninkų''. Skaityklą lanko daugiausia vietiniai lietuviai inteligentai ir studentija, nors skaito ir tarnaitės. Čionai, Lenkijoje, ypač lenkai tai laikraščius visi skaito: ar sargas ar vežėjas, ar kitas koks fabrikos darbininkas, visi beveik liuosą laiką praleidžia skaitydami laikraščius; pertat ir lietuviai tarnaiterialistais butuva pasidariusiu ir kaszin, ar nebutuva užmiršusiu apie kitą ką kalbėti. Žinote, kaip aš linksmas esu, kad visa ta musų baladonė pasibaigė ir aš vėl esu sau žmogum! Nemanykite, kad man Amerikos žmonės taip atgrįso. Visai ne! Turiu pasakyti, kad visur buvo gera, tiek daug gerų žmonių teko pažinti ir tiek daug širdies parodyta mums ir musų varomam darbui, jog mes ilgai su didžiausiu smagumu minėsime! Bet ta baladonė, trankymosi iš vietos į vietą, tankiai buti be pailsio, nesmagu!

„Už visą jusų triusą ir už visą jusų malonumą, kurį mums suteikėt, norėtųsi tarti širdingą ačiu taip, kad jus iš čia galėtumėt išgirsti, už 2,000 mylių.

„Niekad nepamiršime lapkričio 1 dienos. Nepamiršim delto, kad jus taip širdingai mus išlydėjote. Kuomet brooklyniečiai mus barė už tai, kad mes niekam nepranešėme apie musų atvažiavimą, ir todel negalėjo musų pasitikti, buvo atsakyta lietuvių priežodžiu: „Atvažiuok nelaukiamas, išvažiuok lydimas'', ir mums buvo labai smagu, kad taip atsitiko.

„Man taip norėtųsi su jumis dar kiek pasišnekučiuoti ir jusų gražam burelyje pabuti, kad aš, kuomet laivo tiltą pakėlė, ne juokais išmatavau „Imperatoriaus'' augštumą, lyg norėdamas nušokti ir vėl tarpe jusų atsidurti.

„Mums bus labai smagu parvažiavus pranešti apie viską lietuviams ir papasakoti, kaip musų broliai Amerikoje gyvena ir darbuojasi; dar smagiau, kad galėsim pasakyti, jog jųs, išsiskirstę tarp svetimų, napamirštate ir savo Tėvynės, o kas svarbiausia, — kad musų pranešimo žodžius paremia 28,000 suviršum dol. aukų. Bet kaip neapsakomai bus linksma matyti (aš tam tikiu), kad musų broliai Lietuvoje, pamatę tokį jusų darbo pavyzdį, kibs dar labiau prie darbo ir persiėmę Tėvynės meile atliks didelius žygius ne tik vien Tautos Namus kad pastatys. Taigi pranešk, meldžiamasis, visiems musų draugams ir geriems tautiečiams, kad mes dar kartą tariamę širdingą ačių už viską ir siunčiame iš kelionės kuo geriausius linkėjimus.

Martynas Yčas.''

Varšavos lietuviai.

Senai rengiaus parašyti apie Varšavos lietuvius, bet ant tos mano nelaimės, aplinkybės taip susideda, kad vis reikia toliaus atidėti. Atidėliojimas prie nieko neprivedė, o tik sutrukdė parašyti.

Na pradėsiu.

Lietuviai, kaip lietuviai, kaip visur, taip ir čionai, turi savo tarnaitės tankiai griebiasi už laikraščio, negu kad Lietuvoje. Nesenai buvo du „Sav. Pagalbos'' draugijos susirinkimu. Per vieną susirinkimą, vietinės lietuvių bažnytėlės kunigas-prabaščius su draugija kaip ir susipyko, ir norėjo... išvaryti iš salės. Draugijos nariai žinodami gerai, kad salė ne iš kunigo malonės, — nesikraustė ir toliaus tęsė susirinkimą.

Per pirma susirinkimą, nieko svarbaus nenutarta, išskyrus pageidavimą, kad įsteigti „tarnaičių biurą'', kas Valdybos buvo priimta.

Antras susirinkimas buvo indomesnis. Pasikalbėjus apie bažnyčios reikalus, plačiau pakalbėta apie „biurą''. Biuro veikimas toks: tarnaitėms jieškančioms vietų, ar ponioms jieškančioms tarnaičių, biuras tarpininkauja; valdybos nariai tą darbą ant savęs pasiėmė ir kasdien, nuo 6-8 val. vakaro, galima busią užsirašyti.

Toliaus kalbėta apie vakarinių kursų steigimą. (Per pirmą susirinkimą jau šiek-tiek buvo svarstyta). Pasirodo, kad dauguma norėtų lavinties. Nutarė mokyties 3 kartus per savaitę vakarais „Sav. Pag.'' draugijos bute. Mokinsis rusų, lietuvių ir lenkų kalbų ir rašyti. Kursai mano tuojaus pradėti gyvuoti, nes laukia valdžios leidimo.

Kiek yra lietuvių Varšavoje, sunku tikrai pasakyti.

Pažymėtina, kad lietuvių studentų įvairiuose institutuose ir universitete taippat nemažas skaičius, su virš 30 bus, kurių daugiausia tai marijampoliečių, nes ten mat yra gimnazija.

Yra lietuvių, kurie jau čion apsigyvenę nuo keliolikos ar kelių dešimtų metų. Atsiranda ir tokių, kurie save lietuviais nepripažįsta, (ypač turtingesnieji), bet tokių maža.

Lietuviai Varšavoje gyvena įvairiose miesto dalyse, nebent tik šventadieniais susieina. Lenkai su lietuviais gyvena nebloguose santikiuose (nors yra nebeto ir kaip koks nesusipratimas tarp vienų ar kitų), su lietuviais skaitos, kiti sako, kad lietuvis ir lenkas, tai tas pats, tik esą kalba kitokia (sic!).

Lietuvaičių čion gimusių ir augusių taippat yra keliolika, kurios savo tėvų kalbą yra išmokę (tas pagirtina).

Yra Varšavoje tokių vietų (krautuvėse), kur lietuviškai supranta, bet yra ir tokių (beveik visos), kur jokio supratimo apie musų kalbą neturi. Kartais tenka su draugais užeit šio to nusipirkti ir jeigu yra reikalas tarp savęs pakalbėti ar paklausti vienas kito, tai tuojaus atidą atkreipia ir klausia, kokia kalba kalbamės. Jeigu nesuksubam atsakyti, tai sako kad anglų kalba, kiti sako francuzų ir tt. Išgirdę, kad mes lietuviai, kai-kurie stebis (mat reikia pažymėti, kad čion lietuvis nelabai save viešai rodo, ypač kurie seniau čia apsigyvenę). Kartą mudu su draugu nuėjova batų pirkti. Pradėjova tarp savęs šnekučiuoties apie batų gerumą lietuviškai. Šit tuojaus šeimininkė mums „pšeprašam'', ir klausia kokia kalba kalbam. Mano draugas tuojaus jai sako, kad prieš savo akis matai du lietuviu. Koks buvo nusistebėjimas. Pirmą kartą, girdi, matau lietuvius, nors skaičiau apie juos jau, ir visą laiką labai žingeidžiai į mus žiurėjo.

Kitą kartą lietuvaitės užėjo į krautuvę, norėjo ką-tai pirkti, bet niekaip negalėjo susitaikint. Viena sako: „pirk, vistiek kitur pigiau nejausi''. Čia tuojaus

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

XXXI.

Audra potruputį-pamažėl traukiasi tolyn. Vis rečiau žaibuoja, rečiau jau sugriaudžia. Jeigu ir sugriaus, tai tarytum tas dundėsys iš pažemių veržias. Pranyksta tuojau, be jokio aido. Niekur neatsikartoja. Lietaus smarkumas menkėja. Lįja išlengvo, lac žemę prausia.

Kambarėlyje darosi šviesiau.

— Da matyti, saulė nenusileido. Visai prašvis, — sakau Kupreliui.

— Tur-but. Bet jau vakaras netoli.

Jis mažai perkuno pyktį girdėjo. Nekreipė į jį domos. Savyje paskendęs buvo, savo praeityje. O aš prie kiekvieno didesnio trenksmo vis krupterdavau, aplinkui apsidairydavau.

— Sutartą valnadą nuėjau paskirton vieton. Susirangęs prie kapčiaus ir laukiu. Jau vienuolikta — jos nėra. Pusiau dvyliktos — da nėra.

—Tiktai pasijuokė iš manęs! Labiau inarzinti norėjo, — manau sau nekantruodamas.

— Palauksiu da ketvirtadalį, nebus — eisiu namon.

Praėjo ir tas ketvirtadalis. Visai man laukti atsibodo. Pykau ant jos, kad neateina, o ant savęs, kad buvau toksai greitas intikėti ir dabar nei iš šio, nei iš to čia atėjęs drybsau.

Tik štai žiuriu, atrieda pakluoniais, keleliu, mažas-juodas taškas.

— Tai ji! — nudžiugau.

Prisiartino artyn. Matau, šuva!

— A, kad tu suruktum! — pasikeikiau ant jo.

Pamojau ranka, atsikėliau ir buvau jau beeinąs namon, gi tas šuva į mane prilėkė.

— Ar pasiutęs, ar ką?! — nusiminiau.

Bet jis prilėkęs ėmė apie mane šokinėti-gerinties. Pažinau, jog tai Gervydžių Margis.

Neužilgo pasirodė ir kitas taškas. Tiktai kurkas didesnis ir pailgas. Nesiskubino-nelėkė taip greitai. Nuėjau jo sutikti. Bet Margis, metęs mane, anksčiau jį sutiko. Buvo tai Kazė.

— Ilgai tau prisiėjo laukti? Gal nepyksi? Atleisi man?... Mat gi varliukštė, Julytė, ilgai neužmigo. Turėjau jos laukti, kolei užmigs. Jau, rodos, ji miega, tiktai aš pamėginsiu kelties, tai ji ir klausia: „Kur tu eini?" Atsakau: „Niekur neinu, tiktai ant kito šono apsiverčiau". Ji tarytum intiki ir vėl miega. Sukrutėsiu gi ir vėl klausia. Bet galų-gale tikrai užmigo... Tai eiva gi pas tave, — patarė. — Čia nedrąsu, gali kas užeiti.

Nuėjova. Ir Margis neatsiliko.

Senai, ai senai ji pas mane buvo! Net šilta?gera pasidarė, kaip peržengė slenkstį. Juk toks brangus svečias.

— E, gi pas tave langai nedengti!— vos atsisėdusi tarė mano viešnia. — Aš šiemet pas save intaisiau. Be dangčių bloga.

Norėjęs buvau tan žodin pasakyti, kad ištiesų gerai, nes jos neleidžia pamatyti, kaip mylimosios apgaudinėja savo mylimuosius, bet susiturėjau. Gana jau ne vieną kartą buvau įsišokęs.

— Imkiva nors marškomis uždengti, nes gali kas pro langą pažiurėti, — pataria man.

— Tai jau uždengkiva.

Bematant nurangavova lovą ir užtiesėva langus.

— Dabar paskambink suktinį,—paprašė jinai.

— Kodel suktinį? — truputį nusistebėjau.

— Kažin kodel jis man šiandien tinka. Gal užtatai, kad neužilgo ištekėsiu, savo vestuvėse šoksiu.

— Su kuo?— tarytum ramiai-šaltai paklausiai, bet mano balsas nupuolė ir buvo tylus, vos girdžiamas.

— Gi su tavim! Mat su kuo. Tai tu da nežinojai?! — meiliai nusišypsojo ir priėjusi į mane uždėjo savo rankas ant pečių.

— Su manim?! Negali buti!—atkirtau džiaugsmingai ir karštai.

Rukai, rodėsi, vienu matu išsiskleidė. Paliko šviesu-aišku.

— Kaip tai negali buti? — prisitraukė arčiau ir pažvelgė tiesiai akysna.

— Žinoma, — burtelėjau neramiai.

— Meluoji? — prasijuokė į tokį mano atsakymą.

— Nei truputėlio.

— Keistas tu žmogus, oi koks keistas! Pirmai spireisi, norėjai, kad tiktai greičiau, o dabar štai, užgirdęs pilną mano prisirengimą, stebiesi.

Nutruko šneka. Nutruko mintįs. Lyg nutraukė jas kas. Pirmai to nei nesimatė, tik staiga išlindo ir nutraukė. Ir nejauku pasidarė.

— Kad tu manes nemyli, — išlengvo, da galvodamas, pasakiau. Ir nusiminiau, kad tat esu pasakęs. Regis nereikėjo.

— Sėskiva, aiškiau pašnekėsiva, — patraukė mane ir pasodina greta savęs.

Bet tas jos pasakymas koks skubus, lyg ko užtiktas, buvo. Nesitikėjo, kad jai reikės taip pasakyti. Tečiau mano ano pasakymo, matyt, laukė.

— Tai tu sakai, kad aš tavęs nemyliu? — prispyrė klausti. — Iš kur gi tu matai? Kas tau toksai sakė?... Kad aš tavęs nemylėčiau, tai neičiau į tave per patį vidunaktį, — pradėjo pykti. Tiktai tas pyktis kažin kaip ne toks buvo. Toksai virpąs-drebąs, neaiškus.

— Aš gi manau, kad visdelto tu manęs nemyli... Tu myli Jastrebovą, burlioką! — staiga aštriai, tiesiai akysna jai pasakiau.

Atsitraukiau nuo jos, susinėriau rankas ir susimąsčiau. Visokios mintįs galvoje sukaliojosi. Iš jų vienas mišinys buvo. Jokios ištisos minties mano omenin neparėjo.

— Tu su tuo Jastrebovu tai ir ramumo nedaduodi, — ėmė ji man, nei trupučio mano tvirtinimu neužgauta, iškalbinėti. — Kaip jam Jastrebov, taip Jastrebov. Matyt nei valandėlės jo neužmiršti.. Gal tu į jį įsimylėjai, kad taip dažnai mini? — karčiai pašiepė.

Nieko daugiau neatsakiau. Neturėjau ko atsakyti.

— O tat, ką mačiau, visviena jai nesakysiu. Kentėsiu, nors suspaudęs širdį. Žiurėsiu da koksai galas bus, — nusprendžiau.

— Bet jis tavęs, tiesą pasakius, tai nemyli. Labai net nemyli...

— Žinai; Olesi, — vėl į mane meiliai prisitraukė ir sako nuliudusiu balseliu, — tu visai dovanai ant manęs pyksti, dovanai sau visokius spėliojimus galvon bruki... Aš tave... myliu, — trukterėjo-suklupo. — Šiandien atėjau tau pasakyti, jog jis žino, kas jam akmeniu pakalon dryksterėjo... Tu jo užmušti norėjai? — paklausė prisivogdama ir indomiai man akysna žiurėdama.

— Ką tu sakai?! — pašokau.

— Nesigink. Žinau. Žino ir jis.

— Ką...?

— Tai, kad užmušti jo norėjai.

—Ne!... Ištiesų, — puoliau. Sukandau lupas.

— Taip?! — baisiai nusistebėjo. Pabalo visa, kaip drobė.

Nutilova ir kitas į kitą žiurėjova. Matėva, regis, aiškiai kitas kito sielą. Tiktai neilgai taip. Tarp mėlynų dumų prapuolė. Ir tarytum tuoj užmiršova, ką matėva.

— Jis tau keršys, — pradėjo ji smarkiai, pirma savo žvilgsnį šonan išsukusi. — Sakė: „Užmušiu aš jį, kaip šunį!"... Biaurus burliokas, — jau kitu balsu, — jam nesunku bus tat atlikti... Daėdė jis ir man...— kampan žvilgterėjo, lyg atsiminti ką stengdamasi. Sušuko jau atradusi. — Kad... jeigu nori išlikti gyvas ir manęs gaili, tai bėgkiva iš čia. Kuogreičiausiai, kad nerastų.

— Kuogreičiausiai... kuogreičiausiai,— pritariau, lac pro miegus. Mane kaszin koks keistas snaudulys apėmė. Viskas man sukaliojosi, plaukiojo aplinkui. Plaukiojo ir ji ir Jastrebov ir aš. Visas kambarys, visas miestelis plaukiojo. Ir pasaulis plaukiojo.

— Žinai kur geriausiai važiuoti butų? Prusuosna... Ar tu turi kiek pinigų? — susirupino.

— Turiu, — atsakiau jau lyg nubusdamas.

— Daug?

— Gana bus kelionei.

— Kiek?

— Da ir pradžiai gyvenimo užteks.

— Bet kiek gi?

—Kiek pinigų? — visai atbudau.

— Taigi.

(T. b.)

Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas.

(Tąsa.)

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" ADVOKATŲ ARGUMENTACIJA.

Magistrato teismas. Antras skyrius, penktas ditsriktas.

F. J. Bagočius prieš Juozą J. Paukštį, Kaz. Brazį ir J. O. Širvydą.

Išleidus įsakymą išnagrinėti kriminalę bylą už apšmeižimą (sulig straipsniu 1341), skundžiamieji įteikia teismui šitą memorandumą, kuris pagelbės jam (tesmui) nuspręsti: ar yra reikalinga formaniška byla ir ar reikalingi liudytojai.

Dabartinis bylos stovis reikalauja, kad ne tik tasai šmeižiantis straipsnis butų nagrinėjamas, bet kad taipgi butų užrašinėjami skundėjo liudyjimai, priskaitant jos **cross examination**, ty. jo kvotimus.

Baudžiamajam įstatyme yra du straipsniu. Pirmas, tai 1340 straip., kuris štai ką sako:

„Ašmeižiantis straipsnis, kuris parašytas, atspausdintas ir tt. — yra tai šmeižtas (libel)".

Antras straipsnis, tai straipsnis 1342, kuriame pasakyta:

„Daleidus, kad tasai straipsnis yra apšmeižiantis, apsiginama patraukiant tieson.

„Toksai straipsnis, kuris turi tokią tendenciją arba intaką, kaip paminėtą 1340 straip., yra skaitomas šmeižiančiu, jeigu jo neapgina arba neišteisna.

„Toksai straipsnis apginama tada, jei prirodoma, kad tat, kas jame buvo pasakyta, yra tiesa ir, kad jis buvo išspausdintas su gerais motivais bei apginamais tikslais.

„Toksai straipsnis-išteisinimas tada, jeigu jis sulig tiesos supratimu yra teisingas ir paremtas tikru pagrindu ir kad jame apibudinamasai asmuo yra teisingai apibudintas sulig visuomenės reikalų arba vieno kurio dalyko, kurį laikraščio laidėjas arba straipsnio autorius visuomenei paduoda bei apie kurį jai aiškina".

Visas tas dalykas, kuris skaitomas šmeižiančiu. tai išrodymas skundėjo, Bagočiaus, abelno apsiėjimo. Tasai straipsnis tilpo lietuvių laikraštyje vardu „Vienybė Lietuvninkų", kuris yra atsaku į Bagočiaus straipsnį „Bagočiaus žodis", kuris išspausdintas „Vien. Liet." N 46 (1912 m.).

Kitais žodžiais tariant šita byla, kuri dabar yra jau teismo rankose, iššaukta Bagočiaus straipsniu. kuris tilpo „V. L." bei kuriuo jis reikalavo, kad kas nors į jį atsakytų. Bet kada pasirodė atsakymas, tai Bagočius tą atsakymą paskaitė šmeižiančiu. Tai, rodos, bus kontroversija kaslink lietuvių visuomenės reikalų, pasirodžiusi tame pačiame laikraštyje.

Daleisdami, kad skundėjas šaukia teismą įsikišti į tą dalyką ir pradėti del to dalyko debatus, mes urime pažymėti dvi svarbi propoziciji:

1. — Ar teismui paduotasai dalykas, kaipo šmeižtas, ištikrųjų yra šmeižtu, ir

2. — Ar teismas, išklausęs pradinius tardymus, gali sutikti, jog yra pamatas pripažinti skundžiamuosius kaltais.

Mes skaitome tą išklausymą svarbiu dalyku todel, kad teismui nereikėtų to dalyko tęsti, jei jis sutinka, jog tas dalykas, kuris skaitomas kaipo šmeižtas, yra apginamas arba išteisinamas sulig statuto prasme arba net, jei butų galima prašalinti **prima facie bylą**, sumušant skundžiamųjų davadus. Šitas paklausas iš musų pusės yra statomas tuo tikslu, kad išvengti formališkos bylos, jei ta byla reikalautų vien tik didelių išlaidų ir daug nesmagumų pridarytų bei tik tam butų vedama, kad pagelbėtų skundėjui jo civilinėje byloje už padarytus jam nuostolius.

PUNKTAS I.

Labai aiškiai matosi, kad tasai straipsnis nėra šmeižtas sulig 1340 straipsnio prasme.

Viso to straipsnio svarba, už kurį skundžiama, be abejo užsiveria šiuose žodžiuose:

„Taip tai tas musų didvyris visuomet elgėsi ir šiandieną elgiasi, darydamas visiems lietuviams gėdą. Jo ypatiška nauda yra jo augščiausiu dievaičiu ir visu idealu ant žemės. Už ją buvo tris sykius savo tikėjimą mainęs, už ją jis baisiausių kėblų lietuvių draugijoms pridirbęs, ir už ją jis socializmą skelbiąs."

Iš Bagočiaus kvotimų jau matosi, kad jis buvo prisišliejęs prie presbyterijonų bažnyčios, kad dabar jis nuo jos yra pasitraukęs ir užsiima leidimu pelningo laikraščio, konkuruojančio su šiuo laikraščiu, kuris patrauktas teisman, ir pardavinėjimu laivakorčių. Net ir be apginamosios kalbos, kuri skundžiamuosius nuo apkaltinimo paliuosuotų, kurioje butų nurodomos ir to paliuosavimo priežastis, teismas pamatys, kad jo paties prisipažinimo tikrumas paremia tą straipsnį, kuriame nurodyta, jog jisai panaudojo religiją, kaipo įrankį pasidarymui pragyvenimo, o ne tai, kad jis savo darbą paskyrė krikščioniškiems tikslams.

Priegtam, nors šis išklausymas buvo trumpas, tečiau skundėjas buvo priverstas prisipažinti, kad jis kreivai prisiekė. Pasirodo, kad jisai liudijo augščiausiame teisme (Supreme Court), Westchester'io paviete, jog jis važiavo Baltimorės ir Ohio traukiniu ir jog buvęs liudininku vieno atsitikimo, kuris ištiko vieną moteriškę, skundėją toje byloje, ir kad tasai liudijimas buvęs neteisingas, nes tuo traukiniu nevažiavęs ir to atsitikimo nematęs. Tasai davadas toliau parodo, jog jis apie tat prisipažino prisiekusiųjų teisme (Grand Jury).

Galbut kad šitas teismas reikalauja paliudijimo, idant skundžiamieji tuos užmetimus patikrintų ir prirodytų, kad skundėjas yra prigavikas ir blogas žmogus ir gal norėtų apsvarstyti, ar tasai straipsnis, kuris išspausdintas lietuvių laikraštyje, kaipo persergėjimas lietuvių visuomenei, idant ji apsisaugotų nuo skundėjo machinacijų ir shemų, buvo spausdinamas visuomenės labui ar ne. Mes kitaip į tat žiurime. Mes manome, kad teismas išleisdamas pakvietimus, kviečiančius teisman, klausinėdamas apie dalykus su ta byla surištus, turi teisę apsvarstyti galimumą, del kurio skundžiamieji tieson traukiami ir turi teisę paklausti, ar tasai straipsnis yra šmeižiantis.

Teismas tuo tarpu turi teisę apsvarstyti, ar tasai straipsnis, kuris pavadintas šmeižiančiu, nėra savaimi teisingas ir ant tikro pamato paremtas ir, ar neapibudina teisingai to dalyko, kurį jo savininkas visuomenei paduoda.

PUNKTAS II.

Pripažintasai dalykas, kaipo šmeižtas, apgintas arba išteisintas.

Jeigu tiesa, tai jis buvo apgintas; jeigu atspausdintas gerais norais bei tikslais, tai jis buvo išteisintas. Baudžiamųjų įstatų straip. 1342.

Pasirodo, kad tasai straipsnis, tai pasarga lietuvių visuomenei abelnai, idant ji apsisaugotų nuo pavojingo žmogaus. Pasirodo, kad toksai straipsnis buvo geistinas ir, pagirtinas už persergėjimą neapsišvietusių žmonių. Ir pakaktinai priparodyta, kad jis yra teisingas ir mes tikime, kad jis jau išteisintas.

Jeigu teismas, savo išmintingume, manytų, kad šita byla turėtų buti pavesta išklausymui, mes reikalaujame specialių privilegijų. Nesa tokiame atvejyje mes turime pašaukti liudininkus iš Pittsburgo prirodymui, kad skundėjas tapo prašalintas, kaipo prigavikas (fraud), nuo presbyterijonų bažnyčios arba paimti jų liudijimus; mes turime priduoti užrašus prisiekusiųjų teismo (Grand Jury) iš Westchester'io pavieto ir užrašus tos bylos, kurioje Urbaitienė skundė Baltimorės ir Ohio geležinkelio kompaniją; mes turimė pakviesti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomąją Tarybą, kuri prirodys, jog Bagočius tapo prašalintas nuo prezidenturos ir išbrauktas iš tos organizacijos sąnarių skaitliaus už prigaudinėjimą bei pražudymą ištikimybės; mes reikalaujame tam laiko, idant galėtume tinkamai sutvarkyti davadus ir priduoti juos prirodymui, kad jisai suklastavo Susivienijimo sąnario pravardę tuo tikslu, kad pasiimti iš Susivienijimo pomirtinę pašalpą; čekis su suklastuotu patikrinimu yra musų rankose. Mes prašome teisėjo, idant Tamsta vestumei šitą bylą ir laikas nuo laiko paskirtumei tos bylos nagrinėjimus, kuriuose Tamsta dalyvausi, ir pavelysi mums pasikviesti iš toliau liudininkus arba gauti jų liudijimus.

Su pagarba,
Cass ir Apfel,
Skundžiamųjų advokatai.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintįs.

(Kritikos bruožai.)

XLVIII.

Vaivorykštė. Antroji knyga. Literaturos- dailės žurnalas. 1913 m. 211—415 psl.

Kadangi kiek plačiau kalbėjau apie pirmąją „V." knygą, — apie antrąją jau mažiau tereikės pabyloti.

Apskritai imant, didelės pažangos turinyje nematyti. Poezijos skyrius šį kartą kiek turiningesnis: Maironio „Musų vargų" tąsa žymi abelnomis jo poezijos lyrikos perlomis. Turiniu ji kol kas negali pasigirti ar užimponuoti, kaip apskritai Maironio tvėrija. Ji visa begalo maloni, skaisti, lengvu šydu prisidengus — bet turiniu nesudrebina, nesujudina apkurtusių ir dailės neišlepintų lietuvių sielų. — M. Vaitkaus ciklius „Motyna" — nieku negali pa-

sigirti — tai vien ekspresija, užverta žodžiuose be gilesnės prasmės, be gilesnio jausmo. Tuo nenoriu pasakyti, kad Vaitkui pristigę butų jausmo — ne, — tiktai dainius to jausmo nesugeba išreikšti. Daugkalbė — didžiausia Vaitkaus ydų. — M. Gustaitis žymus bei gilus kaip ir visuomet. — Kalėdų Kaukė lygus, išlaižytas ir.. nori buti originalis ne tiek forma, kiek savo eilių turiniu. — Paparonis — imituoja liaudies dainas, bet toli jam šiame atvėjyje ligi L. Giros, ne tik iš formos atžvilgio, bet ypač iš turinio. — Putinas — lygus, suderintas. Gražiai ir talpiai suderinta mintis Adomo Juodojo „Močiutėje''. Faustas Kirša stengiasi apibudinti velionio Z. Gėlės takus eilėse „Mirštančiam poetui.'' Sutikti ar nesutikti su jo nuomone ir galima ir negalima. Poetinis apibudinimas yra tyrai asmenis dalykas, o kol Gėlės raštų leidinio neturime, sunku apie tai kas tikresnio tarti. Kazio Binkio „Kaime'' ir ..Debesėliai šilkasparniai'' — tai tik dar tolesnieji jauno dainiaus iš „Sniegams tirpstant'' bandymai.

Beletristikos skyriuje susiduriame su Vinco Krėvės: „Indas, kuriame karalius laiko geriausiąjį savo vyną'', „Nakties kibirkštis'' ir „Genio dalis''.

Visi šitie smulkųs veikalai žymiai primena didžiausį jo veikalą „Šaruną''. Tai vis vienas tas-pats asmuo tik kas kartą kitoks, iš kito atžvilgio paimtas ir visuomet majestatiniai gilus, savotiškai susitvarkęs ir giliai save nujaučiąs.

Vaišganto „Augštaičių vaizdeliai'' — tai noras apibudinti jaunos dienos kiekvieno liaudies vaiko. Iš pirmųjų rašinių sunku spėti kas toliau bus ir kokiu plotu tie vaizdeliai apsiribos. Todel apie tuos rašinius nieko daugiau ir netarsiu.

Didesnė visos kningos dalis pavesta Šeiniaus apysakai „Bangos siaučia'' (270—373), ir dar ne galas. Rodos, kad apysaka bus kiek ištęsta, nors be galo ir čia taip iškalno spręsti neprisieina, juo labiau, kad Šeinius vis-gi dar nenusistovėjęs. Nors jo stilius vienodas kaip ir spaudinamąjame „Kuprelyje'' „Vien. Liet.'' taip ir šioje apysakoje.

Labai indomios ir gražios Vinco Krėvės surinktos lietuvių karo dainos.

Mūsų gerb. Mickevičiaus tyrinėtojas M. Gustaitis. paduoda straipsnį „Oriental. srovė Europos literaturoje''. Dar pluoštas recenzijų — tai ir visa.

Ar šiaip, ar taip yra, bet-gi patartina parsisiųsdinti tą vienintėlį musų literaturos žurnalą, jau kad ir delto, kad jame vis-gi įvairių dalykų sutinkama. Visų „Vaivorykštė'' nepatenkins ir negali manyti apie tai. Gražiai matome kas spiečiasi apie tą žurnalą ir kokios ilgainiui iš jo pakraipos susilaukti galėsime. Spėlioti apie tai nemanau, bet lygiai nemanau slėpti to, ką apie tą žurnalą numanau.

APIE KRAUJO PLUDIMĄ.

4. KRAUJO PLUDIMAS IŠ BURNOS.

1) Kartais, **dantį ištraukus,** gana daug kraujo bėga iš dančio vietos. Kai-kada žmogus net apalpsta — tiek daug kraujo išeina. Tokiuose atsitikimuose pradžioj galima pabandyti šalto vandens įsigėrus burnoj palaikyti (tik nesiplauti juomi burnos). Jei tai negelbėtų, tad paimkite vatos ar pašukėlių plekutį, suvilginkite jį kokiu lašu tarputyno, arba aluno milteliais pabarstykite ir indėkite į ištraukto dančio vietą. Neturint namie tarputyno, aluno, gera bus ir viena vata dančio skylę užkimšti. Toliau, reikia inkimšta vata pirštu prispausti ir prispaudus ilgai laikyti. Galima vata prispausti ir dantis sukandus, tik reikia susikandus laikyties, iki visai kraujas liausis bėgęs. Žinoma, kad vatos reikia įsidėti nepermažai, kad kitos pusės dantis gerai ją prispaustų.

2) Jei ligonis atsikosti šviesiai-raudonu putotu krauju, tai tas **kraujas iš plaučių.** Čionai reikia tuojau skubinties prie gydytojo. Iki gydytojas atvyks, ligonis išrėdyti ir lovoj pusiau sėdintį paguldyti, padėjus už pečių ir po galva padušką.

Ligonis turi visai ramiai gulėti, nesijudinti, nekalbėti, nekosėti (kiek galėdamas), rankų nekilnoti.

Į vidų geriausia kartas-nuo-karto davinėti ryti po truputį ledo, kaip žirnis didumo; dar duoda druskos vandens kas 10 minutų po arbatinį šaukštuką (deda valgomą šaukštą druskos į stiklinę šalto vandens).

3) Kas turi **širdies ligą,** tai kartais iššokęs iš širdies sukepusio kraujo gabalėlis nueina gysla į plaučius ir užkemša plaučių dalį. Iš to pasirodo kosulys su šviesiais-raudonais kraujais.

Tokiame atsitikime reikia taippat elgties, kaip pasakyta apie kraujais spjaudymą iš plaučių.

4) Kai-kada ligonis pradeda **vemti kraujais,** kurie esti juodi, sukrekėję. Tai ženklai, kad kraujas eina iš skilvio. Daugiausiai paeina toksai kruvinas vėmimas iš to, kad skilvyj žaizda atsiveria.

Čionai reikalinga tuojau gydytojas pašaukti, nes liga gyvasčiai pavojinga. Iki daktaras atvyks, reikia taippat elgties, kaip pasakyta apie kraujo ėjimą iš plaučių.

5. KRAUJO ĖJIMAS IŠ MĖŠLYNĖS.

1) Nevienam kartas-nuo-karto mėšlą bevarant, pasirodo kraujo iš užpakalio vartų. Daugiausiai tai uedidelė bėda. Kraujas eina iš pratrukusių venų arba **emoroidų,** guzų ir dažnai patsai savaimi užsilaiko. Kad tų guzų nepasidarytų, reikia žiurėti, kad nebutų vidurių užkietėjimo. Kiekvienas žmogus privalo laukan savo reikalui eiti bent 1 kartą kasdieną ir nekietai. Jei emoroidų kraujo pludimas butų perdidelis, tai reikia šaukties gydytojo.

2) Kaskita, jei kraujas prasimuša kur-nors žarnų gilumose, tolimesnėse vietose. Išpradžių čionai kraujo laukan neišeina, tik ligonis nei iš šio, nei iš to ima silpti, alpti, pasidaro veidas baltas, kojos atšąla. Tai ženklai, jog daug kraujo į vidurius išėjo. Toliau, kraujas pajuodęs, kaip smala, išeina per mėšlinę.

Jeigu kam taip atsitiktų, tai tuojaus reikia išsirėdžius atsigulti į lovą, nieko nevalgyt, ramiai gulėt ir šaukties gydytojo.

Toksai vidurinis žarnose kraujo pludimas kaikada atsitinka šiltine besergant. Tai reikia atsiminti, kad toj ligoj greit susigriebus kame dalykas.

6. KRAUJO ĖJIMAS IŠ GIMTINĖS.

Neretai atsitinka, kad moteriškėms pradeda labai kraujas bėgti. Jei neapsistotų, tai greit gali beveik visas kraujas išeiti, ir moteriškė turi mirti. Tai paeina iš gumbo ligų ir iš pasigadinimo.

Čionai tuojau reikia daktaras pasikviesti.

Kol jis atvyks —moteriškė turi ramiai lovoj gulėti, nesijudinti, karštų ir sunkių valgių nevalgyti; an tpilvo reikia dėti ledų puslė arba šalti kompresai; prie kojų karštos plytos, arba bonkos, karšto vandens pripiltos, kad atšalusias kojas sušildžius

Apie nuodus ir apsinuodijimus.

Jei apsinuodijusiam žmogui neduosite tuojau pagalbos, tai, iki prisišauksite gydytoją, gal but jau pervėlu. Nuodai, mat, dažnai labai smarkiai veikia: keliomis minutomis gali žmogui gyvastį atimti arba baisiai sveikatą suardyti. Pertai kiekvienas žmogus privalytų žinoti, kas reikia tokiuose atsitikimuose daryti.

Apsinuodijimų atsitinka nemaža. Vieni tyčia save nuodija, kiti apsinuodija netyčomis. Kiti gi tyčia nepatinkamus žmones nuodais bando numarinti.

Tie, kurie patis tyčia buvo nuodų priėmę, paprastai nenori duoties ir gelbėti. Bet norų čionai nėra ko žiurėti, nes jie išgelbėti daugiausiai paskui varngina gyvasti ir dėkuoja už išgelbėjimą.

Kad netaip daug atsitiktų apsinuodijimų netyčiomis, reikalinga štai kas visiems į galvą įsidėti:

1) Niekados nelaikyti nuodų ir abelnai vaistų buteliuose nuo degtinės, nuo alaus, aliejaus, alyvos, acto ir abelnai tokiuose induose, kuriuose esti gėriamųjų ir valgomųjų daiktų. Jei taip darysite, tai jusų namuose niekas, vieton degtinės, vandens, alaus, ar kitokio geralo, neatsigers karboliaus, acto esencijos, vitrijolio.

2) Jei ką geriate, ypač patamsį, tai elgkitės taip, kaip liepia žydams talmudas, t. y. pirmiausia suvilgykite skystimu tik lupas, o paskui jau gerkite.

3) Visokie vaistai ir nuodai (karbolius, aršenikas, acto esencija ir kt.), kokių tik namuose yra reikia laikyti užrakinti, kad niekas bereikalo prie jų neprietų.

4) Vaistai, likusieji neišbaigti gerti, geriausiai išpilti laukan, kad kas jų, bereikalo bestovinčių, neišgertų ir neapsinuodytų.

APSINUODIJIMAI GAZAIS (DUJOMIS).

Jie ineina į kuną daugiausiai plaučiais.

Šios rųšies apsinuodijimų dažniausiai atsitinka smalkėmis apsinuodyti.

Smalkės tai yra susijungimas angliadario su degiu. Jei angliai (žarijos) dega melsva liepsnele, tai tuomet ir darosi smalkės. Jeigu smalkės kįla į orą, tai žmogus kartu su oru prisialsuoja į plaučius ir smalkių. Jos, perėjusios į kraują, sugadina jį, ir žmogus gali iš to numirti. Kasmet girdėt kai-kur numirus nuo smalkių pirtyse, jaujose, peranksti pečių kambaryje uždarius.

Negeruose šuliniuose, pašalinių vietų duobėse, kasyklose kartais atsiranda kitokių dar dujų (gazų), kurie irgi gali žmogų numarinti. Tokių nuodingų dujų prieina į žmogaus kraują per plaučius, kraujas sugenda, negali kuno maitinti, ir žmogus turi apalpti ir pagalios numirti.

KAS DARYTI?

Pirmučiausiai pasirupinkite tokiems apsinuodėliams duoti gryno oro. Atidarykite iki galui langus, duris; jei langai neatidaromi, išmuškite juos arba ligonį į tyrą orą išneškite ar išveskite.

Jei kas krito nuo dujų šulinyje ar duobėj kokioj, tai žiurėkite, kad patsai gelbėtojas, įlipęs gelbėti, neužtrokštų tenai. Butinai reikia prieš lipsiant apsirišt virve, kad reikale galėtų kiti, viršui pasilikę, apalpusį ištraukti.

Jei pritroškęs smalkėmis ar kitokiomis kokiomis dujomis menkai jau alsuoja arba jei visai jau nebealsuoja, tuomet, tyrame ore jį laikant, reikia daryti jam alsavimas (kvėpavimas).

Lengviausia tai atliekama tokiu budu: reikia ištisu delnu kartas-nuo-karto spaudinėt pilvas po krutine. Tik spaudinėkite neperdažnai, tokio retumo, kaip žmogus alsuoja. Reikalinga gerokai delnu paspaust tuštumos, atleist ir vėl paspaust. Į minutą turi tokių spaudinėjimų pereit apie 20

Tokiu prispaudimu suspaudžiame iš pilvo pusės plaučius, išvarome orą, o paleisdami ranką, duodame plaučiams vėl išsipust ir oro pasisemt.

Taip spaudinėt reikia ilgai, kartais ir kokias 2 valandi, iki ligonis patsai pradės, kaip reikiant, kvėpuot.

Savo keliu kartas-nuo-karto reikia duoti apmirėliui, pakišus po nose, pauostyt amonijaus lašų, etero (dropų) arba, iš bėdos, ir padegintų plunksnų. Kai-kada nuo to vieno atsimaino kvėpavimas.

Vienu kartu reikalnga kojos ir rankos milu trainioti, šepečiais ar rankomis, ypač jei apmirėlis šaltas. Jei apmirėlis be žado, be nuovokos, tai jam į burną nieko nepilkite gert, nes gali paspringti, gali gėralas į plaučius nueiti.

Ligoniui, galinčiam ryti, duokite gerti karštos arbatos, kavos, ramunėlių skįstimo.

Paprastai atsipeikėjus neišpasakytai galvą skauda. Nuo to gera yra įsivynioti galvą į karštu vandeniu suvilgytas palas.

Kad rečiau butų apsinuodijimų smalkėmis, vertėtų nedaryti pečių su juškomis (su liuktais). Jei pečiaus durelės sandarai užsisuka, tai juškos nereikalingos. Prusuose už juškas policija ima baudų Ten įstatymais jos uždraustos. Vertėtų jau ir pas mus nuo jų atsisakyti.

SKĮSTIEJI IR TIRŠTIEJI NUODAI.

Jais žmonės apsinuodija išgėrę arba suvalgę. Tokiuose atsitikimuose reikia skubinties nuodai iš kuno išvaryti laukan arba nutrenkti jie kitais vaistais, ty. padaryt juos neėdančiais. Geriausia tuojaus ligonis pravimdinus, kad išvemtų nuodus iš skilvio laukan.

Žmogus ima vemti, jei pakutenti jam giliai ryklė. Tai geriausia padaryt inkišus paukščio plunksną giliai už liežuvio arba pirštą įleidus į gomurio gilumas.

Žinoma, reikia apsisergėt, kad neinkąstų ligonis piršto, indedant tarpe dantų butelio kamštį arba peilio kriaunes galą, ar kokį kitą daiktą.

Daugumas susivemia, jei išgeria kokią stiklinę šilto vandens su druska arba su muilu. Reikia į stiklinę šilto vandens inpilti arbatinį šaukštuką druskos (sudomosios) ir duot ligoniui išgert. Taippat galima primuilinti stiklinė šilto vandens muilo. Tik reikia imt prastojo muilo, bet ne kvepenčiojo.

Ne pro šalį bus davus ligoniui po kelius kartus po stiklinę tokio gėrimo — tegul visus prarytus nuodus išvemia.

Bet ne visados naudinga yra ligonį pravimdinus.

Kartais nuodai esti tokie aštrus, jogei umu laiku gali skilvin giliai ineiti. Jeigu tada ligonis imtų vemti, tai iš to galėtų skilvis net trukti.

Tokiuose atsitikimuose pirmučiausiai reikia ligoniui duoti vaistų, kurie nutrenktų nuodus ir palarytų juosius neėdriais.

Pertai, pirm negu gelbėt tokie apsinuodėliai, reikia visuomet apsipažint, kokiais nuodais apsinuodyta: ar kartais neturime reikalo su taip vadinamais **ėdriaisiais** nuodais.

Taigi — vitrijolius (šilvasaris), acto esencija, jodina, pragaro akmenėlis, sublimatas, karbolius, amonijaus skįstimas, gailiojo kalio skįstimas, inėję į vidurius, gana giliai įsiėda. Kaikada tokie praryti nuodai trumpu laiku persiėda perdėm per skilvio sieneles ir gali sakyti skylę pragraužia.

Jeigu pamatysite, kad lupos, liežuvis ir burnos vidurys nuėsti, sutinę, paraudę, pajuodę, parudę — tai bus ženklai, jogei nuodų ėdriųjų buta.

Dažnai patsai ligonis pasako, ko atsigėręs.

Gera yra tuojau surasti pasilikusi nuodų dalis arba bent tas buteliukas, kame nuodų buta, ir iš to bandyti sužinoti, kokiais čia nuodais apsinuodyta. Kaikurie tuojau pažins iš kvapsnio (karbolius, acto esencija).

T. B.

(„Sveikata.'')

———:———

KAIP LAIVAI ANT JURIŲ.

Kaip laivai ant jurių,
Kaip laivai ant jurių
Malunai ant vėjų
Kovoja prieš audras, bangas;
Taip mes išturėsim,
Nors audros užėjo,
Juk jiegos ir mums atsiras!

Jovaras.

VARPININKAS.

Atplaukė šviesos spinduliuota banga, —
Aš varpą siubuoju galinga ranka,
Ir pinasi, lekia berybės keliais
Tie varpo balsai su šviesos spinduliais.

Kas mano klausys stebuklingos giesmės,
Tas amžiną draugą joje sau laimės,
Pažįsta gelmes ji giliausios sielos;
Ji balsamu sopančią žaizdą užklos.

Kas džiaugsiasi — džiaugsis su jąją liuosai;
Su verkiančiais — verkia jos graudųs balsai,
Nes džiaugsmą ir ašarų milijonus
Aš moku užburt į vario tonus.

Nes mano krutinė kaip jurė plati:
Joj telpa žmonijos troškimai šventi.
Jos balsas — tai vario galinga gaida
Kels aidą žmonių širdyse visada.

Liuliuoja šviesos spinduliuota banga, —
Aš varpą siubuoju galinga ranka.
Ir džiaugsmą, ir ašarų milijonus
Paleidžiu užburęs į vario tonus.

9—IX—13. **Putinas.** (Iš „Draugijos.'')

———:———

JUODAS KRYŽIUS.

Aptemo padangė, nutilo garsai, —
Pramintu taku aš keliauju patsai
Man užkepė lupos, nulinko galva,
Sustingo, užšalo mintis negyva.

Ir pažvelgiau šalta aplinkui akia:
Vien tyrai gludėjo palšvajam ruke,
Vien kartas po karto slaptingai retai
Bangavo į tolį jais žingsnių aidai.

Ir vėl keliu ilgėsio žvilgsnį mečiau
Ir Juodąjį Kryžių ruke pamačiau.
O baltas balandis ant jojo peties
Pats vienas burkavo beribėj nakties.

Tada su ilgėjimo skausmu didžiu
Perpuoliau ant kelių po Kryžiaus medžiu
Ir ašaros karštos patvino verksme.
Ir guodė suvargusią sielą skausme.

Atgijo, pražydo sukepus širdis.
Padangėsna skrido sparnuota mintis;
Ir vėl su jausmu aš krutinėj giliu,
Tolyn nusiyriau pramintu keliu.

Aptemo padangė, nutilo garsai, —
Apleistu taku aš keliauju patsai.
Nors skausmas man širdį kankina pikčiau,
Bet Juodojo Kryžiaus dar nun nemačiau.

5IX—13. **Putinas.** (Iš „Draugijos''.)

———:———

BENDRA PILIS.

Tarp skausmo, ašarų, juokų
Yr' daug gyvenimo takų;
Bet jie visi žmonių minias
Į pilį bendrąją suves.

Ten kalnas juoduoja toli
Ir medžiai kuždasi keli,
Pasvirę kryžiai į šalis...
Tai amžina bendra pilis.

Į pilį tą bendrais takais
Ir aš keliauju su kitais.
Nors nežinau nei aš, nei jie
Kuriam pirmiau reiks tart „Sudie''.

Bet šiandien — ryt visus suleis
Pilin gyvenimo keliais.
Užvers duris ir vien tenai
Visi numirsim amžinai.

5—IX **Putinas.** (Iš „Draugijos''.)

———:———

TREJOPA MEILĖ.

Įsižiurėjo levas
Į gražų josios veidą;
Gražuolės šypsnio žirklės
Nagus nukarpė levui...

Užmigo didžiavyris
Saldžiai ant josios kelių,
O ji nukirpo plaukus
Bemiegančiam Samsonui...

Jisai lopsnotą širdį
Iškėlė į padanges,
Balti atskrido paukščiai —
Nusvilo ir nukrito...

M. Gustaitis. (Iš „Draugijos''.)

krautuvės savininkė įsikišo. Girdi, panelės esate tokios mokytos, kalbate franciuziškai, o deratės del keleto skatikų. Bet koks buvo nusistebėjimas paaiškinus, kad tai lietuvių kalba. Ale užteks tuo tarpu, kitą kartą parašysiu daugiau. **Lietuviukas.**

Varšava.

Šis-tas apie žemdirbystę Wisconsin'o valstijoje.

Žemiau paduodu vieną-kitą statistišką žinutę bei keletą minčių apie žemdirbystės bei ukininkų stovį Wisconsin'o valstijoje.

Wisconsin'o valstija siekia 54,450 ketv. mylių; pavietavų (county) miestų joje randasi 71; išviso miestų-miestelių priskaitoma 767. Valstijoje yra 35,363,840 akrų žemės; ukių (farmų) gi — 177,127.

Iš augalų tenykščiai ukininkai sėja sekančius: avižas, dobilus ir kukuruzus (corn) — daugiausiai; sėja taipgi miežius, kviečius, rugius, bulbes ir taip toliaus. Viskas derliai auga, nes žemė, abelnai imant, gan gera.

Tenykščių ukininkų žemė yra padalinta į šešis laukus. Vienas iš tų laukų yra aptvertas spigliuotais dratais — tai ganiavos laukas; tokiuo budu čia piemens yra nereikalingi.

Čia atsiminkime, kad pas Lietuvos ukininkus to nėra: jie samdo vieną-du piemenukus, kuriems išmokamos gan didelės algos, ir kurie per gyvulių neprižiurėjimą pridaro daug blėdies; čia dar reikia pridurti, kad tokie piemenukai ant kiekvieno žingsnio veda ukininką apmaudan.

Man rodos, kad but geras daiktas, jeigu Lietuvos ukininkai stengtųsi, kur galima, imti pavyzdį iš Amerikos ukininkų, aptveriant laukus spigliuotomis dratų tvoromis, kurios neišeitų perbrangiai. Vieton piemenuko užlaikymo, kas metams kainuoja apie 50 rublių, galima kasmet lengvai aptverti vieną lauką spigliuota tvora, kuri išlaikys apie dešimtį metų, o pataisant dar daugiau.

Apsvarsčius viską plačiau, galima tvirtai sakyti, kad Lietuvos ukininkai gali daug geriau gyventi, negu Amerikos ukininkai. Amerikos ukininkai išmoka darbinkams dideles algas — kiekvienam po 240—420 dolarių į metus. Čia reikia pažymėti, kad Amerikoje darbininkams algos yra mokamos ne už metus, bet už mėnesį — po 20—35 dolarius. Lietuvoje gi užtenka, jei ukininkas užmoka savo bernui 100—200 rublių už metus (daugiausia už 10 mėnesių). Tulose Lietuvos vietose už mažą algą atlieka vyrų darbus merginos; Amerikoje to nėra. Čia merginai užtenka, jei ji pagamina valgį, apskalbia ir palaiko tvarką namuose — tai visas ukininko merginos darbas. Vyrai, galima sakyti, atlieka visus darbus — grynai savo darbus ir moterų darbus, t. y. jie čia melžia karves, šeria kiaules, krato mėšlą ir t.t.

Žiurint iš kitos pusės, matome, kad Lietuvos ukininkai viską moka patįs pasigaminti, o Amerikos ukininkai beveik viską turi pirkti — mėsą, miltus ir kitus dalykus; duoną dar šiaip-taip išsikepa. Žinoma, apie pagaminimą kitų dalykų, rakandų bei padargų, čėra ko ir kalbėti — nemokėdami nieko patįs padaryti, jie yra priversti viską pirkti. Be abejo visad perka naujus daiktus, už kuriuos turi mokėti gerus pinigus. O juk Lietuvos ukininkai labai daug daiktų patįs pasidaro, ir, žinoma, tuom gali sutaupyti daug pinigų.

Iš to viso matome, kad Amerikos ukininkai išmoka didelius pinigus darbininkams, už valgius, rakandus, ukio padargus ir kitus daiktus, o vienok jie gyvena gražiai ir turtingai. Lietuvos gi ukininkai, nors jie viską moka pasigaminti, gyvena blogai, skurdžiai. Kodel gi taip yra? — Atsakymas trumpas: Lietuvos ukininkai nemoka gyventi, nes jie neineina į šių laikų vėžes — jie prisilaiko senovės ukininkavimo budo.

Taip, atsiranda kai-kur ir Lietuvoj ukininkų, kurie gyvena geriau, kurie yra, taip sakyti, šių laikų ukininkais. Tik pažvelgkime ant jų, o tuoj patėmysime, kad vieni iš jų gavo praktiką gyvendami užrubežyje, o kiti išsilavino ukininkystės srityje, skaitydami atsakančias tam dalykui knygas ir laikraščius. Pas tokiuos ukininkus mes jau pamatysime įvairios rųšies knygučių ir laikraščių — mes tuoj persitikrįsime, kad jie supranta mokslo svarbą ir stengiasi juomi pasinaudoti, Jie, taip sakyti, pradeda eiti Belgijos, Danijos, Vokietijos ir Amerikos ukininkų pėdomis. — Bet didžioji ukininkų pusė Lietuvoje klaidžioja tamsybėje ir neapsakomai vargsta. Jie visai nieko neskaito ir nemato, kaip gyvena tikrai civilizuoti žmonės — jie nesistengia pagerinti savo buvio ir užtai labai kovoja už tą buvį. Jie yra vargo pelės...

Bet grįžkime pas Amerikos ukininkus. Čia pas ukininkus rasime po keletą laikraščių ir įvairių knygų apie žemdirbystę. Jie suranda užtektinai laiko knygų bei laikraščių skaitymui — jie yra plačiai apsipažinę su ukininkystės dalykais, su ukininkystės klausimu, užtai jie ir **moka** gražiai ir turtingai gyventi.

Malonu yra žiurėti ant tokių ukinnikų — matai, kad jie **gyvena**, o ne skursta.

Negaliu palikti nepakalbėjęs apie gyvulių užlaikymą bei jų auginimą. — Gyvuliams tvartai-kutės turi buti padaryti 7—8 pėdų augščio; asla turi buti išgrįsta storais balanais. Mėšlas valomas vieną kartą į savaitę, o jei yra reikalas, tai ir tankiau. Taip laikant gyvulius, išlošiama tuomi, kad jie yra daug sveikesni ir atneša jų savininkui didesnę naudą. Reikia atminti, kad stovėti gyvuliams ant karštų mėšlo kruvų yra nesveika — jie nupuola ant kojų ir serga įvairiomis ligomis. Taip tai Wisconsino valstijos ukininkai užlaiko gyvulių tvartus. Butinai reikėtų ir Lietuvos ukininkams pasistengti tinkamiau užlaikyti savo gyvulus.

Vištoms yra padarytas tam tikras iš lentų nukaltas namelis. Viename to namelio gale (viduje) yra padarytos gužtos-lizdai, kur vištos deda kiaušinius ir peri vaikus; kitame namelio gale padaryti laktai, kur vištos tupi. Laktai turi buti ne ant virvių parišti, bet gerai ir tvirtai padaryti iš medžio, kad nejudėtų. Po laktais, ant žemės, turi buti pakratyta nors kiek šiaudų, idant vištos nepriterštų aslos. Visas vištų namelis ir jų gužtos išbarstoma kalkiais, nes kalkiai užmuša visus gyvunus, kurie randasi pas vištas bei pačiame namelyje. Namelis esti gan tankiai valomas, idant jo gyventojams but sveikiau ir patogiau praleisti jame laiką.

Veršiukai (teliukai) irgi yra gerai prižiurimi. Čia paminėsiu tik tą, kad kaip tik jiems išdygsta ragiukai, tai tuoj juos su piukliuku nupjausto, idant negalėtų vienas antrą subadyti; tas yra labai svarbus dalykas. Jaučiukus, kurie nėra laikomi veislei, išlygina (kastruoja) idant jie nesidaužytų, bet ramiai sau augtų ir penėtųsi, idant parduodant galima but gauti gerus pinigus.

Kiaulėms, dar mažoms esant, į nosis yra veriami dratai, idant jos negalėtų knisti dirvonų, bet pačios eitų gulti. (Berods, dratus kiaulėms veria ir Lietuvoje.) Priegtam, kiaulės užlaikomos švariai, ir joms duodamas sveikas ir tinkamas maistas.

Tai tiek šiuom žygiu apie Wisconsino valstijos ukininkystę; pasitaikius progai, parašysiu daugiau. Rašau apie tos valstijos ukininkystę todel, kad tenai ukininkystė stovi, gal sakyti, daug augščiau, negu kitose šio krašto valstijose.

Galop norėčiau patarti Lietuvos ukininkams, idant jie vestų ukį prisitaikindami prie šių laikų reikalavimų; idant jie imtų ukininkavime pavyzdį nuo belgų, danų, vokiečių, amerikonų; idant jie stengtųsi užlaikyti gyvulius, kuošvariausiai, kuotinkamiausiai. Tada pakiltų Lietuvos, kaipo žemdirbystės krašto, gerovė; tada lietuviai sulauktų geresnių, laimingesnių laikų; tada jiems nereiktų bastyties po svetimus kraštus — jie galėtų pilnai laimingai gyventi savo tėvynėje...

Jonas Petraitis.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Ar galima TMD. kuopose tverti pašalpos skyriai?

Kitoje vietoje yra paduota p. Sako žinutė, iš kurios mes matome, jog įvedant TMD. kopoj pašalpos skyrių daug prigelbsti gavimui daugiau narių. Panašiai padarė ne viena TMD. 127 kuopa. Šitas klausimas prielankiai buvo išrištas TMD. seime, įvykusiame Chicagos mieste. Mano supratimu gerai ir daro tos TMD. kuopos, kurios įveda pašalpos skyrių, ypač kame tveriama nauja kuopa.

Tas gerai. Bet butų dar geriau, kad tulos pašalpinės draugijos pradėtų įvesdinėti TMD. skyrius, kitais žodžiais **švietimo skyrius.** Juk kiekviena šių draugijų turi savo konstitucijoj „platint apšvietą tarpe savo narių". — Bet tai tik pažymėta konstitucijoje. Gyvenime, veikimu mažai kas daroma.

O įvedus į tokias pašalpines draugijas TMD. skyriai, noromsne-noroms atsidarytų langutis į švietimo dirvelę. Draugijos nariai taptų laiks nuo laiko apdovanoti TMD. išleistoms kningelėms, nariai pradėtų indomauti TMD. organu, kuriuomi šiandien yra „Vienybė Lietuvninkų", vienas iš geriausių lietuvių laikraščių. Negana to, pradėtų sekti pavyzdžiu kitų TMD. kuopų, kurios rengia prakalbas, paskaitas, steigia kningynėlius. Ir tai visa, kaip tokiai pašalpinei draugijai, taip ir TMD. išeitų ant naudos, ypač jų nariams.

Tokiu budu besigiminiuodami, besijungdami viena draugija su kita, greičiau pastebėtumėm, jog musų švietimo draugijų reikalai yra bendri visos musų tautos reikalai. Pastebėję tai, jau busime visiškai nebetoli nuo to laiko, kada išduosime naują obalsį: musų visos pašalpinės draugijos privalo sutverti vieną pašalpos draugiją, kurios kuopos po įvairiais vardais butų išmėtytos po visas Suv. Valstijas bei Kanadą!

Pranas Butkus.

Iš Ivinskio žodžiugės.

Vienas iš musų draugų rašo laišką ir pasisiulo versti lietuvių kalbon (iš angliškos) kai-kurius populiariškus ir mums indėm reikalingus raštus. Bet, podraug, jisai nusikundžia, kad tulų žodių nežinąs kaip išversti; o tų žodžių nerandąs nė Lalio lietuviškai-angliškame žodyne, kuris ikišiolei yra pas mus tos rųšies vienintėliu ir geriausiu žodynu.

Ne ką mes galėjom tam musų rašytojui patarti. Kalbą pažinti, reikia ją nuolat mokinties ir kuodaugiausiai jos synonymų žinoti. Kas nori buti geru vertėju, tas turi vienvalios savo kalbą dailinti; o kalba dailinasi, kuomet žmogus žino daugiaus žodžių. Del šito reikia turėti po ranka žodyną bei synonimų knygą, ir kasdieną iš jų išmokti po keletą naujų žodžių ir synonymų. Triusas gausiai apsimokės!

Mes ir savo prigimtos kalbos gal vos trečią dalį temokame. O ką jau sakyti apie gerą angliską! Kalbos ir iškalbumo mokinamies ir iš knygų. Mes neturime da ir žodynų, kuriuos galėtume pilnais pavadinti. Tas išsidirbs tik per daugelį metų, kada musų visi žodžiai ir synonymai susirinks. O kad to greičiau susilauktume, turime patįs dirbti. Mes perskaitome daugelį knygų, bet iš tų nedaug naudos tegauname. O tai delto, kad mes nei skaityt nemokame; perbėgame akimis vos dešimtus žodžius ir gaudome tik jautrias vieteles, o su minčia nesekame ir nesigvildename, ką skai tom. Kad greičiau išsitobulinti kalboje ir rašyme, kad susirinkti omenėn geriausius ir tinkamiausius žodžius, kad išplėtoti mintis idant pradėjus ką-nors rašyti nereiktų graužti plunkssnos kotą,— reikia skaityti pavyzdingai parašytas knygas, pradėjus nuo „Visuomenės įnamių" einant atgal prie musų seniausių rašytojų, pas kuriuos rasime neišsemiamus šaltinius mums reikalingų žodžių Skaitydami, radę indomesnius žodžius sau užsirašykime ir sulyginkime su žodynu. Jei ten nėra, tai veskime pas save tokį žodynėlį, kur intrauksime visus girdėtus ar perskaitytus indomius ir reikalingus žodžius, o nesirandančius žodyne. Ilgainiui tokius žodžius galėsime apskelbti musų laikraščiuose, kuomi pagelbėsime tiems, kure rinks (ar jau maž renka) musų universališką žodyną, tokį kaip pas anglus yra garsingiausis Websterio arba Century žodynai.

Nesenai mums teko perskaityti Ivinskio kalendorius („Metskaitlius ant 1852 meto"). Tik viename tam kalendoriuje mes su paišiuku prižymėjome ikelias dešimtis žodžių, **kurių nėra jokiame musų žodyne!** Tegul bus sakoma, jogei Ivinskis buvo žodžių ir terminų kalikas, ir vėlgi kad jis daug žodžių sėmė iš labai turtingų žemaitiškų tarmių. Štai ką atsakytume: kalikas jis buvo labai nuoseklus, ir jo raštai puošiasi gražiausiu ir aiškiausiu stylium; atkakliu žemaičiu (tokiu kaip Valančius) jis nebuvo, — jo raštą lygiai supras suvalkietis ir kaunietis. Ant galo neužmirškime, kad didžiausi musų kalbos turtai guli žemaičių ir dzukų tarmėse. Todel jąs branginkime. **Kas skaitys Valančiaus ir Daukanto raštus originaluose ir išrinks iš jų visus** mums reikalingus ir žodynuose neėsančius žodžius, tas atliks milžino darbą!

Mes žemiau padedame keletą žodžių iš Ivinskio, greta su angliškais.

Ančmetinė, n — infectious disease.

Apent, adv. — moreover.

Apsisukąs, adj. — nimble (apsukrus—brisk).

Apskyrimas, n. — appointment.

Apsiaustas, n. — mantle.

Aptektinai, adv. — enough to immerse: „užpilk ant sliekų arielkos aptektinai (— kad apsemtų)."

Atgalės, n. pl. = bran („sėlynos").

Atkaita (saulės), n.= sunshine.

Atmaina, n. = variation: „rasos lašelis prieš saulę blizga įvairių spalvų atmainomis".

Atsikąsti (pabosti), v. = to jade: „iš pradžių labai norėjo mokintis, bet veikiai atsikando".

Atšlavimas (kiemas), n. = court-yard. (T. b.)

E. Chicago, Ind.

TMD. 127 kuopa. Ši kuopa susitvėrė 1911 metais iš 5 narių. Šie draugai-nariai matydami, jog sunku bus daugiau narių pritraukti prie šios kuopos, sumanė inkurti prie kuopos pašalpinį skyrių. Tai labai prigelbėjo. Tuoj žymiai skaitlius narių padidėjo. Negana šito, surengėme keletą prakalbų, net iš Valparaiso, Ind. buvome pasikvietę kalbėtojus. Tas dar labiau prigelbėjo. Ir taip šiandien turime suvirš 70 narių savo kuopoj, ką reiškia labai daug, nes šitame miestelyje lietuvių tėra apie 250.

Viskas butų gerai ir skaitlius naujų narių žymiai padidėtų, kad turėtumėm jau kun. Žilinskio raštus.

Kuopos raštininkas,

P. J. Sakas.

Chicago, Ill. Lapkričio 22 d. TMD. 22-oji kuopa nuo Bridgeporto surengė labai smagų vakarėlį „Aušros" svetainėje. Nariams įžanga buvo uždyką, pašaliniems — po 25 centus porai. Prisirinko gražaus jaunimėlio, kuris linksmai ir padoriai laiką praleido. Buvo šokių, žaislų, deklamacijų ir dainelių. TMD. centralis prezidentas, p. P. Butkus pasakė prakalbėlę. Susirinkusieji jautėsi, kaip pas save namie". Prisirašė, rodos, 10 naujų narių, ir dabar 22-ra kuopa turi pilnai užsimokėjusių 80 ir apie 40 narių, kurių duoklės yra užtrauktos.

Šita kuopa, pirmiaus snaudusi, dabar pradeda gyviau krutėti ačiu naujam jos pirmininkui, p. Vizbarui, kuris ir šį patogų vakarėlį surengė. **Senai Nerašęs.**

Portland, Ore., TMD. kuopai.

Ar gavote jau TMD. kningas jums pasiųstas spalio 9 d. š. m. šiuo adresu: P. Atkočiunas, 227½ Washington st., Room 306, Portland, Ore., nes šiuo-pat antrašu mano buvo pasiųstas laiškas minėtos kuopos raštininkui p. J. A. Stankui ir laiškas pargrįžo. Ponas Stankus teiksis prisiųsti savo tikrą adresą. — **Pirmininkas.**

KRASOS DĖŽUTĖ.

J. Sl..iui: — Malonėkite, kai kitą syk rašysite, aiškesnėmis ir stambesnėmis litaromis, bei kiek galint geriau apdirbti. Geriaus, kad patsai autorius pertaisinėja ir kelius sykius perrašinėjęs, jau švarų rankraštuką prisiunčia redakcijon, negu truko-plyšo parašęs, verčia kitus jo darbą iš naujo padirbti ir tik jo vardą apačioje padėti!

J. Sk....: — Laišku atsakyti nesuspėjome, pagaliaus reikėtų beveik straipsnis parašyti ir tai gal butų dar neaišku. — Nereikia tiek daug norėti ir nuo musų inteligentų, kurie musų Draugijoje dirbo ir dirba. Dirba, kiek jie gal ir kiek jiems gyvenimo sąlygos leidžia. Be to reikia neužmiršti, kad mes visi pastaraisiais metais stovime ant painaus gryžkelio; daugelis dar abejoja: ar verta beužsiimti kulturiniu darbu ar reikia viskas pamesti ir laukti įvykstant geresnių laikų. Taip susiklaidino daugelis ir musų inteligentų, — nors tai yra absurdas, nes pakol mes nepakilsime kulturiškai patol nei geresnių laikų nepasidarysim. Veikiai ir musų inteligentai nuo šito gryžkelio pasijudįs ir pasuks save ir paves visuomenę kulturos keliu. — Tverti naują kuopą, vien kad „pasiliuosuoti" nuo inteligentų, mes nepatartume. Reikia vienybėje dirbti prie senųjų kuopų.

pp. K. A. Orlauskiui, Žemaičių Antanui, P. Petrėnui: — Gavome. Bus sunaudota.

Laiškai Į Redakciją

Gerbiamoji redakcija: —

Malonėkite patalpinti jusų gerbiamame laikraštyje sekantį pranešimą.

South Bostone susiorganizavo kooperativiška bendrovė **„Ateitis"** ir nuo Naujų Metų pradės išleidinėti naują savaitinį laikraštį vardu **„Ateitis"**, skiriamą daugiausia jaunimo reikalams. Laikraštis bus 8 puslapių didumo.

Minėtos bendrovės nariai matydami musų jaunimą apleistu ir išsisklaidžiuisiu, neturintį nei laikraščio, kuris rupintųsi jo abelnais reikalais, nes dabar leidžiami musų laikraščiai užimti kitokiais visuomeniško judėjimo klausimais ir reikalais, sumanė tą spragą užlopyti. Sudėjo nemažą kapitalą ir inkorporavo ant $25,000.oo, sulig šios valstijos reikalavimo.

„Ateities" redakcijai ir spaustuvei nusamdyta labai puiki vieta: kertė Broadway ir E gatvių ir dabar jau rengiama spaustuvė su geriausiais intaisymais.

„Ateitis" bus bepartiviškas laikraštis ir bepartiviškai tarnaus visokiems musų jaunimo reikalams. Betgi, reikalui prisiėjus, ne atsisakys gvildenti ir kitokius musų vsuomeniško judėjimo klausimus.

„Ateities" kaina: metams $1.50, pusei metų 85c., į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpatijas $2.oo metams ir $1.25 pusei metų.

Prenumeratą jau dabar galima siųst šiuo adresu:

„Ateitis",
366 Broadway, So. Boston, Mass.

Su pagarba,

„Ateities" bendrovė.

ŠIS TAS.

Delko žmonės geria? Muenchen-o (Vokietija) psichiatrijos klinikoje buvo padaryta gan įdomi anketa tarp pribuvusių jon ant išsigydymo girtuoklių apie priežastis tos baisios ligos-įpročio. Pirmiausiai pasirodė, kad visi girtuokliai, kaip chroniškieji, taip „retkartiniai", tvirtina, kad jie beveik nieko svaiginančio negeria.

Vienas studentas atsakė, kad jis todel geria, kad alus drutina jo jiegas ir energiją, ir be alaus ne gali apseiti nei vienas studentas. Dailininkas gėrė, kad įgijus geresnį upą ir fantaziją, akmenų tašytojas — kad be alaus jokis žmogus negali dirbti, žemdirbis — pagal jo tvirtinimo, žmogus privalo gerti, idant ne prarasti savo spėkas. Kitas studentas pranešė, kad jis geria delto, kad turi artimus ryšius su hotelio tarnaite, kuri palaikytų jį už sergantį, jeigu jis perstotų gerti. Skaitytojas prie numirusių gėrė todel, kad numirusieji taip baisus; kepėjas — kad kepykloje labai karšta, o vandens jis gerti negali,

nes jis nusilpnina jį. Vienas vertelga gėrė todel, kad jo žmona labai smarkiai serga, ir jis negali pernešti rupesčio. Pardavėjas — kad, šiek-tiek išgėręs jis geriau prigauna pirkėją. Vienas darbininkas buvo alkoholikas iš prigimties. Malkų skaldytojas pasakė, kad jo organizmas reikalauja svaigalų: jis valgius visad apsčiai suvilgo. Tik vienas iš kelių šimtų prisipažino, kad gerti jam nėra reikalo, kad jis pilnai gali apsieiti ir be gėrimo.

Ypatingas matematiškas išrokavimas.

Kartą atėjo pas milijonierių paprastas žmogus-darbininkas ir sako: „Jeigu tamsta man duotum darbą, tai aš sutikčiau dirbti tik už sekančią, žemą, užmokestį: pirmą dieną man mokėtum vieną centą, antrą dieną — du, trečią — keturis ir tt., kasdien vis dauginant ant dviejų (2).''

Milijonierius, nieko apie tai neapmislijęs-neaprokavęs, ant darbininko paduotų išlygų mielai sutiko.

Susitaikė Darbininkas dirba, dienos bėga, o rokunda sykiu, nepasilikdama, dauginasi-didėja.

Kada prabėgo mėnesis laiko (30 dienų), pareikalavus darbininkui užmokesties nuo milijonieriaus, pasirodė, kad netik kad milijonierius, kuris turėjo vieną milijoną dolarių, turėjo visus atiduoti darbininkui, bet dar jam liko skolingas apie **4,368,709.12.**

Ta rokunda pasidaro šiokiu budu:

1. 1×1=.01
2. 2×1=.02
3. 2×2=.04
4. 2×4=.08
5. 2×8=.16
6. 2×16=.32
7. 2×32=.64
8. 2×64=1.28
9. 2×128=2.56
10. 2×256=5.12
11. 2×512=10.24
12. 2×1024=20.48
13. 2×2048=40.96
14. 2×4096=81.92
15. 2×8192=163.84
16. 2×16384=327.68
17. 2×32768=653.36
18. 2×65336=1,310.72
19. 2×131072=2,621.44
20. 2×262144=5,242.88
21. 2×524288=10,485.76
22. 2×1048576=20,971.52
23. 2×2097152=41,943.04
24. 2×4194304=83,886.08
25. 2×8388608=167,772.16
26. 2×16777216=335,544.32
27. 2×33554432=671,088.64
28. 2×67108864=1,342,177.28
29. 2×1,34217728=2,684,354.56
30. 2×268435456=5,368,709.12

Taigi už 30 dienų darbininkas turėjo gauti 5 milijonus, 368 tukstančius, 709 dol. ir 12 centų.

P. B.

Iš senos praeities. Kiek laiko atgal viename Peterburgo žurnale liko paduotos smulkmenos apie nubaudimą caro Aleksandro II užmušėjų 1881 m. ant Semenovo plecians. Tarp ko kito štai kas rašoma apie vieną iš pakartųjų — Michailovą.

Kada prie Michailovo prisiartino budeliai, tai jis nesidavė jiems vesti ant laiptų ir, nežiurint ant užmauto maišu veido, jis, tik truputį prilaikant iš šalies, energiškai užlipo ant viršutinės laiptų dalies. Ir štai, kada iš-po jo kojų ištrauktos buvo laiptikės ir Michailovas turėjo palikti kyburas ant virvės, paskutinioji neišlaikė jo svarumo, nutruko... ir jis su smarkumu nudribo iš beveik sieksnio augščio. Minia, žiurėjusi į tas kartuves, labai sujudo. Pasigirdo balsai, kad čia jau „Dievo pirštas, kad Michailovą reikia palikti nenubaustą mirtimi ir tt.'' Bet... iš kur tai atnešė naują virvę, užnešė nelaimingąją auką ant laiptų ir budelis vėl atkartojo tą mirties darbą. Štai apsireiškė stebėtinas dalykas, niekad negirdėtas mirties baus-mės historijoje: vėl nutruko virvė — ir kunas nupuolė ant pagrindų, išdavęs kokį-tai baisų bildėsį.

Nežiurint ant karštų minios protestų, Michailovą tretį kartą sugrąžino į kartuvių kilpą, padarytą iš naujai dastatytos virvės. Dabar jau žmogžudystė buvo atlikta.

Ką jautė tada nelaimingoji auka ir kokį įspudį tas reginys padarė ant žiurėtojų, sunku mums perprasti ir išreikšti... Baisus reginys... skaudus ir kankinantis jausmai...

HIPPODROME'O PERSTATYMAS.

Šiemet, kaip jau buvome pirmiau paminėję, Hippodrome stato didžiulį perstatymą vardu „America''. Tai tikrai indomus ir gražus perstatymas, kurį kiekvienas žmogus turėtų pamatyti bei tuo perstatymu pasigėrėti. Kožnas, kuris tik mėgsta vaikščio vienas, kuris tik mėgsta avikščioti į perstatymus, kuris jau yra matęs perstatymą „Americą'', sako kad tai tokis perstatymas, kokio niekur kitur negalima matyti bei kokio net pačiame Hippodrome pirmiau nebuta. Ir kasgi neindomautų tokiais indomumais, kokie dabar Hippodrome yra perstatoma?

Ant Hippodrome'o scenos išeina 1,000 aktorių.

Stebuklai ir vaizdų gražumai, kurie randasi šitam krašte, nupiešti grafišku budu. Žiurėtojas gaus pamatyti ir Šiaurinę ir Pietinę Ameriką. Ta kelionė tęsiasi per abidvi Ameriki: keliautojai sustoja New Yorke, Naujoj Angli joj, New Orleanse, San Antonio, Panamoje ir daugelyje kitų vietų.

Pirmutiniojo akto pabaigoje perstatoma vienas didžiųjų New Yorko gaisrų ir kaip ugnagesiai kovoja su liepsnomis. Baisiausia ir labiausiai sujudinanti scena matoma Grand Canyone, kur automobilius su didžiu smarkumu lekia linkon upės pakraščio, apsiverčia ir puola į verdančią vandens srovę.

Vietinės Žinios

Teatras. Lapkričio 26 d. vakare, prieš Padėkavonės dieną, Lietuvių Mōterų Progresyviško Susivienijimo 1-ma kuopa vaidino Taut. Namo salėje keturių veiksmų dramą „Parduotoji laimė''. Kadangi musų korespondentas prižadėjo apie tos dramos sulošimą plačiau parašyti, tai mes apie ją daugiau nei neminėsime. Po lošimo buvo dainos, deklamacijos ir balius. Padainavo kelias daineles „Aido'' choras, vedamas p. E. Eremino. Dainos nusisekė gan gerai. Žmonių buvo susirinkęs apstus burelis.

Scenos Mylėtojų Muzikalės Draugijos koncertas. Lapkriio 29 d. vakare McCaddin salėje buvo paminėtos draugijos koncertas. Koncerte dalyvavo musų kompozitoriaus Miko Petrausko konservatorijos mokinai ir kiti Brooklyno dainininkai: p-lės E. Kancieriutė ir J. Vidrinskiutė bei pp. Pranas Rimkus, Kaz. Kriaučiunas, Stasys Vaineikis, Kaz. Brazys, S. Pronckietis, M. Zdanauskas ir jaunas smuikininkas p. M. Brazauskas. Rods nei kiek neperdėsime paminėdami pirmoje vietoje p-lę Eleną Kancieriutę, kuri gražiai ir jausmingai padainavo iš M. Petrausko melodramos „Birutės'' ariją „Dievaičiai, dievuliai''. Už padainavimą šitos arijos p-lė Kancieriutė gavo gražų gėlių bukietą. Gerą ir malonų įspudį į klausytojus padarė vietos žmonėms gerai žinomas dainininkas Pranas Rimkus, padainavusis šį kartą Gounod'o „Laivynė'' ir Verdi'o „Širdelei moterų''. Paskiau p-lė Kancieriutė ir p. Rimkus dar padainavo iš M. Petrausko operetės „Kaminkrėčio'' duetą. Gan gerą įspudį padarė jaunas smuikininkas, p. M. Brazauskas, kuris pagriežė ant smuiko du dalykėliu. P-as Brazauskas turi neužginčijamą talentą ir patartina jam toliau lavinties. Toliau padainavo p. K. Kriaučiunas iš M. Petrausko kompozicijų „Vai aš pakirsčiau'', „Tykiai Nemunėlis teka'' ir „Berneliai ant dvaro''. Taipgi ir p. Kraučiunas gavo gražų gėlių bukietą. P-as Stasys Vaineikis padainavo Moniuško „Temsta dienelė'' ir M. Petrausko „Eisiu, mamai pasakysiu''. Mišrus kvartetas: p-lės Kancieriutė ir Vidrinskiutė bei pp. Brazys ir Zdanauskas padainavo Šimkaus „Kad aš jojau'' ir „Saulelė nusileido''. Vyrų kvartetas: pp. K. Brazys, K. Kriaučiunas, S. Pronckietis ir M. Zdanauskas padainavo, akompaniuojant p. Ks. Strumskiui, M. Petrausko „Gamta graži''. Visiems kitiems dainininkams akompaniavo patsai p. M. Petrauskas. Pagaliaus paskutinę koncerto dalį išpildė „Scenos Mylėtojų Choras'', kuris, vadovaujant gerb. M. Petrauskui, padainavo jo kompozicijos dainas: „Motuš, motuše'', „Oi motule ma'', „Oi tu jieva jievuže'' ir „Bernužėli, nesivoliok''. Visos dainos, išskyrus menkas klaideles, nusisekė gerai.

Daug kartų jau buvo rašyta apie tai, kad tuli musų dainininkai nekreipia domos į save, kuomet išeina ant scenos. Išskyrus plę Kancieriutę ir p. Rimkų, kurie išėję ant scenos jaučiasi liuosai ir nesistengia pozuoti, kiti savo asmeniu ne labai gerą įspudį į žiurėtojus darė. Vienas kaip tai keistai akis vartė, kitas galvą kraipė, dar kitas bandė nuduoti labai link smą ir gyvą. Toksai musų dainininkų farsavimas sukelia žiurėtojuje juoką ir varu verčia žiurėti į dainininką, dalyvaujantį koncerte, kaipir į komiką, vaidinantį komiko rolę komedijoje, dramoje ar kokiam kitam teatraliniam perstatyme. Didžiausia gi bėda musų dainininkams — tai su toms rankoms! Žiurint iš salės į musų dainininkus, išrodo taip, kad jie neturi jų kur dėti: vienas susideda ant užpakalio, kas dainininkams nedaleistina bei draudžiama daryti, kitas gi ir šen deda ir ten deda, bet vis tinkamos vietos joms nesuranda.

Galop reikia pasakyti, kad koncerto programa buvo trumpoka. O dar ją sutrumpino p-lė Ona Zigmančiutė, kuri nežinia del kokių priežasčių negalėjusi šiame koncerte dalyvauti.

Žmonių buvo neperdaugiausia — gal apie 400 asmenių.

Išteisino. Pereitą savaitę buvo nagrinėjama Brooklyno augščiausiame teisme senatoriaus Daniel J. Carroll'o, keturioliktojo susirinkimų distrikto demokratų vadovo, jo vyriausiojo politikos leitenanto, Luke O'Reilly, advokato ir trijų kitų byla, kurie buvo skundžiami už konspiraciją ir grumojimus rinkimų viršininkams kovo mėn. 1912 m. Visus juos išteisino.

Preserių Unijos balius. Lapkričio 29 d. Tautiško namo svetainėjo ant Grand gt. atsibuvo Preserių Unijos balius. Balius nusisekė gerai, nes publikos buvo atsilankę gan daug.

D. L. K. Mindaugio Dr. balius. Tą patį vakarą, ty. lapkričio 29 d., W. M. Shedlow svetainėje (Columbia Hall) — kampas 3-ios ave. ir 24 gt. (So. Brooklyne) — D. L. K. Mindaugio Dr-tė parengė savo metinį balių (5-tą iš eilės).

Imigracijos Direktorių Tarybos susirinkimas. Lapkričio 30 d. Tautiškame name ant Grand gt. buvo Imigr. Direktorių Tarybos (iš Brooklyno, New Yorko, Newarko ir apielinkės) susirinkimas. Tartasi apie įvairius lietuvių imigracijos klausimą paliečiančius dalykus. Plačiau apie tą susirinkimą bei išneštus jame nutarimus bus pranešta vėliau.

Lapkričio 30 dieną Tautiško namo salėje p. J. Perkunas skaitė pirmą lekciją iš paskaitos „Socijalizmas kuomi jis yra ir kuomi nėra''.

Paskaita. Gruodžio 7 d. Tautiško namo svetainėje (101-103 Grand St.) C. A. Herman skaitys — „Kaip Suvienytos Valstijos iškovojo savo liuosybę''. Prasidės 2 val. po pietų.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerbiama Redakcija!

Aukose Tautos Namams yra isiskverbusi stambi klaida, kurią **malonėsite pataisyti.**

Pagarsinta:

1. J. Kazakevičia — 5.00, turi buti — $25.00;
2. Pov. Kazakevičia 2.00, turi buti $5.00;
3. M. Griškonis—apleista $5.00.

Pilna sutrauka aukų iš Pittston'e, Pa. turi but sekanti:

1. Kun. J. Kasakaitis	$105.00
2. 11 sieksnių žemės	114.50
3. 6 aukavo po penkis dol.	30.00
4. 3 aukavo po du dol.	$6.00
5 1 aukavo $25.00	25.00
6. 39 aukavo po $1.00	39.00
7. Smulkių aukų surinkta	40.95
8. Ineigos dešimtukais	49.75
Labu	$410.20

P. S. Taipgi turiu pranešti, jog aš esmi pasižadėjęs išmokėti 200 rublių. Apart išmokėtų $25.00, kitus išmokėsiu į tris metus, po $25.00 kas metą. Šį mano pasižadėjimą d-ras J. Basanavičius žadėjo per laikraščius pagarsinti.

Su pagarba
J. Kazakevičia.
(Aukų rinkėjas).

JUOKELIAI.

Juokeliai.

Be daktaro.

— O ką, kumute, ar jųs mylimam geriau?

— Taip, jam geriau ten... jau trįs dienos kaip pakavojome.

— Bet ar šaukėt kokį daktarą?

— O kam? Pats taip sau numirė be daktaro. **J. J. N.**

•

Teisme.

Teisėjas: — Ką apskųstasis sau velija: ar dvi dieni kalėjimo, ar dešimts dolarių.

Apskųstasis: — Prašau duoti dešimts dolarių. **J. J. N.**

Baliuje.

— Myliu jumis, be jųs gyvent negalėčiau.

— Kaip linksma! Pasikalbėk, Juozuk. su mano vyru, o viskas bus gerai!... **J. J. N.**

•

Mokykloje.

Mokytojas: — Jonuk, ar žinai kiek dantų turi jusų šuva?

Jonukas: — Žinau.

Mokytojas: — Tai pasakyk.

Jonukas: — Pilną snukį.

J. J. N.

•

Skirtumas.

— Taip visados. — tarė Jonas, — kaip darbininkas serga, tai sako, jog jis girtas, o kaip bosas (furmonas) girtas, tai sako, jog jis sergąs. **J. J. N.**

KRASOS DĖŽUTĖ.

Lietuvos Sunui (Baltimore, Md.). Tamstos korespondencijos nedėsime, kadangi apie tą patį vakarą buvo rašyta pereitame „V. L.'' num. Rašinėkite tankiau.

Montelliečiui. Visgi reikėtų daugiau pramokti rašyti, ir tada tik imties už tokių ilgų korespondencijų. Tamstos korespondencijoje beveik visai negalima suvaikyt minčių. Nedėsime.

P. Narvydas. Karštai ačiuojame už prisiųstą feljetoną; jis tilps 50-51 „V. L.'' num. Lauksime daugiau panašių raštelių.

Step. Raubickui. Tamstos apysakutę gavome — peržiurėsime.

A. Linkui. Ačiu už straipsnelius — sunaudosime.

A. Matučiui. Tamstos rašinėlį gavome — ačiu; lauksime daugiau.

V. Lutkui. Pilnųjų blaivininkų orgāno („Šviesos'') adresą Tamstai padavėme. Kaslink „Išganymo Armijos'', tai apie tai geriau geriau sužinosite kreipdamiesi pas chicagiečius. Tamsta netoli gyveni ir patstai gali atsilankyti Chicagoje.

BEVEIK GERAI.

Jųs, žinoma, pažįstate daug žmonių, kurie išrodo visiškai gerai, nors jiems ištikrųjų yra tiktai beveik gerai. Jie nsijaučia, kaip tai turėtų, ir kaip jie pirmiau jausdavosi. Jie nesidžiaugia tokiu apetitu, kaip pirma, jie lengvai pailsta ir jie nėra taip gaivųs, kaip tai norėtų buti. Visa, kas jiems reikalinga, tai išvalyti jųjų kuną, jo nenusilpninant. Jie turėtų išsyk vartoti Trinerio Kartaus Vyno Eliksirą, kurisai virinimo sistemą padarys tyra ir stipria. Skilvio, kepenų ir vidurių ligose, kur apetito netekimas ir užkietėjimas yra svarbiausiais simptomais, šitas vaistas turi labai gerą veikmę. Aptiekose. Jos. Triner, Importer and Exporter, 1333—1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Sustirę raumenįs ir sunariai turėtų buti trinami Trinerio Linimentu. Jusų aptiekininkas gaus jums jį.

NUO NAUJŲ (1914) METŲ išeis

—— „VEIDRODIS'' ——

Mėnesinis Illiustruotas Žurnalas, pašvęstas teatro ir scenos reikalams.

Kaina metams:

Amerikoje	**$2.00**
Užsienyje	**$3.00**
Pavienis numeris	**10c.**

Užsisakant prenumeratą, arba su kitais reikalais adresuokite:

„Veidrodis'',
1671 Milwaukee Ave.,
Chicago, Ill.

REIKALINGAS

Jaunas vaikinas į Kantorą del pardavimo laivakorčių (šifkorčių), žinantis Lietuvišką ir Lenkišką kalbas; angliška nebutinai reikalinga. Kreipkitės sekančiu adresu:

G. Kunashevsky,
179 E. 3rd str., New York, N. Y.
(51)

Laivakortės atpigo.

Iš Rotterdam'o į New York'ą	$34.75
Iš Liepojaus į New York'ą	$36.75
Iš Bremen į New York'ą — Express	$39.25
Iš Bremen į New York'ą — paprasto laivo	$34.75
Iš Bremen į Baltimore, Md.	$32.25
Iš Bremen į Philadelphia, Pa.	32.25
Iš Bremen į Boston, Mass.	$32.25
Iš Antverpen į New York'ą	$34.75
Iš Glasgow į New York'ą	$36.50
Iš Hamburgo į New York'ą	$34.75
Iš Hamburgo į Boston, Mass.	$32.25
Iš Hamburgo į Philadelphia, Pa.	$32.25
Iš Hamburgo į Baltimore, Md.	$32.25

Iš Amerikos į Europą laivakorčių prekė po senovei.

Nepamirškit reikalauti nuo aptiekoriaus, kad Jums duotų egzemplioriaus Severos Lietuviško Kalendoriaus 1914 metams. Jis nieko nekainuoja. Jeigu negalite gauti jo aptiekoj, rašykit tiesiogiai mums.

ŽIEMINIAI KOSULIAI

yra paprasta liga. Nevienam iš kenčiančių bus smagu sužinoti, kad

SEVEROS BALSAMAS PLAUČIAMS (Severa's Balsam for Lungs)

yra svarbiausi gyduolė nuo kosulio. Numalšina suarzinimus gerklėje ir tuomi atneša labai mielą palengvinimą ir ramumą pacijentui.

Kaina 25 ir 50 centų.

Severos gyduolės parduodamos aptiekose visose vietuose. Jeigu jųsų aptiekorius negalėtų jums jų pristatyti, parsitraukite stačiai nuo mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

„Vienybēs Lietuvninkų" kningyne gaunamos šios naujos kningos.

šowski. Vertē Jaunutis. Muziką harmo-

ŠVARKAS IR MILINĖ. Triveiksmis dramos vaizdelis iš žmonių gyvenimo su dainomis ir šokiais. Parašē V. Gusizavo K. Diržis. Vilnius, 1911 m., pusl. 88. 45 centai.

TAI POLITIKA. Dviveiksmē komedija. M. Balucki'o. Vertē Jaunutis. Vilnius, 1912 m., pusl. 71. 30 centų.

ŽMONĖS. Drama trijų veiksmų iš miestiečių neturtēlių gyvenimo. Parašē Br. Vargšas. Chicago, Ill., 1910 m., pusl. 38. 15 centų.

BIRŽIEČIŲ DAINOS, arba Vieveržlio dainų trečioji laida. Čia telpa viso 60 dainų. Ryga, 1910 m., pusl 48. 15 centų.

EILĖS Mačio-Kēkšto. Rinkinys visų eilių, kokias Mačis gyvas budamas yra parašęs. Pittsburg, Pa., 1910 m., psl. 98. 50 centų.

LIETUVA, Pavasarį, Vasarą, Rudenį ir Žiemą. Kningelē susideda iš skaitymēlių parinktų iš aprašymų įvairių lietuviškųjų rašytojų. Labai gražus skaitymēliai. Sutaisē Liudas Gira. Kaunas, 1911 m., pusl. 144. 30 centų.

KUNIGAS A. VIENOŽINSKIS IR JO DAINOS. Parašē Kl. Jurgelionis. Scranton, Pa., 1911 m., pusl. 26. 15c.

ROJUS IR PAŽANGA. Senovēs pasakojimai apie rojaus amžius ir rojaus šalis. Parašē prof. M. Drogomanov. Vertē V. K. Račkauskas. Scranton, Pa., 1912 m., pusl. 112. 35 centai.

LIETUVIŲ VARTOTOJŲ DRAUGIJOS. Pagal 1912 m. ankētos (Išparodyta kooperacijos naudingumas) Parašē P. K. Vilnius, 1912 m., upsl.(32. 10 centų.

MARGUMYNAI. Eilēs M. Vaitkaus. Puikus ir turtingas eilių rinkinys. Kaunas, 1911 m., pusl. 112. 35 centai.

Yvairios dainos. Surinktos iš visokių raštų. So. Boston, Mass., 1912 m., p. 210. 50 centų.

ŽALIOJI PIEVELĖ. Eilių rinkinys. Parašē Liudas Gira. Rinkinys įvairus ir noriai skaitosi. Vilniuje, 1911 m., pusl. 80. 60 centų.

CHINIJA. Dangiškos Ciesorystēs gyvenimo ir paproči vaizdeliai. Su paveikslēliais. S. K. Krukowskaja. Vertē I. Laukis. Chicago, Ill., 1911 m., p. 101. 35 centai.

BLAIVYBĖ. Labai gera kningutē su daug naudingų nurodymų apie kenksmingumą girtybēs. Parašē I. G—dys. Vilnius, 1912 m., pusl. 158. 35 centai.

KĄ PASAKOJO DĖDĖ DAKTARAS vaikui-giminaičiui. Pradinēs lyties klausimo žinios. Parašē D-ras Oker Blom. Naudingas tēvams, auginantiems vaikus, vadovēlis. Vilnius, 1912 m., pusl. 16. 10 centų.

PASLAPTIS pasisekimo gyvenime. Patarimai jaunuomenei ir suaugusiems. Parašē D-ras M. Harvey. Vilnius, 1912 m., pusl. 64. 40 centų.

SVEIKATA, arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą. Pamatinēs žinios iš anatomijos, fiziologijos ir hygienos. Sutaisē Dr. A. L. Graičunas. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 339. $2.oo.

DU ŠIMTAI ŽAIDIMŲ kambaryje ir tyrame ore su dainomis, gaidomis, paveikslēliais ir fantų išdavimais. Sutaisē M. Grigonis. Seinai, 1911 m., pusl. 144. 65 centai.

DEKLAMACIJA IR SCENIŠKOJI MIMIKA. Parašē Kl. J—is. II žaismēs. Parašē I. Laukis. Naudinga lošējams ir šiaip išparodymas vertēs lošimų Chicago, Ill., 191 1m., pusl. 27. 10 centų.

J. J. Paukštis & Co.,
120==124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

AR TURI

Mano kataliogą kningų, skrybelių ir kitokių daiktų, kaipo tai: maldakningių lietuviškų, lenkiškų, rusiškų ir angliškų ir šiaip visokių kningų; popierų laiškams su lietuviškais, lenkiškais ir rusiškais apskaitymais ir tt. visokių daiktų. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą dykai.

C. Kentraitis,
448 Leonard Str., Grand Rapids, Mich.
(49)

NEWARKIEČIAMS!

Pirm pasirinkimo Kalēdų dovanų užeikite į Olshino Ruską Aptieką, kur noriai jis parodys jums daugelį Europejiškų ir Amerikoniškų kvēpalų, muilų, Watermano Fountain plunksnų ir dailių popierų rašymui, Whitmano sokoladų ir kitokių kendžių. Čionais jųs gausite geriausius tavorus už pigiausias čienes.

Visi esate nuolankiai kviečiami pirkti dovanos Kalēdoms, ypatingai kvēpalus-perfumas.

M. Olshin, Aptiekorius,
Vienatinē Ruska Aptieka
Cor. Congress and Lafayette sts,
Newark, N. J.
(53)

BĒKIM GREICIAU!

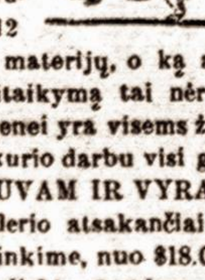

Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rudenines ir Žiemines drapanas ant orderio pos Lietuvę kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siutus siuvam už $12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nēr ko klaust, nes jau senei yra visems žinomas kriaučius, kurio darbu visi gērisi. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai didžiausiam pasirinkime, nuo $18.00 ir augščiau. Mųs dirbtuvē atdara kas diena ir nedēldieniais orderius priimam. Kreipkitēs po adresu:

PETRAS SHERTVITES
370 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Pagal Willamsburg Tiltą.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius 15
Ar socijalistas gali buti kataliku? 10
Augis darbininkų judējimo Lietuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatemos kningelē 10
Apie kuno išlavinimą 15
Albumas lietuviškos parodos Pryžiuje 1900 m. 40
Apie Dievų pavydumą 15
Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždēs. Populiariška lekcija iš astoronomijos 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis .. 20
Darbininkų Kalendorius 1904. 15
Eglē žalčių karalienē. (Drama 5-se apsireiškimuose 15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genevaitēs 50
Gudri Našlē. (Juokažaislē dviejuose veiksmuose) 15
Gegutē. (Eilēs) 10
Girtuoklių Adynos 10
Graudųs Verksmai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idēja ant mēšlyno. Apysaka musų dienų 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidējēliai? 10
Įtekmē socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
Įtekmē dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmē tragedija su prologu) 30
Joninēs. 4-rių veiksmų drama 45
Jaunieji Skrauja. Medžioklēs piešinys. 75
Kalabas 10
Kēkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo) 10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose) 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10
Kur musų išganymas? 25
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmonēms išsiliuosuoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15
Knygelē dēl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II $1.50
Apdaryta $2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą $4.00
Lietuvių tauta. Tomas I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvių tauta. Tomas II $1.75
Apdaryta $2.25
Abu tom. apdaryti į vieną $4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
Musų Dielēs. (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinčius Tvardauskas ... 50
Miškas vis smarkiau degē .. 15
Našlaitē (Apysaka eilēmis) 10
Pasikalbējimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilēmis) 20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos 25
Pirmoje Gegužēs Sapnas ... 15
Ponas Bartkus. (Eilēs) 10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas) $1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
Rytojui Bežiurint 65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinē. (Trįs dramos) 30
Sausio devintą 15
Švedų liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis 15
Tamsybēs Guolis 10
Užsistanavyk ant to gerai .. 15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų) 50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų) 35
Visuotinoji historija (satyroje 60
Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½×21½ 30
„Vienybēs Lietuvninkų" 25 metų sukaktuvių jubilējinē kningelē, su 57 paveikslais 50
Žemių dulkēs. (Labai akyva apysaka) 50
Ženybos Paikių Miko 10
Žemēs Giesmē (apysaka). Pirmoji dalis $1.00
Žemēs Giesmē (Apysaka). Antroji dalis 50
Žmogus. (Apysaka.) 15

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paēmęs parduoti toje apielinkēje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo. Kaina nuog $20 akras ir brangiaus. Anglikai, nenorēdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedē man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų save žmonių tarpe Tojie pačioje apielinkēje turiu pardavimui daug derlingos žemēs, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokējimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemēs kokios tik norēsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo kol tebēra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemē, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradēti ant savo žemēs gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsētais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galēsite praleisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemēs musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradēti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galētute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

„Vienybēs Lietuvninkų" Keliaujantis Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidēs 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mēnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

LIETUVĒ AKUŠERKA IR NURSĒ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj. Geriausiai prižiurių moteris palage ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—13

Turiu už garbę pranešti draugystēms, kliubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, „badges," saloloido „botonus." Visokius „emblems," su antrašais ar paveikslais išdarom ant auksinių, paauksuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę.

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas „sempelius" ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTŲ.
REIKALAKIT KATALOGŲ.
A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

101 So. 2nd Str.
Brooklyn, N. Y.

Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir t. t.

Direktorius
M. PETRAUSKAS.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienē
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorēlius, lencugēlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiēmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai. Visiem velijam eit pas

Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučiųligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

NUSIPIRKITE
Tik-ką atspaustą Naują Eilių Kningą
„LAIKO AIDAI"
pas C. M. Lukošių.
„Laiko Aidai" 112 puslapių 8¼x5¼ col. Kaina 50c.
Visi mēnesinio laikraščio „Aidai„ numeriai vertēs $1.10. Tas visas kningas vertēs $1.60. galima gauti už $1.00.
pas C. M. LUKOŠIŲ
6 John str. Waterbury, Conn.
Reikalaujame agentų.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprųs!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavējas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čysčiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik už gerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganēdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y

P A Š A L P A

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitēje ir turi keturis pomirtinēs apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dēties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokējo: našlēms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

A P Š V I E T A

V I E N Y B Ē

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nē viena prova jiems ne yra perdidelē nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitēs pas mane, o busite pilnai užganēdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakare.

BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. MYLĒTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminēk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? Reikalingi knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavinēti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa Second St.
Ligonius priima: ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3 ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?
"LIETUVA"
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pētnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

PARSIDUODA PIGIAI

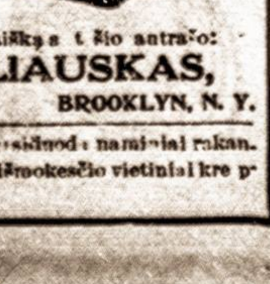

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą dykai. Knygos teipgi par duoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitēs per laišką ant šio antrašo:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ant išmokesčio vietiniai kreipkitēs pas mane.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvys daktaras ir chirurgas cieloje Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijos. Sergantį netrotykit laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkites ypatiškai arba laišku prie daktaro Stankaus, o apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnį daktarišką mokslą, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAME STEITAVIŠKĄME UNIVERSITETE, važiavo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyj. Čionai specijališkai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestavu daktaru kur praktikavojo po hošpitalių dispenseres dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphijos dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo paširdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slaptų lytiškų ligų. Augimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgąsčio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą. Visokias moterų ligas: nereguliariškas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir paširdžių. Visokias vyriškas ligas, paslaptingas ir įgantas per išdykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tiktai yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacijentų — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujausio budo elektriškas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visą žmogaus kuną.

PASARGA — Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tiktai tiems, katrie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laišką, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiunčiu jam gyduoles. Nemislyk skaitytojau, kad geriau supranta ligą kuomet nueini ypatiškai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkiša termometrą į burną, pabaršķina, pasiklauso krutinėj ir nei žodžio nepaklausęs apie jųsų ligos simptomus, tuojaus parašo receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras jųsų ligos nesupranta, tiktai jo tas barškinimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tiktai trumpa komedija, kad paimti nuo jųsų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laišką arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra ką jaučia savyje, kas ir kokioje vietoje skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjęs, pritaisys tikras gyduoles.

PADĖKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiavau pas daktarą Stankų ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėlimą paširdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tiktai ateidami į mano namus leido po skuros į paširdžius tą prakeiktą zrodlyvą morfiną, kad tiktai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiavau pas Daktarą Ignotą Stanką ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visiškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranauskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir gerklėje didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Sailis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo paširdžių, galvos ir abelno nusilpnėjimo. Už ką ištariu jam širdingą ačiu. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištariu širdingą ačiu Dr. Ignotui Stankui už prisiųstas man gyduolės ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir paširdžiose.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, - - PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val.

Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

Geras išbraukymas su Pain-Expeller visados pagelbsti nuo reumatizmo. Sergėkis nuo netikrojo.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS**, kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šakniš ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKĄ

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknygių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knyga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados pardnodam Šifkortes kuoteisingiausią į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežinose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spandos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tu Esi Geriausias Prietelis!

Tai žodžiai pačių žmonių išgydytų nuo visokių ligų!

Kaip jokios liekarstos ir visoki daktarai negalėjo pagelbėti, tai jus manę išgydet.

Garbingas Daktare! Jųsų budas gydymo ir liekarstos labai geros, kad mano moteris net per tris mėnesius sirgus ant vidurių skaudėjimo, po krutine, galvos, didžio nusilpnėjimo ant sveikatos ir baltųjų tekėjimo, kurios ikšiol niekas nepataikė išgydyti, o kaip Jusų prisiųstas liekarstas suvartojo, tad tapo visai sveika ir daugiau liga neatsinaujina. Už tokį tikrą moksliška ir pasekmingą gydymą visiems Tamistų vardą apskelbiu. Tu esi geriausias prietelis.

Pasiliekame dėkingi.

Klemensas ir Ona Stefonavičiai,
1413 Brymower, Scranton, Pa.

Kaip nieks neįstengė, tai Ph. M. Kliniko Mokslas išgydė trumpam laike! Malonus Tamista! Kad išgydėt kosėjimą, skrepliavimą ir sunkumą ant krutinės pasekmingai, teip lygiai tik Jųs įstengiate išgydyti, nuo ligos išbėrimo ant odos spuogais ir niežėjimo; kiti gydytojai per du metu nesuradė pagelbos. Už jusų teip gerą gydymą ir teisingas liekarstas siunčiu šimtą kartų ačiu. Su guodone, **A. Galmanas, Box 36, Bonne Terre, Mo.**

Nemažiau dėkingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St., Worcester, Mass. Mr. M. KOLIAGA, Box 192, Boswell, Pa.; Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Cente St., Freeland, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių paslaptingų ligų, kurių jokiu budu negalima sutalpinti.

ĮSITĖMYKIT, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

Phil. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALIŠKUS DAKTARUS, kurie greitam laike pataiko sergantiems pagelbėti todel, kad gydo išsyk, o nedaro experamentų ant sergančių. **Vyriausias Klinikos Daktaras**, per Amerikos valdžią, net **medaliu apdovanotas.** Tokiam jau tik galima tikėti.

Privatiškoj LABARATORIJOJ Ph. M. Kliniko, atsišaukusiems sutaiso kiekvienam liekarstas iš sviežių gvarantuotų medikamentų, seniausių ir naujausių išradimų, kuriuos tik aukščiausias mokslas išrado pagelbai žmoniu.

KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, tad atsilankyk,

o jeigu toli gyveni, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoje kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užsisenėjusias ligas nuo skaudėjimo: pečiuose, rankose, kojose, sanariuose, krutinėj, strėnose, galvos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir nečysto kraujo, nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo, slogos, greito pailsimo, nerviškumo, baimės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užsikrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo slogu, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio be pjaustymo be aparacijos, bet su liekarstoms, kurios tukstančius išgydė. **Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių** ir kitokių visokių ligų, kurios užpuola varginimui žmonių, VYRŲ ir MOTERIŲ. **Reikalaujant rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:**

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,

1117 WALNUT STREET, — PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtny čiomis nuo 6 iki 8 vak. **Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygą „Daktaras"**

BUKIE VYRAS

RUPTURA,
VARICOCELE,
PRAPUOLUS PAJIEGAS,
UŽTRUCINTAS KRAUJAS.

ATIMA JUMS VYRISZKUMA

BUKIE Iszmintingas Likie sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be peilio ir vaistų!
Išrasta per mane!
Naudojamas tik mano ofise!

PASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano metodą ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik **Vienas Dr. O'Malley Budas** ir naudojamas tik **Mano Ofise.**

Aš nedrukuoju jokių gromatų Ligonių kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jumis, kad turiu daugybę Gromatų nuo Ligonių iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti.

Prisiųsk 2c. markę už knygutę padabintą paveikslais apie Rupturą.

Dr. ALEX. O'MALLEY

Ofisai 158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Galima susikalbėt lietuviškai-lenkiškai

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Ibalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, vestuvėms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj: Ant viso meto $2.50; Ant pusės meto $1.25; Ant ketverčio meto 65c.
EUROPOJE: Rosijoje ir Lietuvoje $3.50; Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 1 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo........ 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo........ 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)........ 35c
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Ar matei kada-nors laikraštį
"DRAUGĄ"?
"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.
"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Sergantieji Lietuviai!
AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametiuėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas karta jums esti aršiaus—tada vienatinė pageiba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangųs. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES
140 EAST 22nd St., New York, N. Y.
tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.
Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.
Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave)
BROOKLYN, N. Y.
Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašines. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.
Russia — 16.000 tonų, **Kursk** — 13.500 tonų, **Czar** — 13.000 tonų.

Į **Rotterdamą** į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepoją**.

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Czar — Novem. 15
Kursk — Nov. 29
Russia — Nov. 13

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą: Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y. Telephone — 2850—2851 Rector.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

ZIRA
10 CIGARETTES FOR 5¢

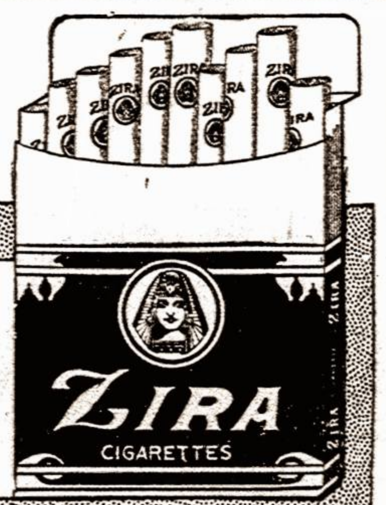

CZYSTUMA
GERUMAS
EKONOMIJA
Viskas suvienyta ZYROJE
Laimi už nuopelną

ŽMIJECZNIK
Žmijecznikas yra tikrasis

Pr...k. Tikrai Groblewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKI,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit
Tautiško Namo!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikųs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselijų. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Teisingiausia Lietuviszka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS. Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir malonai visados pavaišina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

A. OLSZEWSKIO BANKA
Chicago, Illinois
PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.
SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.
SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.
IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.
Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:
A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Telephone 1295 Greenpoint.
P. BUTKUS
LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

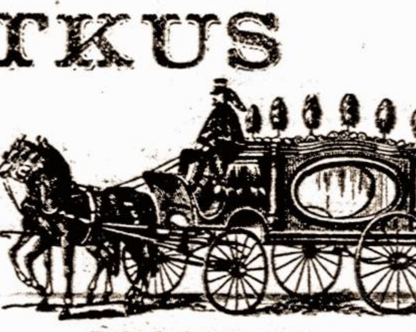

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.
Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.
213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

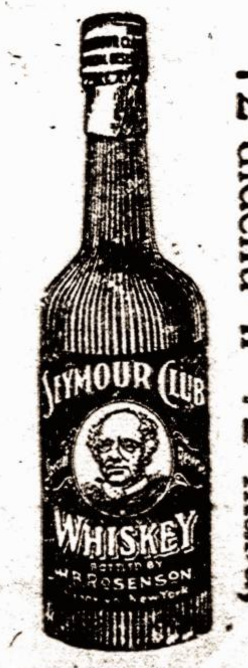

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St.,
Telephone, 1102 W'msburgh
BROOKLYN, N. Y.

Tel. 279 Greenpoint.
Geriausia lietuviams užeiga
pas
JONĄ KULBOKĄ
Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.
74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

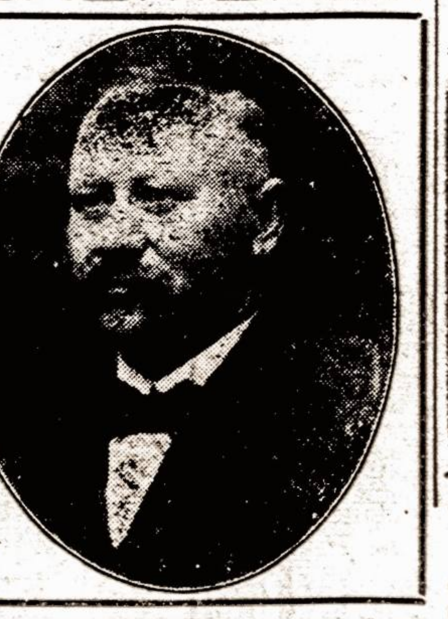

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.
Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Sovienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building. Seattle, Wash.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
"	Bell 47
Residence	Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas.
Vidutiniška čienia.
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.